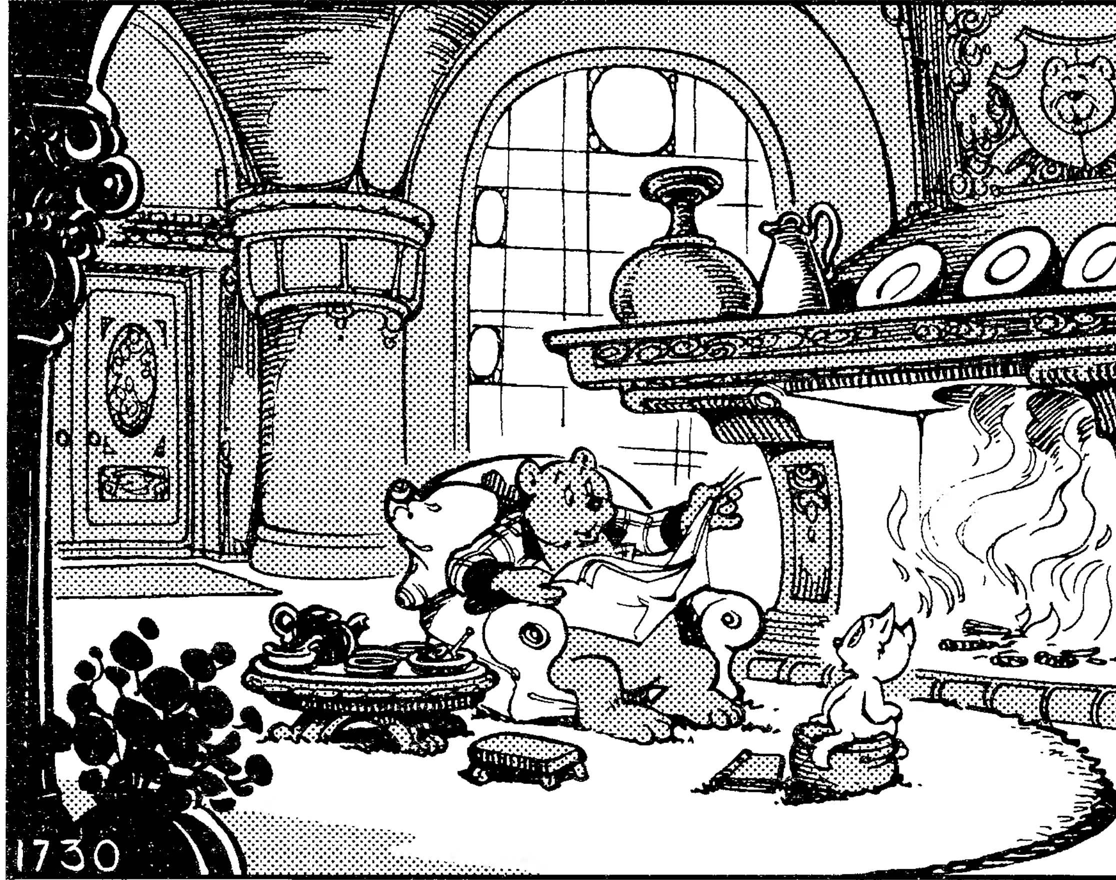
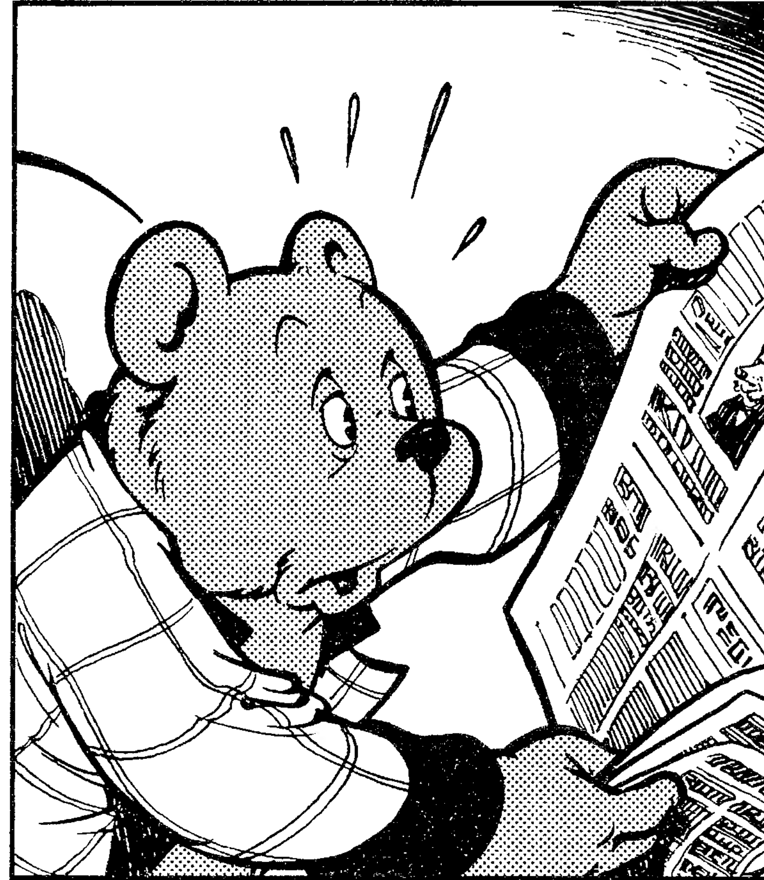
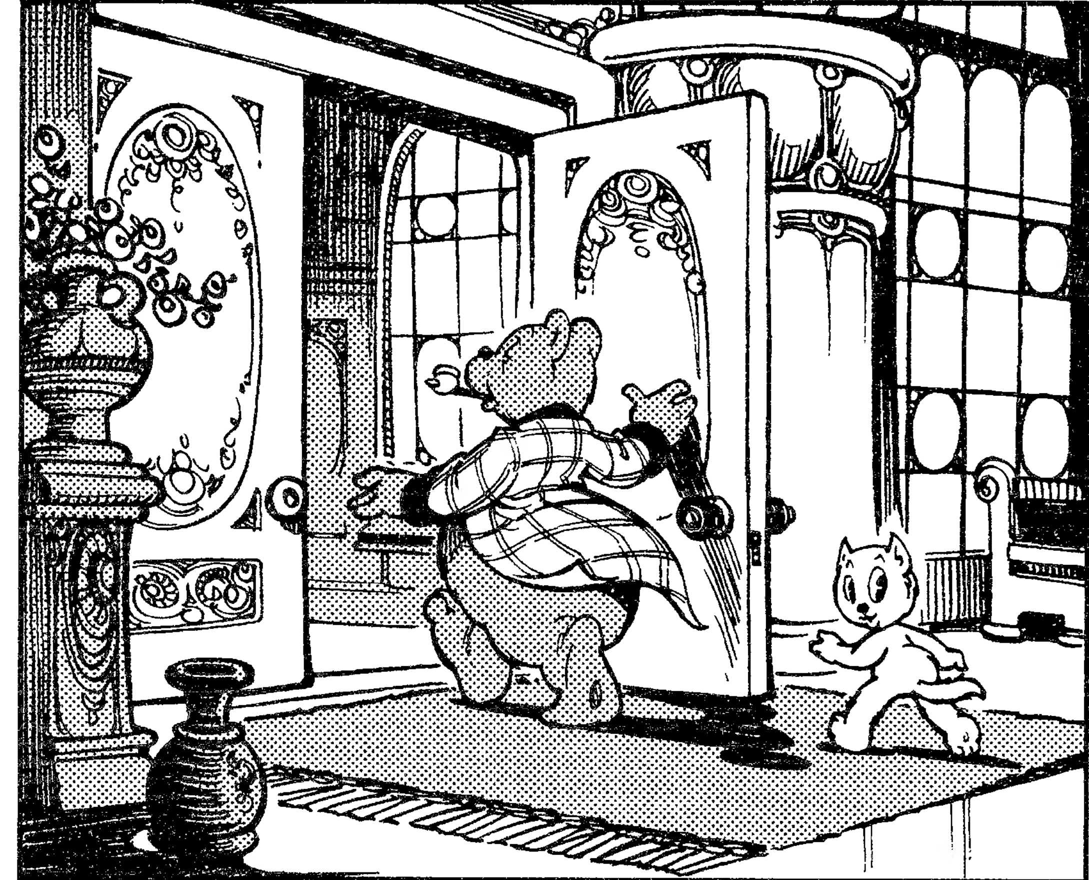
HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Toen Tom Poes een paar dagen geleden een bezoek aan Bommelstein bracht, trof hij heer Ollie in een ernstige stemming aan. Niet, dat hij onvriendelijk deed, zo is hij niet.

Hij groette minzaam, voegde er na enig nadenken aan toe, dat het mooi weer was voor de tijd van het jaar en vroeg belangstellend hoe het met Tom Poes' tuintje ging. Doch daarna sloeg hij zijn krant weer op en hernam zijn lectuur met een rimpel tussen de ogen.

„Is er slecht nieuws?" vroeg Tom Poes, die hem zo bezig zag.

„Slecht nieuws?" vroeg heer Bommel peinzend. „Ach, goed is het niet en dat is al slecht genoeg, als je begrijpt wat ik bedoel. Maar de kwestie is, dat ik hier iets las, dat mij tot nadenken brengt. Wist jij, dat er hier niet ver vandaan een groepje eilanden ligt, dat de beschaving verdedigt, jonge vriend?"

„Nee!" zei Tom Poes, „Welke eilanden? En moet de beschaving dan verdedigd worden? Tegen wie?"

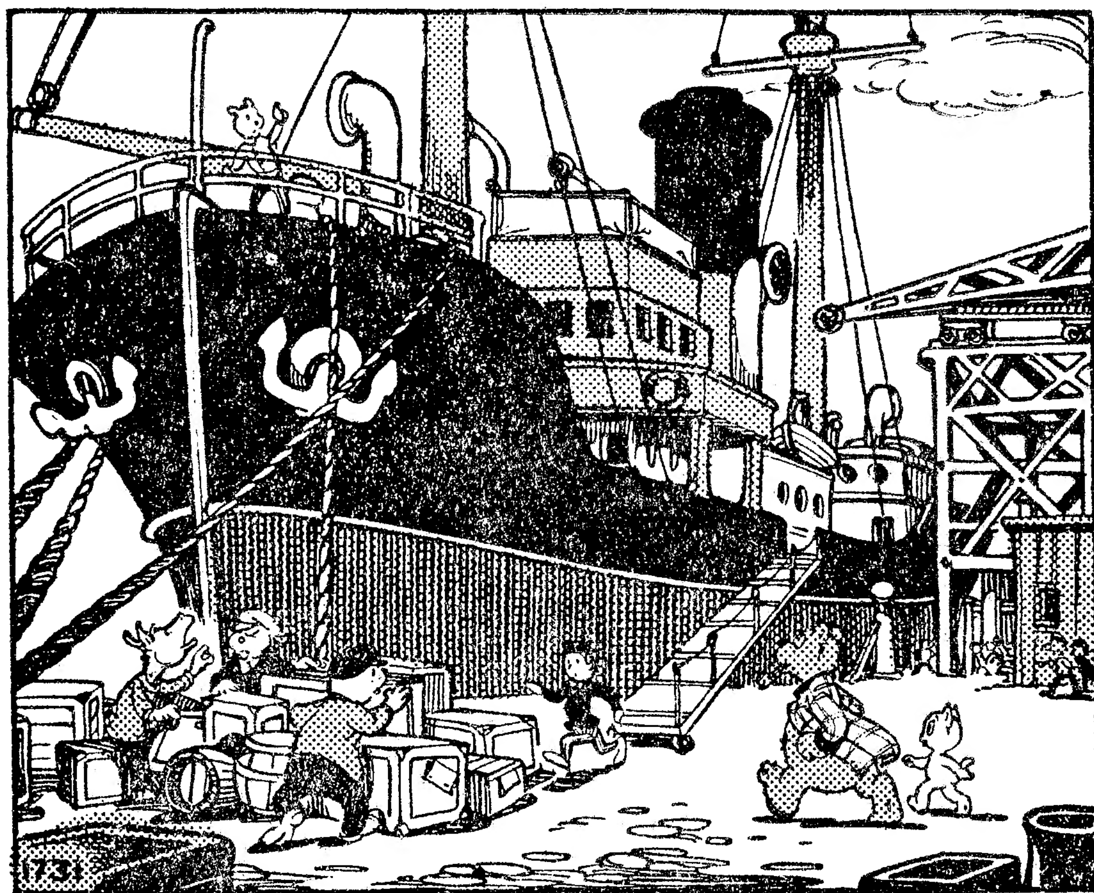
Heer Bommel zag hem misprijzend aan. „Ik kan wel merken, dat jij nog te jong bent!" zei hij. „Dit is alleen voor rijpere lezers met onderscheidingsvermogen. Maar goed, ik zal het je uitleggen. De beschaving is iets moois, dat maakt, dat een heer een heer is, als je begrijpt, wat ik bedoel. En dat moet verdedigd worden!"

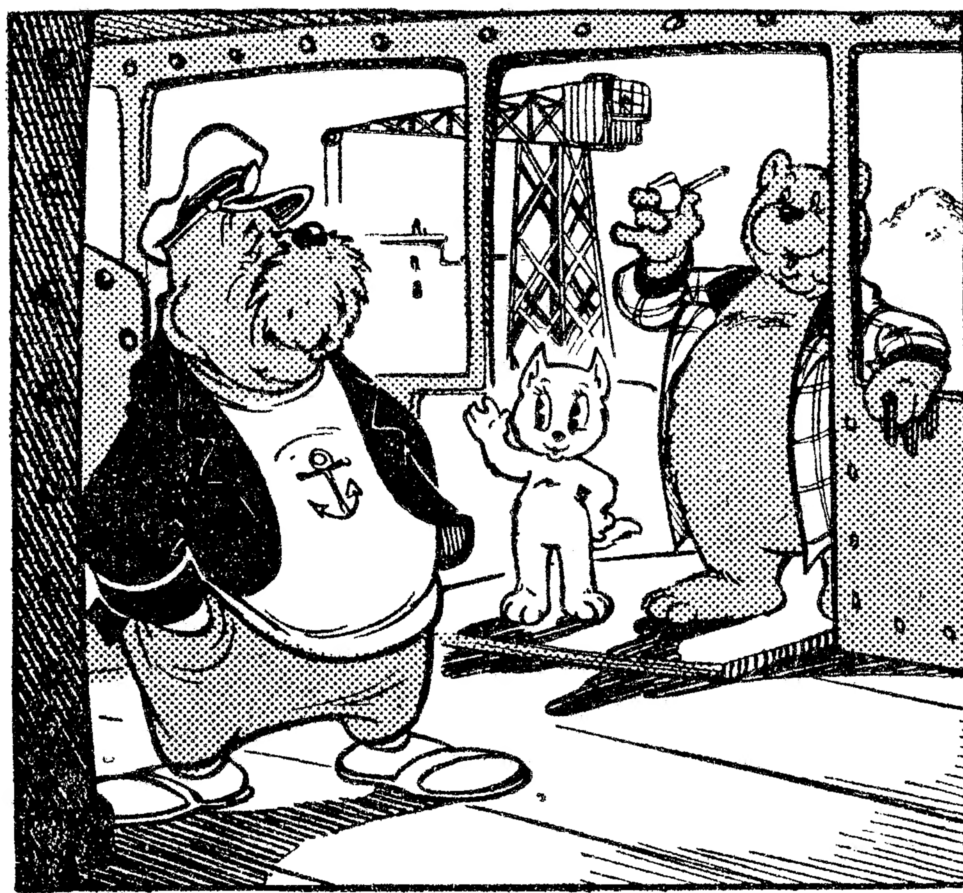
„Tegen wie dan?" hield Tom Poes aan.

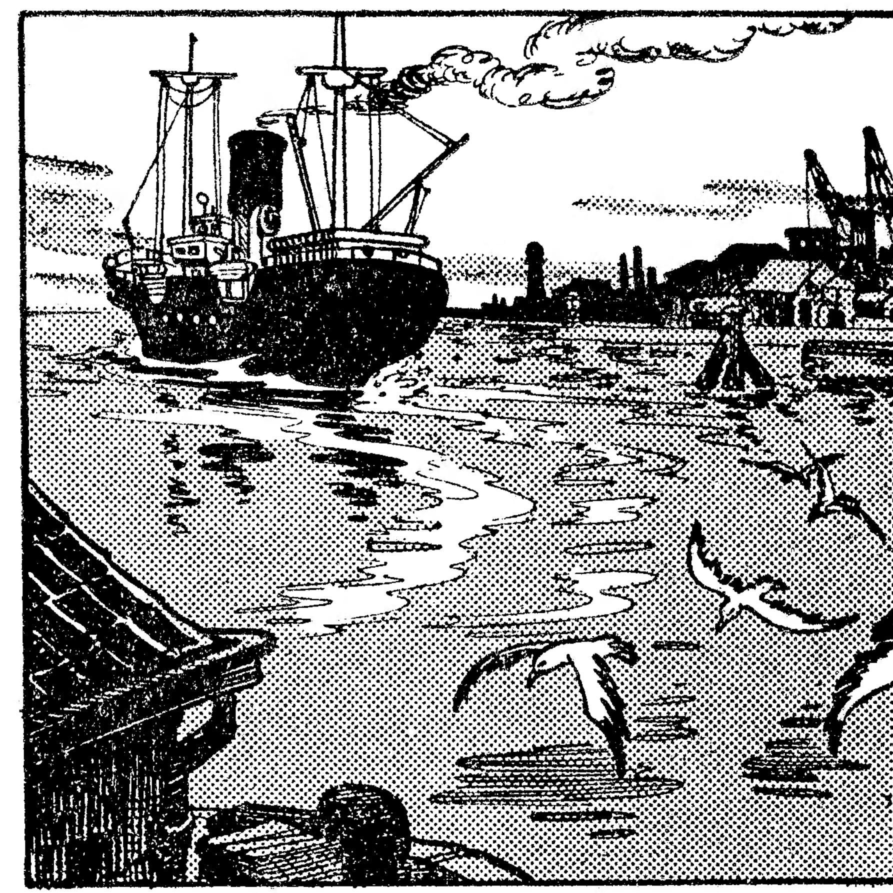
Heer Bommel werd ongeduldig. „Tegen ongure lieden natuurlijk!" riep hij uit. „Tegen de vijand en zo! Dit zijn ernstige tijden en men moet in onze stand zijn plicht verstaan! Hm.... ik weet wat! We gaan naar die eilanden toe! Ik zal laten zien, wat ik bedoel! We gaan helpen! Ik had toen al lang weer eens een zeereis willen maken, dus dat komt mooi uit. Volg me jonge vriend, we gaan naar de Paraten-eilanden!"

En voordat Tom Poes nog tegenwerpingen had kunnen maken, marcheerde heer Bommel de kamer uit met een vastberaden blik in de ogen....

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1731

Na lang zoeken en veel navraag slaagden heer Bommel en Tom Poes er in een schip te vinden, dat naar de Paraten-eilanden ging.

Nu wilde het toeval, dat dit schip de „Albatros" was, het vaartuig, waarop hun oude kennis kapitein Wal Rus het bevel voerde.

De kloeke zeerob stond bij de verschansing naar het laden te kijken, toen ze aan boord stapten.

„Ahoy!" riep heer Bommel jolig. Hoe gaat het er mee, heer Rus?"

„Wel, als dat Bobbels niet is!" sprak de gezagvoerder koeltjes.

„Niet Bobbels!" zei heer Ollie geraakt. „Bommel is de naam. Olivier B. Bommel, dat moest u zo langzamerhand weten. We varen met u mee, kapitein! Dat kan een gezellig reisje worden! Aha! Naar de Paraten-eilanden! Hebt u een hut voor ons?"

„Zo, zo!" hernam de kapitein. „Zijn jullie de passagiers, die ik van de rederij opkreeg? Nu het is mij best! De ene landrot of de andere, dat maakt geen verschil! Maar wat jullie op die eilanden willen begrijp ik niet! Het is daar een kale boel, meneer!"

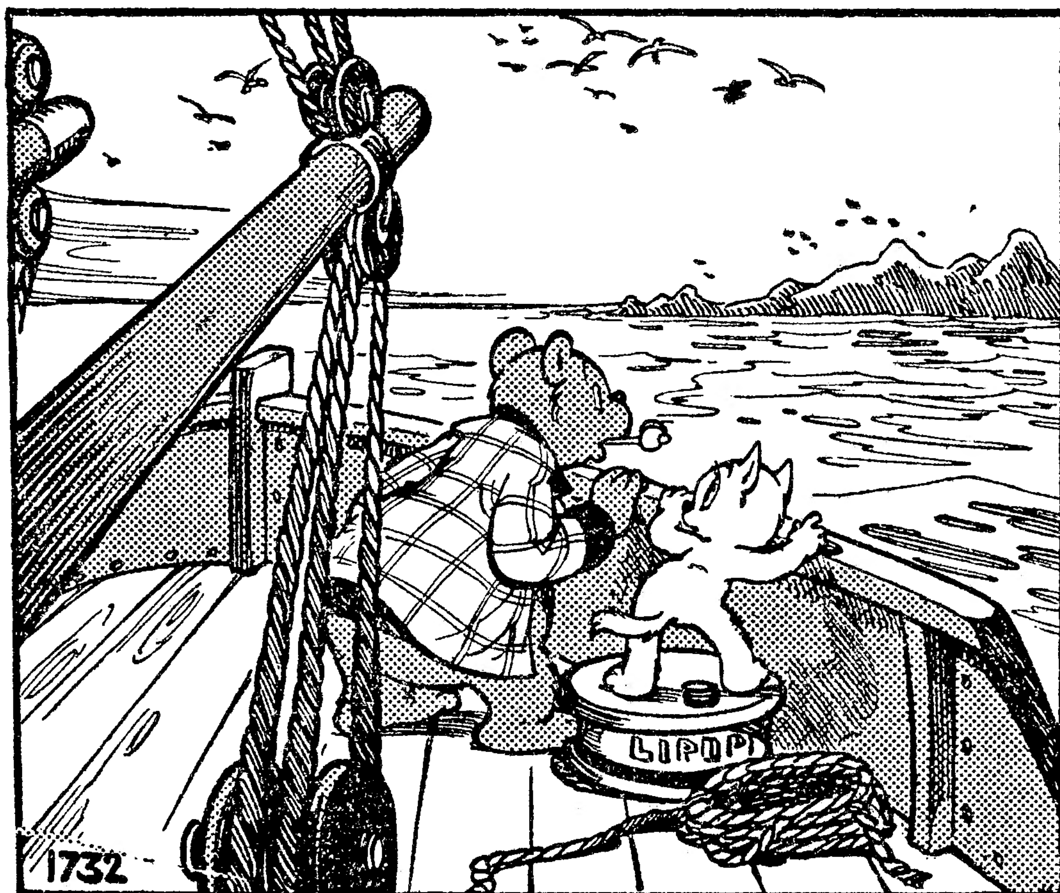
„Kom, kom!" zei heer Bommel verontwaardigd. „Hartelijk is anders! En wat die eilanden betreft, het is nogal duidelijk, wat we daar gaan doen! Daar wordt de beschaving verdedigd — dat moest u weten!"

„Hm!" gromde de ruwe zeebonk. „De enige beschaving, die ik ken is op zee, zover mogelijk van land af. Maar je moet het zelf weten, Bobbel. Ga maar naar de hofmeester, die zal je wel een hut wijzen. Ik heb nu geen tijd meer, we gaan vertrekken!"

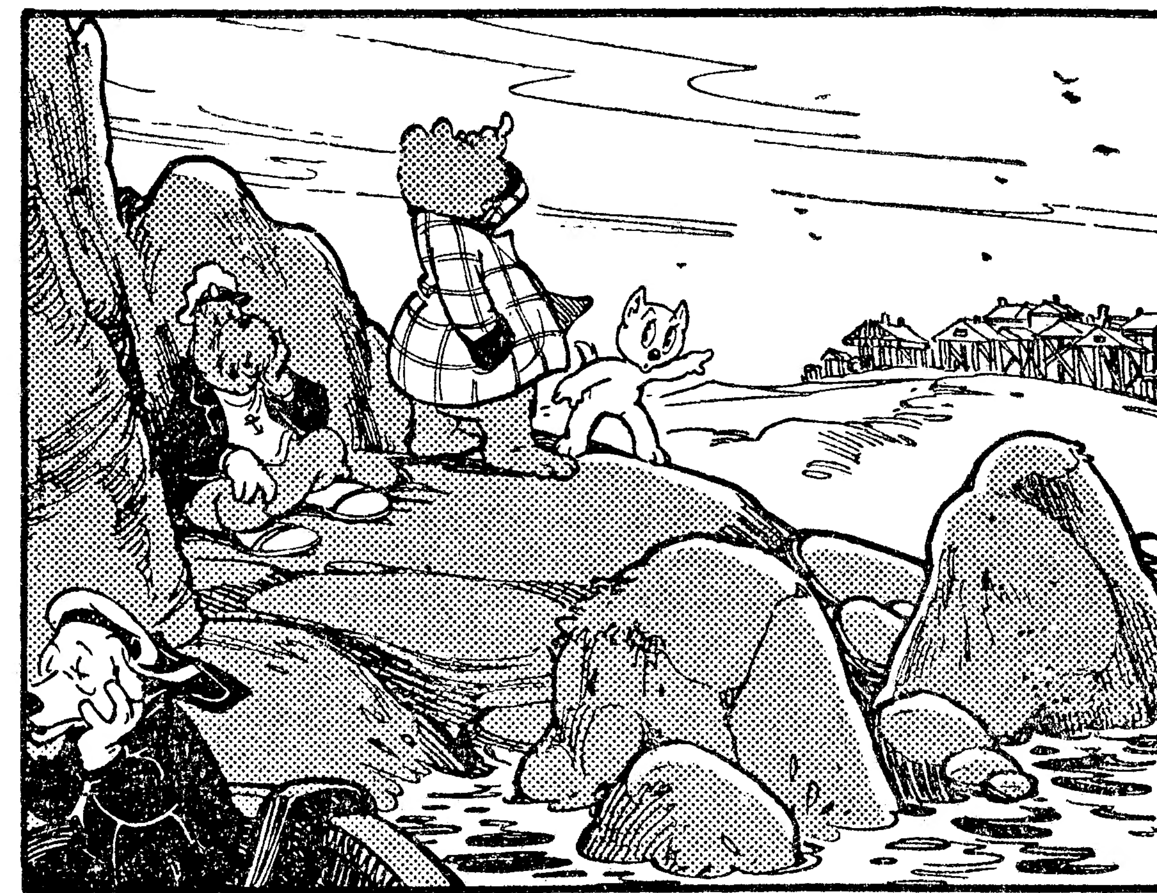
Een beetje onthutst liep heer Ollie achter Tom Poes aan. „Een vreemd iemand is die Wal Rus toch!" mompelde hij. „Hij kan zo vreemd uit de hoek komen, als je begrijpt wat ik bedoel. Men weet als heer zijnde nooit wat men aan hem heeft!"

Intussen waren de touwen losgegooid en het goede schip „Albatros" voer de haven uit, op weg naar een vreemd avontuur...

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1732

Over de zeereis is niet veel bijzonders te melden. Behalve dan misschien, dat heer Bommel zich door de frisse bries en de wijde vergezichten een geheel ander heer ging voelen en de bemanning verontrustte door het geven van raadgevingen en nuttige wenken. Ondanks dit laatste bereikte het goede schip op de vastgestelde datum de Paraten-eilanden en wierp voor de rotsachtige kust het anker uit.

„Komaan, Tom Poes!" sprak heer Ollie monter. „Daar wacht ons een nieuwe wereld! Daar wordt gewerkt en daar bruist het trillende leven, als je begrijpt, wat ik bedoel! Ha, dat is heel iets anders dan het suffe Rommeldam! Daar zal een Bommel zich kunnen ontplooien en tot zijn recht kunnen komen. Het is jammer, dat mijn goede vader dit niet heeft mogen beleven, hij hield zo van beschavend werk. Maar genoeg gepraat. Volg me en houd je ogen en oren wijd open. Hier valt iets te leren voor een jonge vriend!"

Zo sprekende stapten ze in een gereed liggende sloep, die daarop door enkele potige matrozen door de branding geroeid werd. Kapitein Wal Rus, die persoonlijk het roer bediende, stuurde op vaardige wijze door de klippen heen en legde aan bij een geschikte rotspunt.

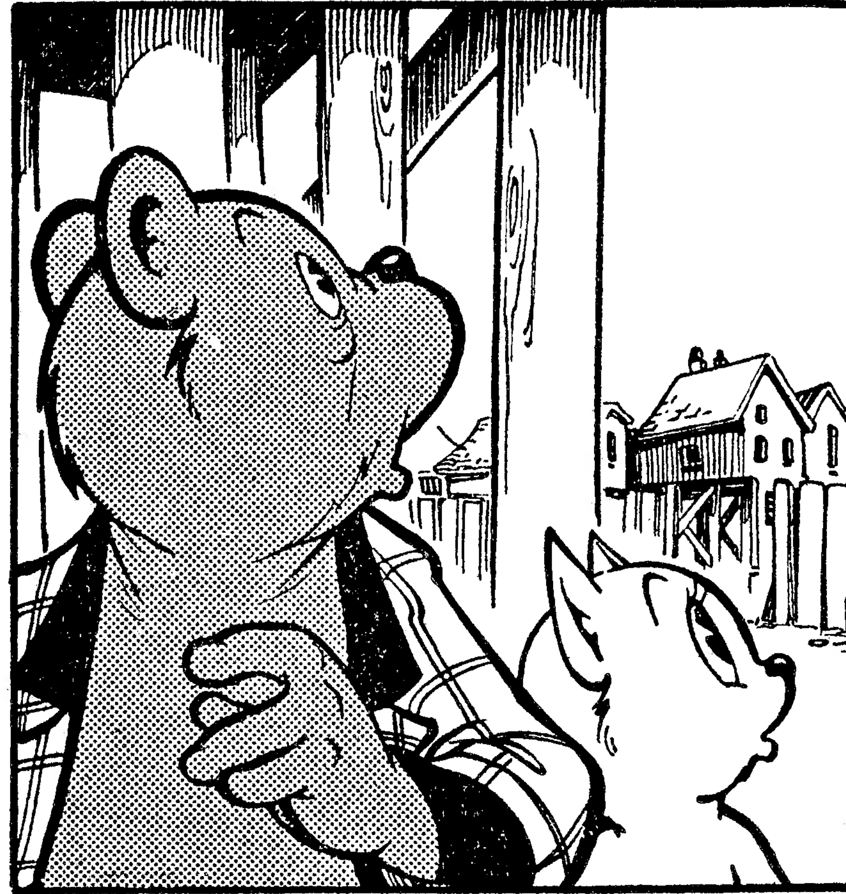
„Zo!" bromde hij, „jullie kunnen hier aan land gaan en eens rondkijken. Maar denk eraan: over vier en twintig uren varen we weer. Zorg dat je dan aan boord bent, want we wachten niet op jullie!"

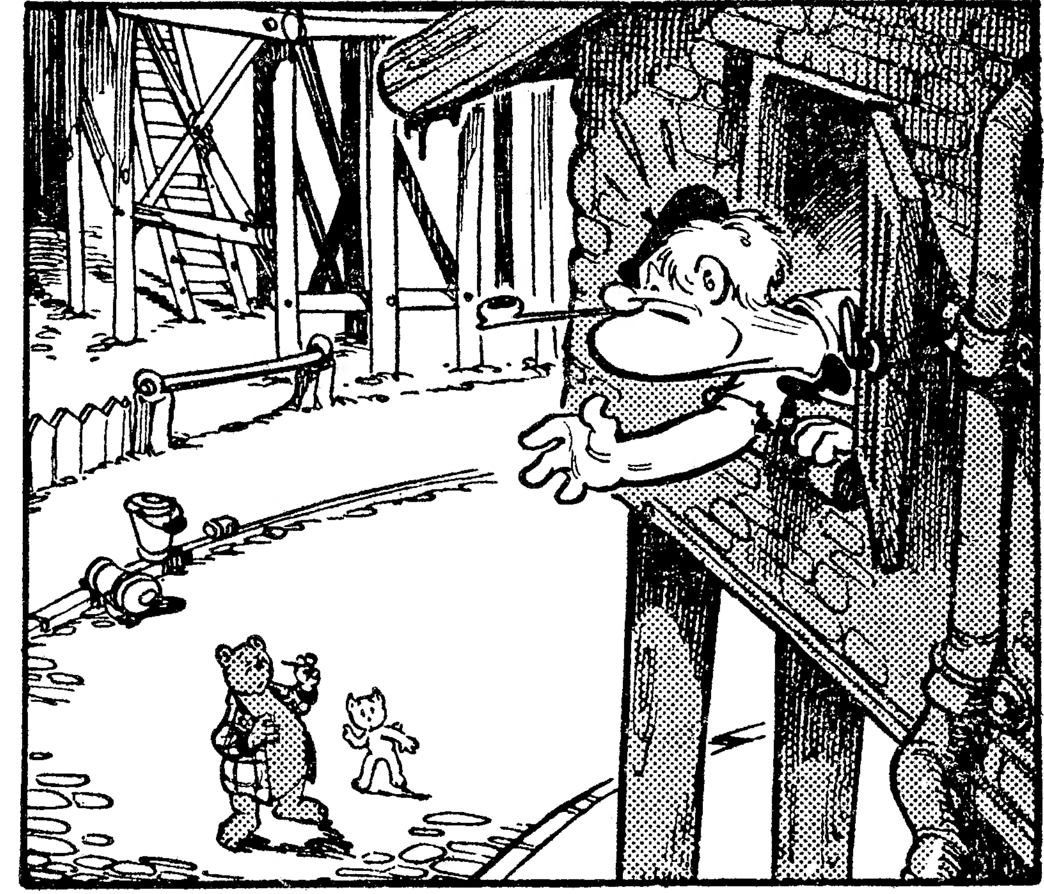
Heer Bommel wenkte geruststellend met de hand en beklom het gesteente. Maar tot zijn verbazing vertoonde zich nu geen welvarende havenstad of een bloeiend landschap aan zijn blik.

In de verte staken enkele huizen op palen boven de grauwe bodem uit en dat was alles...

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1733

Toen ze over de eerste verbazing heen waren, liepen Tom Poes en heer Ollie nieuwsgierig in de richting van de paalwoningen.

„Misschien lijkt het alleen maar zo kaal op een afstand!" zei heer Ollie, snel voortstappend. „Misschien zit er een diepere bedoeling in die huizen-op-boomstammen. Wie weet, hoe geriefelijk het wonen in de lucht is, let maar eens op, jonge vriend!"

Maar dat viel tegen. Hoe dichter ze bij kwamen, hoe vreemder de stad er uit zag en toen ze tenslotte tussen de rare bouwsels doorliepen verviel heer Ollie tot een gedrukt stilzwijgen.

„Hm!" zei Tom Poes tenslotte. „Misschien is het erg prettig om daar boven te wonen, heer Ollie. Maar als u het mij vraagt, lijkt het net alsof die huizen alleen maar uit zolderkamers bestaan. De rest van het bouwwerk is gewoon maar weggelaten, ziet u wel?"

„Ik zie het!" zei heer Bommel somber. „Zolderkamers, net als ik al dacht! Wie heeft daar nu ooit van gehoord? Wat een onzin!"

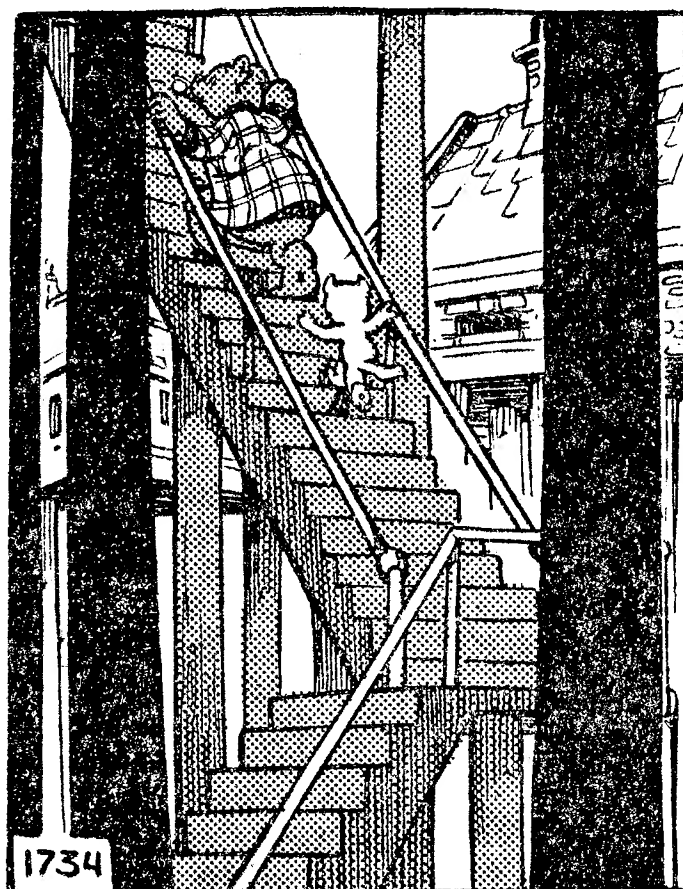
Op dat moment klonk er een rauwe uitroep uit een van de zoldervensters en toen ze verbaasd omhoog keken, zagen ze daar het hoofd van de bekende kunstschilder Terpen Tijn naar buiten steken.

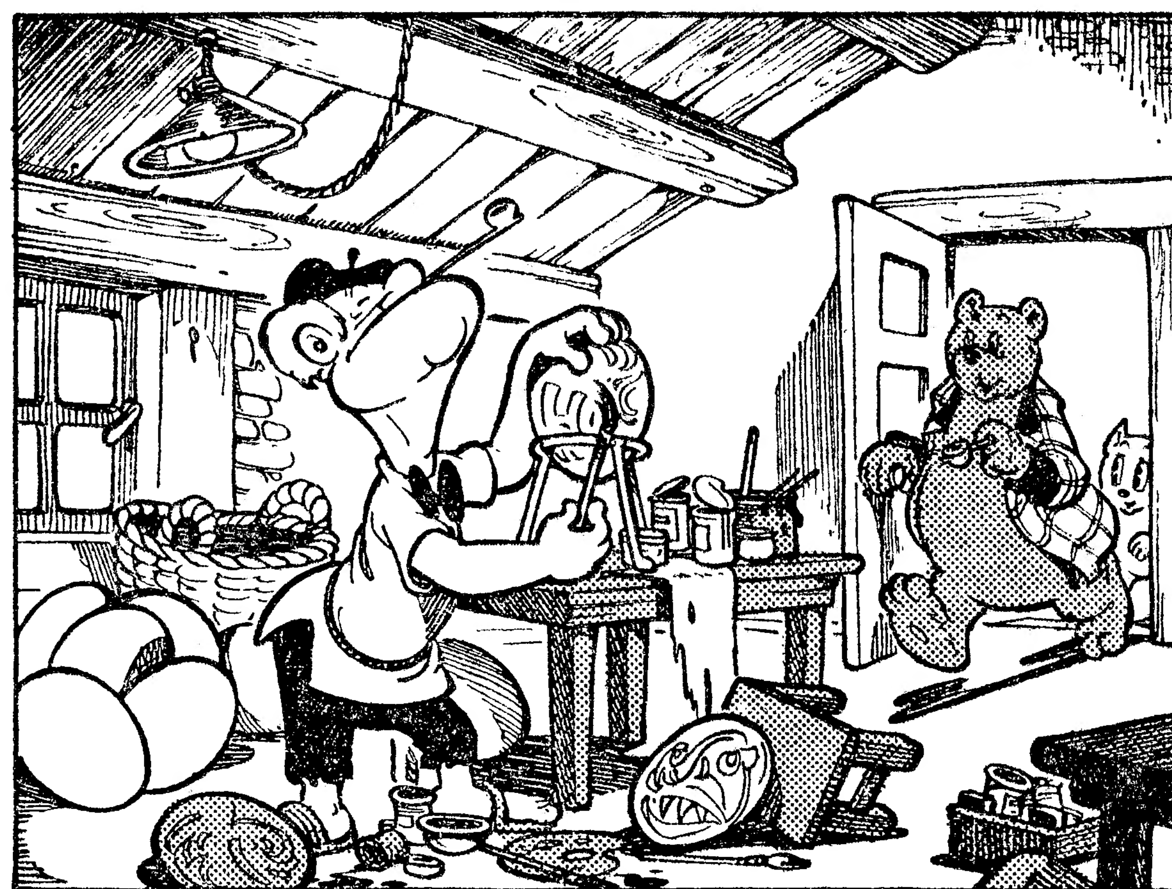
„Wie praat daar over onzin?" riep de kunstenaar verontwaardigd. „Natuurlijk dat bolle vleeslichaam van die.... eh.... Dinges! Waarom zou men huizen bouwen, als de bewoners van deze stad toch alleen maar geld voor zolderkamers hebben?"

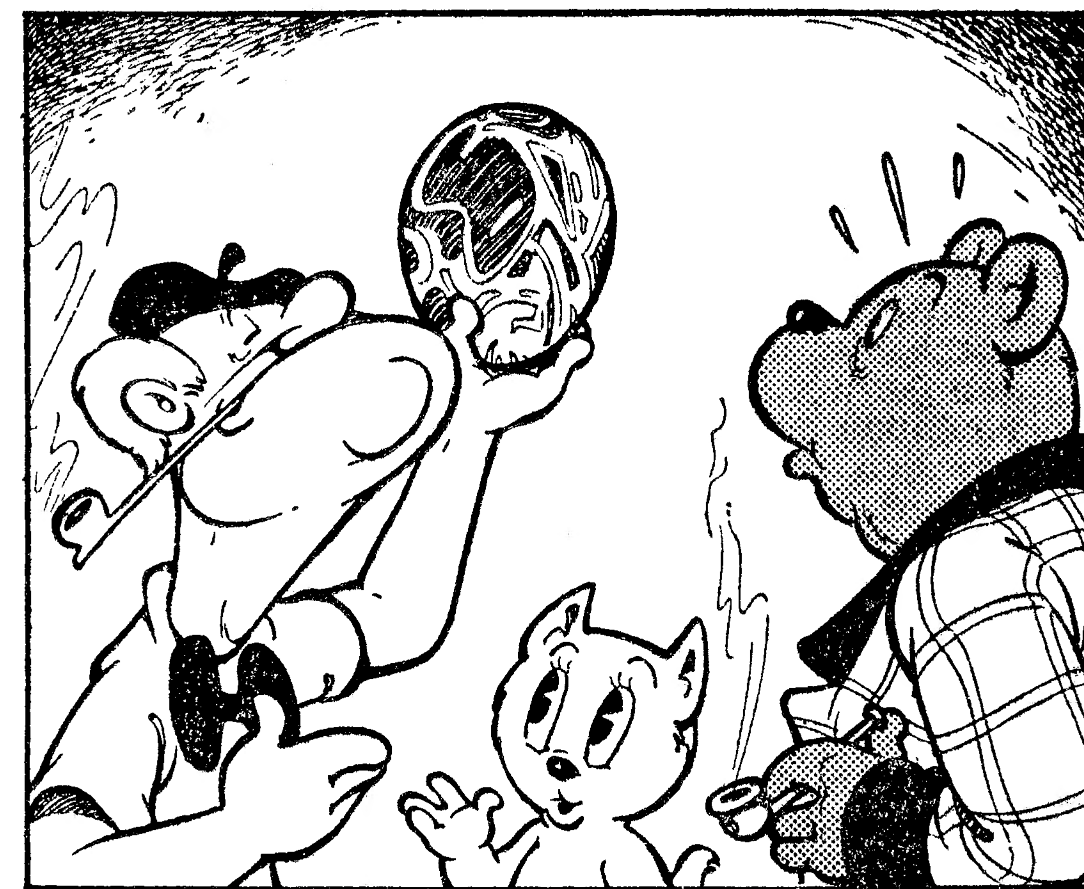
„Huh?" vroeg heer Ollie totaal verbluft. „Wat voor een stad is dit dan, heer Tijn?"

„Dit is een stad van kunstenaars!" legde de artist uit. „Hier wonen de makers van de vibratie! Hier maken we cultuur en.... eh.... Dinges! Vat je, makker?"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Heer Bommel staarde enige tijd verbluft naar het hoofd van de schilder Terpen Tijn, dat laatdunkend uit het venster omlaag blikte en wendde zich toen tot Tom Poes.

„Dit gaat boven mijn begrip!" sprak hij. „Een stad van zolderkamers, omdat de bewoners geen geld voor de bijbehorende huizen hebben. En die bewoners zijn allemaal kunstenaars! Daar moet ik meer van weten! Volg me, jonge vriend!"

En vastberaden greep heer Ollie de leuning en begon de smalle houten trap te beklimmen, die tussen het staketsel omhoog voerde.

Zo doende bereikte hij enige tijd later hijgend en blazend het morsige vertrek, waarin de kunstschilder huishield. Door ademnood gedwongen keek hij zwijgend in het atelier rond, terwijl Tom Poes, die hem achterna gekomen was, beleefd goede morgen wenste.

„Hallo, makkers!" gromde de artist zonder op te zien. „Trek je schoenen uit en ga zitten. Daar in die hoek staan augurken en in die fles is nog wat azijn, doe dus alsof je thuis bent!"

Heer Bommel ging niet op die gastvrijheid in. Een beetje onwennig bezag hij de metalen ei-vormige bollen die door de kunstenaar van een gedurfd en kleurrijk lijnen-spel waren voorzien.

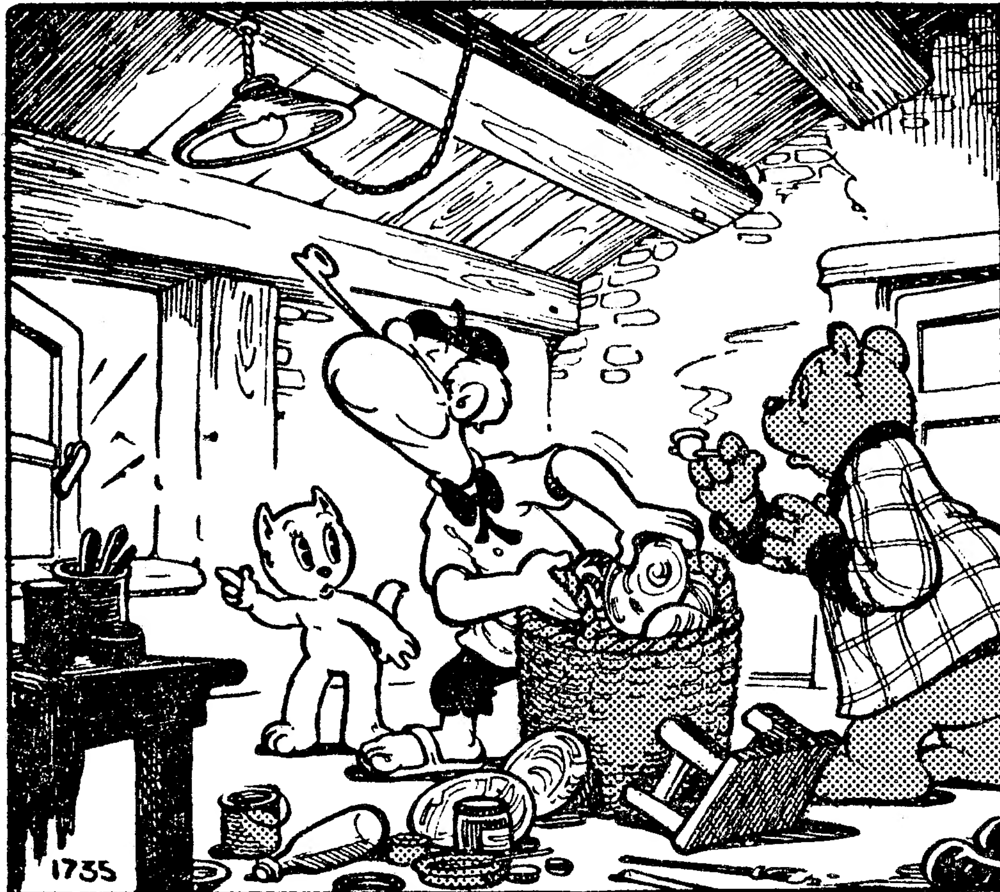
„Wat is dat?" vroeg hij. „Ik bedoel, wat stelt dat voor? Waarom beschildert u Paaseieren, als u begrijpt, wat ik bedoel?"

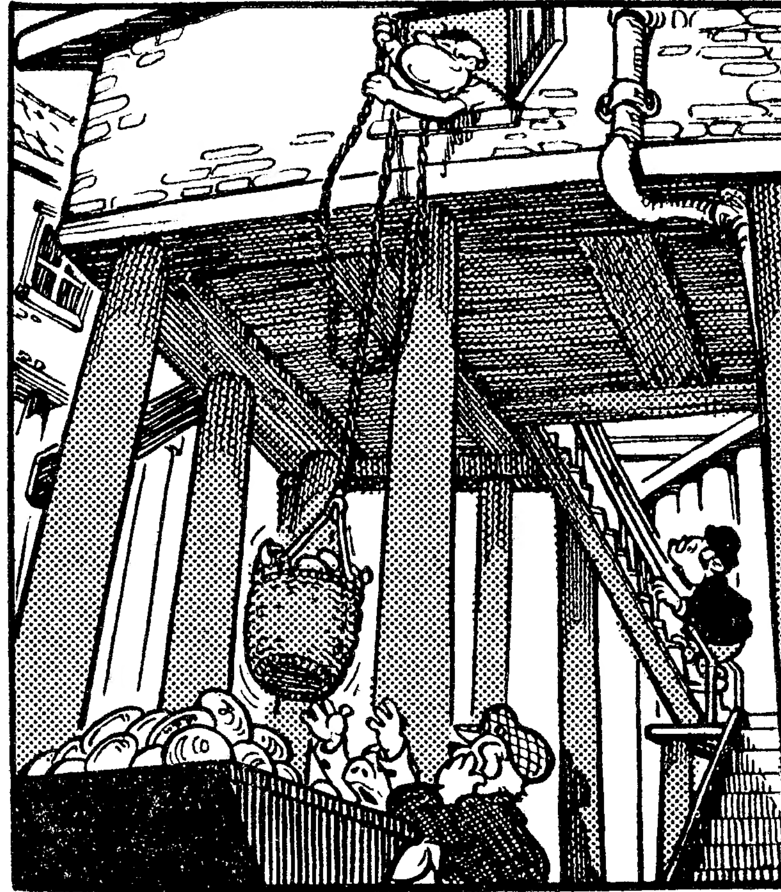
„Paaseieren?" riep de heer Tijn gegriefd uit. „Deze vormen zijn de verzinnebeelding van een bewogen tijd! Mijn vibrerend penseel legt de abstracte trillingen van mijn geest op de bollingen van de eh.... dinges! Vat je makker?"

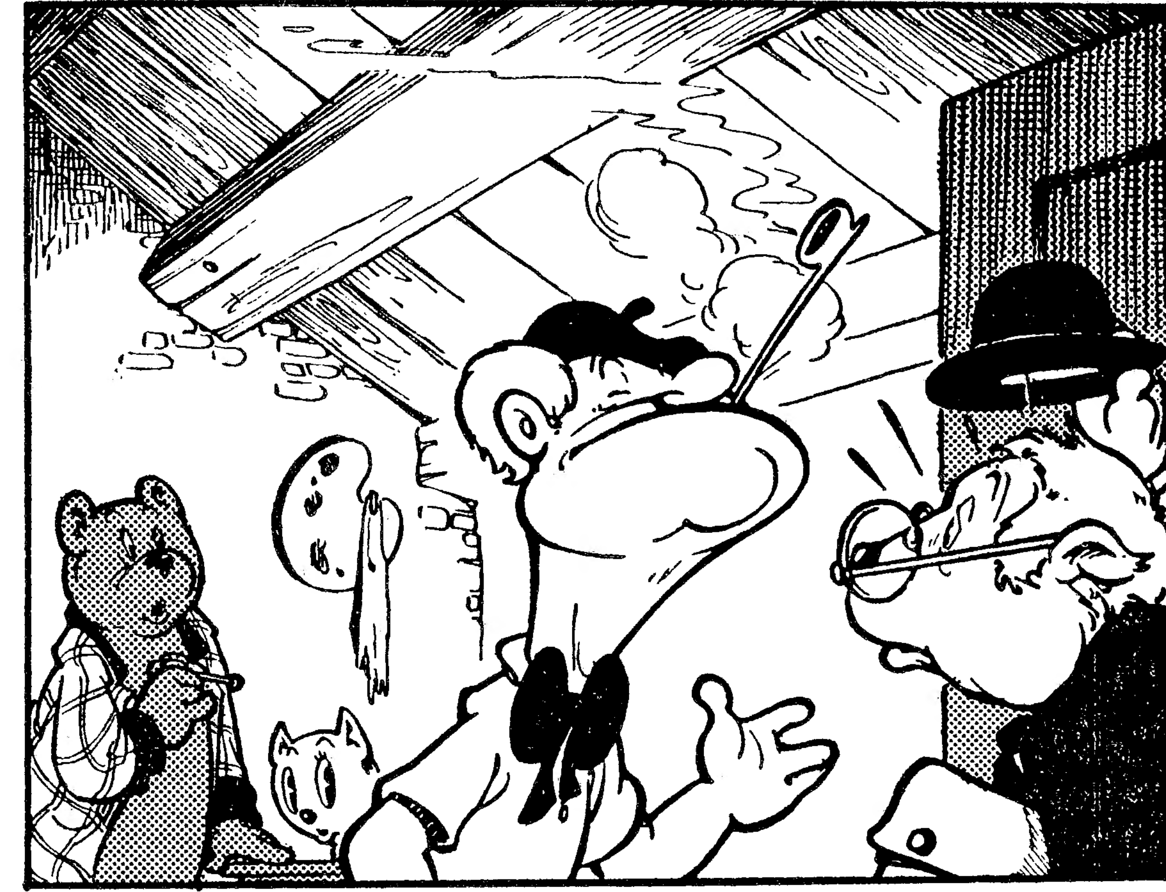
„Ja, ja, natuurlijk!" zei heer Ollie haastig. „Bolle trillingen, vanzelf! Een bewogen tijd, dat spreekt! Kunst is toch een mooi iets, wat jij, Tom Poes?"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

1735

Terwijl heer Bommel en Tom Poes een beetje verbaasd naar de kunstzinnige scheppingen van Terpen Tijn stonden te kijken klonk er van beneden plotseling een schelle kreet.

„Dat zal de lorrie zijn!" sprak de kunstenaar. „Ga eens wat opzij met je bolle vleeslichamen, makkers, ik moet aan het werk!"

Zo sprekende bevestigde hij een mand aan een takel, vulde deze met zijn beschilderde bollen en liet het geval naar beneden zakken. Daar werd de mand keurig door een paar gemeentewerklieden in een wagentje geledigd, terwijl inmiddels een ambtenaar van de afdeling kunsten de ladder besteeg.

Deze beamte nu, was niemand anders dan de heer Dorknoper, die evenals de schilder Terpen Tijn en andere jongeren die met hun tijd meegingen, naar de Paraten-eilanden was geëmigreerd om deel te hebben aan het behoud van de beschaving. Heer Bommel, die dat niet wist, lachte een beetje dom.

„Wel, wel, allemaal oude kennissen!" riep hij uit. „Wat toevallig! Maar waarom hebt u uw schilderstukken naar beneden getakeld, heer Tijn? Zijn ze verkocht?"

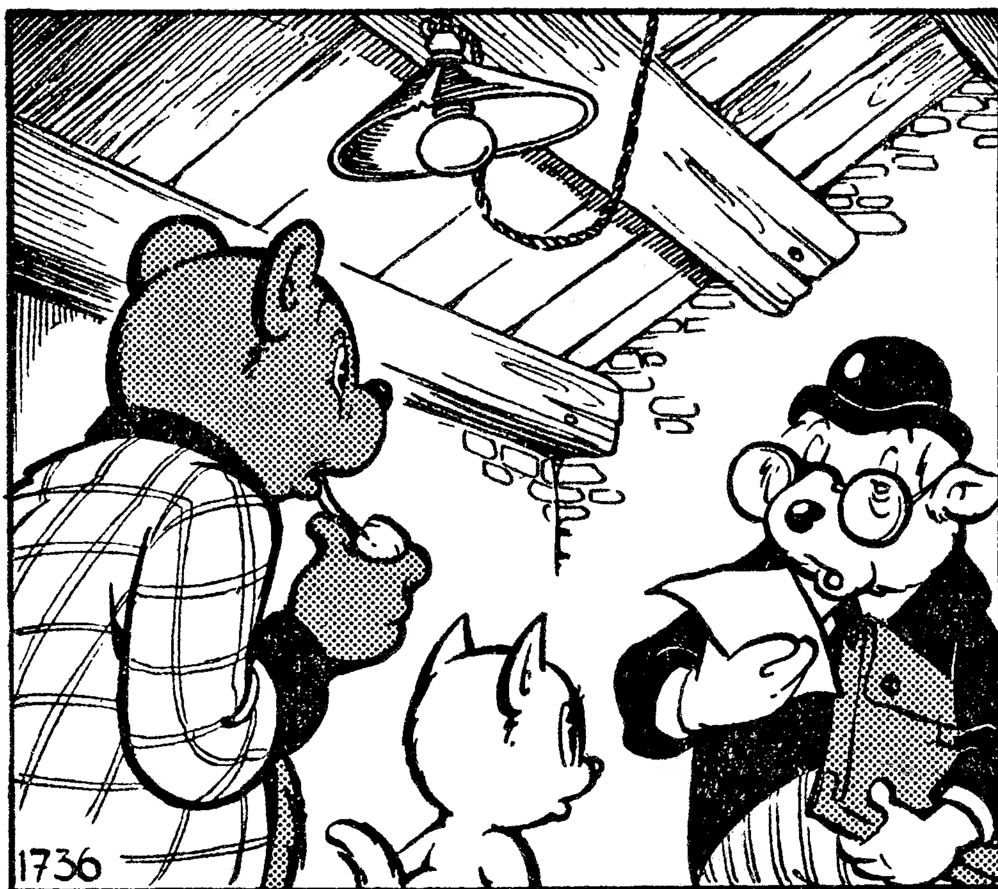
„Verkocht!" riep de artist verachtelijk. „Kunst wordt niet verkocht, dat moest je weten, makker!"

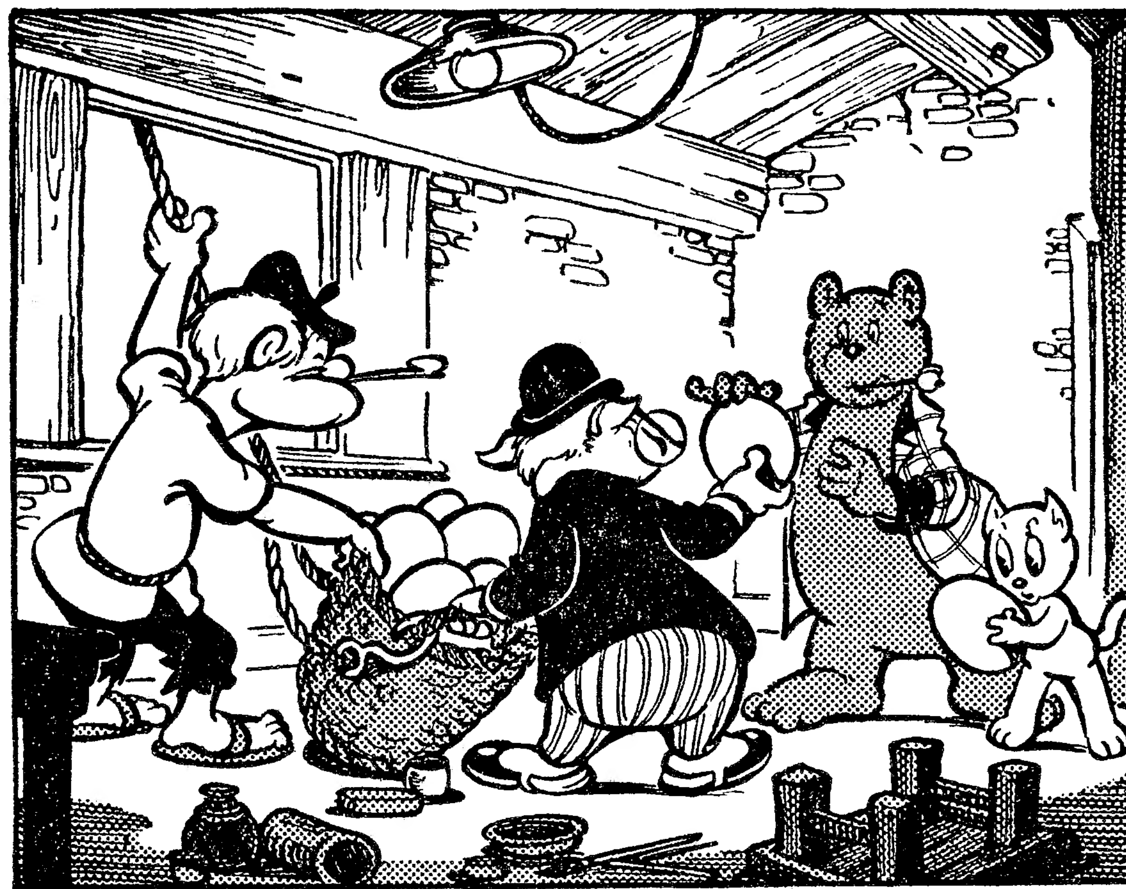
„O," zei heer Bommel uit het veld geslagen. Doch nu nam de heer Dorknoper het woord.

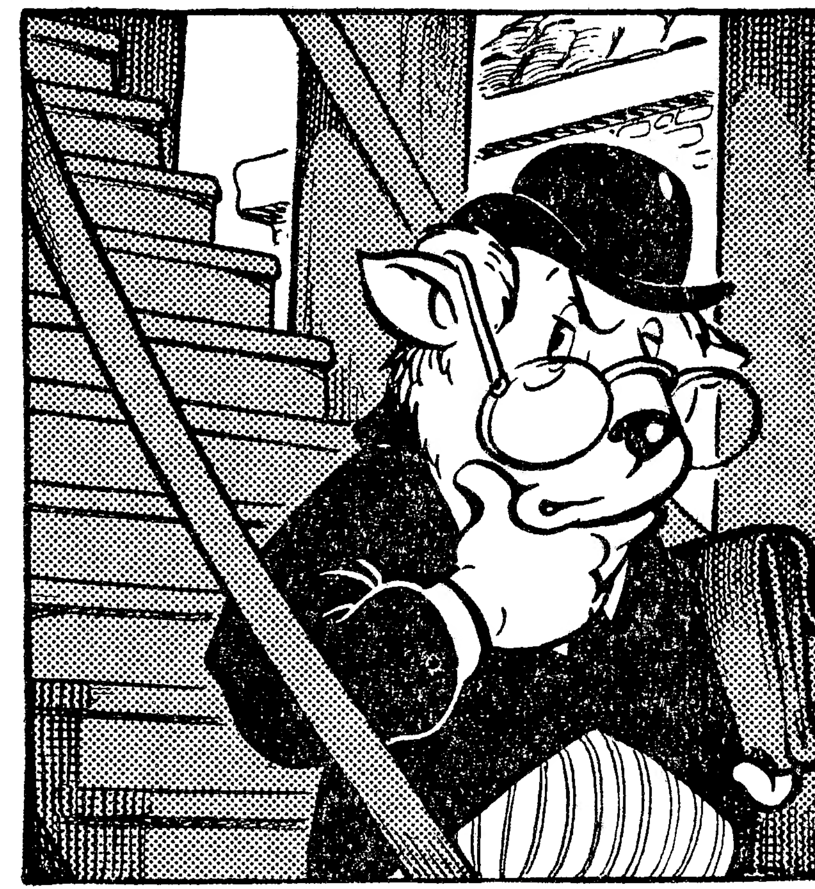
„De tijd, dat een kunstenaar buiten de gemeenschap werkte, is op deze eilanden voorbij!" sprak hij docerend. „Hier is ook de artist een werkzaam lid van de maatschappij. En op mij, als ambtenaar eerste klasse, rust de moeilijke, maar mooie taak om de productie van de kunstschilders te controleren. Op die wijze kunnen wij de subsidie vaststellen, begrijpt u?"

„Vertelt u maar eens meneer Tijn, wat hebt u alzo gedaan deze week?"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1736

De heer Dorknoper noteerde nauwgezet hoeveel bollen de schilder Tijn in de afgelopen week beschilderd had. Daarna trok hij een document uit zijn tas en wendde zich tot heer Bommel en Tom Poes. Enige ogenblikken bezag hij hen streng over zijn bril heen.

„Ahum!” sprak hij vervolgens. „Het doet mij genoegen u hier aan te treffen. Dat wijst er op, dat ook u beiden aan ons mooie streven wilt deelnemen. Ik moet u er echter op wijzen, dat u dan ook zult moeten werken! Immers: geen werk, geen subsidie! Dat is ons motto! Het moet nu maar eens uit zijn met dat geluier en gelanterfant van al die zogenaamde artisten!”

„Werken?” vroeg heer Ollie zorglijk. „Wat bedoelt u? Voor mij speelt geld geen rol, dus wat moet dat met die subsidie?”

„Dit is een stad van kunstenaars!” hernam de ambtenaar eerste klasse op strenge toon. „Hier wordt de cultuur gemaakt, die wij, paraten, zo nauwgezet bewaken. En als u niet wilt meedoen, hoort u hier niet!”

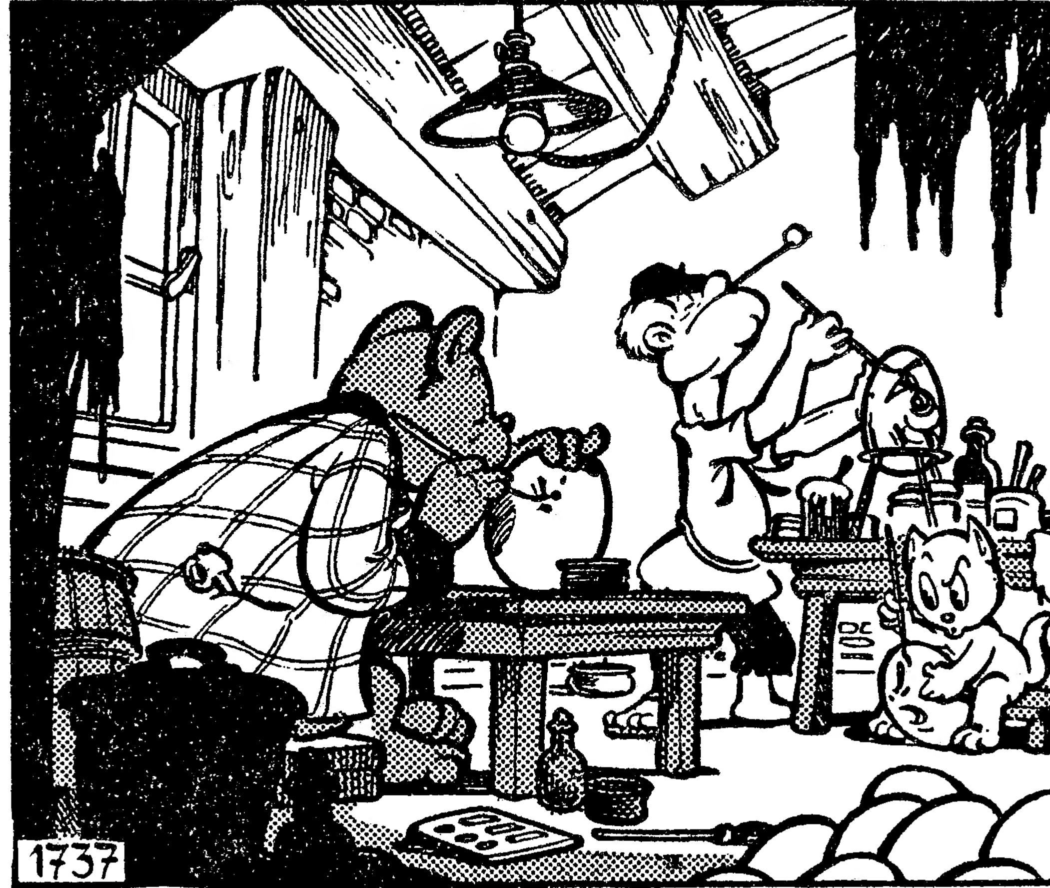
Zo sprekende wendde hij zich om en ledigde de inmiddels weer opgetakelde mand, die men beneden met een nieuwe voorraad bollen en verf gevuld had.

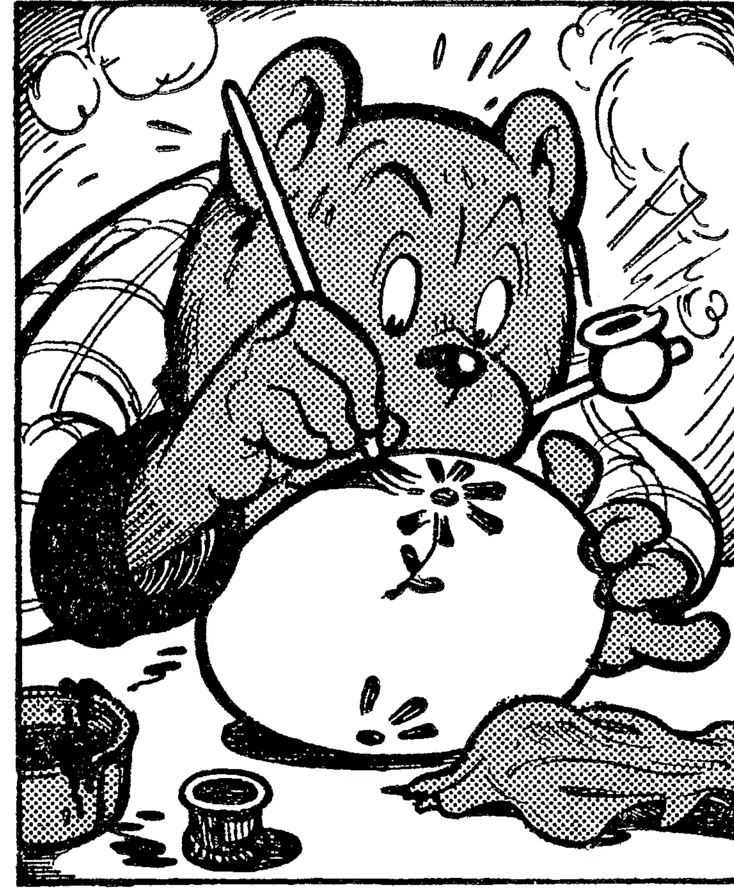
„Hier is nieuw materiaal!” voer hij voort. „U kunt aan de slag. De heer Tijn zal u wijzen, wat er van u verwacht wordt. Goede dag!”

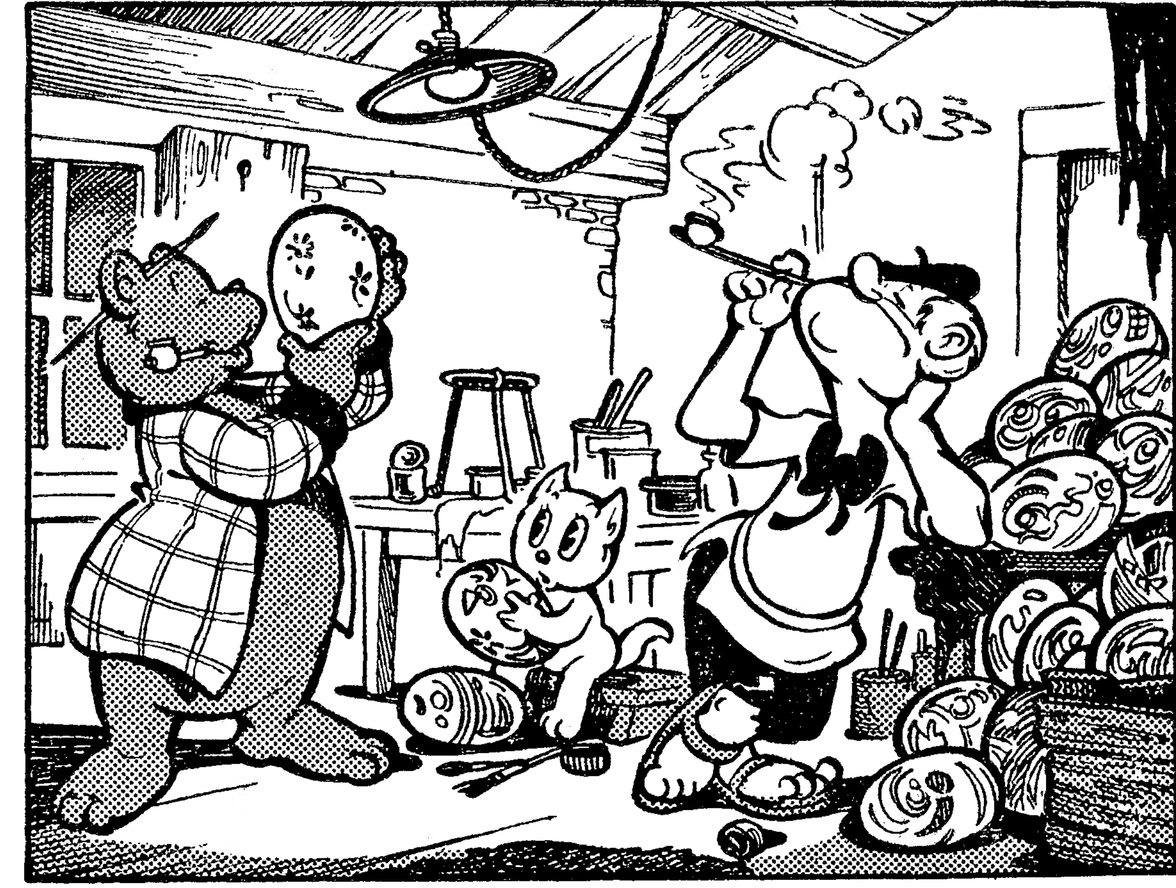
De nijvere beambte lichtte de hoed en begon de ladder weer af te dalen. Op zijn gelaat was echter een grimmige trek verschenen.

„Ik weet het niet”, kon men hem horen mompelen. „Deze twee figuren passen niet in het schema. Wellicht zijn het in het geheel geen kunstenaars! Wellicht zouden het misschien zelfs spionnen kunnen zijn! Wellicht zijn het handlangers van de vijand.... ik weet het niet....”

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1737

„Jullie hebben het gehoord, makkers!" zei de schilder Tijn, zijn palet grijpend. „Aan het werk! Hier is verf en daar zijn bollen!"

„Maar ik ben geen schilder!" zei heer Bommel ongerust. „Hoe moet dat nu, Tom Poes? Kan jij verven en kleuren?"

„Zever niet!" gromde de kunstenaar. „Natuurlijk kunnen jullie er niets van. Daar zijn jullie vleeslichamen te grofstoffelijk voor. Maar dat hindert niet. Je doet maar wat met die kwasten en die verf, dan wordt het vanzelf experimenteel. We zijn hier niet bekrompen — die tijd is voorbij. Vooruit, probeer te vibreren!"

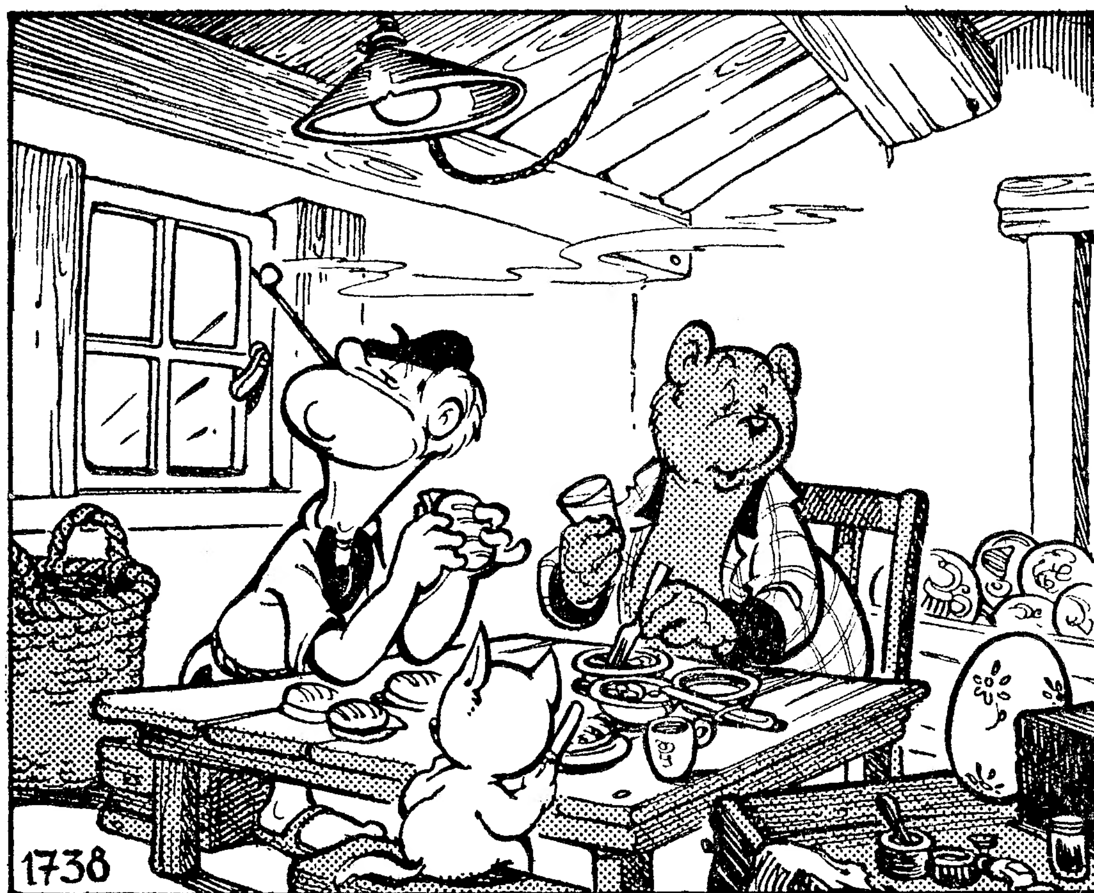
Tom Poes nam een paar bollen en drukte wat verf uit een tube en begon te smeren. Hij vond het wel leuk werk, want kleuren heeft hij altijd graag gedaan. En wat heer Bommel betreft, die herinnerde zich ineens, dat zijn goede vader hem altijd had voorgehouden dat een heer een open oog voor kunst moet hebben. Bovendien had hij in zijn vrije tijd al eens vaker met olie en linnen gewerkt en toen hij dan ook een poosje bezig was begon hij er plezier in te krijgen. Met veel zorg tekende hij enige bloemetjes op een ei-vormige bol en begon die met lieve kleurtjes in te vullen. Na enige uren droop de verf van zijn warm gelaat en was zijn jas tamelijk besmeurd; maar hij liet zich niet afleiden.

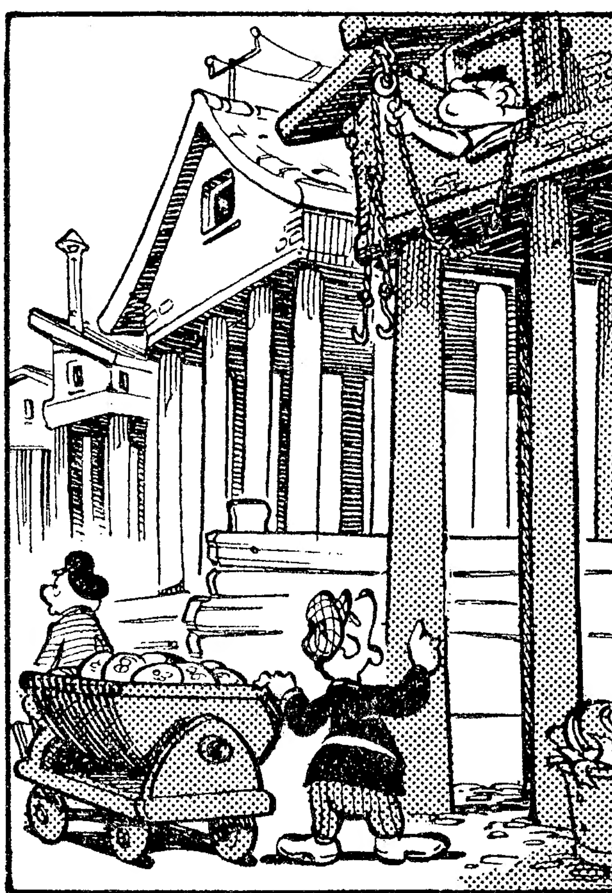
Toen het dan ook tegen de avond liep en het te donker werd om verder te gaan, borg hij met een spijtige zucht zijn penseeltjes op.

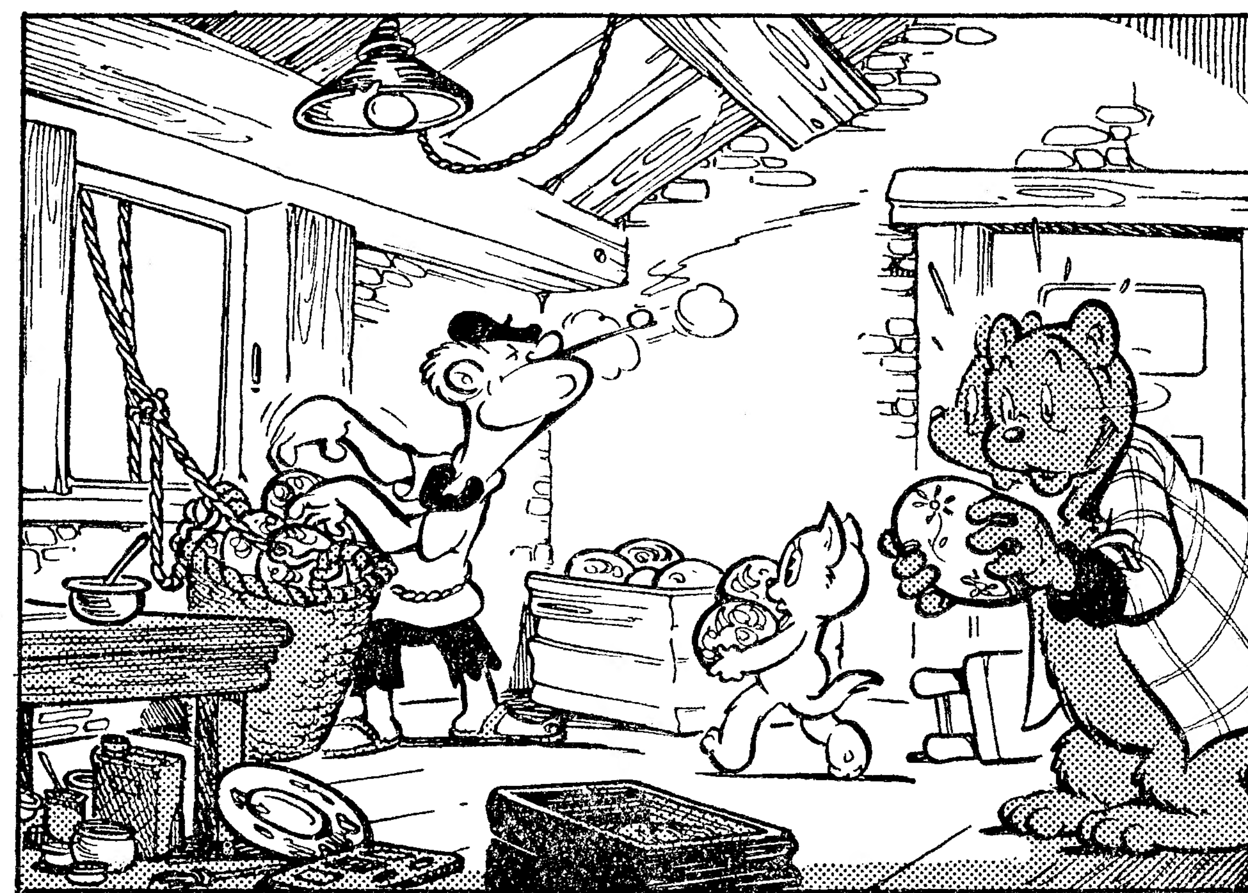
„Kijk eens, wat mooi!" zei hij trots op zijn bebloemde bol wijzend.

„Mooi!? Aan mijn zolen, makker!" riep de kunstenaar Tijn ruw. „Een misselijk bonbondoos-geval. En zó kom je er niet. Je zult meer moeten doen dan één zo'n bolle... eh... dinges! Twee dozijn — dat is mijn stijl. Dat is de moeite waard om voor te vechten, vat je, makker?"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1738

Heer Bommel en Tom Poes logeerden die nacht in de zolderkamer van de schilder Tijn, die hen met luidruchtig gesnurk uit de slaap hield. De volgende morgen trof hen dan ook tamelijk suffig aan de ontbijttafel aan waar de kunstenaar een eenvoudig maal had neergezet.

„Bleke, bolle koppen!" sprak de artist, zijn gasten met weerzin bestarend. „De geest vibreert niet in het voze vlees, dat is te zien! Te weinig trilling en te veel slaap! Komaan, aan het werk, daar zal je van opknappen! Grijpt de verf, makkers en...... eh dinges!"

Op dat moment klonk er van beneden een hese roep en Tom Poes begreep, dat de lorrie weer voorstond om de kunstproducten op te halen. Hij stond dan ook op en hielp de kunstenaar om de beschilderde bollen in de mand te leggen.

Heer Bommel, die al die tijd met lodderige blikken naar het ei, dat hij de vorige dag zo fraai beschilderd had, had zitten staren, schrok op door het geloop om hem heen.

„Wa-wat is er aan de hand?" informeerde hij.

„Daar is de kunstbescherming, makker!" legde Terpen Tijn uit.

„Kom op met je misselijke bloemetjes-bol en leg hem in de mand. Die lui hebben meer te doen, dan op jou te wachten!"

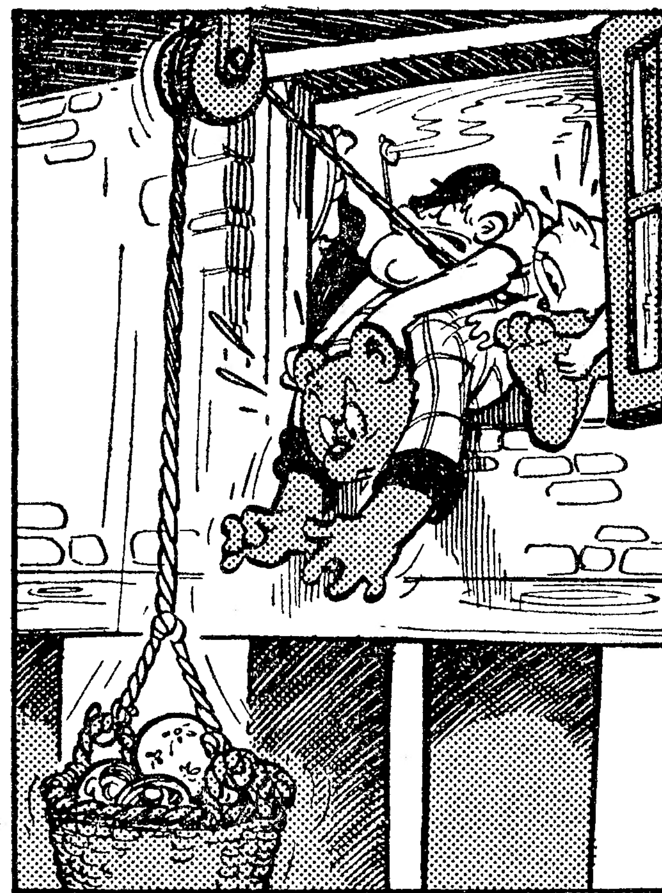
„Mijn schilderswerk?!" riep heer Ollie ontsteld. „Komen ze mijn schilderwerk halen? Maar dat gaat niet! Dat bloemontwerp is van mij!"

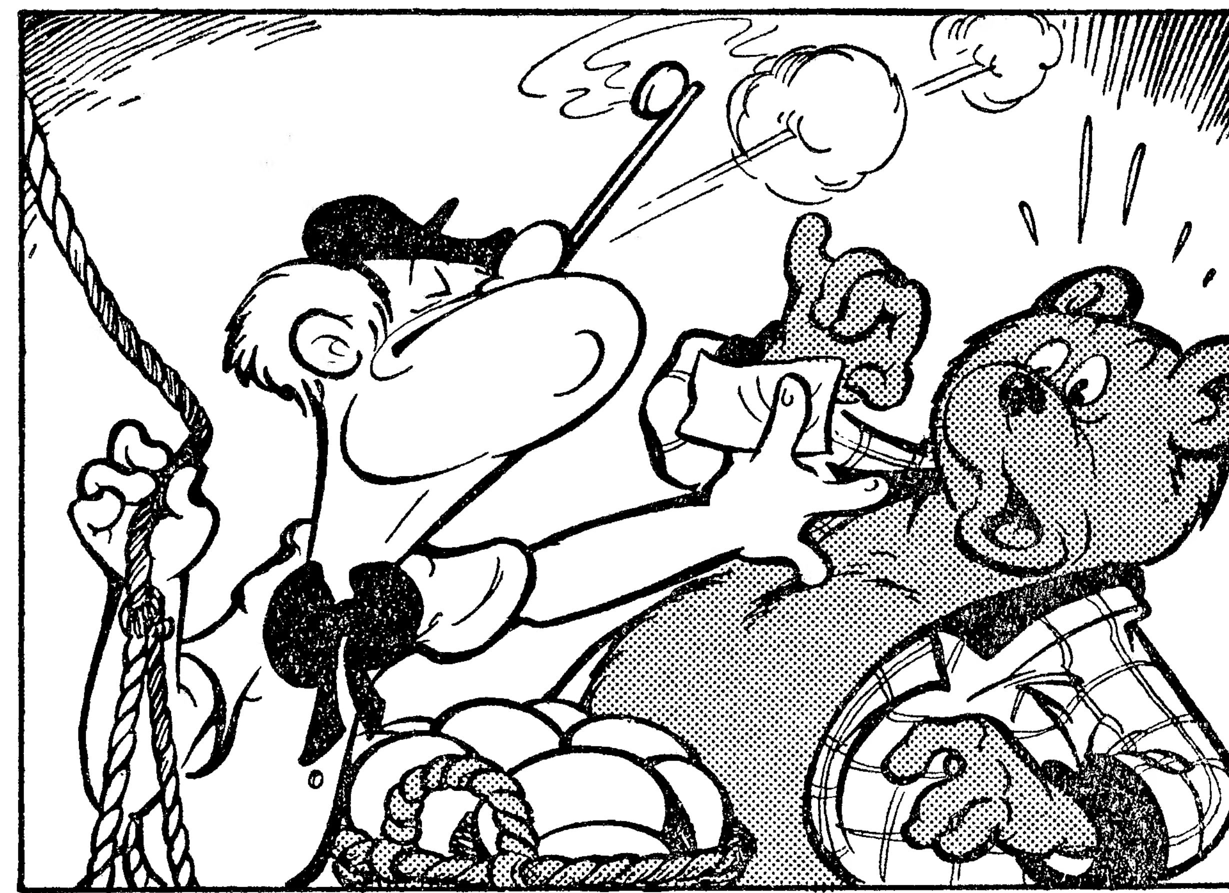
„Kom, heer Ollie!" zei Tom Poes, „dat schijnt hier nu eenmaal de gewoonte te zijn! Ze brengen die dingen natuurlijk naar een veilige plaats, zodat er niets mee gebeuren kan. Leg die bol nu maar in de mand!"

„Nooit!" riep heer Bommel boos. „Ik heb hem zelf gemaakt! Hij is van mij!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1739

De kunstschilder Tijn werd ongeduldig.

„Schiet op!" sprak hij ruw. „Die makkers daar beneden staan te wachten op onze dagproductie van gisteren. Gooi je bol in de mand, dan kunnen we voort!"

Maar heer Ollie gaf niet toe.

„Hij is van mij!" zei hij. „Ik heb persoonlijk die mooie bloemen getekend en die prachtige kleuren ingevuld. Het is de mooiste beschilderde-bollenkunst, die ik ooit gezien heb! Ik wil hem houden, zodat mijn achterkleinkinderen kunnen zien, dat ik een kunstenaar was."

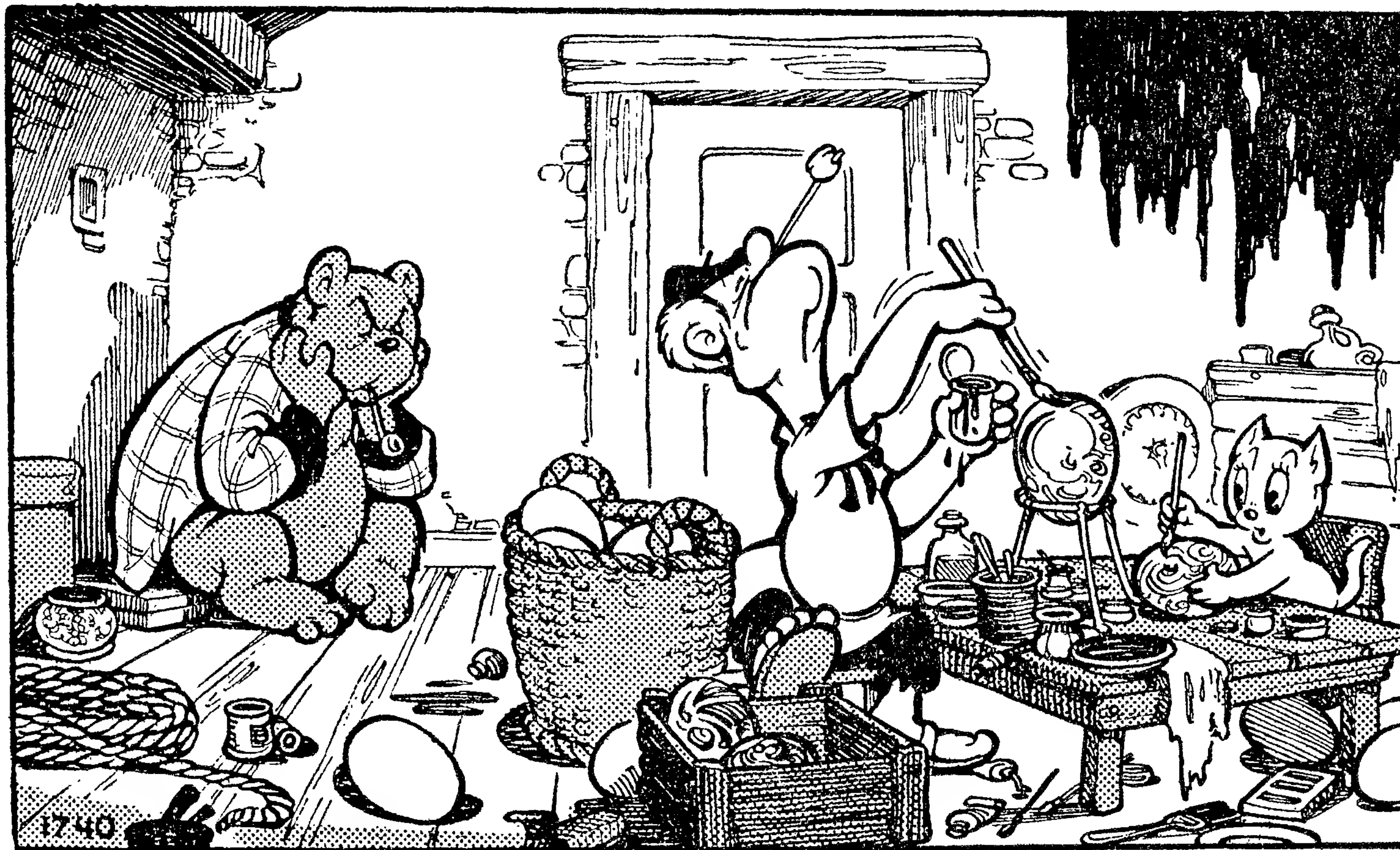
„Kunstenaar? Aan mijn zolen!" riep Terpen Tijn. Hij griste met een snelle greep het kunstvoorwerp uit heer Ollie's handen, wierp het in de volle mand en takelde het vrachtje met geoefende bewegingen naar beneden. Heer Bommel stiet een rauwe kreet uit en stortte zich achter zijn schepping aan. Hij zou dan ook op ellendige wijze uit het dakvenster getuimeld zijn, wanneer Tom Poes en de schilder hem niet bij zijn jas hadden vastgehouden.

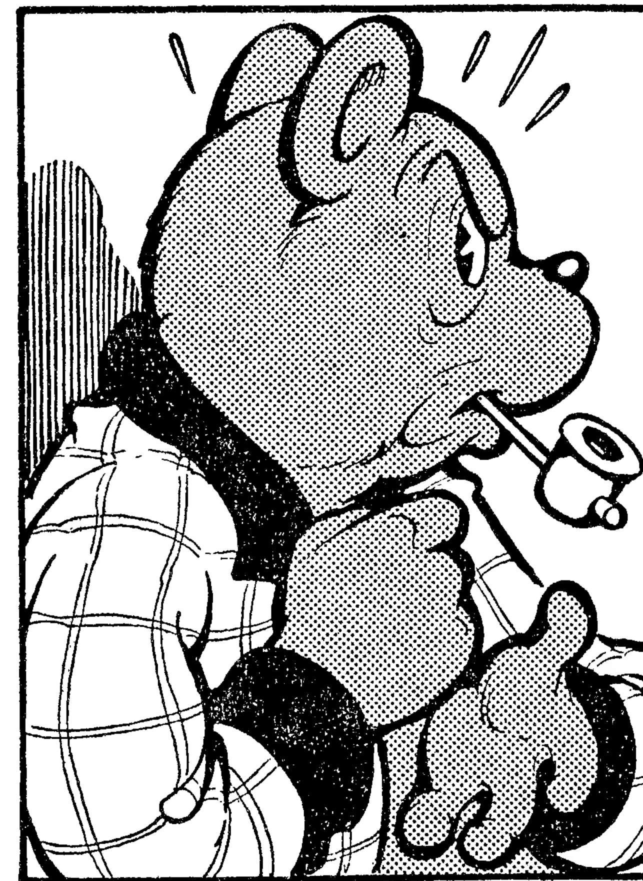
„Het is toch niet zo erg, heer Ollie?" zei Tom Poes troostend. „Vandaag maakt u weer een andere, die misschien nog mooier wordt!"

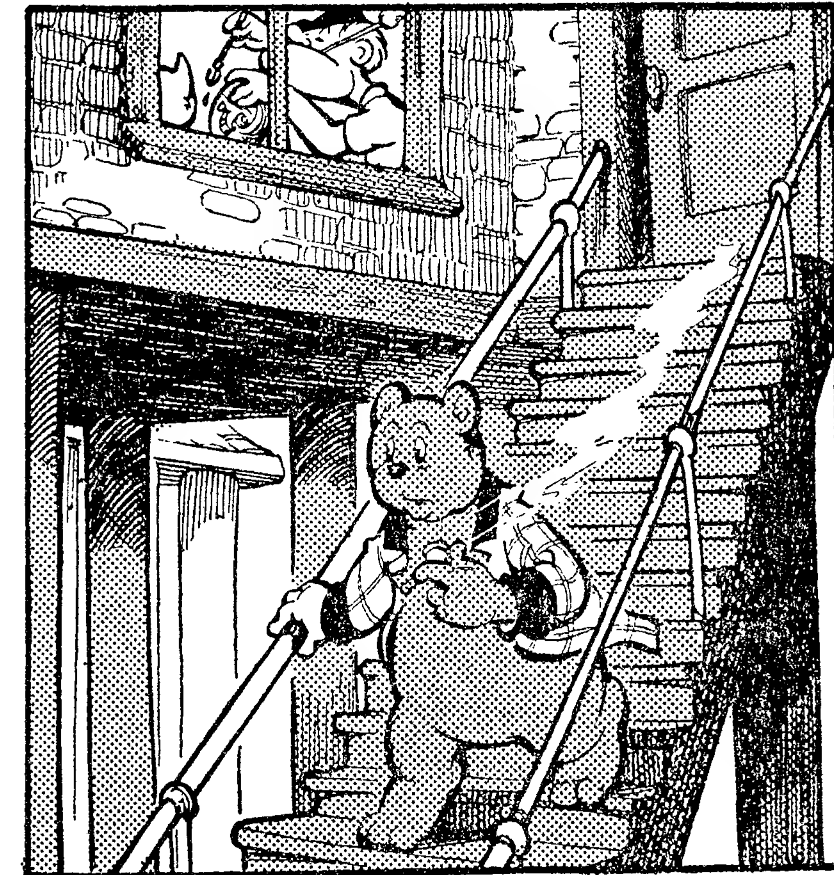
„Ja, en dan komen morgen die kerels weer en halen die ook weg!" zei heer Bommel bitter. „Dat is geen doen voor een heer van stand, jonge vriend! Dat moest je voelen!"

„Bah!" snauwde de kunstenaar. Hij had de lege mand weer omhooggetakeld en viste er een briefje uit. „Hier is je ontvangstbewijs, makker. Er staat op: ‚Volgende keer meer productie. Dit was te weinig voor drie kunstenaars. Hierop kan de Cultuur niet bouwen!' Dat staat er. En dat is de schuld van jouw trage, bolle vleeslichaam, vat **je**, makker? Dat neem **ik** niet!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

„Nu verder geen gejeuzel!" sprak de kunstschilder Terpen Tijn op scherpe toon. „We moeten aan de slag! Als die bolle door zijn lauwe trillingen niet genoeg kunst afstoot, worden wij er op aangezien! En dat scheelt ons in de subsidie!"

„Bah!" zei heer Ollie bitter. „Geld speelt geen rol! Het gaat hier om de kunst!"

„Ha!" riep de artist, zijn penseel vattend, „dat is een totaal verouderd, grof gezegde, makker! De kunstenaar moet werken voor de beschaving, want als de kunstenaar niet werkt, is er geen beschaving en dan komt de... eh... dinges!"

„Maar die werklieden komen iedere dag de beschaving halen!" riep heer Bommel uit. „Waar brengen ze die dan naar toe? Dat zou ik wel eens willen weten!"

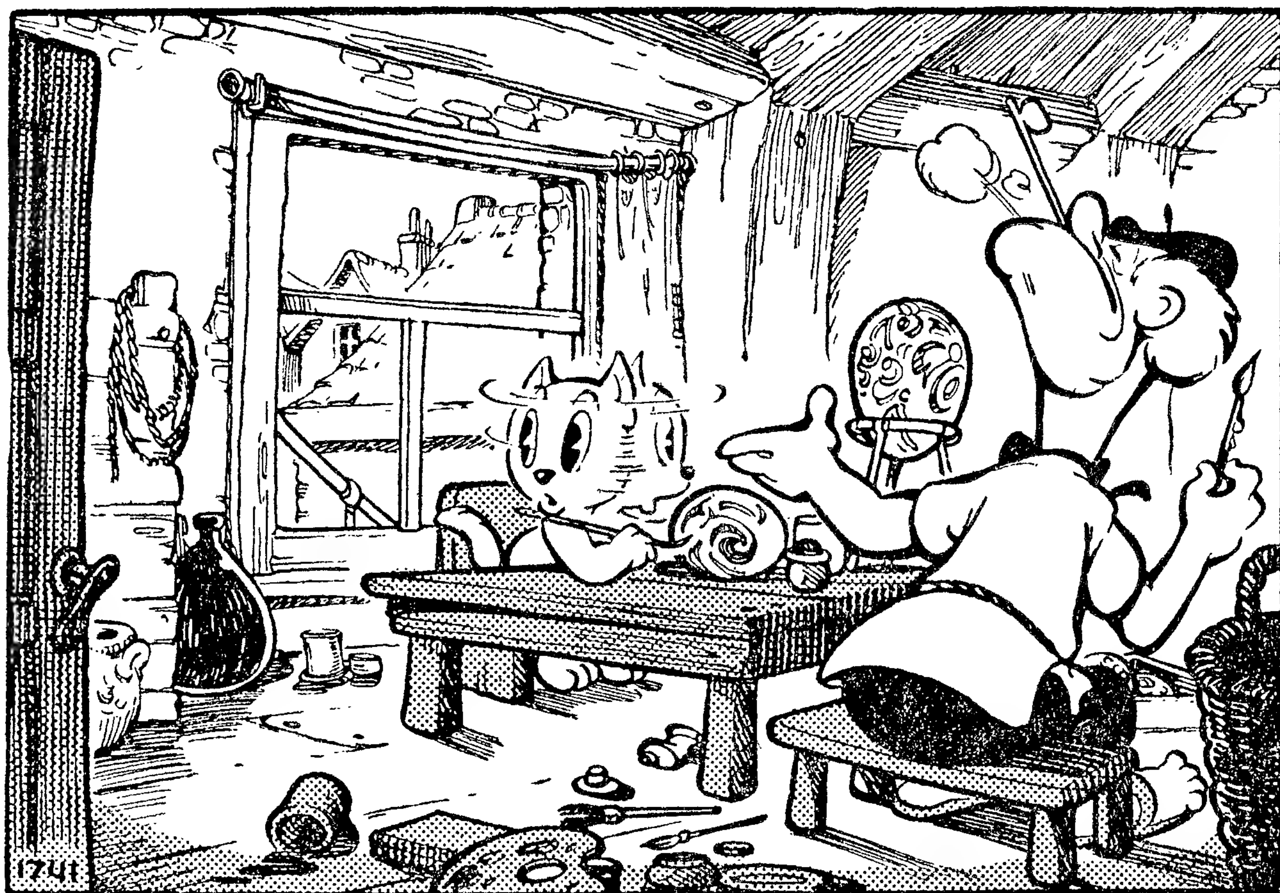
Hij kreeg echter geen antwoord. Tom Poes en Terpen Tijn waren ijverig aan het werk gegaan en streken fraaie kleuren op de gladde bollen.

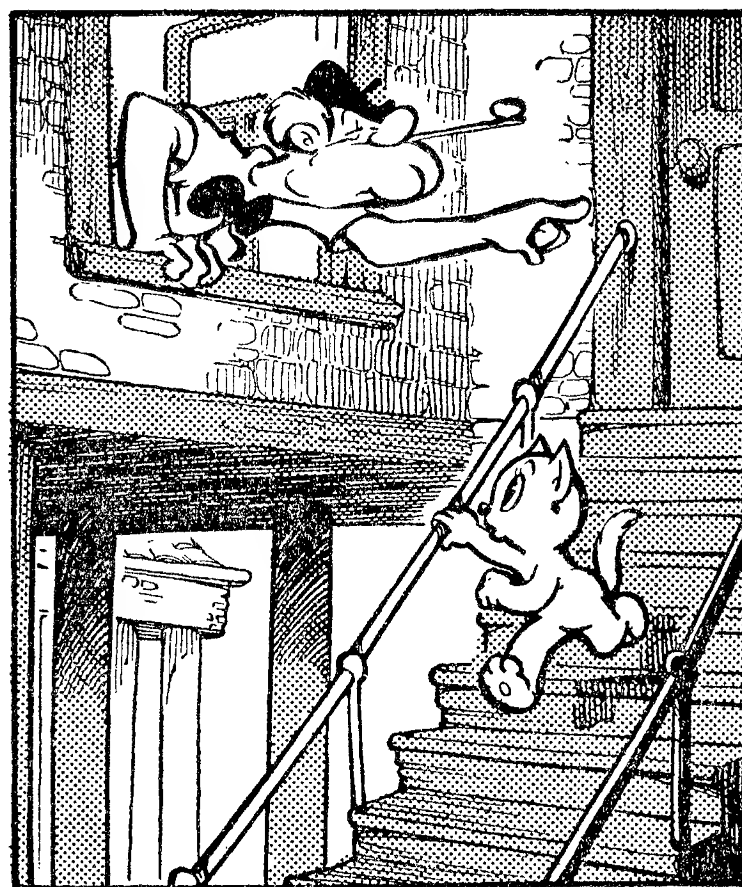
„Waar hebben ze mijn hele mooie bloemetjes-ei naar toe gebracht?" hervatte heer Ollie. „Dat zou ik willen weten!"

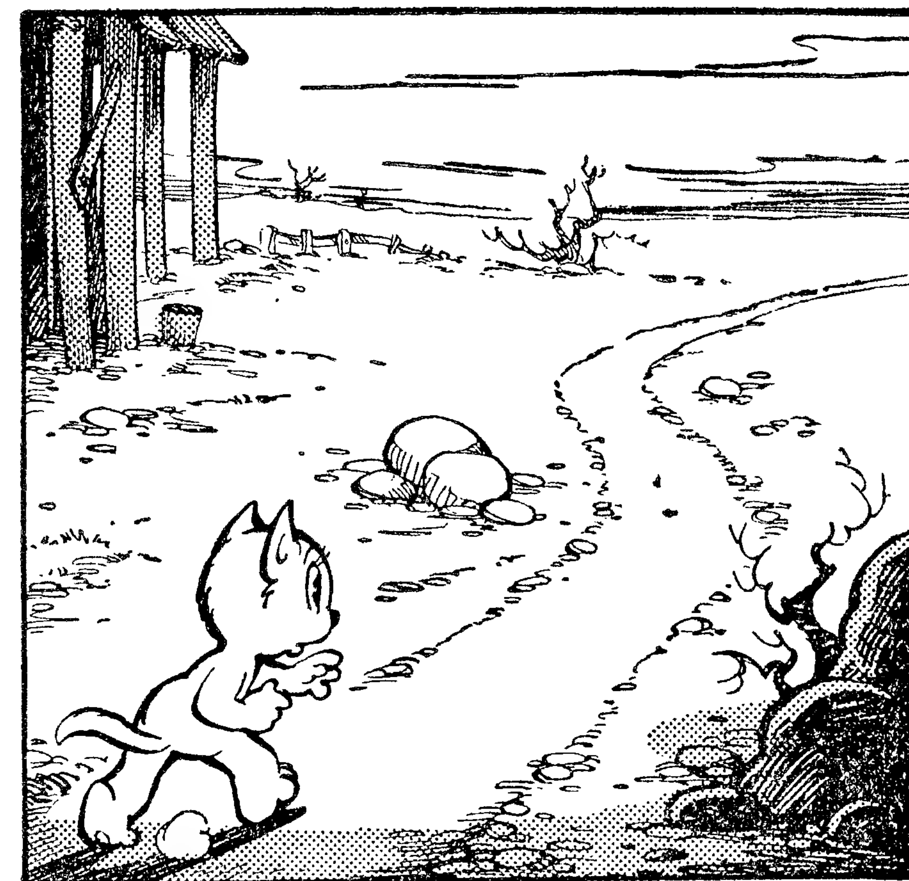
De kunstenaar mompelde iets onduidelijks in zijn pijp en Tom Poes zei iets over aan het werk gaan. Maar dat bevredigde heer Bommel helemaal niet. Hij keek een ogenblik met groot misnoegen naar het nijvere werk van zijn metgezellen en stond toen zachtjes op.

„Dat zou ik wel eens willen weten!" herhaalde hij koppig tot zichzelf, terwijl hij zonder gerucht te maken de ladder begon af te dalen....

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Tom Poe volgde het voorbeeld van Terpen Tijn en werkte ijverig aan het beschilderen van vreemde bollen. Een tijd lang had hij daar wel pret in, want hij houdt van kleuren, zoals de oplettende lezer zal zich herinneren. Maar na een poosje begon hij eens na te denken en toen was de grap er af.

„Wat gebeurt er eigenlijk met deze beschilderde dingen?" vroeg hij. „Waar brengen die werklieden ze naar toe?"

„Begin jij nu ook al?" snauwde Terpen Tijn ongeduldig. „Een kunstenaar, die voor de gemeenschap werkt, vraagt daar niet naar! Dat is uit de tijd van de grove trillingen! Wees blij, dat je vibreersels gebruikt worden. De kunst leeft weer! Het is weer de moeite waard er voor te vechten! Vat je, makker?"

„Ja, ja, dat is heel mooi!" zei Tom Poes. „Maar waar brengen ze die kunst naar toe?"

„Je lijkt die bolle vrind van je wel!" zei de schilder Tijn honend. Tom Poes keek geschrokken op. „Heer Bommel!" riep hij uit. „Waar is heer Bommel? Hij is weg!"

„Dat is rustig!" meende de kunstenaar. „Hij is toch maar een vleeslichaam!"

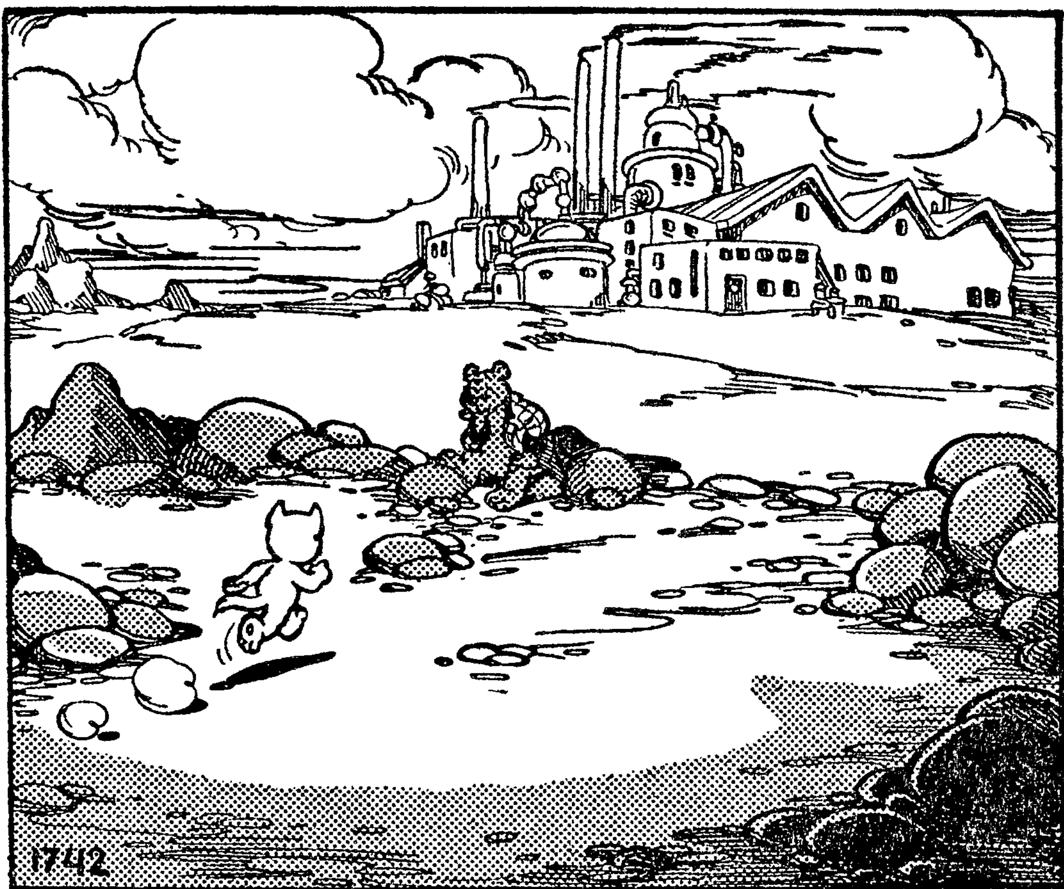
„Ja, maar hij is natuurlijk achter zijn bloemetjes-bol aan!" hield Tom Poes aan. „Als er maar niets met hem gebeurt! Ik moet hem gaan zoeken!"

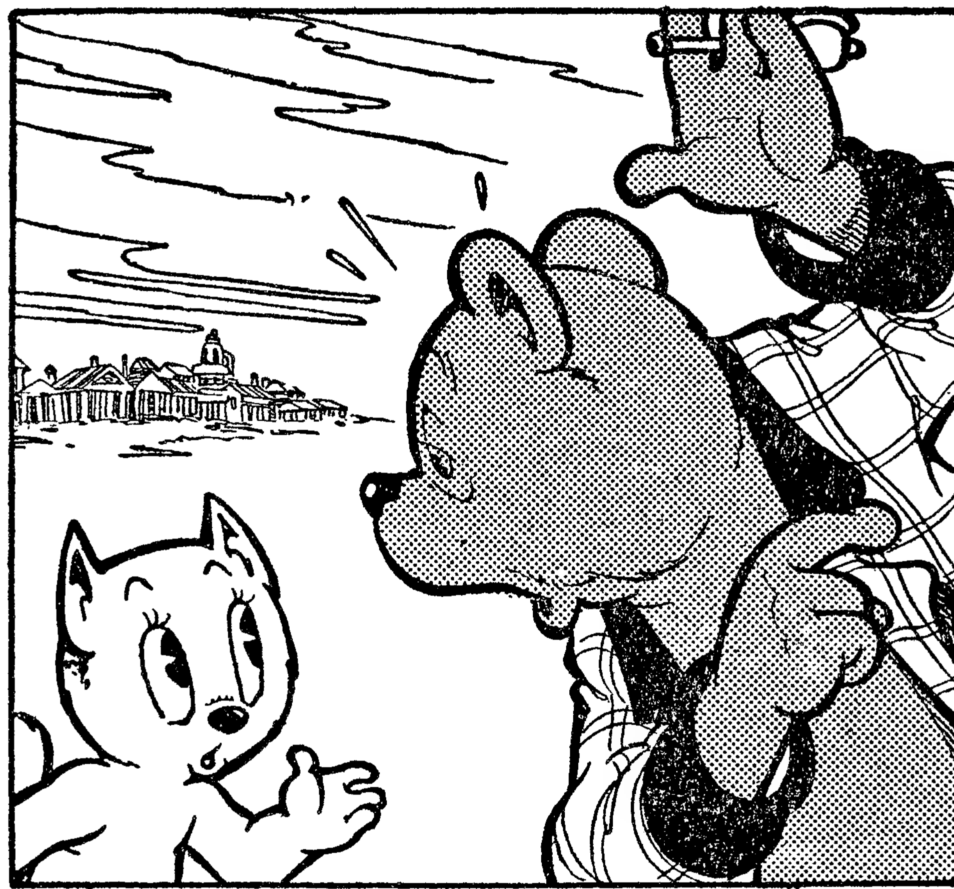
„Zelf weten!" zei Terpen Tijn. „Als je weggaat, zal je productie achterraken!"

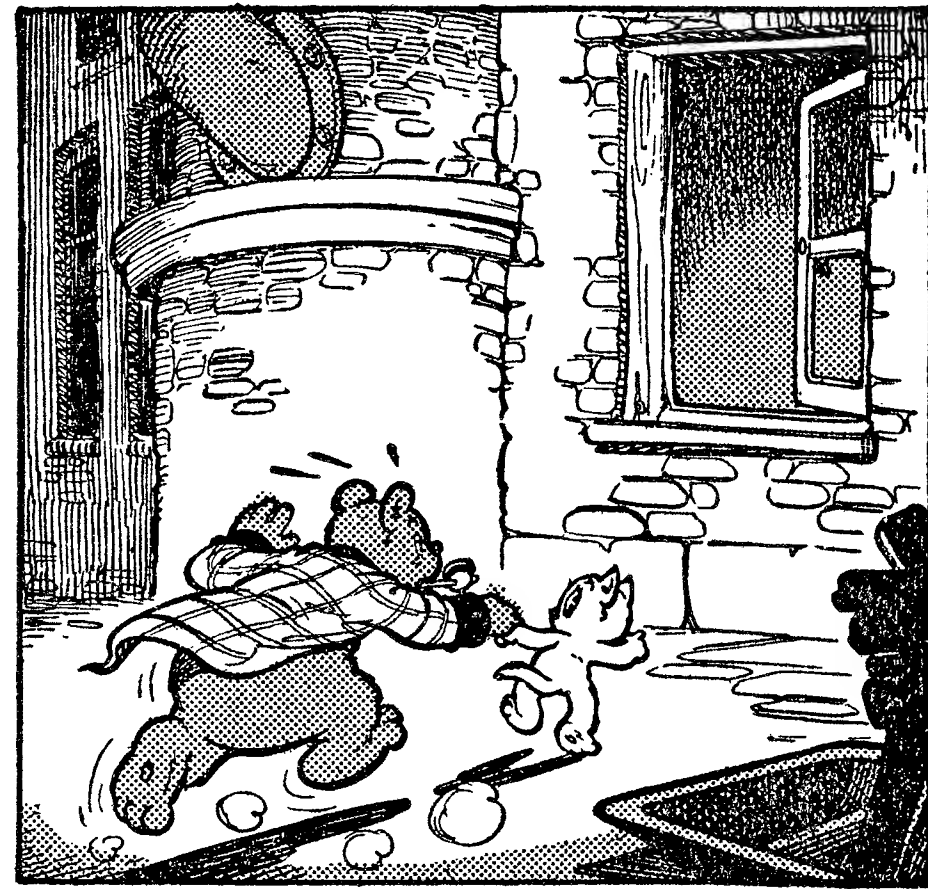
Maar dat kon Tom Poes niet schelen. Hij begon de ladder af te dalen en keek zoekend rond.

„Volg de sporen van de lorrie maar!" riep de schilder hem na. „Dat heeft die bolle.... eh.... dinges natuurlijk ook gedaan!"

Nu, dat deed Tom Poes. En al lopende kwam hij na een poosje op een kale vlakte terecht....

Tom Poes volgde de sporen van de lorrie, die zich duidelijk aftekenden in het mulle zand. Een tijdlang zwoegde hij voort, totdat hij plotseling zag wat hij zocht.

Op enig ruw rotsgrind zat zijn vriend, heer Bommel, in een trieste houding een pijp te roken. Op de achtergrond waren de grijze omtrekken van een grote fabriek zichtbaar. Rook krinkelde uit de schoorstenen en ontploffingen weerklonken in het inwendige — er scheen stevig gewerkt te worden.

„Hallo, heer Ollie!" zei Tom Poes blij. „Gelukkig dat ik u gevonden heb! Ik was al bang, dat er iets met u gebeurd was. Wat doet u hier eigenlijk?"

„Dag, jonge vriend!" zei heer Ollie lusteloos. „Ik zit hier, zoals je ziet!"

„Ja, dat begrijp ik", zei Tom Poes. „Maar waarom, heer Ollie? Waarom bent u weggelopen?"

„Ik wil mijn bloemetjes-ei terug hebben", zei heer Bommel. „Maar die kerels met die lorrie hebben hem in dat gebouw daar gereden. En daar mocht ik niet binnenkomen. Verboden toegang! zeiden ze. En toch wil ik mijn hele mooie, knap-beschilderde bol terug!"

„Waarom wilt u hem terug hebben?" vroeg Tom Poes. „Hij zal daar wel goed beschermd worden. Op deze vreemde paraten-eilanden zijn ze erg op kunst gesteld, zoals we gemerkt hebben!"

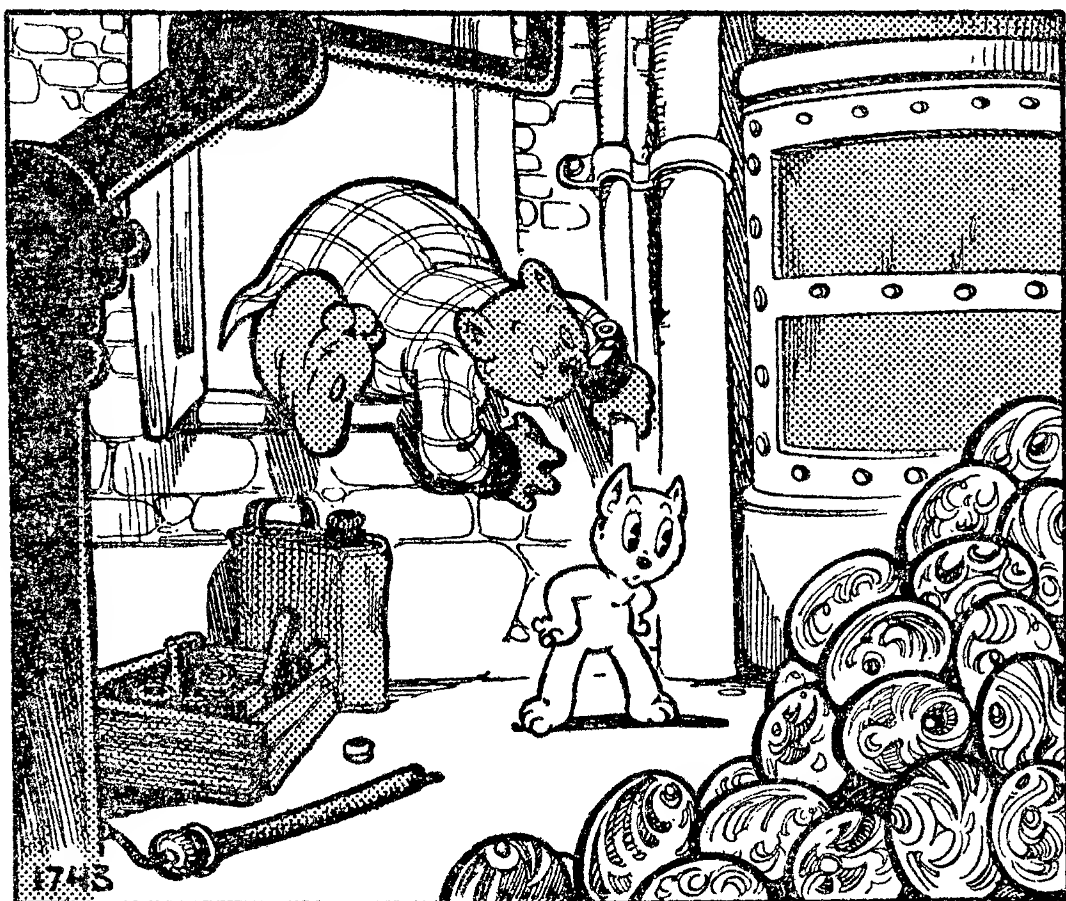
„Daar ben ik niets gerust op!" hernam heer Ollie. „Hoor je die ontploffingen niet? Het is daar helemaal geen rustige atmosfeer voor kunst, als je begrijpt wat ik bedoel. Ik zit in de zorg over mijn prachtig ei!"

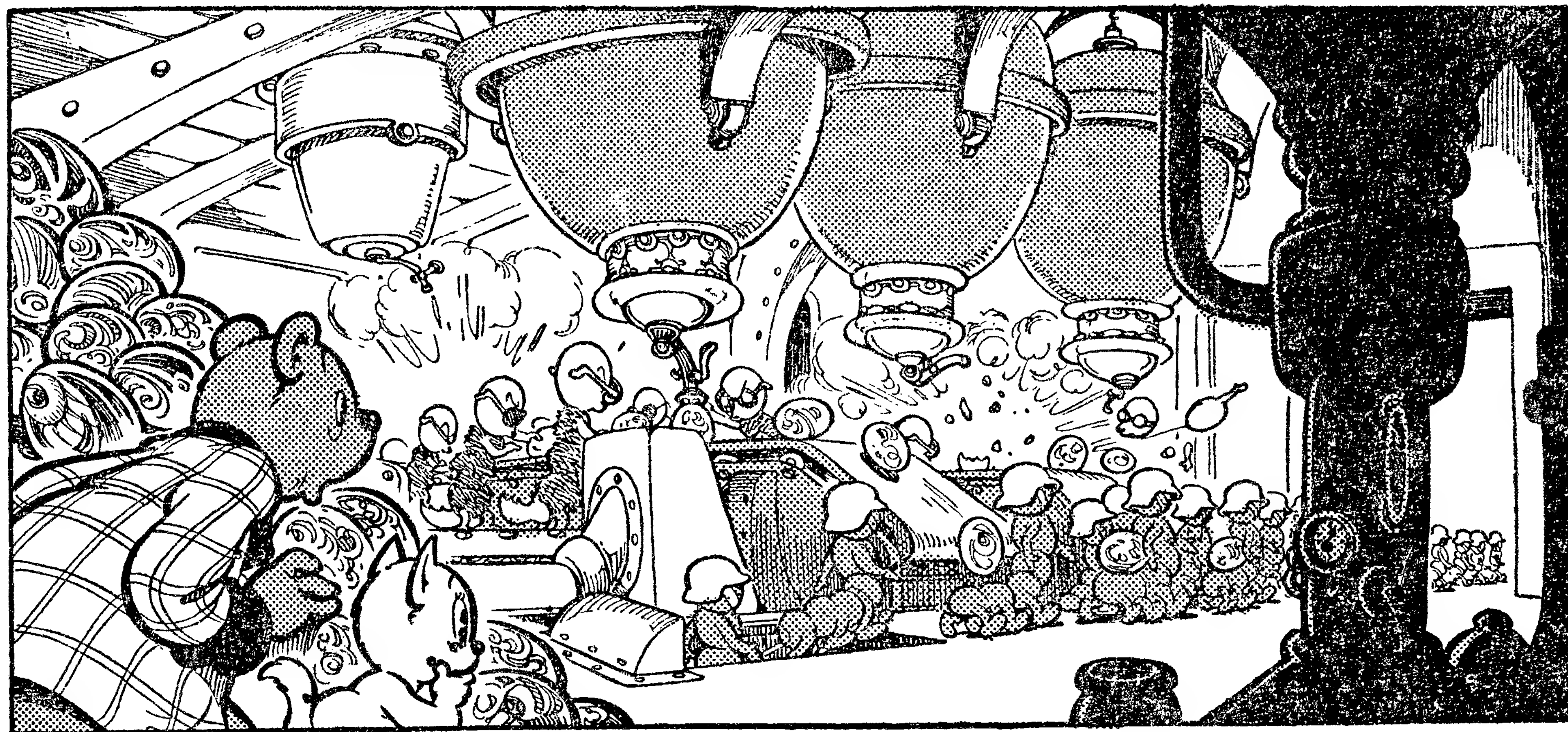
Tom Poes begon medelijden met zijn vriend te krijgen.

„Als u het zo zwaar opvat, moeten we er achter aan!" zei hij. „Kom maar mee, heer Ollie. Ik zie daar achter een raam open staan!"

Hij vatte heer Bommel bij de hand en sloop met hem naar de fabriek......

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1743

Met enige moeite klommen Tom Poes en heer Bommel de fabriek binnen door het achterraam en stonden toen tegenover een grote stapel beschilderde bollen, die wat slordig op en over elkaar lagen.

„Zie je wel, dat ze niet netjes behandeld worden?" vroeg heer Ollie. Hij moest roepen om zich verstaanbaar te maken, want in het inwendige van het gebouw weerklonken luide knallen.

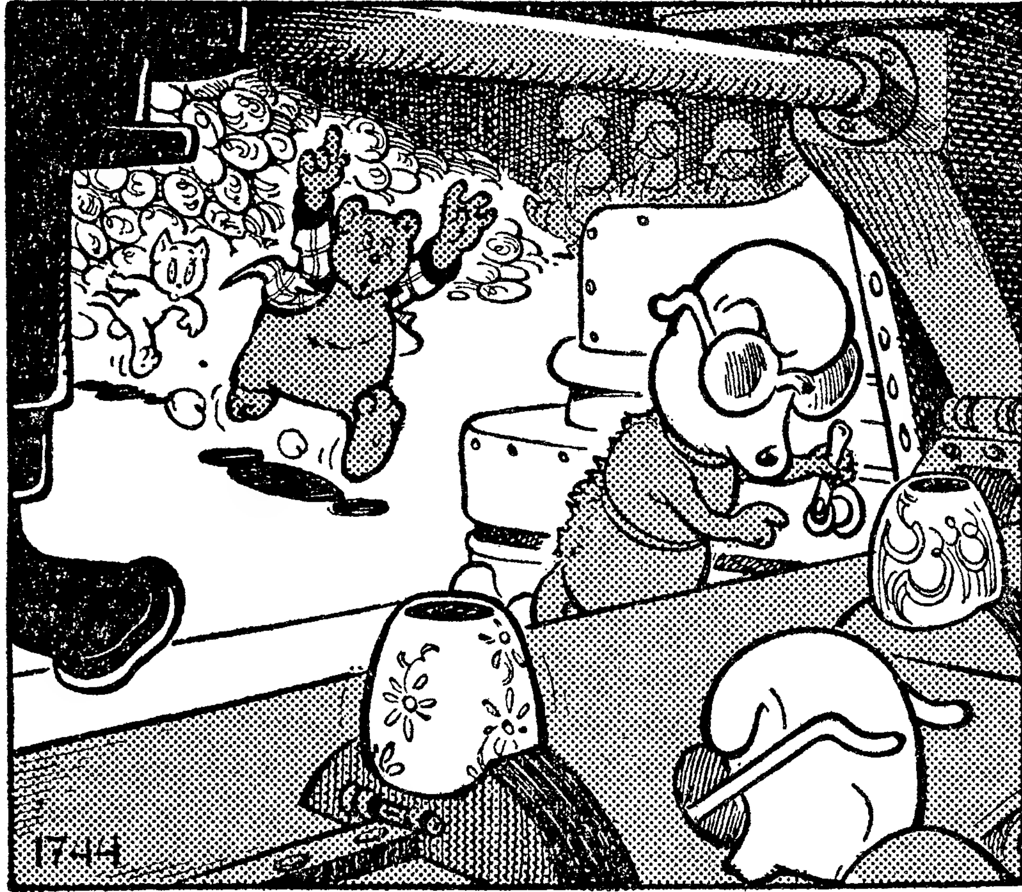
„Het is vreselijk om te zien, hoe hier de kunst op elkaar gegooid wordt!" riep hij. „En hoor je dat lawaai? Dit is toch geen omgeving voor het bewaren van de beschaving, jonge vriend, dat zal je moeten toegeven!"

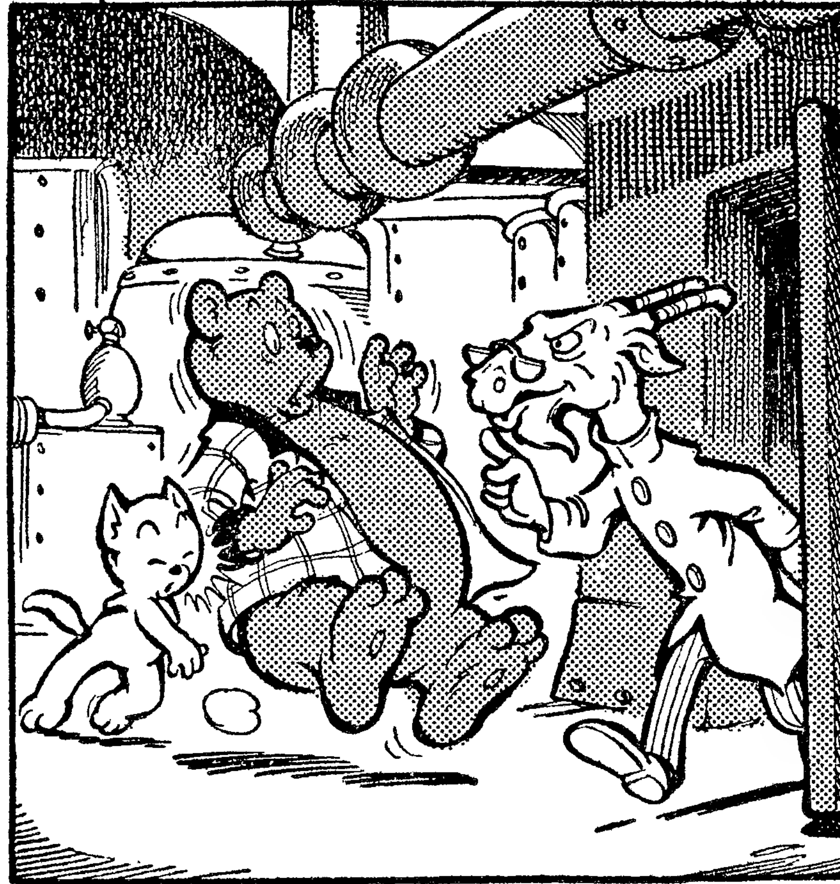
Zo sprekende sloop hij achter Tom Poes aan om de stapel bollen heen, zodat hij een duidelijk beeld van het inwendige van de fabriek kreeg. En nu was duidelijk te zien, wat er met de fraai-beschilderde eieren gebeurde. Ze werden op een soort lopende-band over lange tafels gevoerd, een handig boor-apparaatje maakte een gat in de spitse top en een eindje verder spoot er een grijs poeder uit een rubber-slangetje in de ontstane opening. Aan het einde van de tafel werd de top met een forse soldeerbout dichtgesmolten en daarop duikelde de nu gevulde bol op handige wijze op de rug van een daartoe gereed staande arbeider die er vervolgens snel mee wegliep.

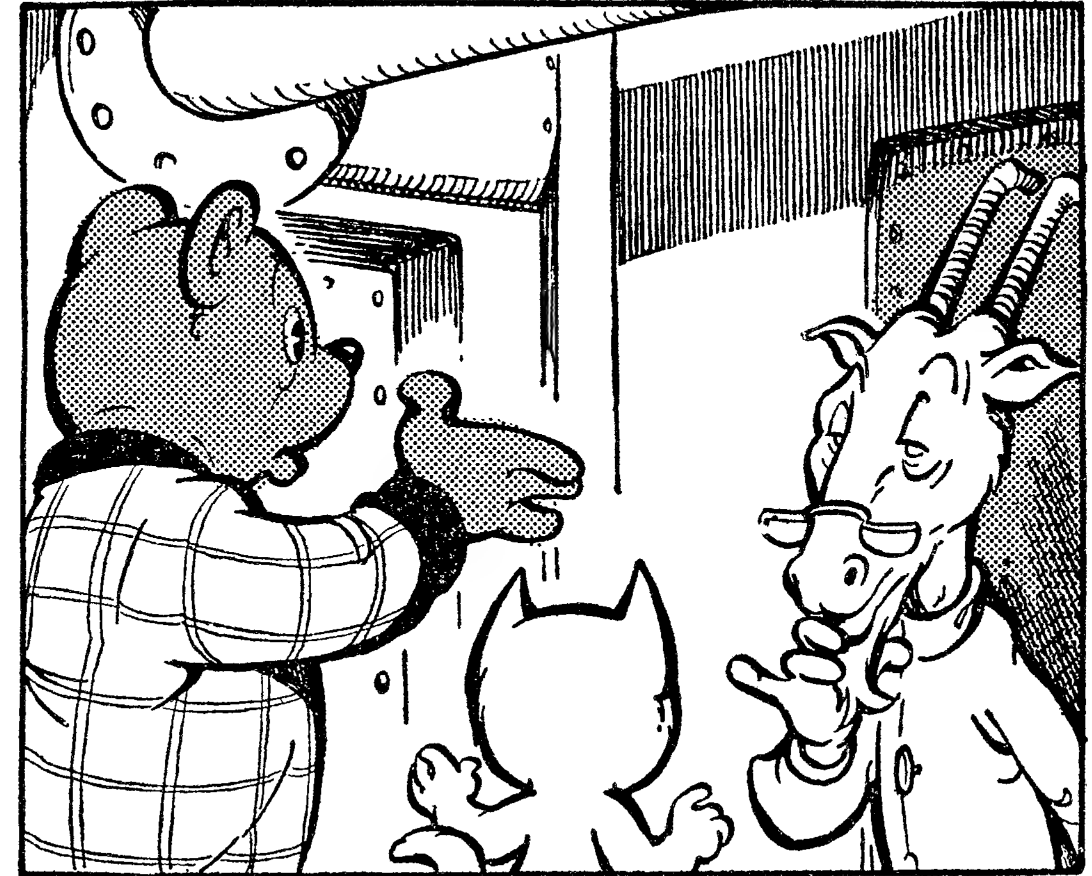
„Wat verschrikkelijk!" riep heer Bommel. „Wat een behandeling van de kunst! Zie je dat, Tom Poes? Ze boren er gaten in!"

„Hm, ja!" zei Tom Poes nadenkend. Hij staarde met verbazing naar de figuren, die achter de tafels werkzaam waren. Die zagen er allemaal hetzelfde uit, met donkere brillen op fraaie gewelfde schedels en het vreemde aan hen was, dat ze uit allemaal platte bolletjes leken te bestaan......

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Tom Poes staarde stomverbaasd naar de rijen geleerden, die achter de lange tafels een oogje hielden op de bewerking van de kunstbollen. Zulke vreemde figuren had hij nog nooit gezien en hij kwam juist tot de conclusie, dat ze het meeste weghadden van een groot soort insecten, toen heer Ollie een uitroep slaakte.

„Mijn ei!" riep hij, „mijn mooie bloemetjes-ei! Daar gaat hij! Houd hem, Tom Poes!"

En onder deze en dergelijke kreten snelde heer Bommel de zaal in, zonder op zijn veiligheid te letten. Het was dan ook geen wonder, dat zijn gedrag de aandacht trok. Een zware ijzeren deur zwaaide open en een schrale gedaante trad hem in de weg.

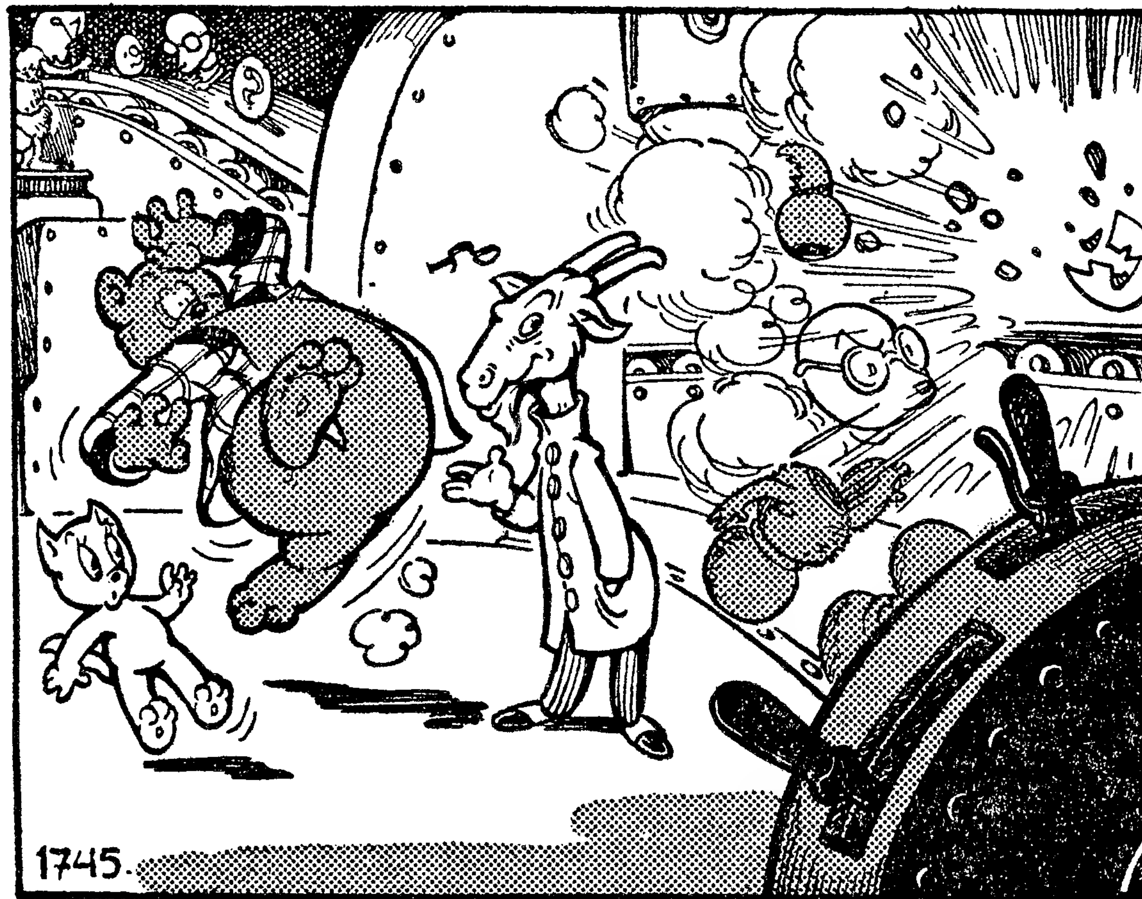
„Ei, ei!" sprak deze. „Wat betekent dit gerucht? Ge leidt de aandacht van het werk af door uw uitgelatenheid. Dat gaat niet, goede vriend!"

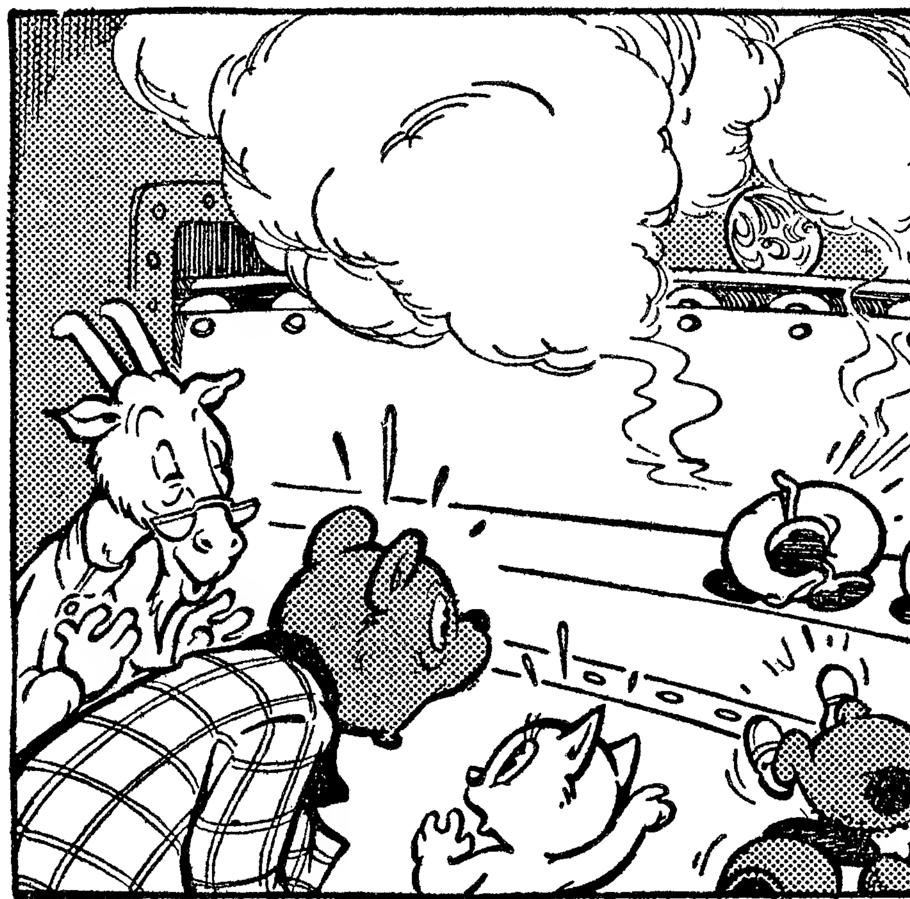
„Mijn bol!" stamelde heer Ollie, die tot zijn schrik professor Sickbok in deze nieuwe figuur herkend had. „Daar gaat mijn hele mooie bloempjesbol! Ik wil hem terug hebben!"

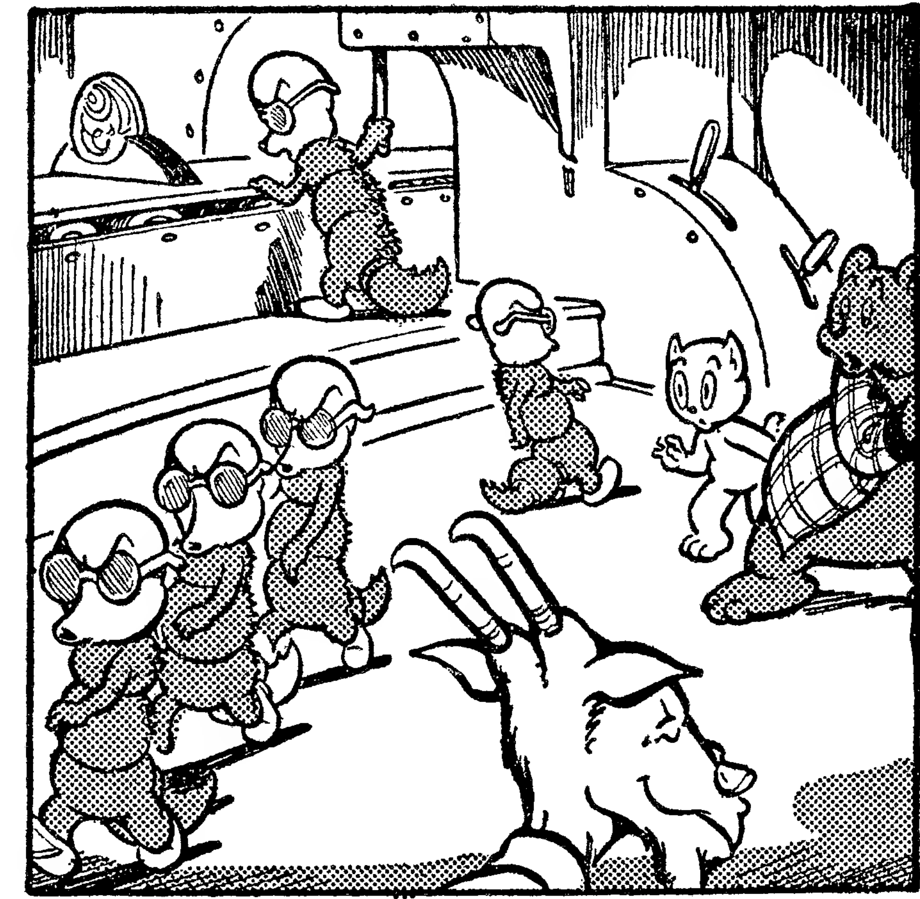
„Hm!" mompelde de geleerde, door zijn baard strijkend. „Ik weet niet, welke bloempjes-bol ge meent, mijn waarde! En bovendien is het tegen de voorschriften! Nee, nee, dat gaat niet! Hm! Wat komt ge hier eigenlijk doen. Ge zijt een onbevoegde! Of zijt ge soms de inspecteur van de cultuur-verdediging. Op deze eilanden is alles mogelijk!"

„Inspecteur?" herhaalde heer Ollie vragend. Doch toen kreeg hij plotseling een ingeving. „Ja, natuurlijk! Inspecteur!" riep hij uit. „Ik ben de nieuwe inspecteur van de bol-verdediging! En ik wens te weten, wat hier eigenlijk gebeurt!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1745

Professor Sickbok nam zonder verder vragen genoegen met heer Bommel's uitleg, dat hij een inspecteur van de cultuur-verdediging was. Hij ging hem voor en legde uit:

„Hier om u heen ziet u, hoe de kunst gebruikt wordt voor de verdediging der kunst! Volgt ge me? Nadat onze beste kunstenaars deze uiterst fraaie bol-vormen met hun gevoelig penseel hebben versierd worden de aldus ontstane kunstgewrochten gevuld met een uiterst ontplofbaar mengsel......

„Ontplofbaar?!" riep heer Ollie met schrille stem.

„Juist, ontplofbaar!" bevestigde de professor rustig, „uiterst ontplof......"

De rest van zijn woorden ging verloren in een hevige explosie. Een van de bollen was door een kleine onhandigheid van de dienstdoende geleerde ontploft en vloog in flarden uit elkaar.

Heer Ollie sloeg de handen voor het gelaat en wankelde.

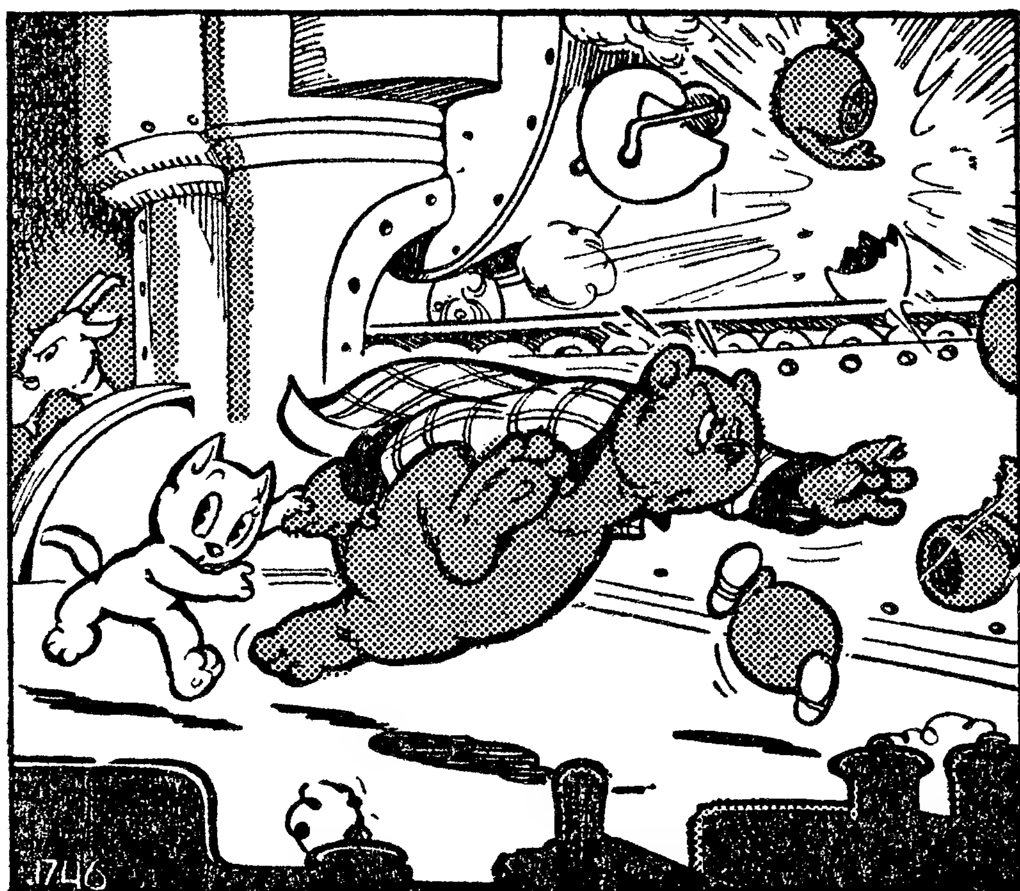
„Wat vreselijk!" stamelde hij. „Die arme sukkel! Hij ligt in stukjes! Wat een ramp!"

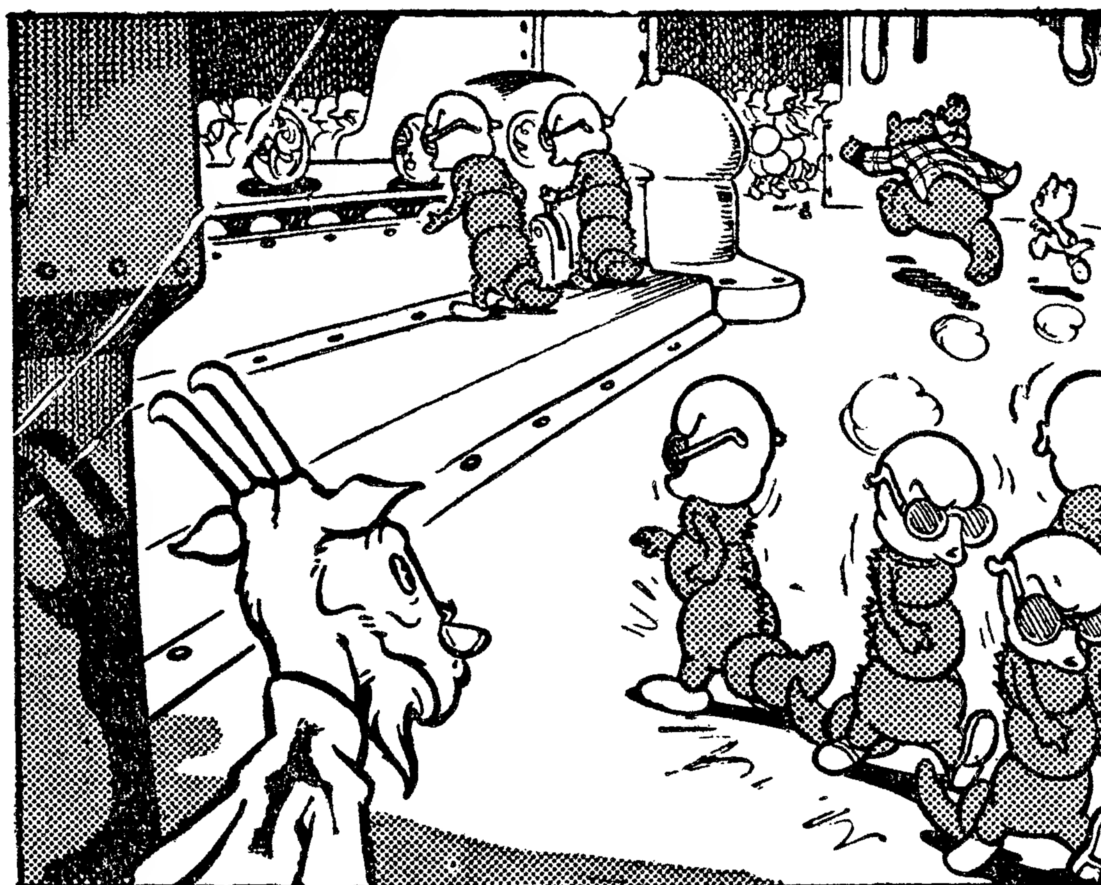
Professor Sickbok wenkte echter geruststellend. „Ik kan me voorstellen dat dit u schokt," sprak hij. „Maar het is niet zo erg als het er uitziet. Ik heb al mijn assistenten persoonlijk gevormd. Ze zijn gekweekt uit een variatie van de ring-engerling. Volgt ge me? Welnu, zoals ge weet, heeft deze engerling de eigenschap, dat uit elk van zijn geledingen een nieuw individu kan groeien. Zodoende ontstaat er nooit een tekort aan geleerden. Kijk maar!"

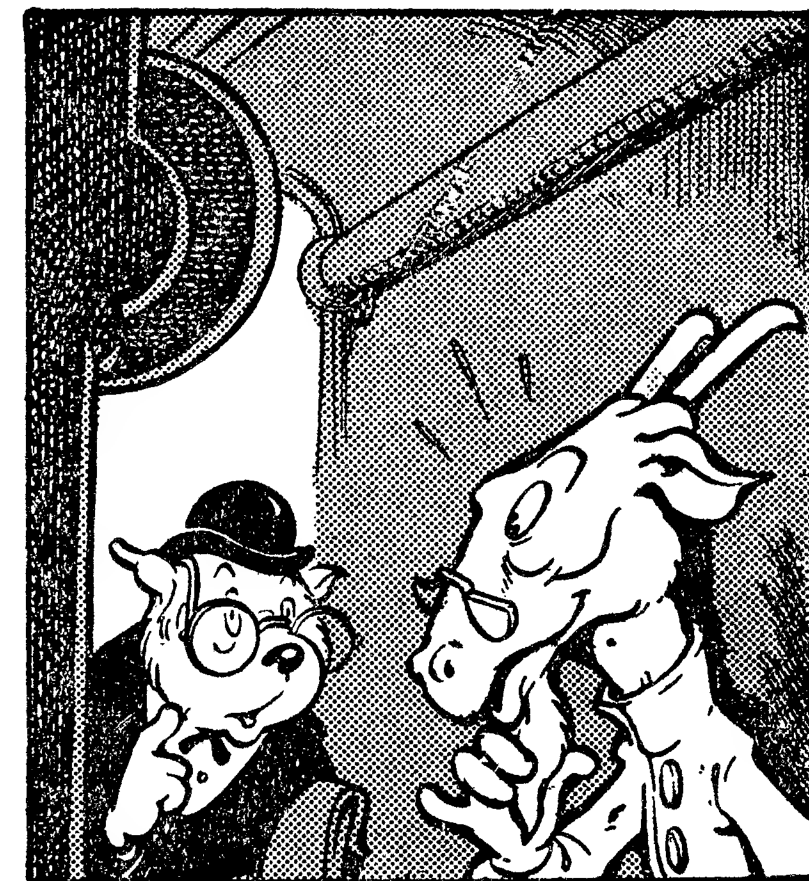
Tom Poes had het niet allemaal begrepen. Maar hij zag al gauw, wat de professor bedoelde. Want uit ieder van de op de grond liggende brokjes van de verongelukte geleerde, groeide tot zijn verbazing een nieuwe geleerde, zodat er in plaats van de ene ontplofte in enkele tellen een groepje ontstond. En dit groepje marcheerde keurig af om elders aan het werk te gaan.

„De wetenschap staat voor niets!" verklaarde Sickbok voldaan......

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1746

Heer Bommel was te zeer bezig met zijn eigen gedachten om veel aandacht aan de verhandeling van Sickbok te schenken. Hij had trouwens zijn eigen mooie bloemetjesbol angstvallig in het oog gehouden en zag nu kans om het kunstproduct te bereiken. Zonder groeten snelde hij dan ook heen en rende de tafel langs. Naast hem ontplofte opnieuw een bol, die, tezamen met de dienstdoende geleerde uit elkander vloog. Tom Poes, die achter zijn vriend aanholde, zag met verbazing, dat ook uit de fragmenten van deze ongelukkige nieuwe figuurtjes groeiden, maar hij hield niet stil om er goed naar te kijken.

Dat deed professor Sickbok echter wel.

„Komaan, vrienden, maak voort!" riep deze tot het nieuw-ontstane groepje. „U bent niet gesplitst om daar te staan dromen! Aan de slag! De wetenschap staat niet stil!"

Dat lieten de nieuw-gevormde geleerden zich geen twee maal zeggen. Ze marcheerden ordelijk af en gingen op opengevallen plaatsen aan het werk, zonder zich aan de voortdravende heer Bommel te storen.

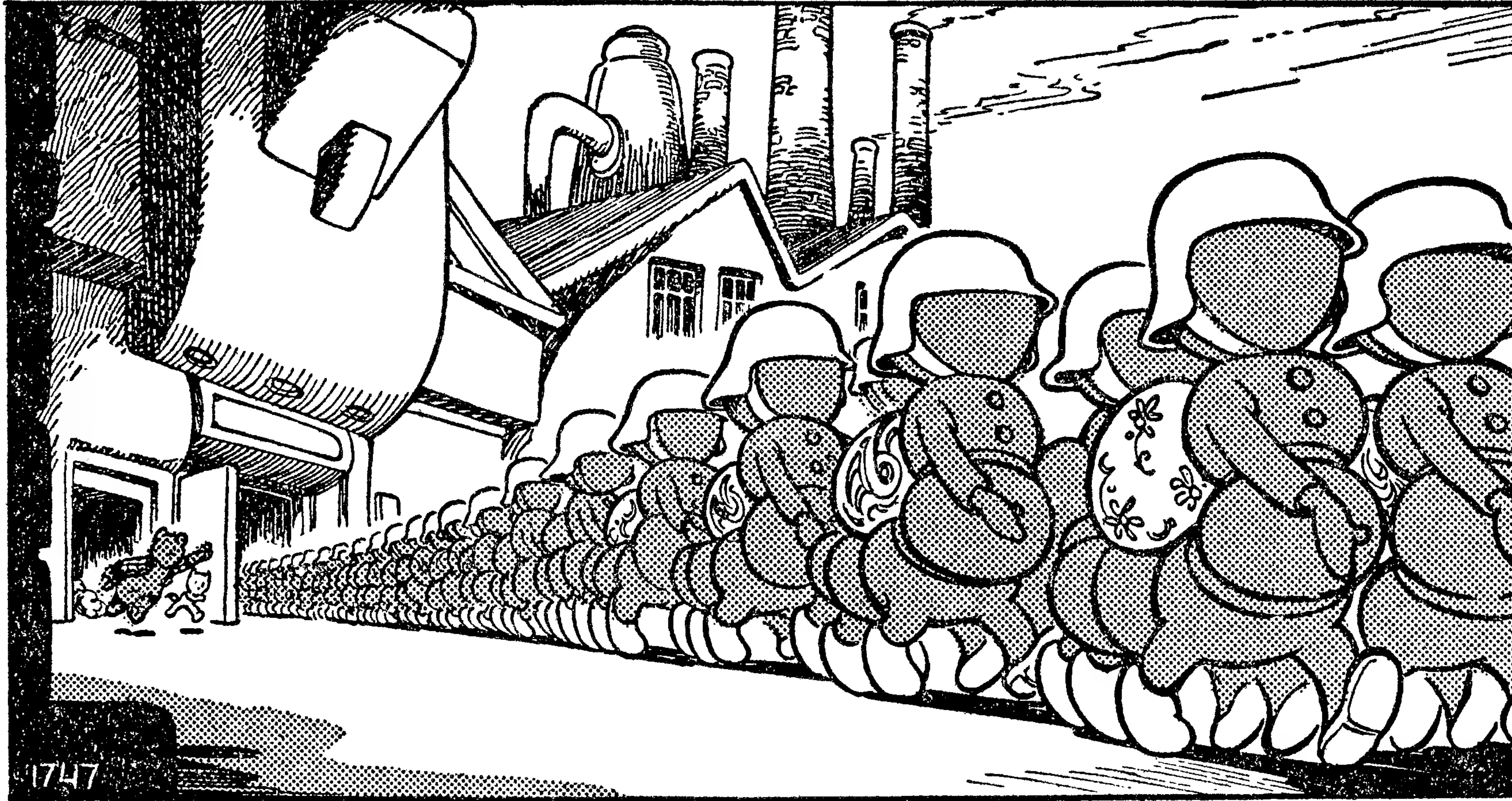
„Mijn ei!" riep heer Ollie. „Houd het tegen, Tom Poes! Doe iets! Direct ontploft het door het geknoei van die engerlingen!"

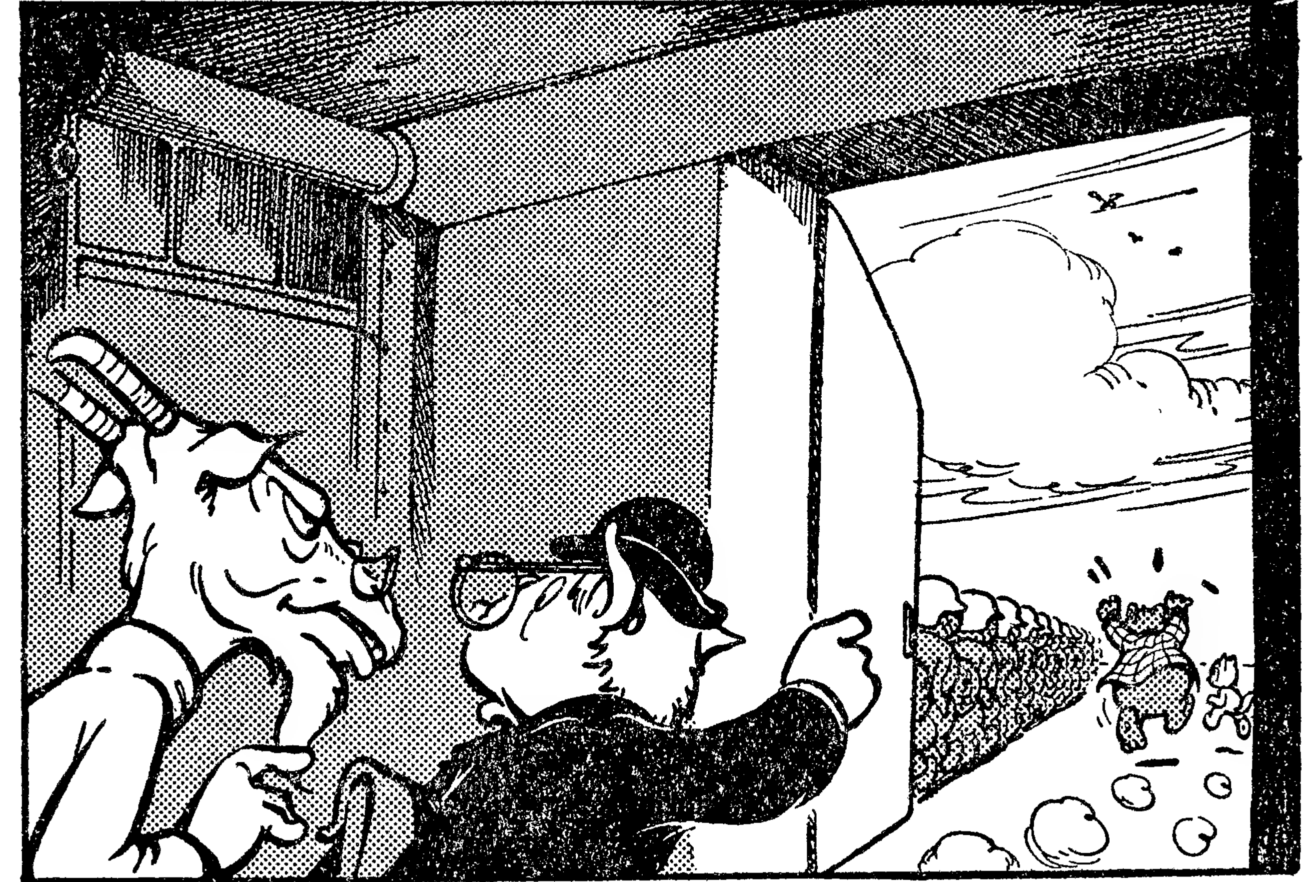
Op dat moment trad van achter een machine vandaan de stemmig geklede figuur van de ambtenaar eerste klasse Dorknoper.

„Wat betekent dat gedraaf en geschreeuw?" vroeg hij de professor. „Dit is 'n door de overheid gesteunde onderneming en ik kan dit niet goedkeuren! Morgen wordt er weer schandaal over geschreven in de reactionnaire pers. Hier moet rustig gewerkt worden aan de bescherming van onze cultuur-bollen!"

„Bovendien", voegde hij er na enig broeden aan toe, „begin ik steeds meer te geloven, dat die twee spionnen van de vijand zijn!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1747

De door heer Bommel zo mooi met bloempjes beschilderde metalen bol was onbeschadigd gebleven. Hij was, samen met de andere bollen, over de lange tafels geschoven, opengeboord, met een ontplofbare stof gevuld, weer dichtgesoldeerd en tenslotte op de rug van een gereed staande arbeider terecht gekomen. Deze aarzelde geen moment, doch marcheerde onmiddellijk af. Dat gaf trouwens een hele drukte, want, net als alle andere arbeiders, bezat deze figuur zes benen, die zich keurig in de maat voortbewogen. (Ook deze werklieden waren door professor Sickbok gekweekt. „Een alleraardigste variatie op de ring-engerling" zoals de geleerde placht te zeggen).

Heer Bommel rende nog steeds achter zijn bol aan en zo geraakte hij in het spoor van de stevig voortstappende arbeider buiten de fabriek.

„Daat gaat hij!" riep hij Tom Poes toe. „Houd hem in de gaten, jonge vriend! Er komen steeds meer van die rare figuren naar buiten!"

Nu, dat was waar. Uit alle uitgangen marcheerden de werklieden aan, met ei-vormige, fraai beschilderde bollen op de rug. Ze formeerden een keurige rij en stapten in het gelid verder. Spreken deden ze niet en dat konden ze ook niet want ze hadden geen monden.

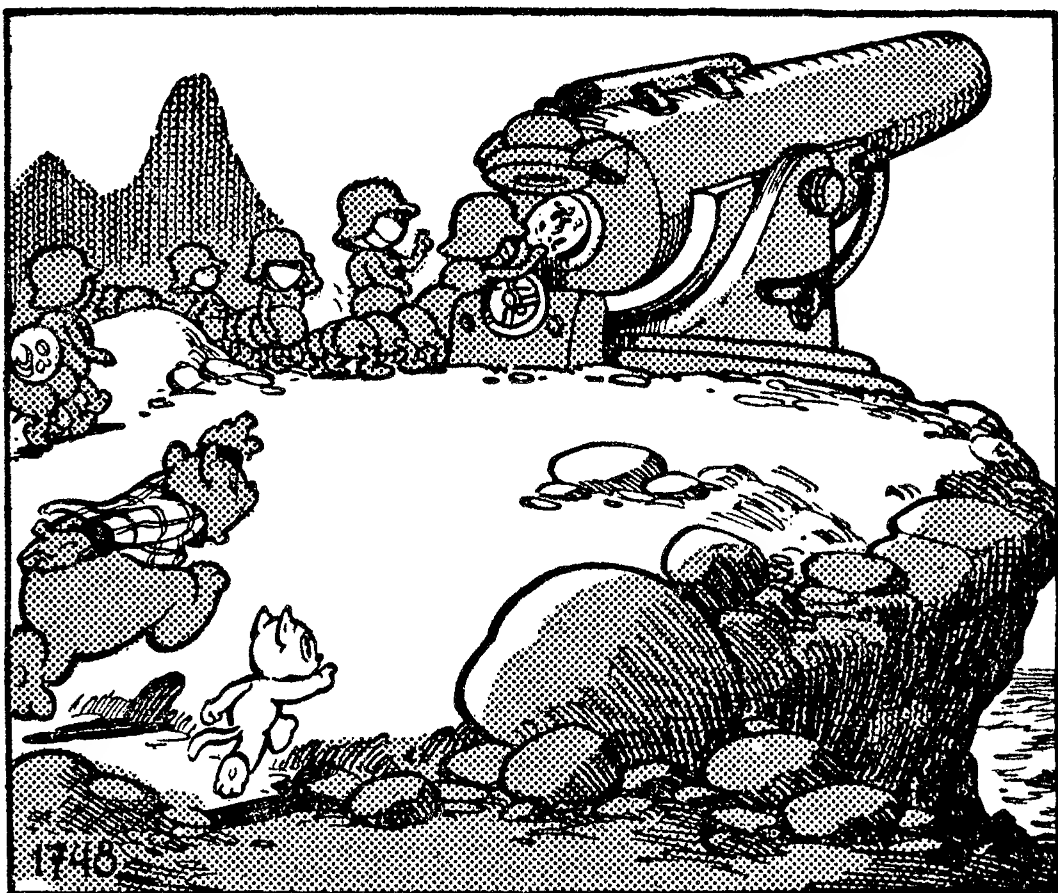
„Het lijken wel soldaten!" riep Tom Poes hijgend. „Ze hebben helmen op!"

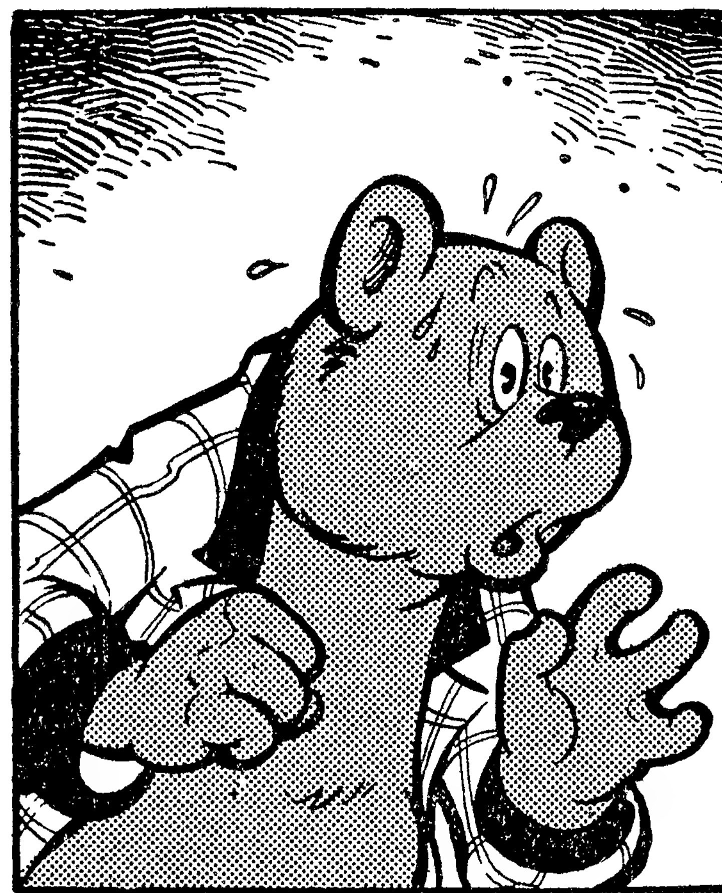
„Ach, ach!" piepte heer Ollie. „Waar gaan ze naar toe met dat mooie schilderwerk! Houd ze toch tegen!"

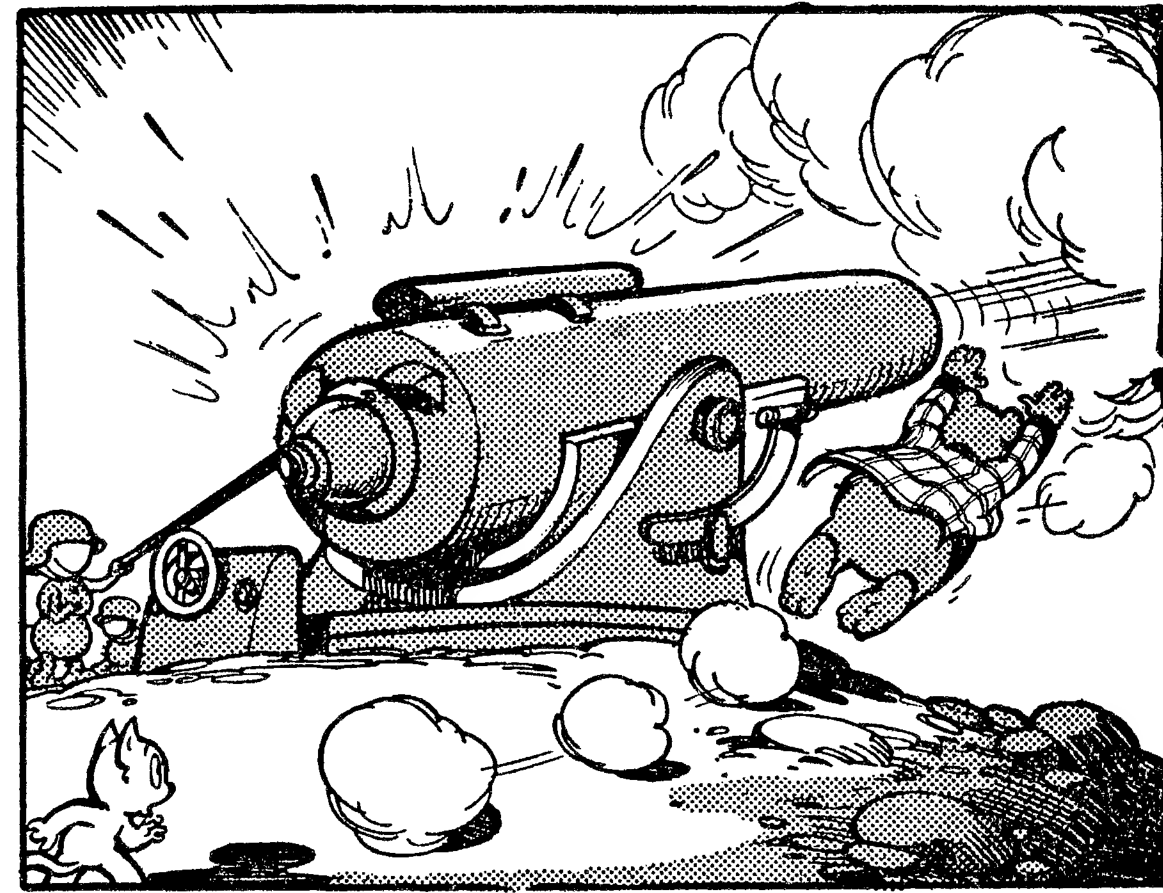
Op dit moment verschenen professor Sickbok en de heer Dorknoper in de deuropening en staarden de voortzwoegende gedaanten na.

„Hier moet iets aan gedaan worden!" sprak de ambtenaar eerste klasse streng. „Deze wilde figuren zullen de orde verstoren! De cultuur-bescherming komt in gevaar!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1748

1748. Heer Bommel en Tom Poes renden dus in grote haast achter de stevig voortmarcherende troep aan. En het viel niet mee, om de voorste in te halen, want deze lieden bereikten met hun zes benen een aardige snelheid.

„Ze gaan naar de kust van het eiland!" hijgde heer Ollie. „Wat betekent dit toch allemaal, jonge vriend? Wat gaan ze toch doen met die prachtige bollen?"

Tom Poes wilde net geruststellend gaan uitleggen, dat de bollen wel erg netjes ergens opgeborgen zouden worden, toen hij een groot, dik kanon in de gaten kreeg. En tot zijn verbazing zag hij, dat heer Ollie's bloempjes-ontwerp met een geoefende beweging door een gereedstaand arbeider in de loop geschoven werd.

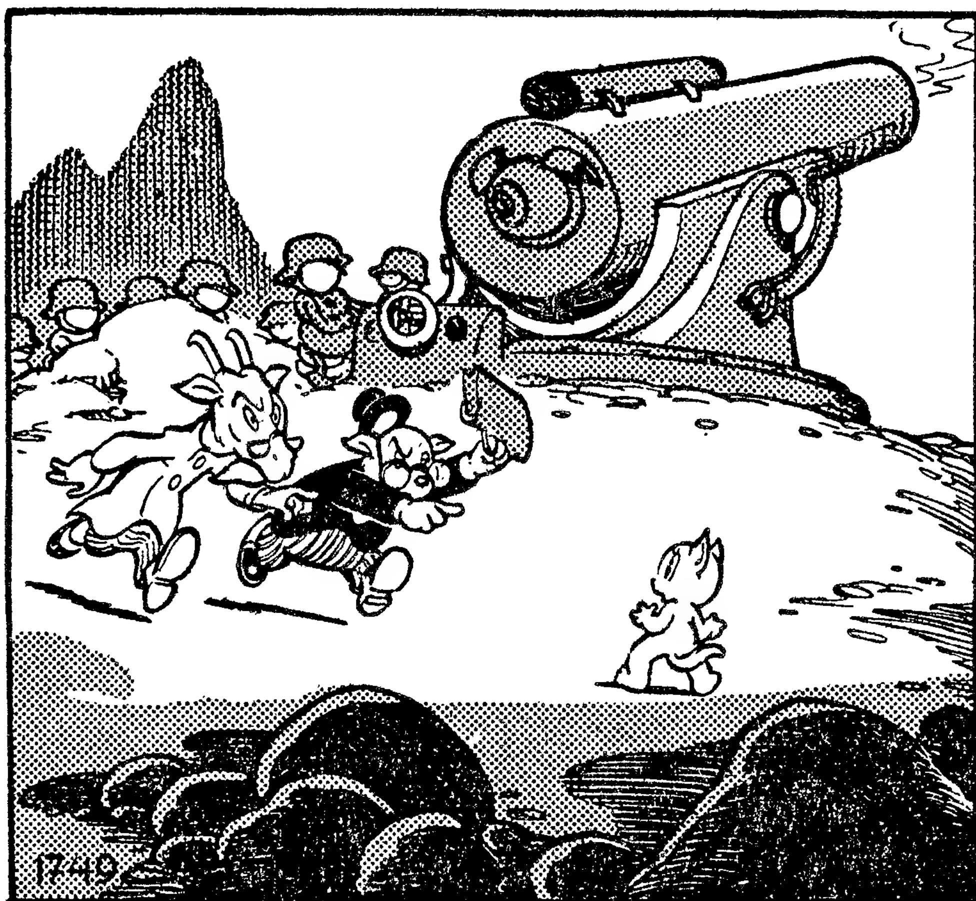
Heer Bommel uitte een wilde kreet en vergrootte zijn snelheid. Hij kreeg in de gaten, dat men van plan was zijn kostelijke ei weg te schieten en daardoor vergat hij alle voorzichtigheid.

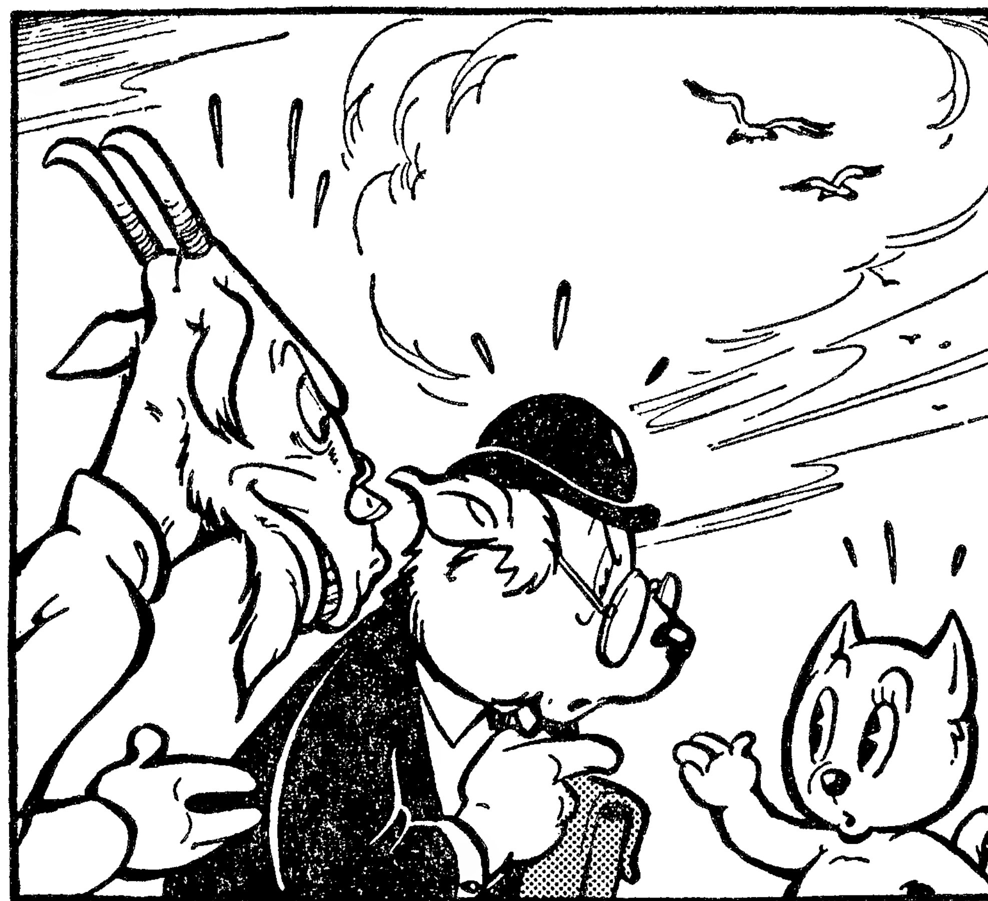
Maar Tom Poes hield zijn vaart in en keek een beetje dom naar het gebeuren vóór hem.

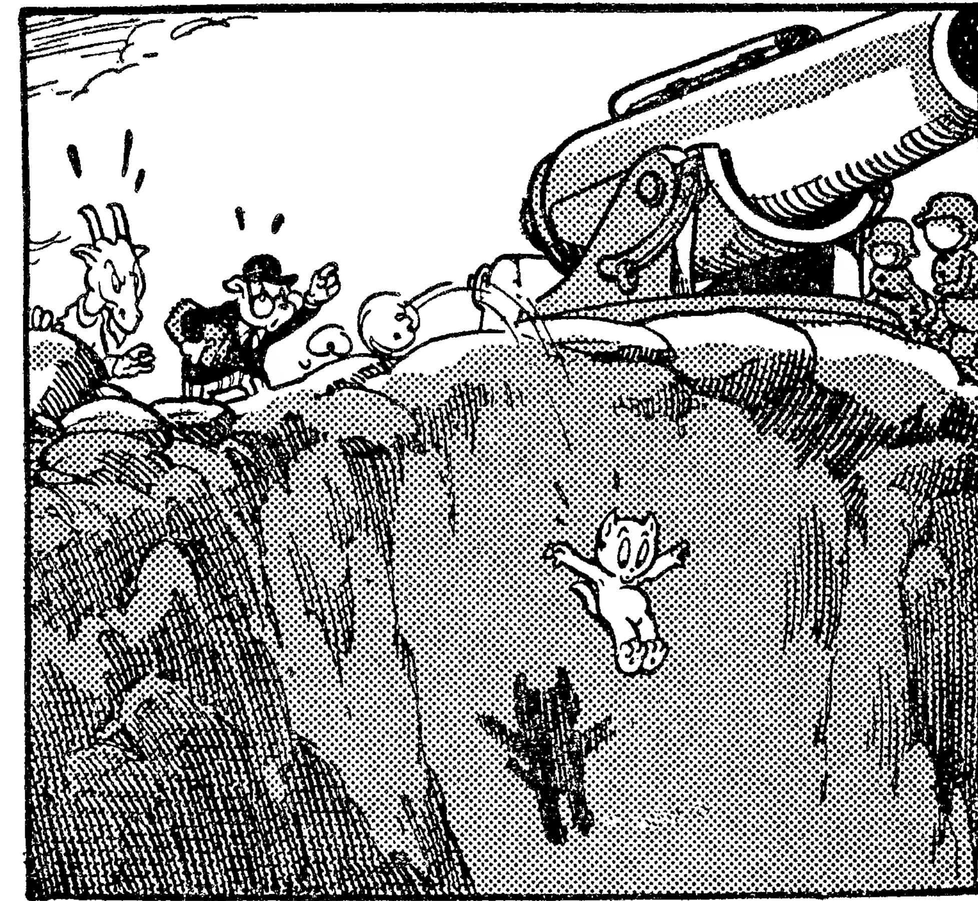
„Ik begrijp hier niets van!" dacht hij. „Terpen Tijn en Dorknoper en iedereen praatte zo mooi over de bescherming van de kunst en nu gaan ze de kunst in een kanon doen. Dit is werkelijk het vreemdste eiland, dat ik ooit gezien heb!"

Intussen was het kanon weer gesloten achter de bloempjes-bol; een naar voren tredende figuur trok aan een touw en met een luide knal ging het instrument af. Heer Ollie, die op dat moment de plek des onheils bereikte, deed een noodsprong naar de monding van de kanonsloop. Maar helaas, hij verloor zijn evenwicht en tuimelde over de rotswand naar beneden....

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Tom Poes rende verschrikt naar de plek waar heer Bommel verdwenen was, maar voordat hij die had bereikt werd hij opgeschrikt door een luid geroep achter zich. Daar snelden professor Sickbok en de ambtenaar Dorknoper nader, dreigend met prikkerige vingers naar hem wijzend.

„Ei, ei!" riep de geleerde, „nu heb ik u door, manneke! Ge hebt mij met uw mooie praatjes misleid, maar nu zie ik, dat ge alleen hier komt om onrust te zaaien!"

„Het zijn spionnen!" riep Dorknoper op schrille toon.

„Onzin!" riep Tom Poes kwaad. „Ik heb nog nooit zo veel onzin gehoord als op dit eiland! Waarom worden die metalen bollen zo mooi beschilderd?"

„Dat is om de kunst te steunen!" zei de heer Dorknoper, voorwaarts tredend.

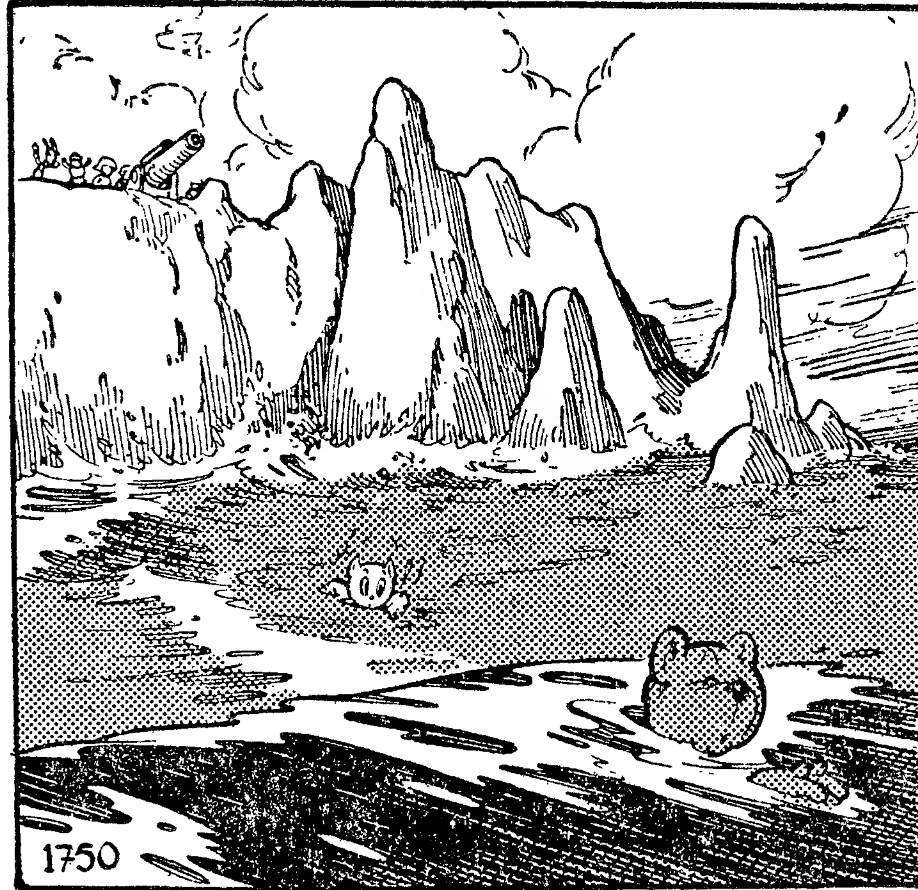
„En waarom worden ze hier weggeschoten?" hield Tom Poes aan.

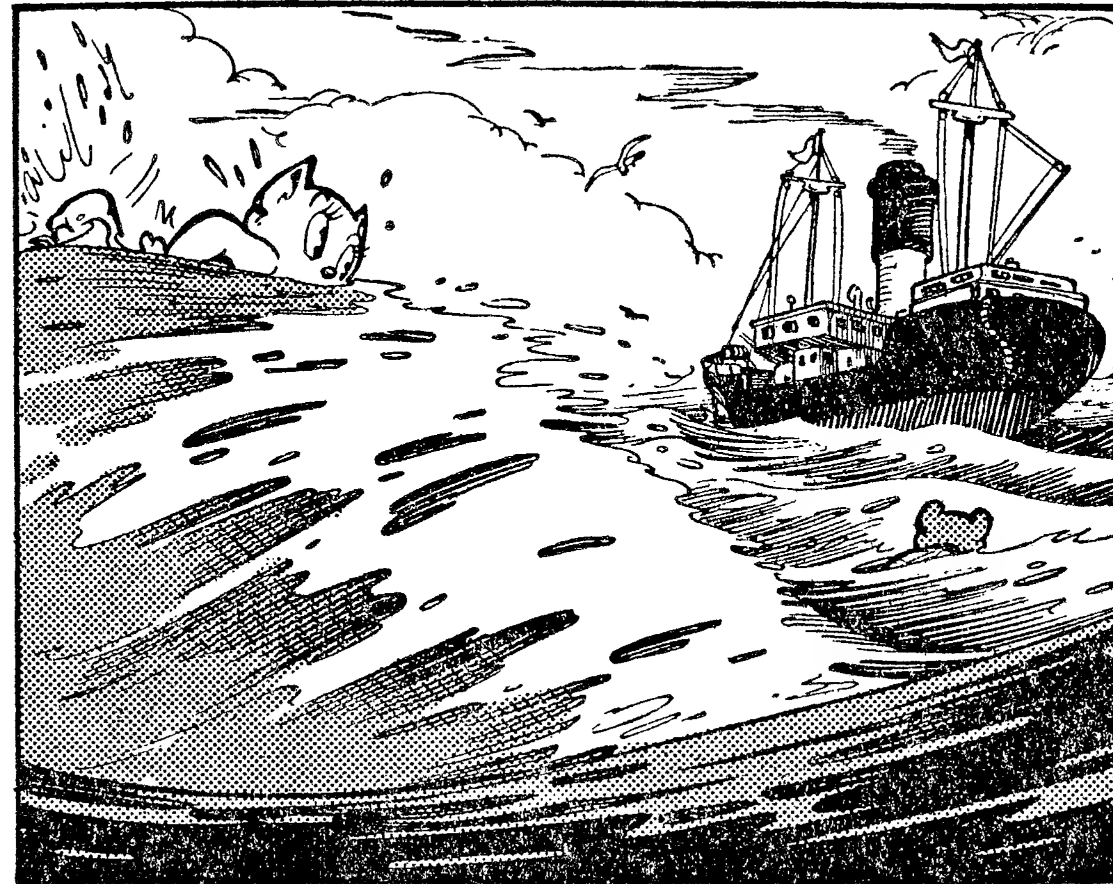
„Dat is om de kunst te beschermen!" riep de beambte ongeduldig. „Dit is de oefening „Kunstbol" en dit gaat tegen de vijand! En wie dat niet begrijpt en dat niet weet is een spion! Dat zeg ik er van! Wat u, professor?"

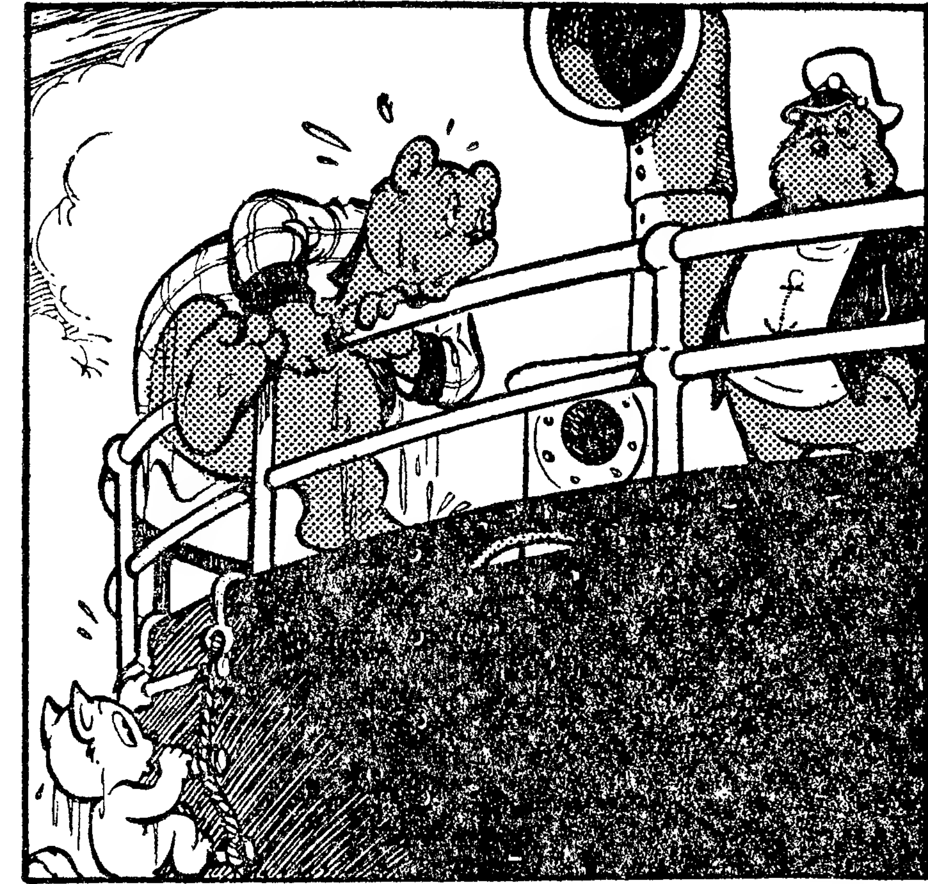
„Zeer juist!" zei Sickbock. „Ik herinner me nu opeens, dat de gezette vriend van dit manneke verbaasd was, dat mijn assistenten zich konden splitsen. Dat was hoogst verdacht! Wie niet weet, dat iedere geleerde en iedere soldaat een ring-engerling is, hoort op deze paraten-eilanden niet thuis! Hij is, kort gezegd, niet paraat!"

Toen kreeg Tom Poes er genoeg van. Hij begreep, dat het op dit eiland niet pluis voor hem was en daarom sprong ook hij over de rotswand, achter heer Bommel aan, in zee....

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Tom Poes maakte een mooie duik en plonste in de zee. Op de kust stonden professor Sickbock en de heer Dorknoper hem onder het slaken van bittere uitroepen na te kijken.

„Daar gaat hij!" sprak de ambtenaar eerste klasse. „Hij ontspringt de dans! Het is toch droevig. Overal loert de vijand en men kan als overheidsdienaar niet voorzichtig genoeg zijn. Maar zijn uiterlijk is nu bekend en we zijn gewaarschuwd. Kijk, daar zwemt hij achter zijn vriend aan!"

„Ja, ja!" zuchtte Sickbock hoofdschuddend, „dat is ook al zo'n gluiperd. Ze wilden ons mooi, beschavend werk verstoren, dat is nu wel duidelijk. Maar, ei! Wat zie ik? Daar ligt een schip op hen te wachten De vijand is wel goed georganiseerd! Hm! Een beklemmende gedachte, waarde heer! De overheid moest hier krachtiger ingrijpen!"

Intussen waren heer Bommel en Tom Poes flink opgeschoten en nu kregen ook zij het schip in de gaten.

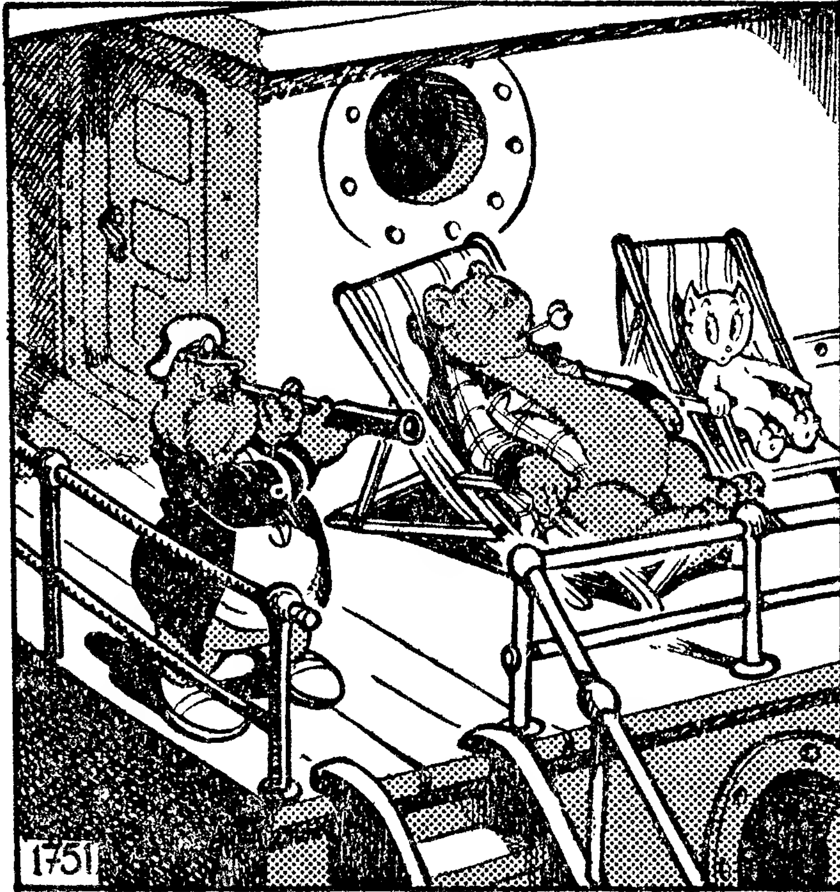
„Daar ligt de Albatros!" riep Tom Poes opgelucht uit. „Nog even volhouden, heer Ollie!"

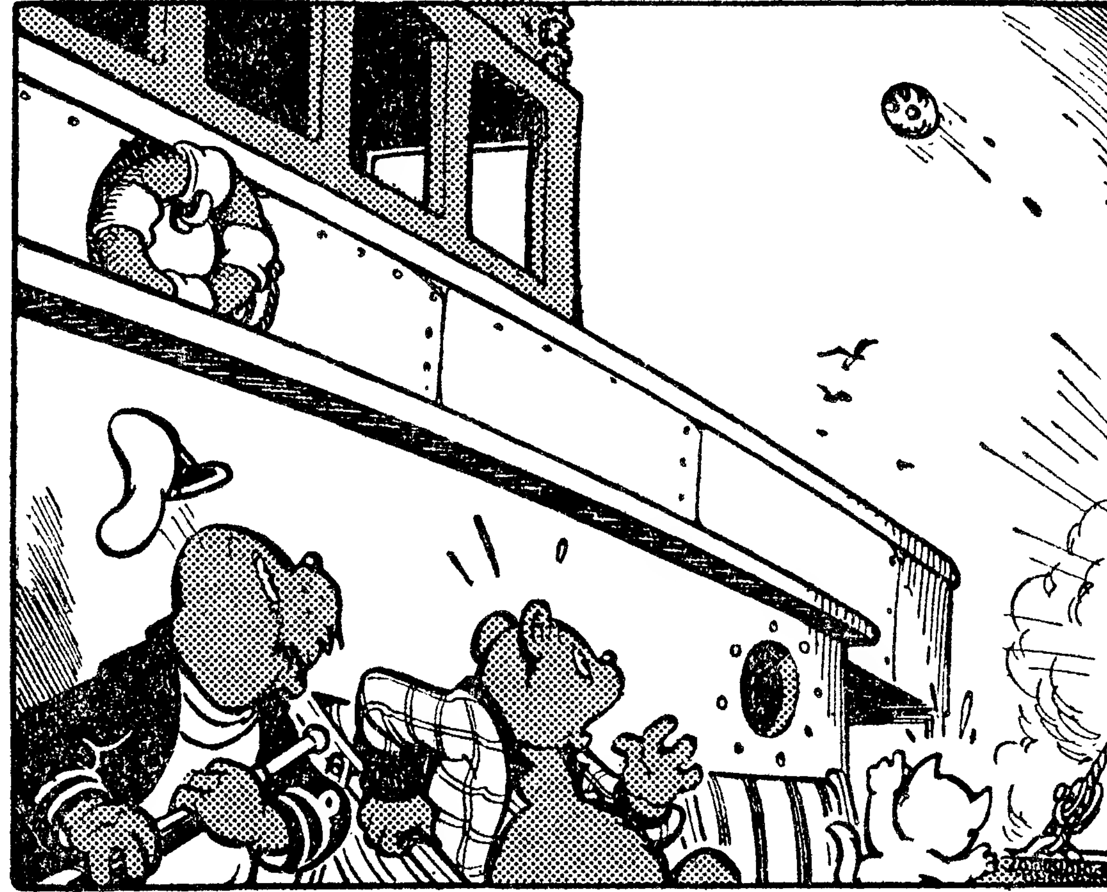
Heer Bommel antwoordde niet, daarvoor had hij te veel zeewater binnengekregen. In plaats daarvan greep hij de touwladder en hees zich moeizaam naar boven en aan dek.

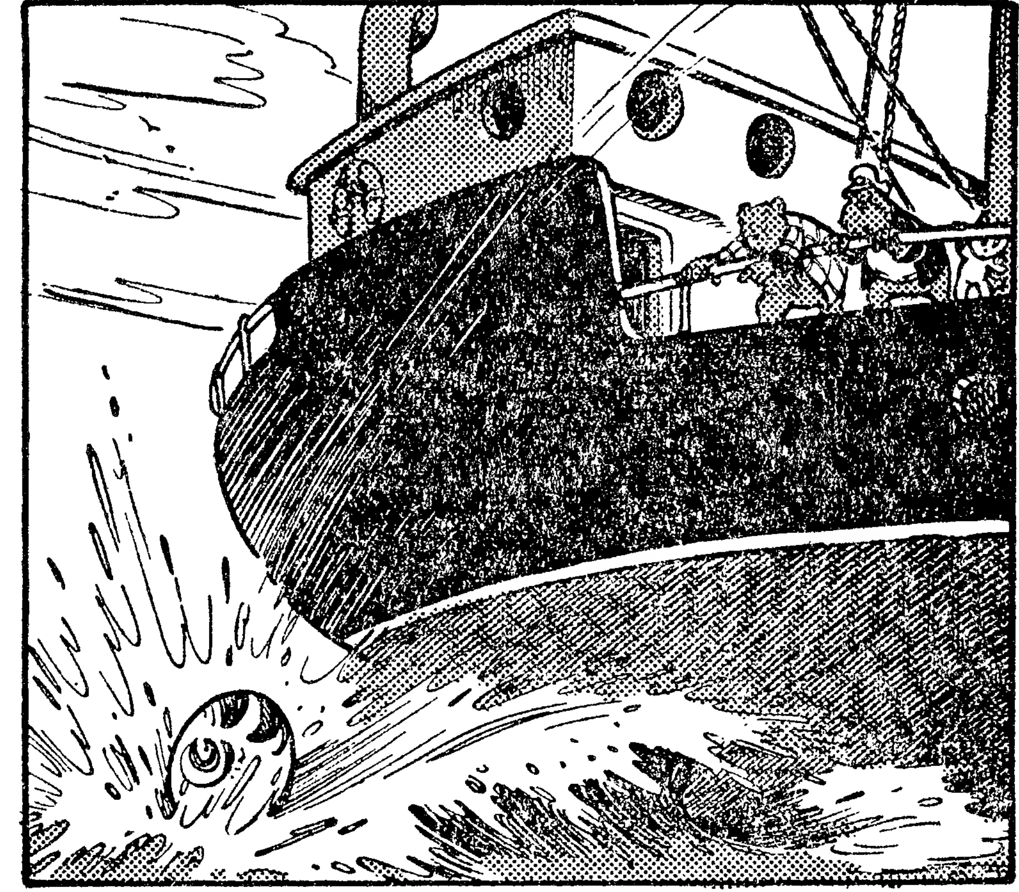
„Wel, wel, daar heb je Bobbels!" sprak kapitein Wal Rus, die hen aan de verschansing opwachtte. „Ik dacht, dat jullie op dit overgehaalde eiland waren achtergebleven, meneer. Jullie waren tenminste niet op tijd aan boord en toen ben ik maar weggevaren! Had er niet op gerekend, dat jullie liever gingen zwemmen. Wel, wel! Zeker veel lol gemaakt aan wal, huh?"

„Lol?" stamelde heer Bommel, „blah! mpf.... psst — blub! Ik ben gebroken! Het was vreselijk!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1751

Heer Bommel sleepte zich met moeite naar een ligstoel en liet zich vallen. Tom Poes volgde zijn voorbeeld en zo lagen ze een poosje sprakeloos uit te blazen.

Kapitein Wal Rus had intussen een kloeke zeekijker genomen en spiedde daardoor naar het verdwijnende eiland.

„Het schijnt, dat ze daar oefeningen houden!" sprak hij na een tijdje. „Er loopt tenminste zo'n ploegje rond met blikken hoedjes en ze brengen een soort kanon in stelling!"

Hij kreeg geen antwoord, zodat hij zijn instrument liet zakken en vragend naar zijn passagiers keek. Toen verscheen er langzaam een rimpel tussen zijn wenkbrauwen.

„Zeg eens", hernam hij op argwanende toon, „jullie hebben daar toch geen moeilijkheden gezocht, huh? Ik vond het direct al vreemd, dat jullie zwemmend aan boord kwamen. Ik wil door jullie geen herrie krijgen, als je dat maar weet!"

„Herrie?" riep heer Bommel, zenuwachtig lachend. „Geen sprake van, hoor! Het was daar erg leuk en iedereen was even aardig voor ons, nietwaar, Tom Poes?"

Voordat Tom Poes kon antwoorden, klonk er van het eiland een zware dreun.

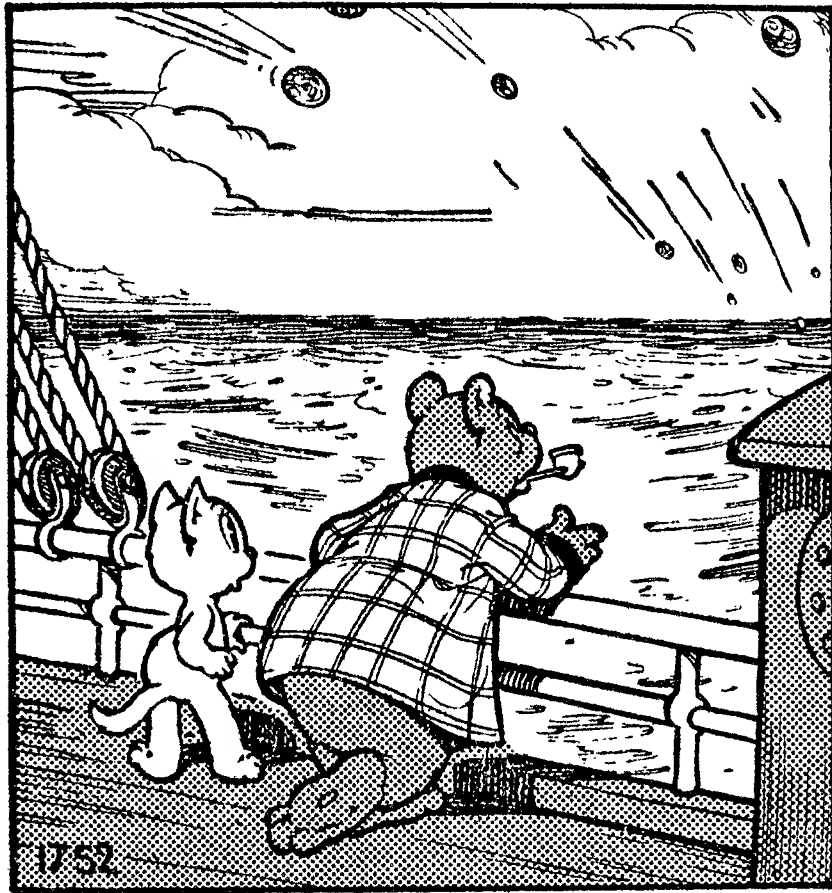
„Alle donders!" sprak de gezagvoerder verschrikt. „Ze schieten met dat overgehaalde kanon op ons, meneer! Daar heb je het al!"

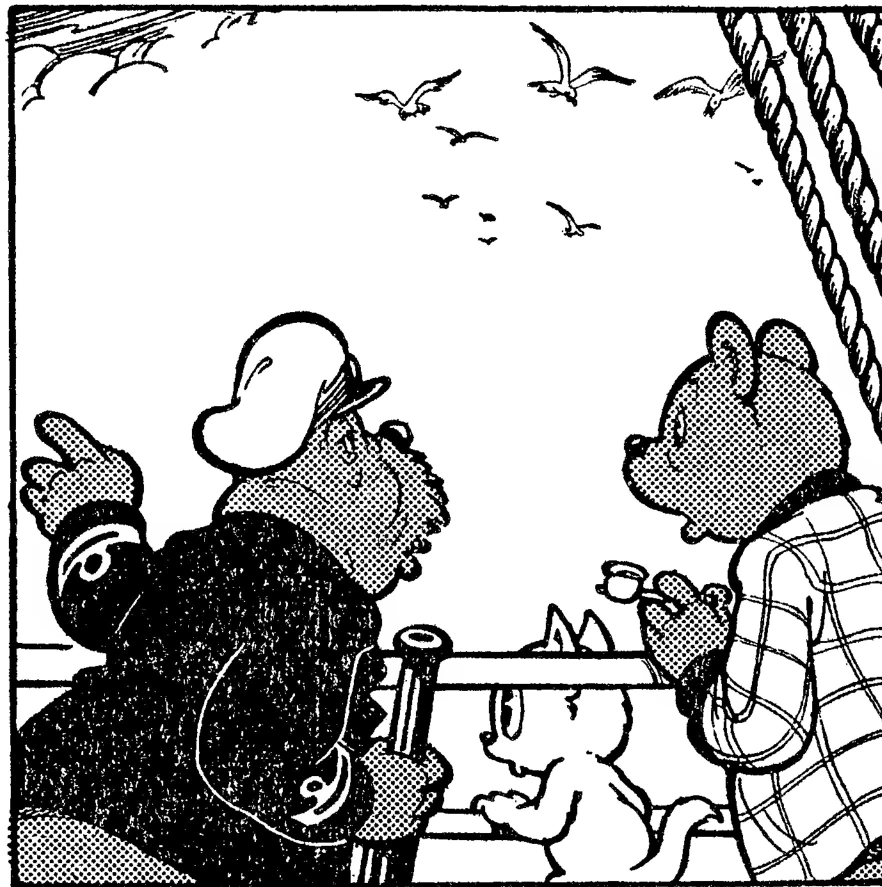
Hij staarde met uitpuilende ogen naar een fraai beschilderde eivormige bol, die met een fluitend geluid over het schip vloog.

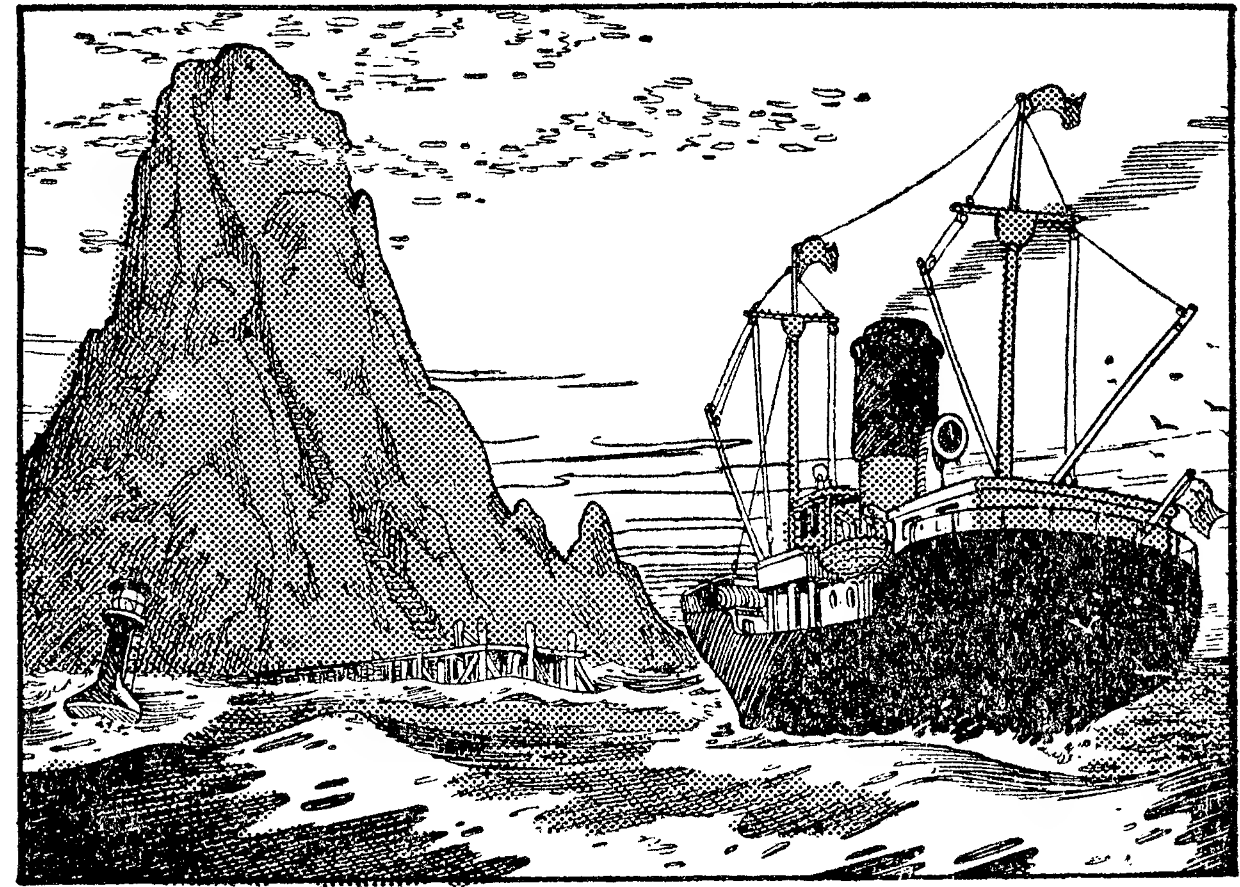
Heer Bommel en Tom Poes sprongen overeind en renden naar de railing om het projectiel na te kijken. Het verdween zonder schade aan te richten in de golven.

„Oef!" zei heer Ollie opgelucht. „Dat is niks, hoor! Alleen maar een cultuurbol! Een soort vuurwerk, als u begrijpt, wat ik bedoel...."

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Het goede schip Albatros geraakte in open zee en de voortvarende gezagvoerder snelde naar de brug om de machine op volle kracht te zetten. In de eerste plaats omdat hij haast had en in de tweede plaats omdat de beschilderde cultuurbollen met grote regelmaat over het vaartuig gierden.

„Ik zal blij zijn wanneer we een eindje verder komen!" zei heer Ollie, die zorglijk naar de projectielen staarde.

„Ze vliegen nu wel erg hoog en zo, maar er zou er één bij vergissing naar beneden kunnen vallen. En dan ontploffen die dingen, dat weet je. Nu, dat zou niet best zijn, want wij zijn geen ringengerlingen en wij kunnen ons niet splitsen, zoals die geleerden en die soldaten. Hoe meer die ontploffen, hoe meer er bij kwamen, weet je nog wel! Maar van een Bommel is er maar één, en daar moet men zuinig mee zijn, wat jij, jonge vriend?"

„Ja, ja!" zei Tom Poes. „Ik zou alleen wel eens willen weten waarop ze nu eigenlijk schieten!"

Het zag er echter niet naar uit, dat hij daar vlug antwoord op zou krijgen, want op dat moment verscheen kapitein Wal Rus weer en wenkte hen.

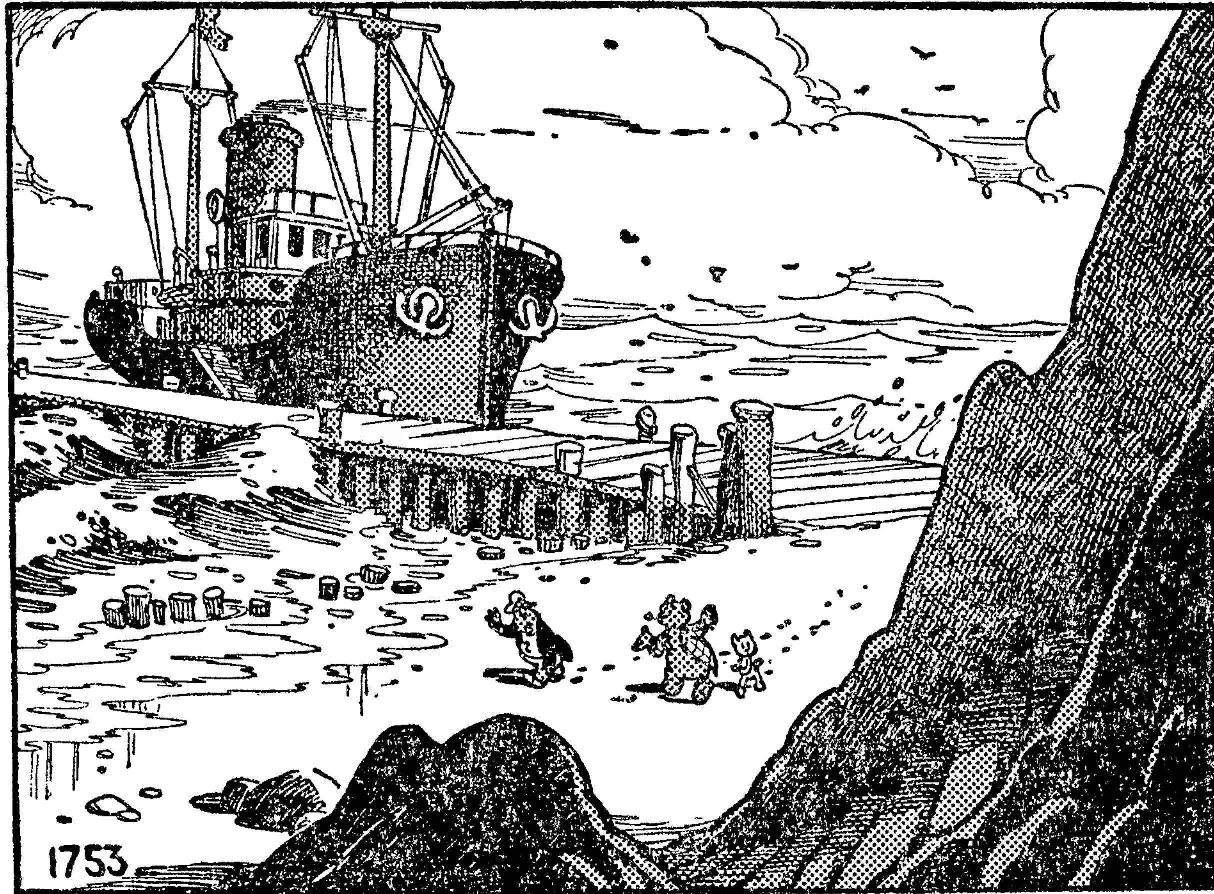
„Aan bakboord ligt het volgende eiland, dat we aandoen," sprak hij. „Jullie gaan zeker weer aan land? Goed, maak je dan maar vast klaar!"

Heer Bommel en Tom Poes keerden zich om en zagen toen tot hun verrassing een hoge, kale berg uit het water oprijzen.

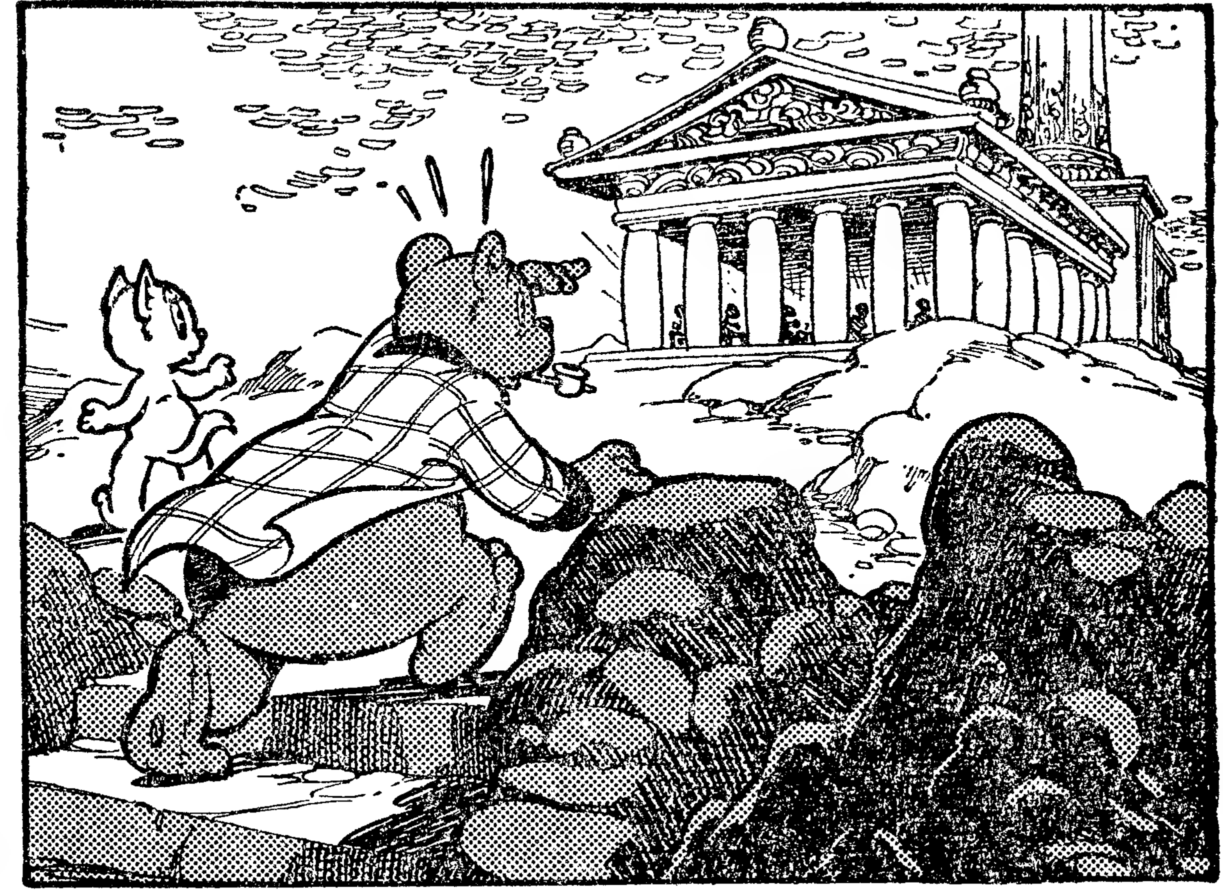
„Kijk eens, wat een meeuwen er om de top vliegen!" zei heer Ollie.

Maar Tom Poes schudde het hoofd. „Dat zijn vast geen vogels!" meende hij. „Het lijken mij stukken papier toe. Ziet u hoe ze naar beneden dwarrelen?"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

De Albatros naderde het eiland meer en meer en nu was duidelijk te zien, dat het alleen maar uit een hoge, kale berg bestond, die door een strookje strand omringd was. Een smal aanlegsteigertje stak in de branding en daar tegenover voerde een steile, in de rotsen uitgehouwen trap naar boven.

Na enig gefrutsel slaagde de bekwame gezagvoerder er in het schip aan het plankier te meren en een valreep uit te brengen en daarop begaf hij zich met zijn passagiers aan land.

„Nu moeten jullie goed begrijpen, dat ik alleen maar voor jullie plezier hier aanleg!" sprak hij grimmig. „Dat kan niet te lang duren, dat voel je wel. Jullie hebben een paar uurtjes om te passagieren en dan moet ik weer verder. En als ik hier niet een achterneef had wonen, die ik eens wil bezoeken, zou ik hier helemaal niet zijn heengegaan. Dit eiland bevalt me al evenmin als alle andere paraten-eilanden! Tot direct dan — en houd het je voor gezegd!"

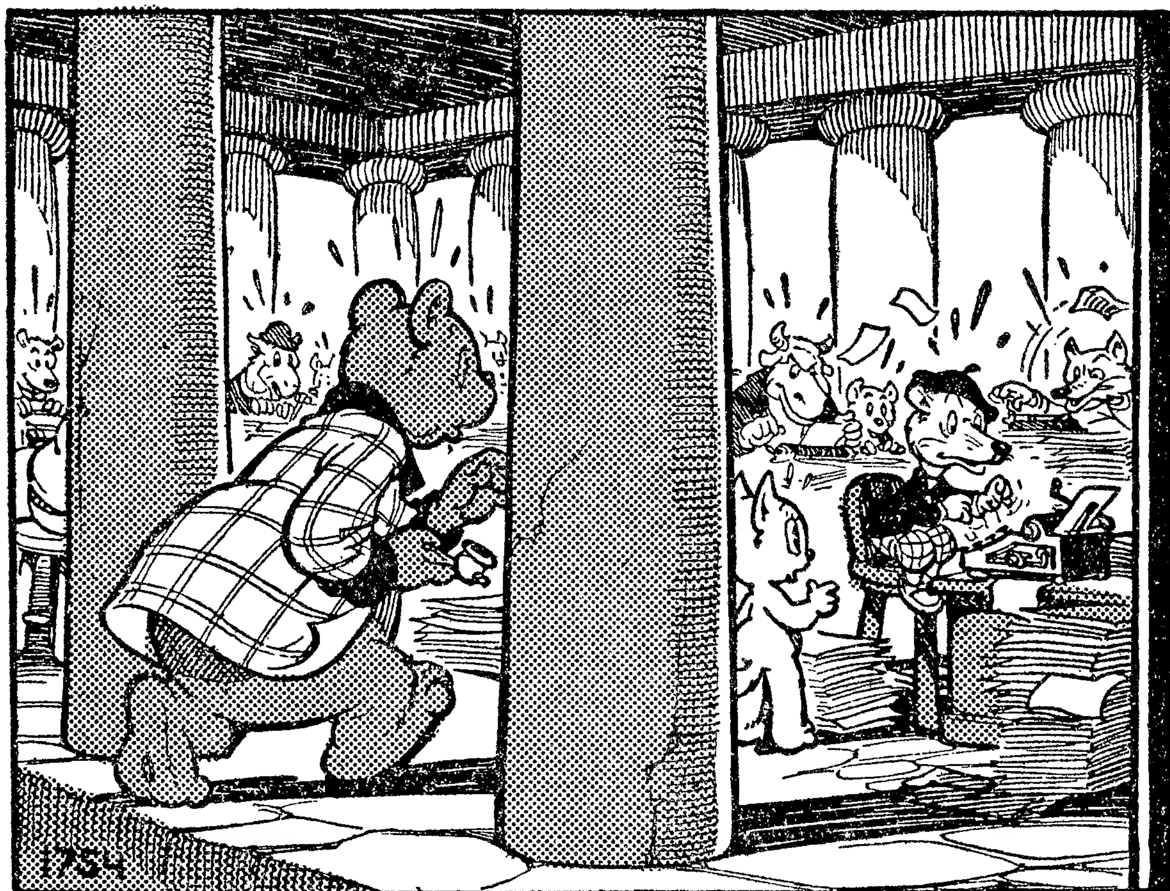
Een beetje bedremmeld na deze woorden begonnen Tom Poes en heer Bommel de steile trap te beklimmen.

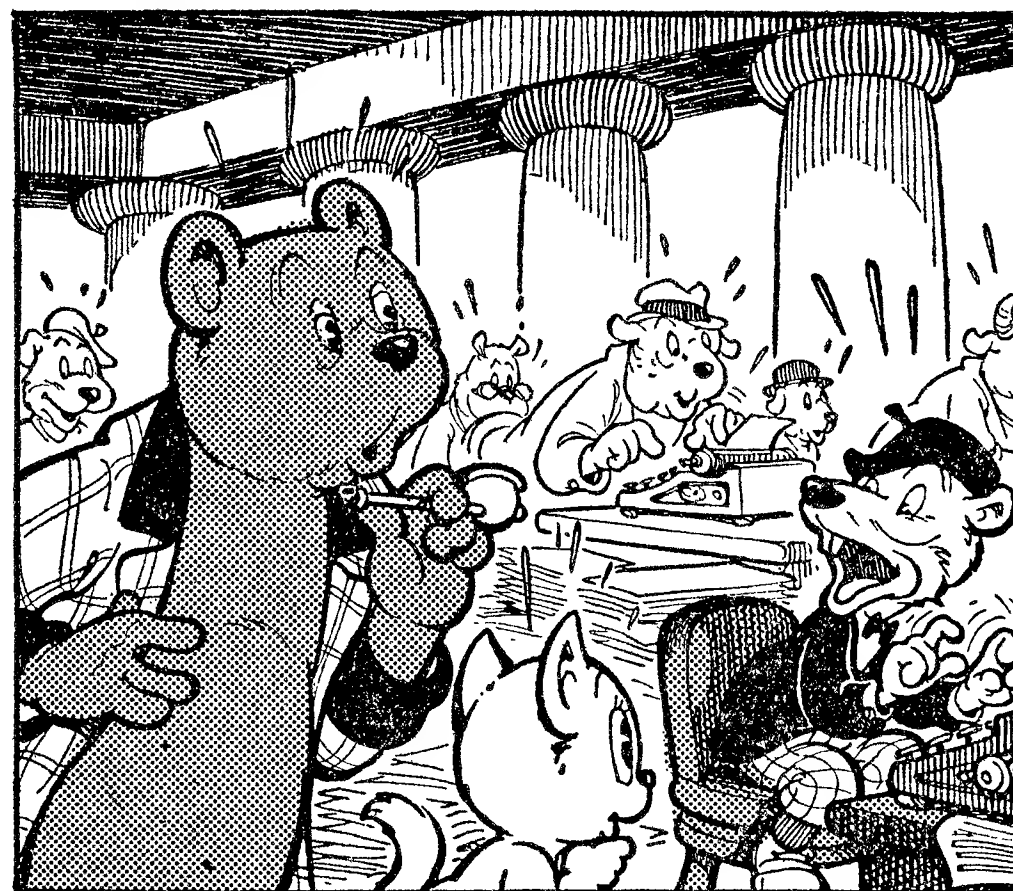
„Een paar uurtjes!" hijgde heer Ollie. „Belachelijk! Die hebben we alleen al nodig om bovenop dit rotsblok te komen, jonge vriend! Oef! Wat 'n hoogte voor een heer van mijn stand! Het moeten vreemde lieden zijn, die daar boven wonen! Wat zoeken ze daar? Dat vraag ik me af!"

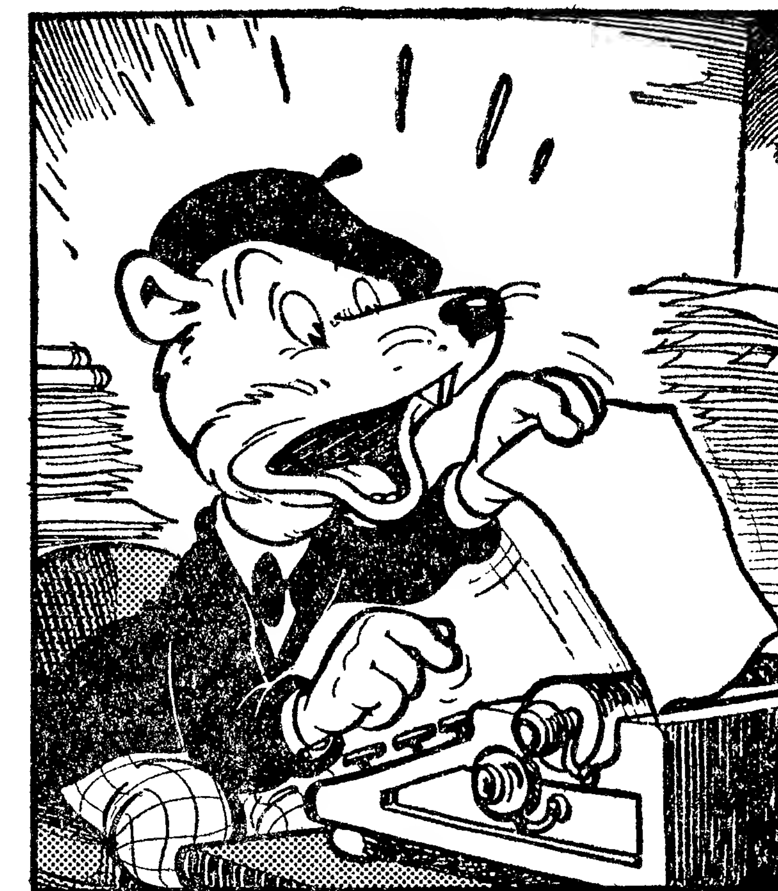
Onder deze en dergelijke uitroepen klom hij echter ijverig verder achter Tom Poes aan en zo bereikte hij tenslotte de top. En daar vertoonde zich een vreemd beeld aan hun oog.

Op de top van de berg was een fraai gebouw, uit witte zuilen opgetrokken, zodat de wind in het inwendige vrij spel had. En om dit gebouw heen fladderde een ononderbroken stroom van papieren in de zeebries naar beneden......

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1754

Heer Bommel en Tom Poes stonden een poosje met open monden naar het fraaie bouwwerk te kijken. De frisse zeewind blies fluitend tussen de witte zuilen door en voerde een vreemd, eentonig ratelend geluid met zich mee.

„Het is druk daar binnen!" zei heer Ollie eindelijk. „Daar zitten heel wat lieden op de tocht, jonge vriend! En wat is dat toch voor een geratel?"

„Schrijfmachines, voorzover ik zie!" zei Tom Poes. „Laten we maar eens naar binnen gaan, heer Bommel!"

„Wat je naar binnen noemt!" klaagde heer Ollie, achter hem aanstappend. „Ik voor mij zou zo niet in de open lucht willen zitten. In de eerste plaats houden wij heren van de beslotenheid, als je begrijpt, wat ik bedoel en in de tweede plaats waaien de papieren uit je handen vandaan!"

„Aha! Ik ken dat!" riep een klein figuurtje, dat op een hoge kruk in snel tempo zat te typen. „Dat is de oude stijl, u weet wel!"

„Wel, wel, als dat de journalist Argus niet is!" zei heer Bommel verwonderd. „Op deze eilanden kom je toch ook iedereen tegen!"

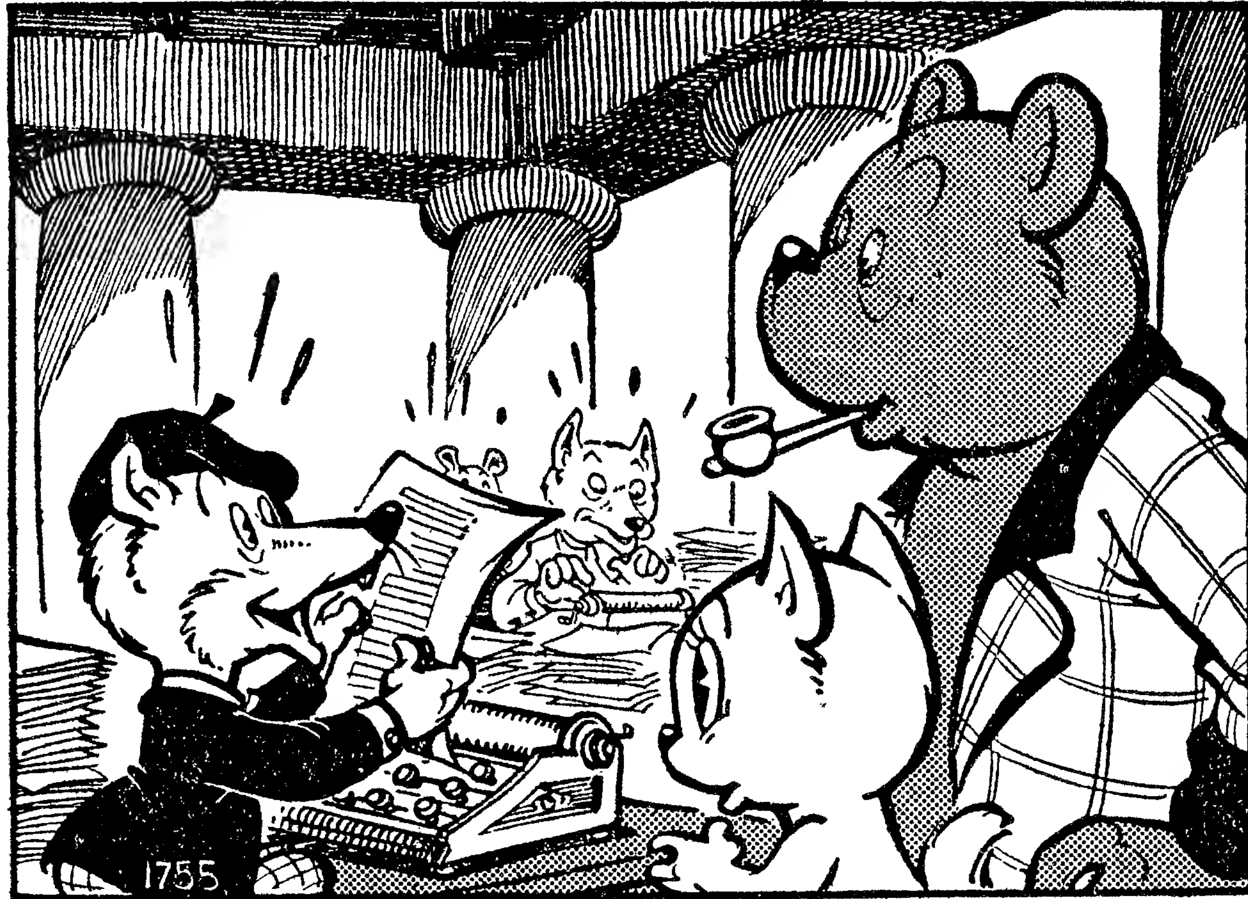
„Iedereen, die met zijn tijd meegaat!" verbeterde het vlugge krantenschrijvertje. „Vroeger was dat allemaal anders! Werken in de binnenkamer! Haha! U kent dat! Maar wij van tegenwoordig hebben een taak! Wij geven richtlijnen!"

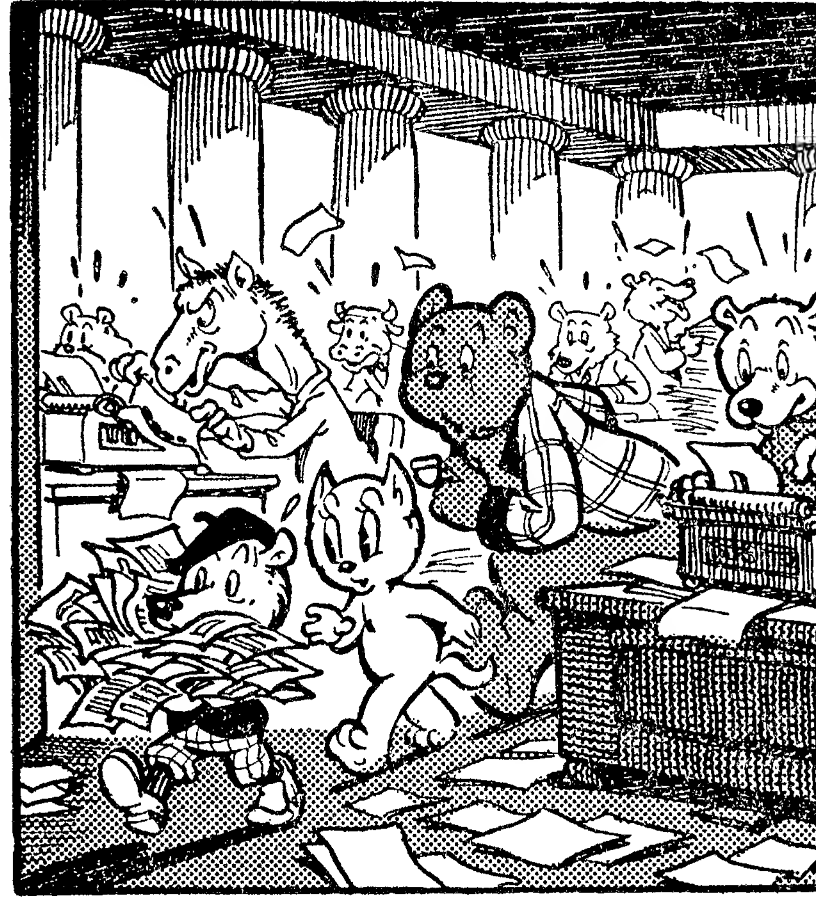
„Wat voor lijnen?" vroeg heer Ollie verbouwereerd.

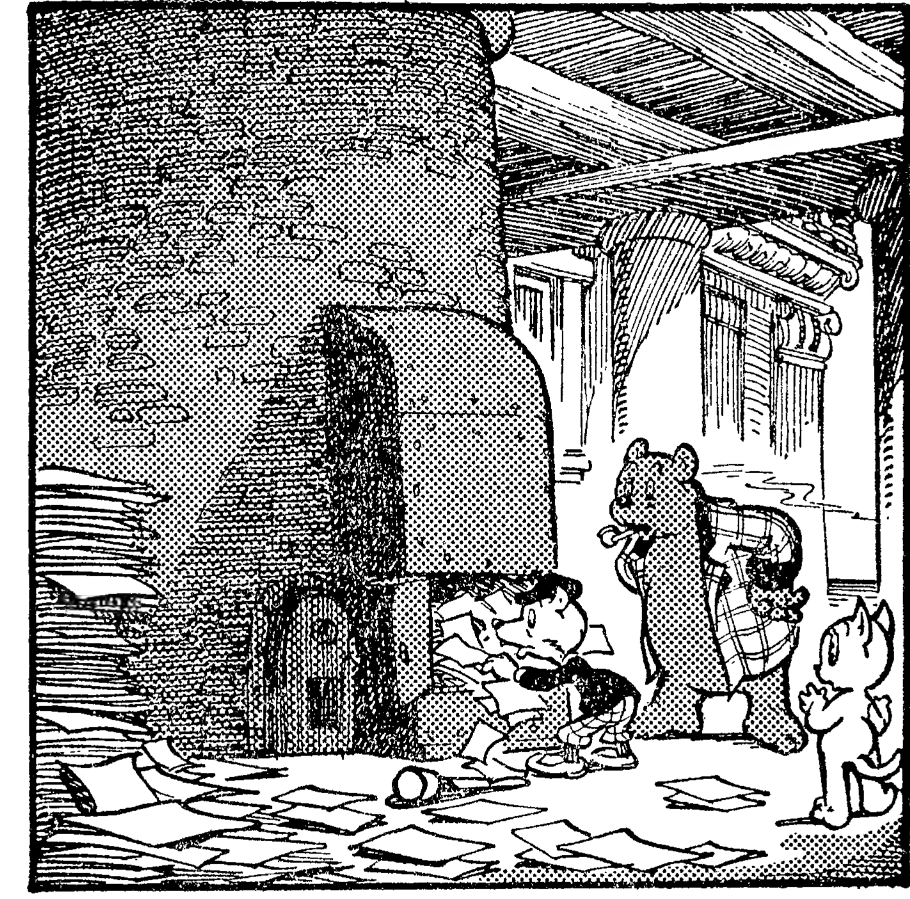
„Richtlijnen!" riep de journalist uit. Hij had zijn papier volgetikt en trok het uit de machine. „Wij wijzen naar links en wij wijzen naar rechts, wij trekken rechte draden krom en kromme draden recht! Wij hakken knopen door en zetten punten op de i's! We bouwen op en breken af als dat moet!"

„Tjonge, en dat allemaal in de tocht op zo'n machine!" zuchtte heer Ollie bewonderend.

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1755

De journalist Argus trok het papier uit zijn machine en voegde het bij een groot aantal volgetypte vellen.

„U hebt hard gewerkt!" zei Tom Poes. „Dat is een aardig dik boek, al die letters bij elkaar!"

„Ja, ja, werken leert men tegenwoordig wel!" zei het kleine ventje voldaan. „Het gaat niet om de kwaliteit, maar om de hoeveelheid! We rijgen de letters aan elkaar als kralen aan een snoer!"

„Dat is aardig gezegd!" zei heer Bommel glimlachend. „Maar wat gaat u nu met al die papieren doen, heer Argus? Wat doen al die lieden hier met hun schrijfsels? Wordt hier een krant gemaakt?"

„Een krant? Ach nee, dat raakt uit de tijd", verklaarde het schrijvertje, zijn papieren ordenend. „Kom maar mee, dan zal ik u laten zien, wat we hier doen met ons werk!"

Hij beurde de stapel in beide armen op en ging Tom Poes en heer Ollie met ferme pas voor naar het andere einde van de zuilenrij.

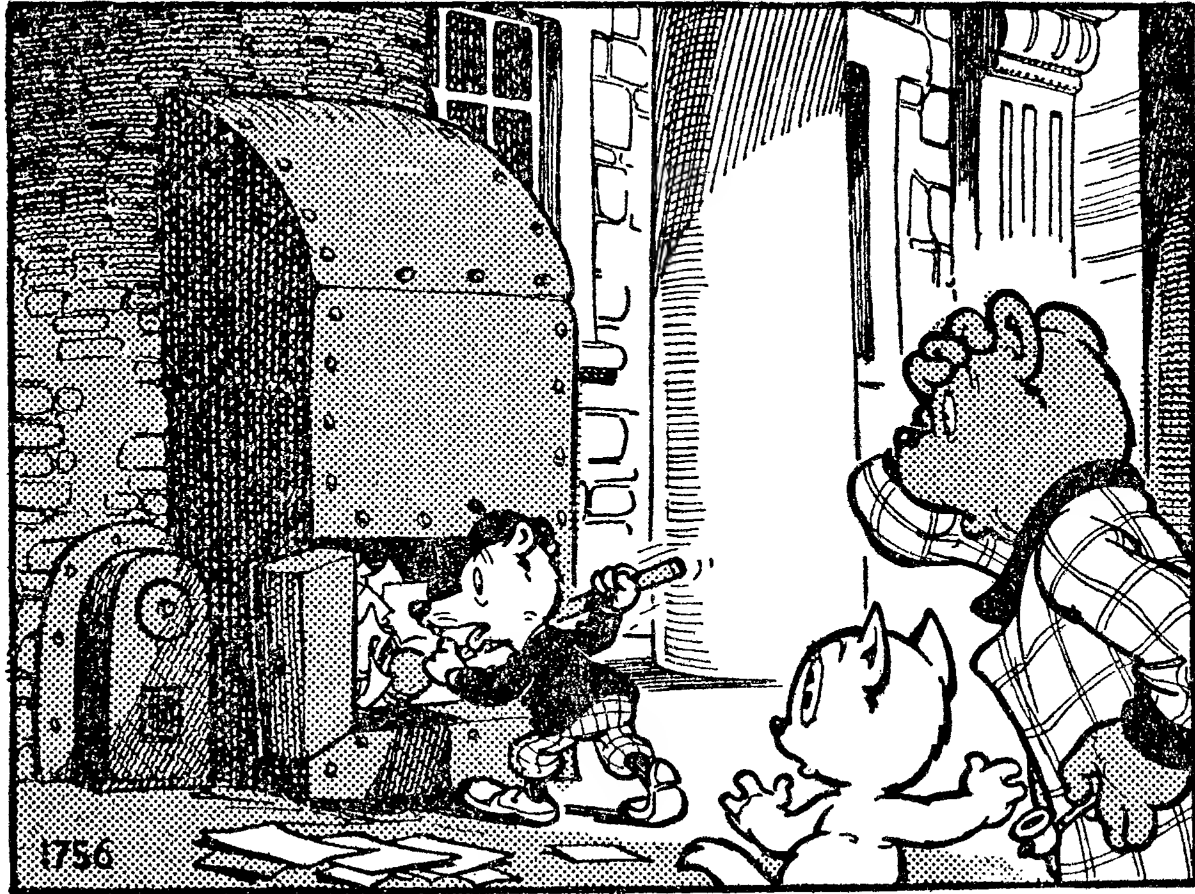
„Wat ik hier heb is een héél raak artikeltje!" sprak hij intussen. „Het kwam vanmorgen ineens, toen ik mijn kadetje zat te eten. Waarom is de één meer dan de ander? dacht ik. Dat moet maar eens uit zijn, dacht ik."

„Heel aardig", zei heer Bommel bewonderend. „Hoewel een heer toch altijd weer iets anders is als een gewoon iemand, als u begrijpt, wat ik bedoel!"

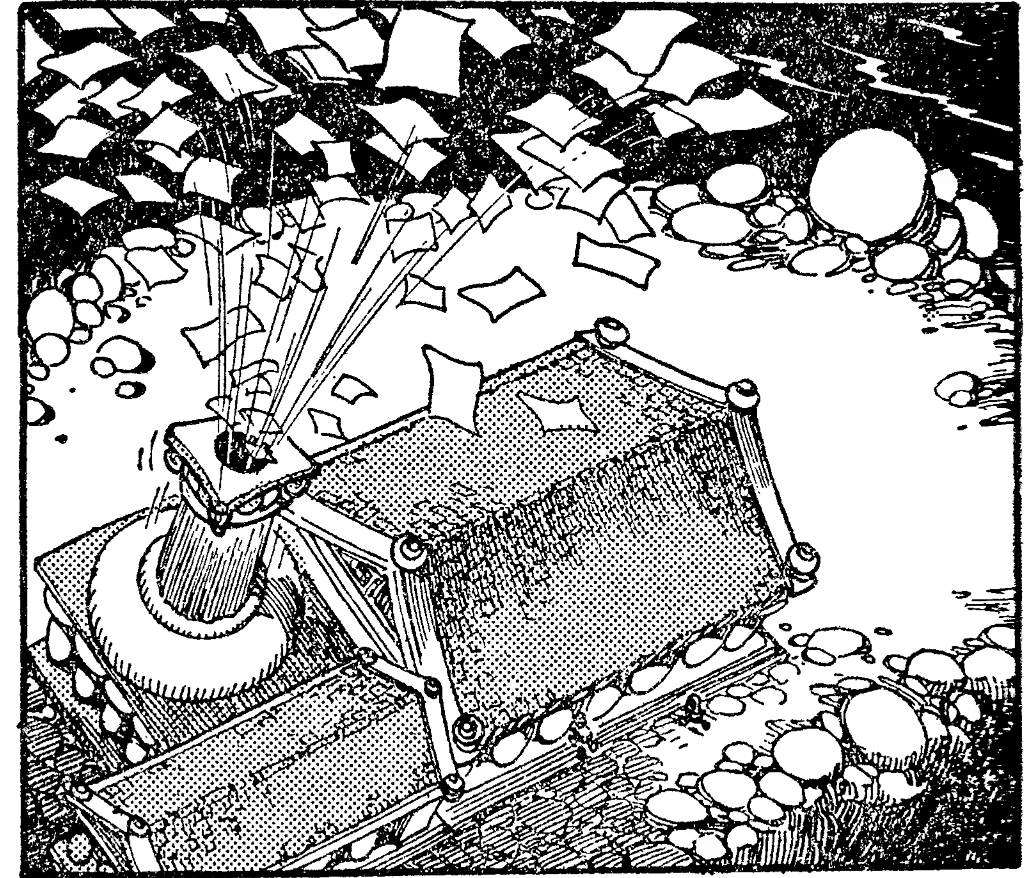
„Hm!" zei de journalist. Hij bleef staan bij een grote ronde uitbouw en opende een deurtje. „Wat u daar zegt is iets van vroeger! Dat gepraat over heren moet nu maar eens uit zijn — iedereen is een heer of niemand is een heer, daar gaat dit artikeltje nu juist over. Maar u moet het recht hebben om te beweren, dat u alléén een heer bent, dat is de fijne kneep er van. Voelt u het?"

Zo sprekende schoof hij met een handige beweging zijn stapel papieren het deurtje in en keek trots rond......

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1756

De journalist Argus had zijn gehele artikeltje nu in de opening achter het deurtje geschoven.

„Een van de beste stukjes van de laatste tijd!" herhaalde hij een beetje uitdagend naar heer Bommel kijkend.

„Hm, ja, ja," zei heer Ollie nadenkend, „iedereen is een heer of niemand is een heer, zei u! Hm! Bedoelt u daarmee, dat een Bommel bijvoorbeeld geen heer zou zijn, als u begrijpt, wat ik bedoel?"

„Dat is het!" riep het schrijvertje trots. „Iedereen is gelijk! Niemand is anders als een ander! Allemaal schaapjes van één kudde, voelt u wel?"

„Nee!" zei heer Bommel stroef. Zijn gelaat was langzaam wat betrokken geraakt en het was duidelijk, dat hij diep nadacht.

Tom Poes voelde, dat er ruzie op til was en daarom drong hij zich wat naar voren.

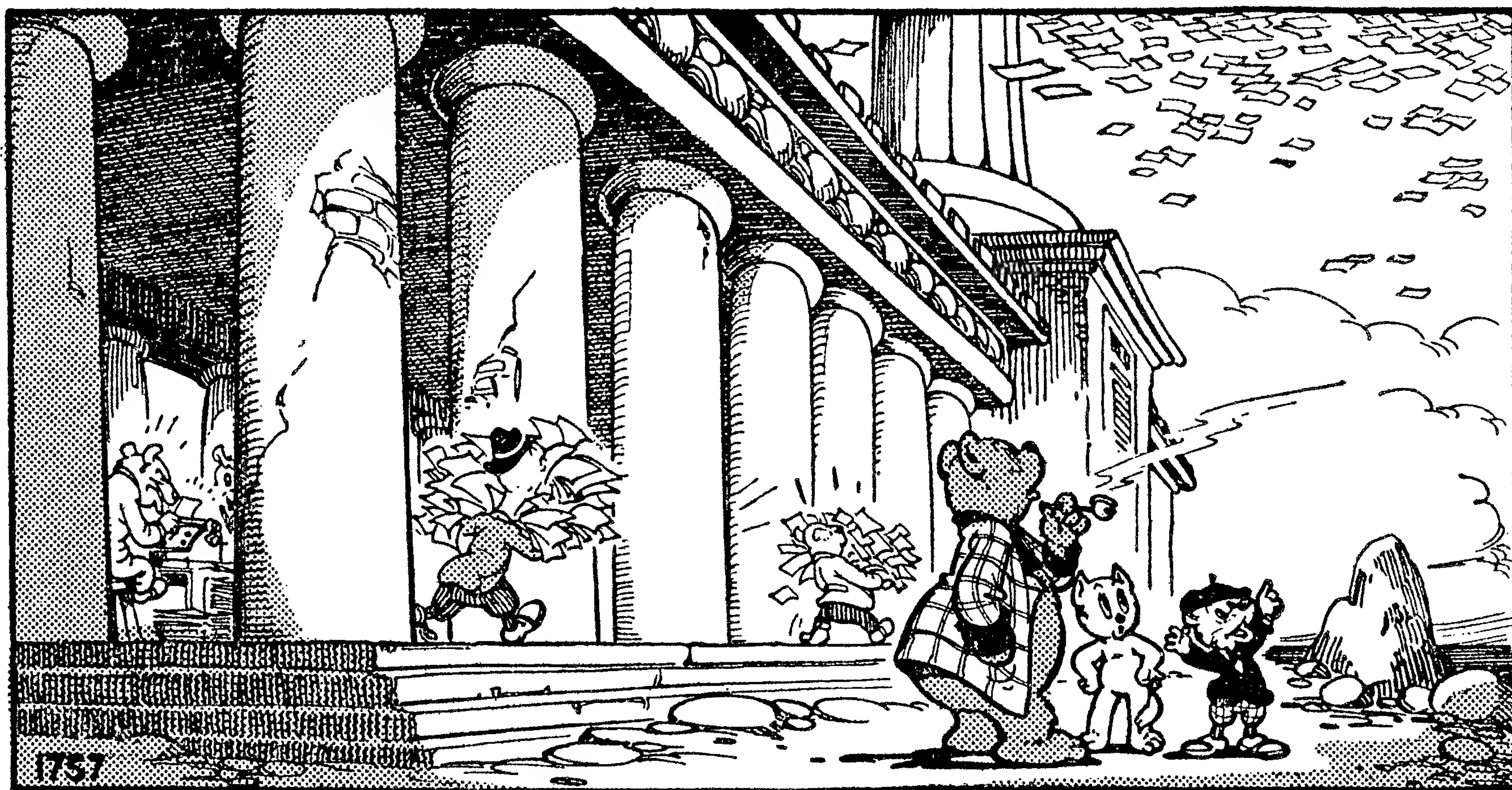
„Wat gaat u nu verder met dat artikel doen?" vroeg hij.

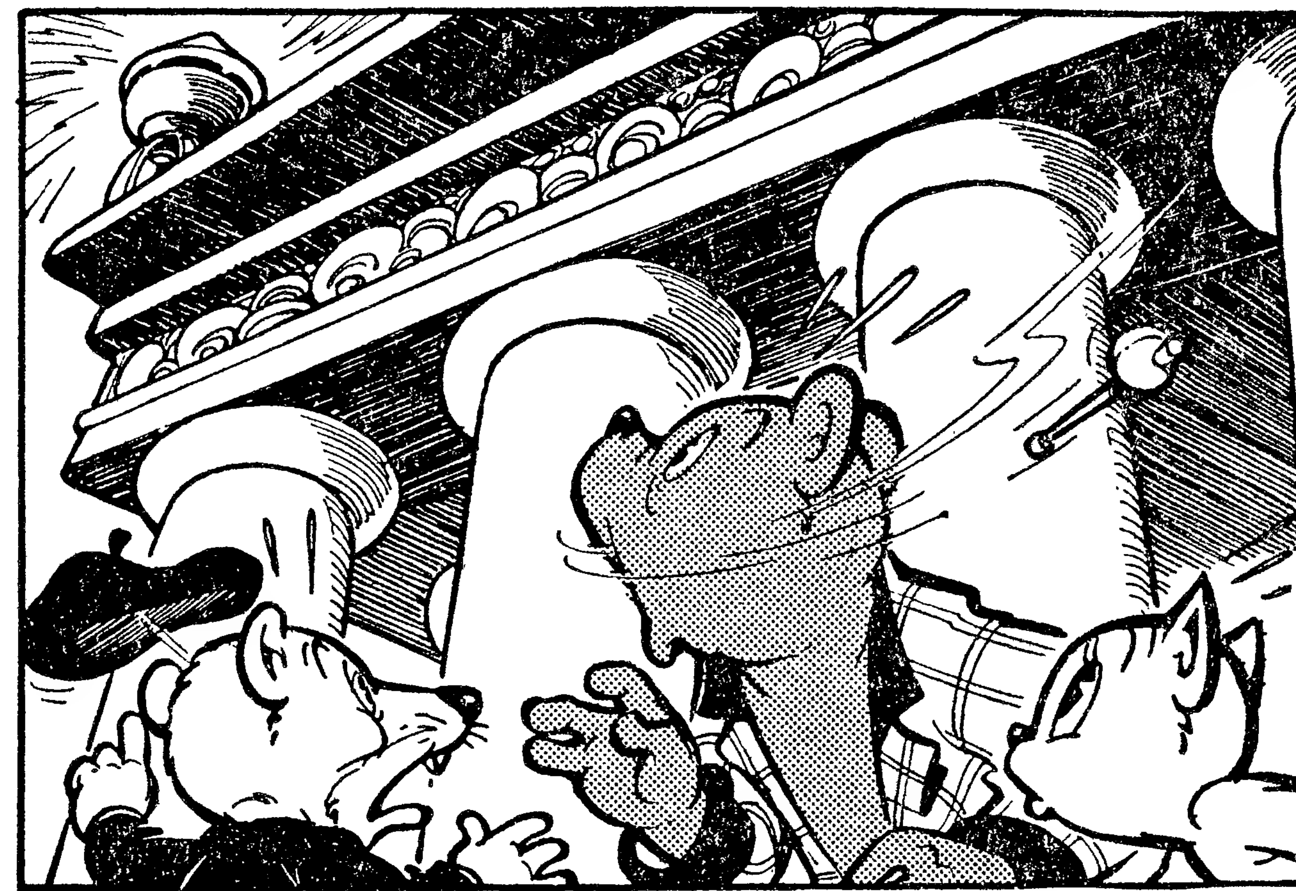
„Verspreiden!" legde Argus uit. Hij klapte het deurtje dicht en drukte op een knopje. Daardoor werd een handig mechaniek in beweging gebracht, dat de gehele stapel papieren met grote kracht door een hoge schoorsteen naar boven schoot en de lucht in blies. Daar dwarrelden de witte, betikte velletjes in de zeewind langzaam naar beneden.

„Dat begrijp ik niet!" zei Tom Poes. „Op die manier kan toch niemand lezen wat u geschreven hebt?"

„O, dat geeft niet!" zei de journalist. „Ik schrijf hoofdzakelijk om de vijand tot andere gedachten te brengen. Hier op de parateneilanden weet iedereen zo langzamerhand wel, wat ik schrijf, want het is altijd hetzelfde. En daardoor lezen de lui hier toch niets, u kent dat!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1757

Argus ging heer Bommel en Tom Poes voor naar buiten en wees in de lucht.

„Kijk, daar vliegt mijn artikel!" sprak hij, met grote voldoening naar de dwarrelende papieren wijzend. „Het is een mooie gedachte, dat mij woorden zo'n hoge vlucht nemen, wat u?"

„Bah!" gromde heer Ollie. „Ik heb nog nooit zo'n onzin gehoord! Mijn goede vader zei altijd: „Ollie jongen, schrijf niet te veel. Maar als je schrijft, zorg dan, dat je door iedereen gelezen wordt! Dat zei hij en daar houd ik mij aan!"

„Haha!" hernam de journalist, „ouderwets gepraat. Vandaag de dag is iedereen het met iedereen eens en daarom leest niemand meer iets van een ander. En wie het er niet mee eens is wordt daardoor ook niet gelezen, voelt u wel? Nee, ik schrijf alleen maar voor de vijand!" — „Zit de vijand dan in de lucht?" vroeg Tom Poes verbaasd.

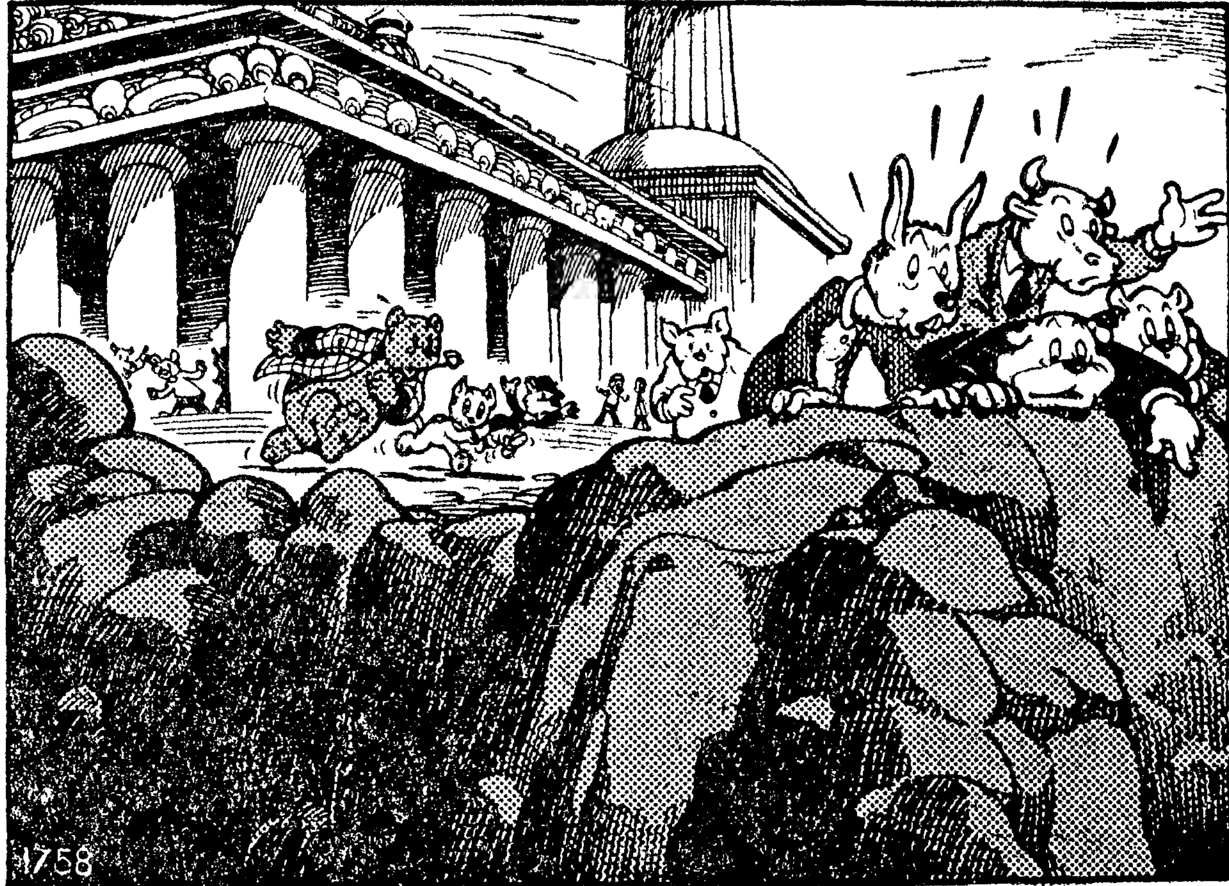
„O, nee!" zei Argus. „De vijand zit hier en daar en overal. Niemand weet precies wáár! Maar we zijn paraat en daarom verspreiden we onze ideeën op grote schaal. Allicht, dat een van die blaadjes goed terechtkomt!"

Tom Poes keek wat beduusd naar de figuren, die met dichtbeschreven papieren af en aan liepen naar de schoorsteen om hun werk de lucht in te schieten en hij wilde net vragen wat voor iemand die vijand toch was, toen er achter hem plotseling een sirene begon te loeien.

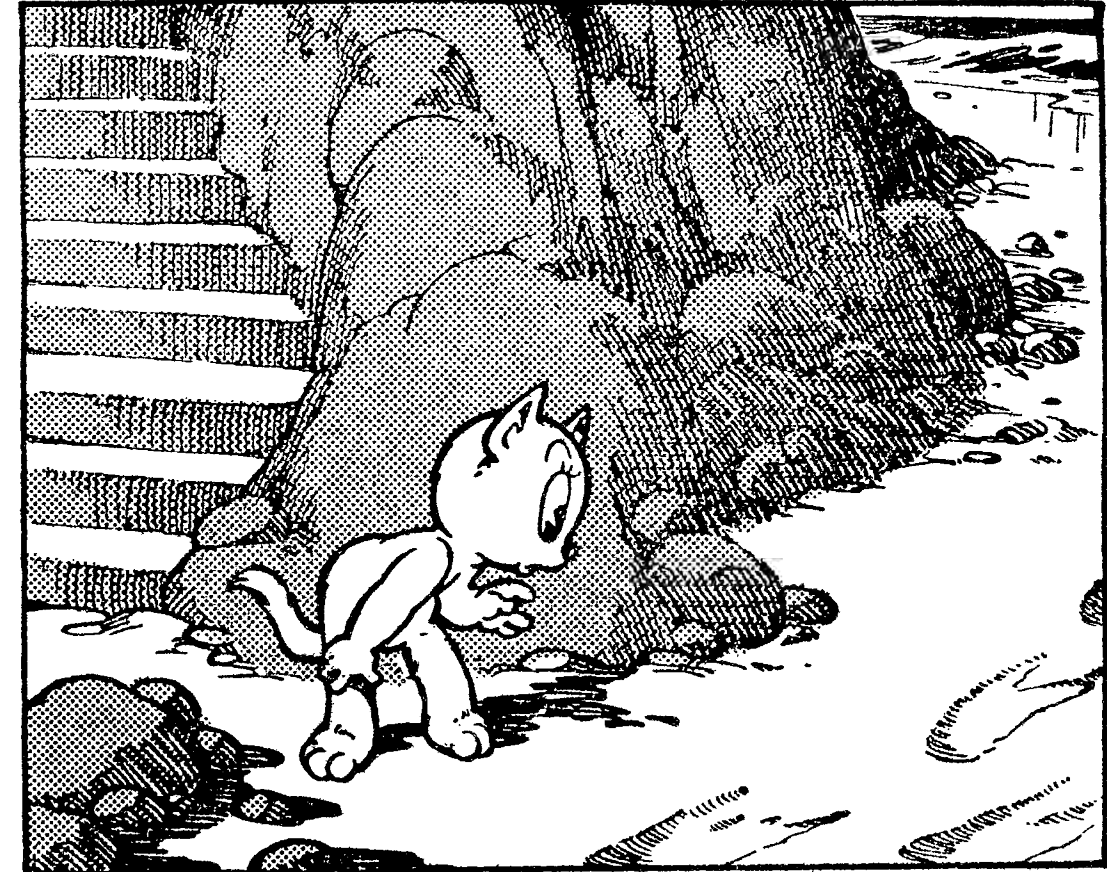
„Daar heb je het al!" riep het schrijvertje geschrokken uit. „Dat betekent, dat er ergens sporen van de vijand gevonden zijn! De vijand is op dit eiland! Help!"

Nu ontstond er een grote opschudding tussen de pilaren van het fraaie gebouw. Alle schrijvers lieten hun werk in de steek en kwamen naar buiten hollen..

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1758

Alle schrijvers, die tussen de pilaren hadden zitten werken, snelden naar buiten op het horen van de sirene.

„De vijand!" riepen ze. „De vijand is op het eiland!!" En ze holden voor de journalist Argus uit.

Deze had namelijk met zijn scherpe kranten-neus onmiddellijk de oorzaak van het alarm gepeild en wees nu over de rotsen naar beneden, terwijl hij, gevolgd door Tom Poes en heer Ollie een plekje met goed uitzicht zocht.

„Wat is er eigenlijk aan de hand?" informeerde heer Ollie al dravende.

„Voetsporen!" legde Argus hijgend uit. „Vreemde voetsporen op het strand daar beneden! Dreigende, geheimzinnige sporen, u kent dat!"

„Is dat alles?" bromde heer Bommel teleurgesteld. „Ik moet zeggen, dat het me tegenvalt! Aan de ene kant was ik blij, dat er iets ging gebeuren, want deze saaie eilanden beginnen me naar de keel te stijgen, als u begrijpt, wat ik bedoel! En nu zijn het alleen maar voetsporen! Bah! Dat is niets voor een heer met ondernemingsgeest! Kinderachtig gedoe!"

„Ja, dat is waar!" zei Tom Poes. „Kom mee, heer Ollie, dan gaan we onderzoeken waar die sporen naar toe leiden!" Hij voegde de daad bij het woord en klom naar beneden.

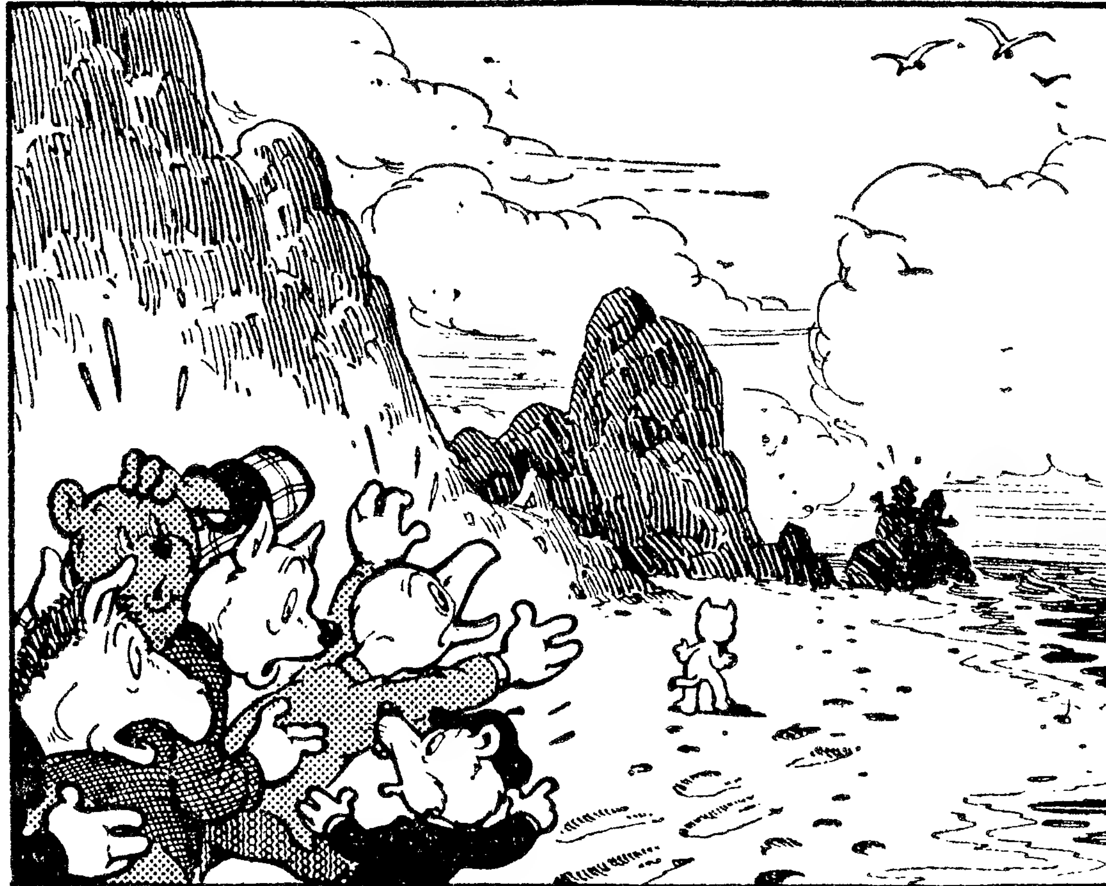
„Niet doen! Niet doen!" riepen de schrijvers. „Dat is gevaarlijk! De vijand is daar! U bent niet gewapend!"

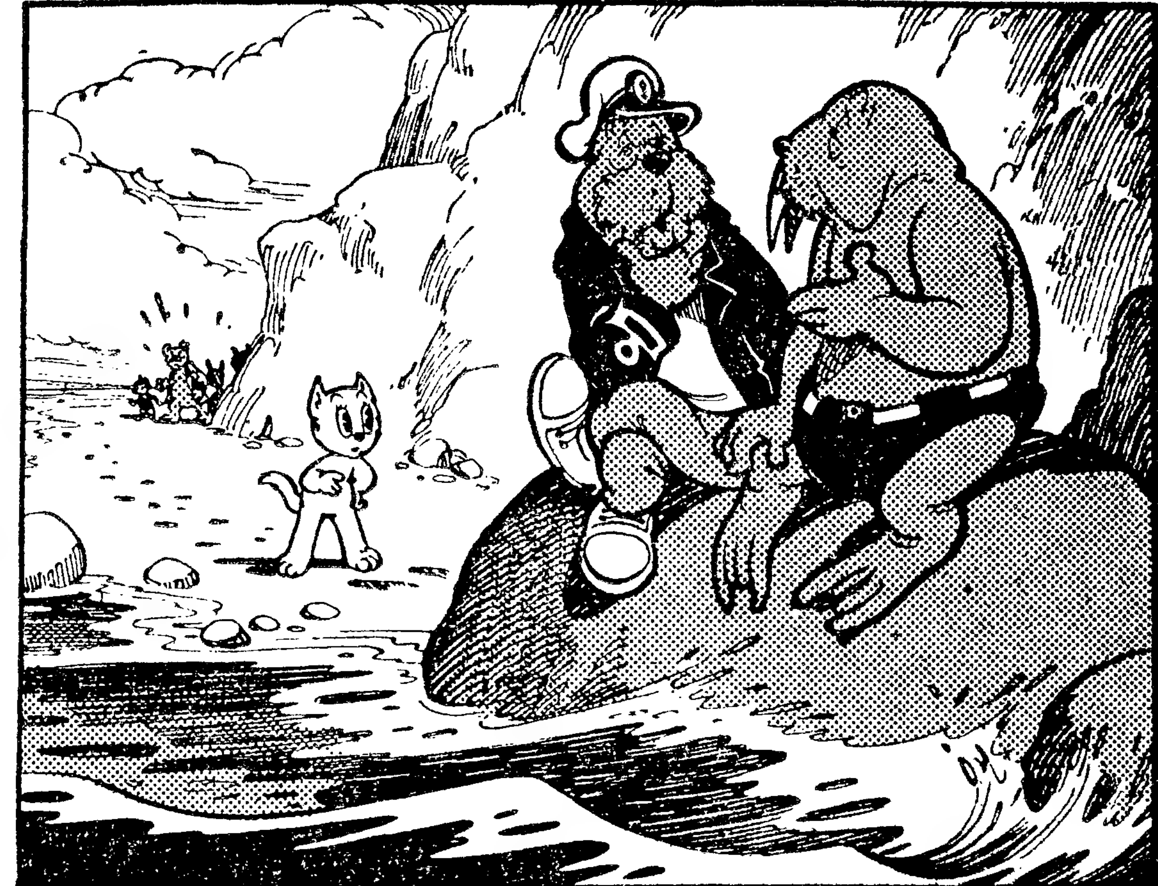
„Eh, wacht even, Tom Poes!" riep heer Bommel, gejaagd heen en weer springend, „je bent niet gewapend! Eh.... ga jij maar voor, bedoel ik! Ik dek je in de rug — ik kom zo, als je me volgen kunt!"

Tom Poes was intussen, zonder zich iets van het geroep aan te trekken, op het strand terecht gekomen en keek peinzend naar de vreemde afdrukken in het zand....

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Tom Poes bekeek een poosje de vreemde voetsporen, maar hij kon er niet uit wijs worden. En omdat hij nu toch eindelijk wel eens wilde weten wat die vijand voor iemand was begon hij ze te volgen.

„Hij loopt zijn ongeluk tegemoet!” riepen de schrijvers. „We moeten iets doen! We moeten hem helpen!”

En opgewonden klommen ze naar beneden, naar het strand. De journalist Argus nam de leiding.

„Kalmpjes aan!” vermaande hij. „Het is niet onze taak om die avonturier te gaan helpen. We moeten alleen maar zorgen, dat we dicht genoeg bij zijn om alles te zien, wat er gebeurt! Dat is juist het mooie van het krantenvak! Rustigjes aan, heren u kent dat!”

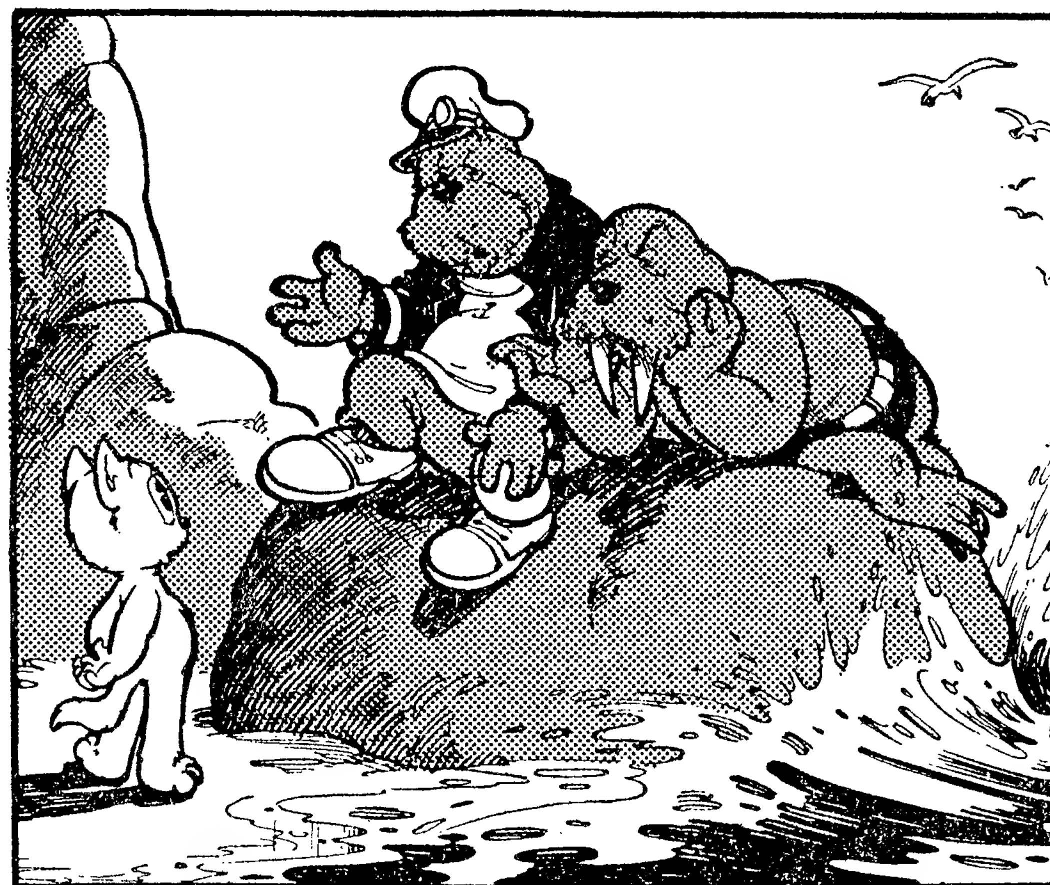
Zo sprekende ging hij hen met heer Bommel voor, achter Tom Poes aan, er wel aan denkende voldoende afstand te houden.

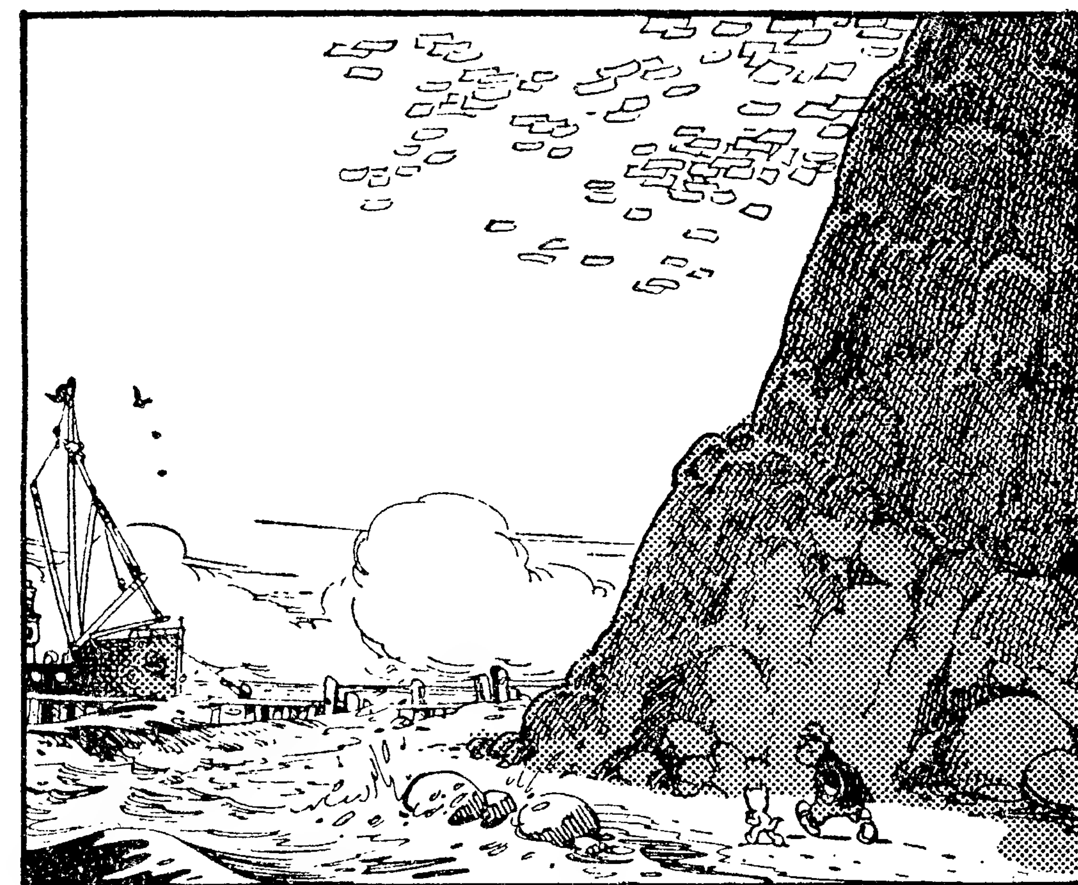
Die was intussen aan het oostelijke einde van het eiland gekomen. De voetsporen leidden rechtstreeks naar een rotsblok toe, dat halverwege in het water lag, en op deze steen staken twee figuren duidelijk tegen de heldere lucht af.

„Dat moet dus de vijand zijn!” dacht Tom Poes en een beetje aarzelend schuifelde hij nader. Want hoewel hij niet gewapend was, bedacht hij, dat twee vijanden nooit zo héél erg gevaarlijk konden zijn. „Wie waagt die wint”, mompelde hij, steeds dichterbij komend.

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Plotseling bleef Tom Poes staan en barstte in lachen uit, want een van de figuren op het rotsblok bleek niemand anders dan kapitein Wal Rus te zijn, die rustig zat te praten met een familielid — in zwembroek. En het waren natuurlijk de voetafdrukken van deze laatste, die de vreemde sporen hadden gemaakt.

Tom Poes draaide zich om naar het groepje schrijvers, dat op veilige afstand naar hem stond te kijken, met potloden en blocnootjes in de aanslag.

„Het is de vijand niet!" riep hij, „het is alleen kapitein Wal Rus maar!"

„Haha! Het is alleen Wal Rus maar!" riep heer Ollie opgelucht uit, „net als ik al dacht!"

„Maar het zijn er twee!" protesteerde de journalist Argus. „Wie is die andere dan? We moeten op de juiste berichtgeving letten, heren! U kent dat!"

„Dat is een neef van de kapitein!" legde Tom Poes uit. Hij herinnerde zich, dat de oude zeerob te kennen had gegeven, dat hij een familielid wilde opzoeken en daarom liep hij nu onbevreesd op het rotsblok toe, terwijl het groepje schrijvers zich hoofdschuddend weer naar boven begaf.

„Wat een onrust!" sprak de gezagvoerder ontstemd, toen Tom Poes dit genoeg genaderd was. „Kunnen die landrotten zich dan nooit met hun eigen zaken bemoeien? Ik zeg net tegen neef Rus hier, dat het overgehaalde gedoe me uit de rolkraag gaat hangen!"

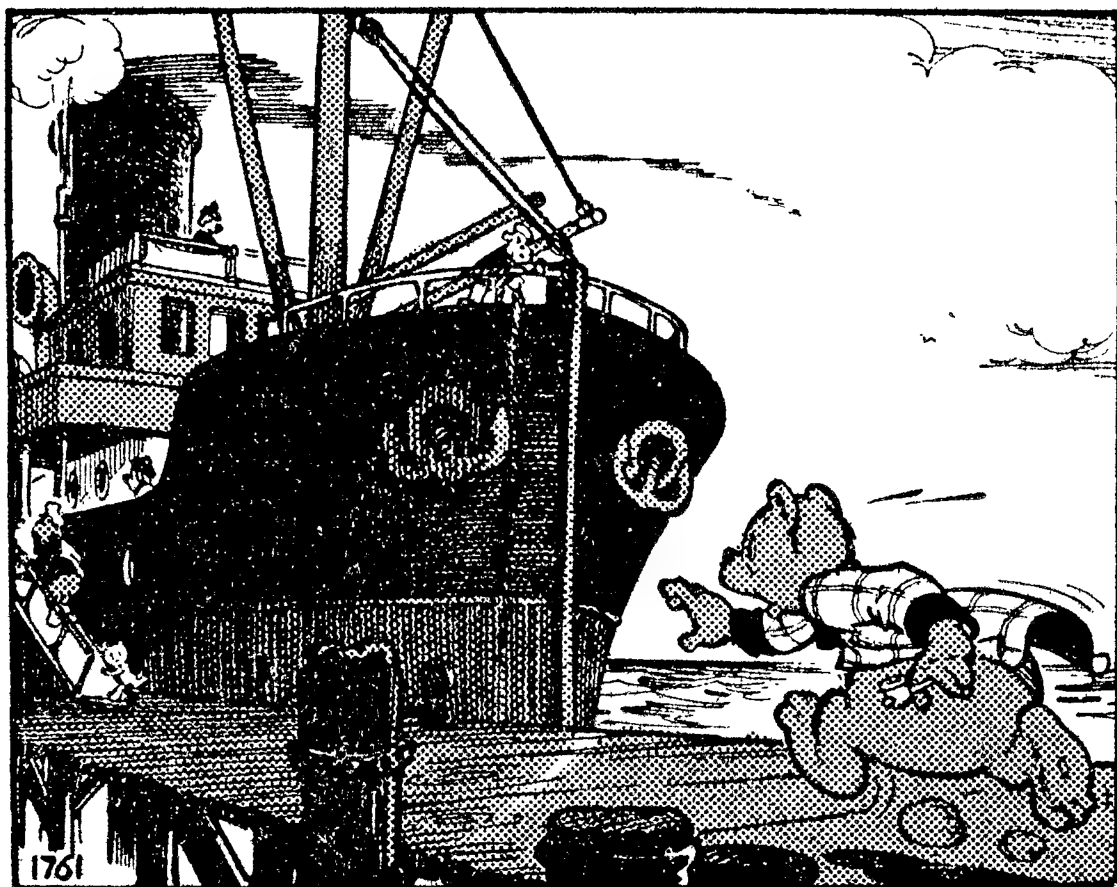
„Zo is het maar net!" gromde de neef, Tom Poes wantrouwig opnemend. „Het leven wordt steeds onrustiger voor ons soort! Nou, ik ga maar weer eens! Tot kijk, Wallie!" Hij liet zich met een plons in de golven vallen en zwom met krachtige slagen in noordelijke richting.

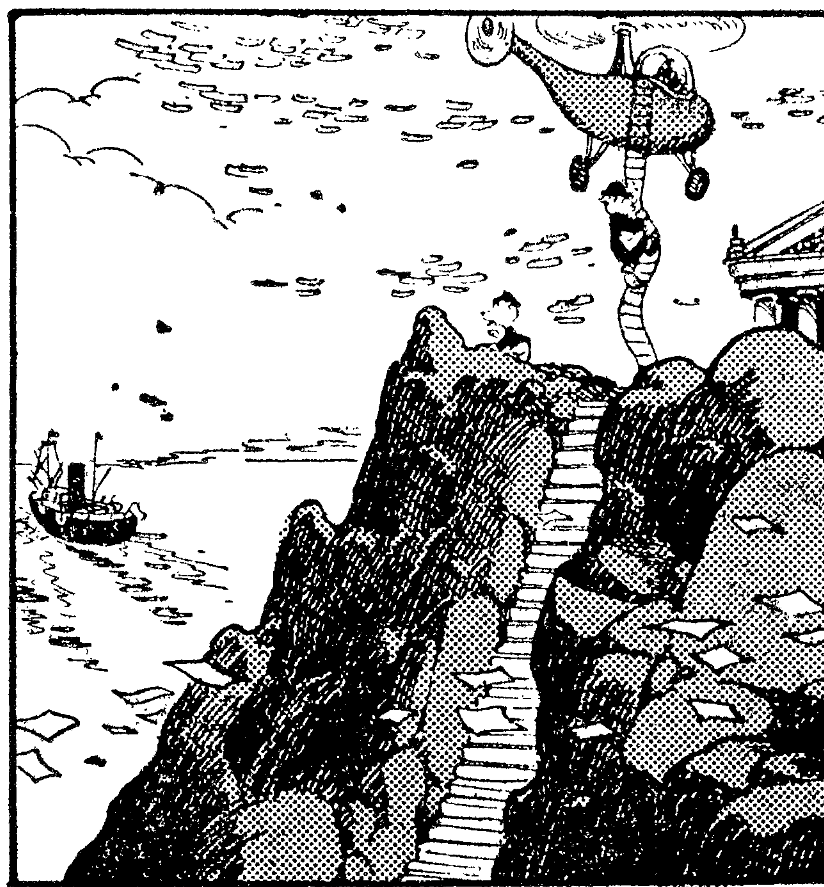
Wal Rus keek hem een poosje verlangend na en liep toen peinzend met Tom Poes terug over het strand naar de aanlegsteiger.

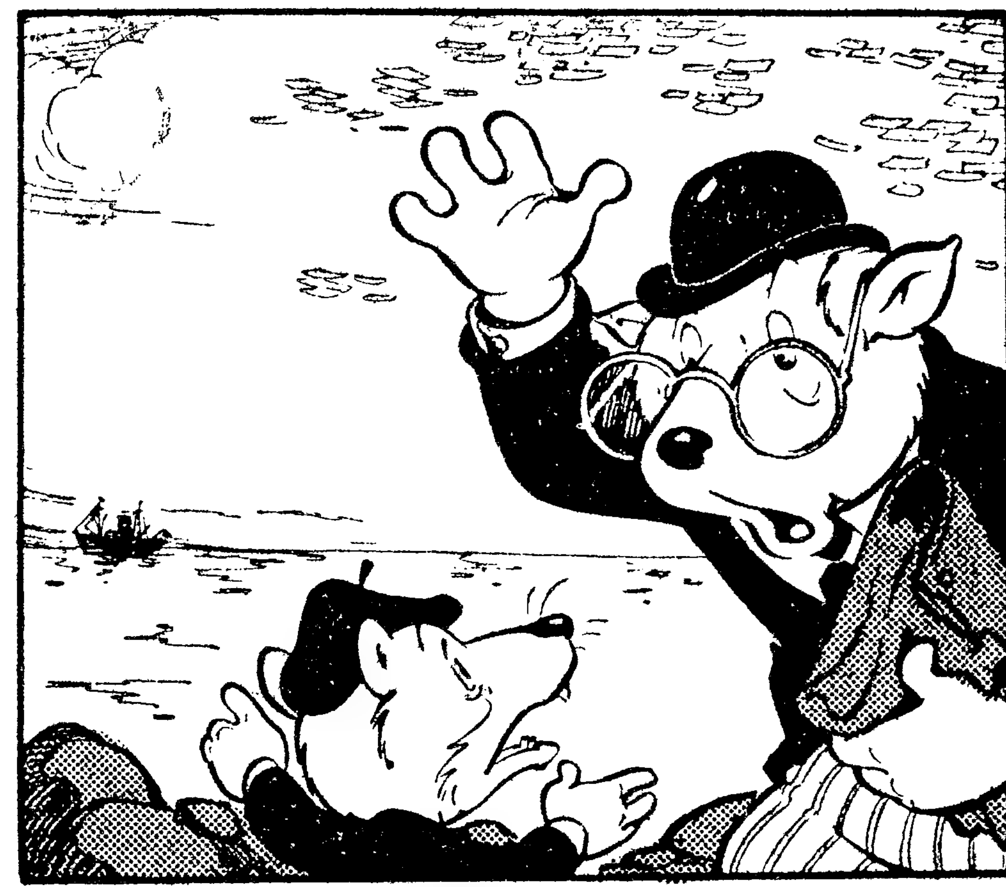
Boven hun hoofden schoot de hoge schoorsteen onafgebroken papieren de lucht in en aan de andere kant gierden de fraai beschilderde bollen naar de horizon.

„Niks gedaan!" mompelde de kapitein tenslotte. „Ik moet er eens uit meneer! Ik ga mijn familie in het noorden opzoeken, deze reis nog! Ik wil wel eens op andere gedachten komen!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

1761 — Kapitein Wal Rus beklom, eenzelvig mompelend, de valreep naar zijn schip en Tom Poes klom hem na. De stuurman, die waakzaam aan de verschansing hing, liet de stoomfluit blazen en maakte alles voor het vertrek gereed.

Heer Bommel hoorde boven op de berg het klaaglijk geloei. Hij nam haastig afscheid en snelde buiten adem de aanlegsteiger op, net op tijd om aan boord te klimmen, voor de touwen werden losgegooid.

De journalist Argus bespiedde het vertrek van het vaartuig en knikte peinzend.

„Het ruime sop en zo!" mompelde hij. „Eenzaam over de zeven zeeën. Een mooi leven — maar het gevaar bestaat, dat men onmaatschappelijk wordt. Zo'n figuur als die kapitein begrijpt niet, dat we pas iets betekenen, wanneer we allemaal samen doen. Allemaal schaapjes van één kudde! Aha! Daar zit een aardig artikeltje in!" En hij maakte zich gereed om weer aan het werk te gaan, toen hij plotseling een helicoptère gewaar werd, die boven zijn hoofd een passagier naar beneden liet. Deze passagier was niemand anders, dan de heer Dorknoper, ambtenaar eerste klasse van het departement van Veiligheid.

„De spionnen!" riep de voortvarende beambte. „Waar zijn de spionnen Poes T. en Bommel O. B.? Hun spoor leidt naar hier, waar zijn zij?"

„Oh... eh... daar gaan ze!" zei de journalist Argus, naar het verdwijnende schip wijzend. „Maar eh... zijn het spionnen? Dat wist ik niet!"

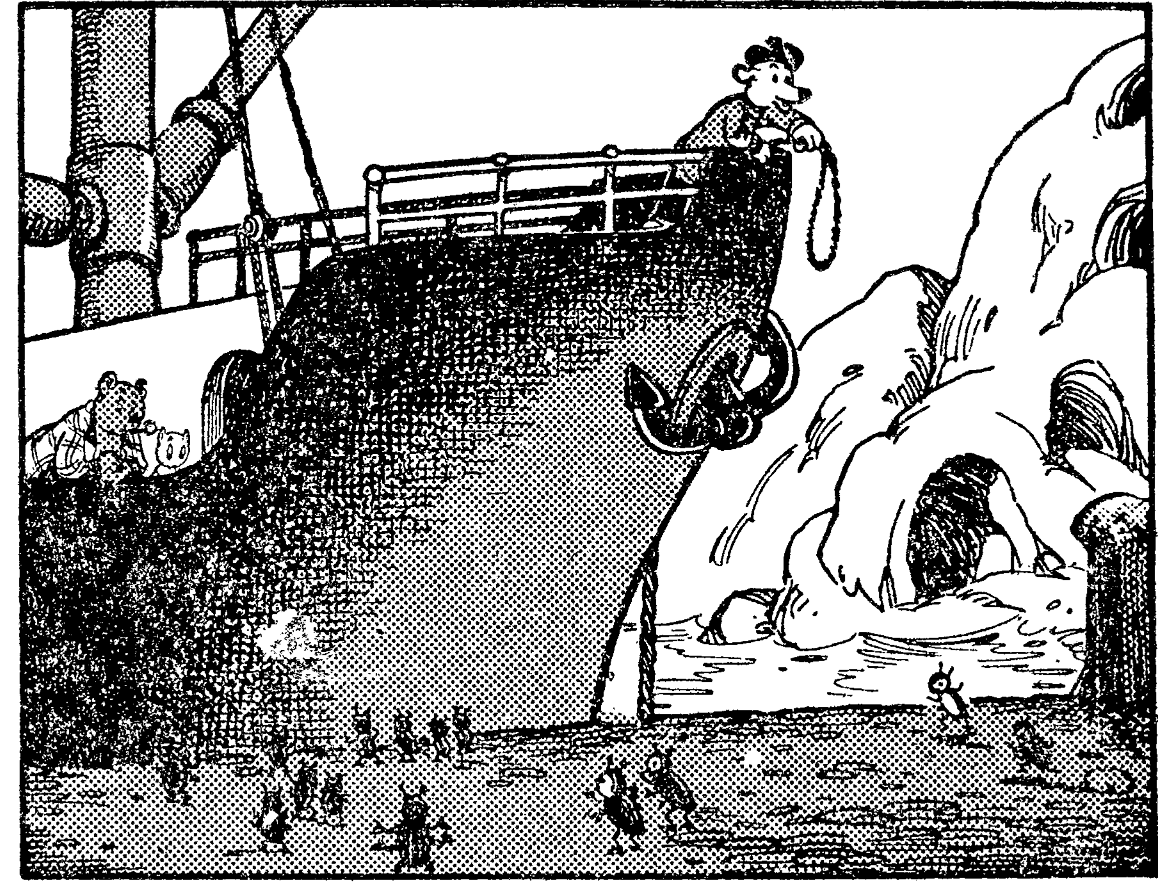
„Zeker! Zeker!" riep de heer Dorknoper zenuwachtig. „Dat bewijs is nu wel geleverd. Ze passen niet in ons mooi paraten-streven en loeren maar wat rond!"

„Aha! Dat verklaart veel!" sprak het schrijvertje. „Wel, dan moet u me excuseren, daar zit een mooi artikeltje in: „Wie niet paraat is, is een spion!" En hij snelde heen, de ambtenaar achterlatend, terwijl hij weer naar boven klom...

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

De Albatros doorkliefde rustig de baren, op weg naar het derde eiland. Niemand aan boord had in de gaten, dat de voortvarende ambtenaar Dorknoper achter hen aanzat met een bevel tot aanhouding wegens spionnage, zodat de toekomst er voor het wakkere groepje wel eens donker uit zou kunnen zien.

En omdat niemand, zelfs de zwartgallige kapitein Wal Rus niet, dit wist, was de stemming op het goede schip uitstekend te noemen.

Heer Bommel bewoog zich schertsend langs de verschansing en wees Tom Poes op het naderende land.

„Kijk, jonge vriend," sprak hij luimig, „die berg lijkt wel een spons, zie je dat? Alleraardigst is dat! Wanneer men verre reizen doet, kan men veel verhalen, zei mijn goede vader altijd. En zo is het maar net. Een eiland als een spons, wie heeft daar ooit van gehoord?"

„Ja, vreemd!" zei Tom Poes, „wat zouden dat allemaal voor gaten zijn?"

„Mijngangen, meneer!" zei de gezagvoerder nadertredend. „Dit hele overgehaalde eiland zit vol mijngangen. Het is net zo hol als mijn geldkist! Het is hier een dekselse boel, Bobbels, dat verzeker ik je!"

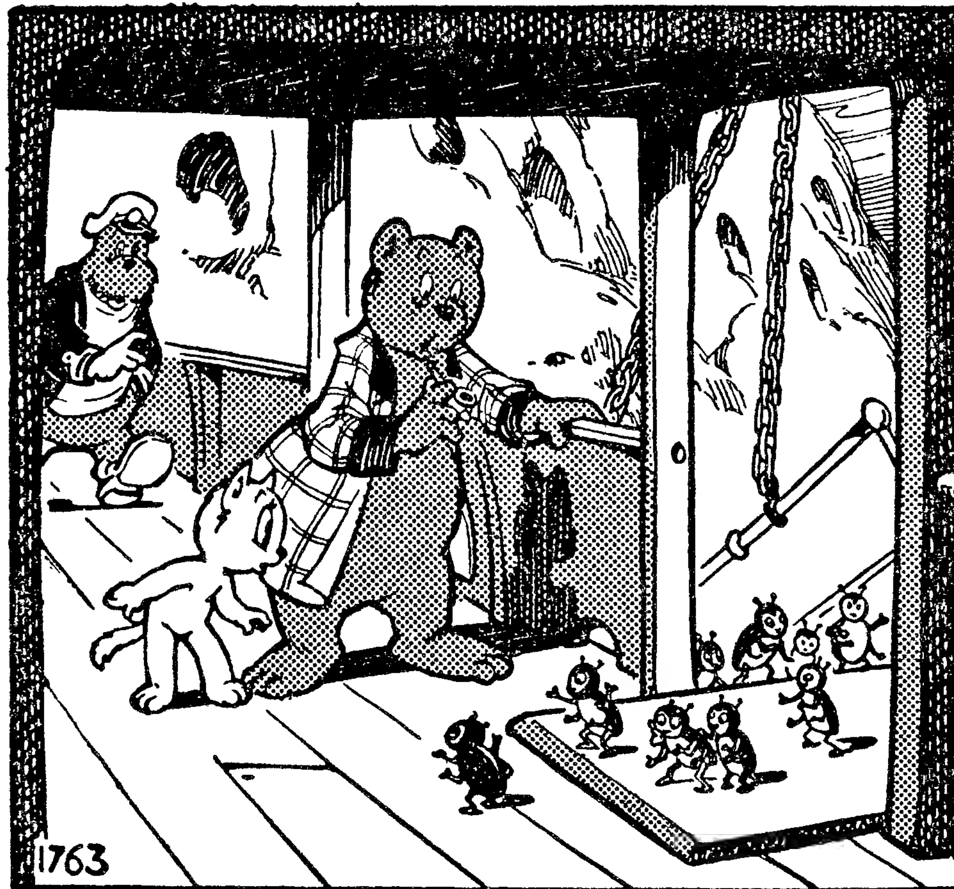
„Hoezo?" vroeg heer Ollie, betrekkend. „Deugen de inwoners niet, of zo? Schieten ze met geverfde bollen of papieren of zijn ze op een andere manier kwaadaardig?"

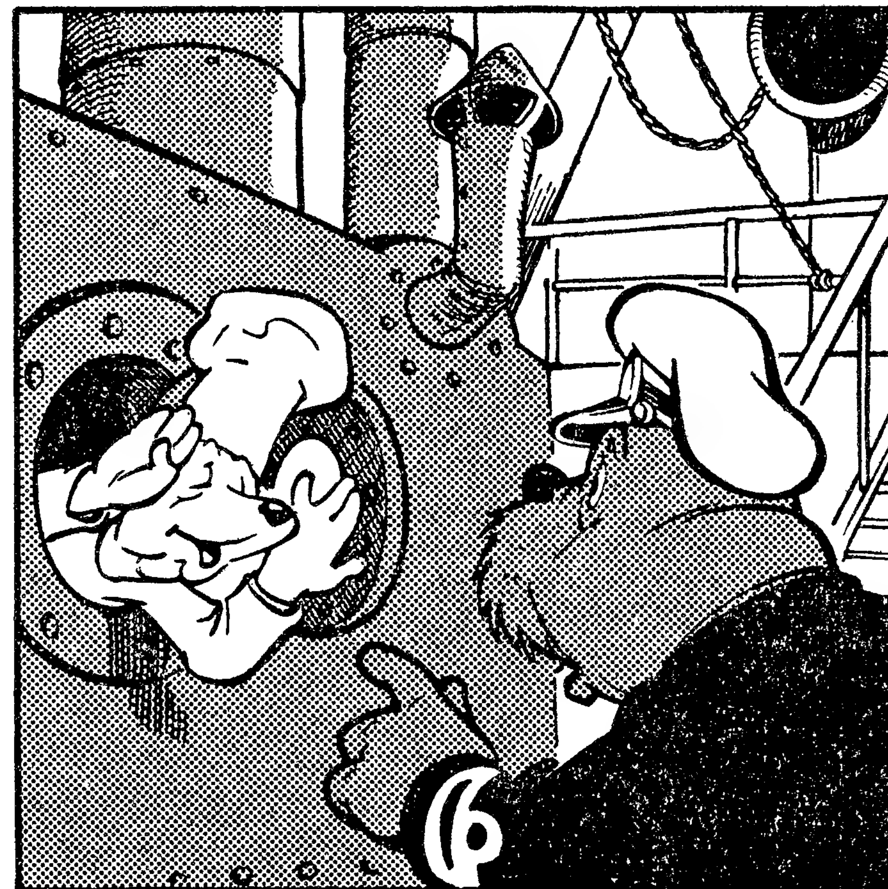
„Kwaadaardig?" mompelde de oude zeerob, „nee, dat niet. Het zijn vriendelijke, kleine gasten, die niemand kwaad doen. Kijk, daar staan ze al op ons te wachten, op dat havenhoofd, zie je wel?"

„Zijn dàt de inwoners!?" riep heer Bommel uit. „Het lijken wel torren!"

„Torren? Mogelijk!" zei Wal Rus beamend. „Ik dacht altijd, dat het kevers waren! Goudkevers worden ze genoemd. Waarom weet ik niet, want ze zijn zo arm als de mieren!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

De Albatros was intussen langs de kant gekomen en enige matrozen brachten de loopplank uit. Nu ontstond er op de kant een groot gedrang. De vreemde, kleine figuurtjes, die door Wal Rus goudkevers waren genoemd, snelden in een dichte zwerm het schip op en verspreidden zich over het dek.

Heer Bommel trad een weinig terug en sloeg het beweeg een poosje sprakeloos gade.

„W-wat moet dat?" vroeg hij tenslotte met onzekere stem. „W-wat willen die.... eh.... die lieden?"

„Niets bijzonders!" zei Wal Rus achteloos. „Gewoon maar wat eten, denk ik — ze zullen honger hebben! Waar is de kok?"

Uit de kombuis kwam een wit-gemutst hoofd naar buiten steken. „Hier kapitein!" sprak het vriendelijk.

„Geef die overgehaalde kevers wat eten, kok!" hernam de gezagvoerder. „Ik kan die ellende niet aanzien!"

Het hoofd verdween en even later stapte de kok het dek op met een schaal brood in de hand.

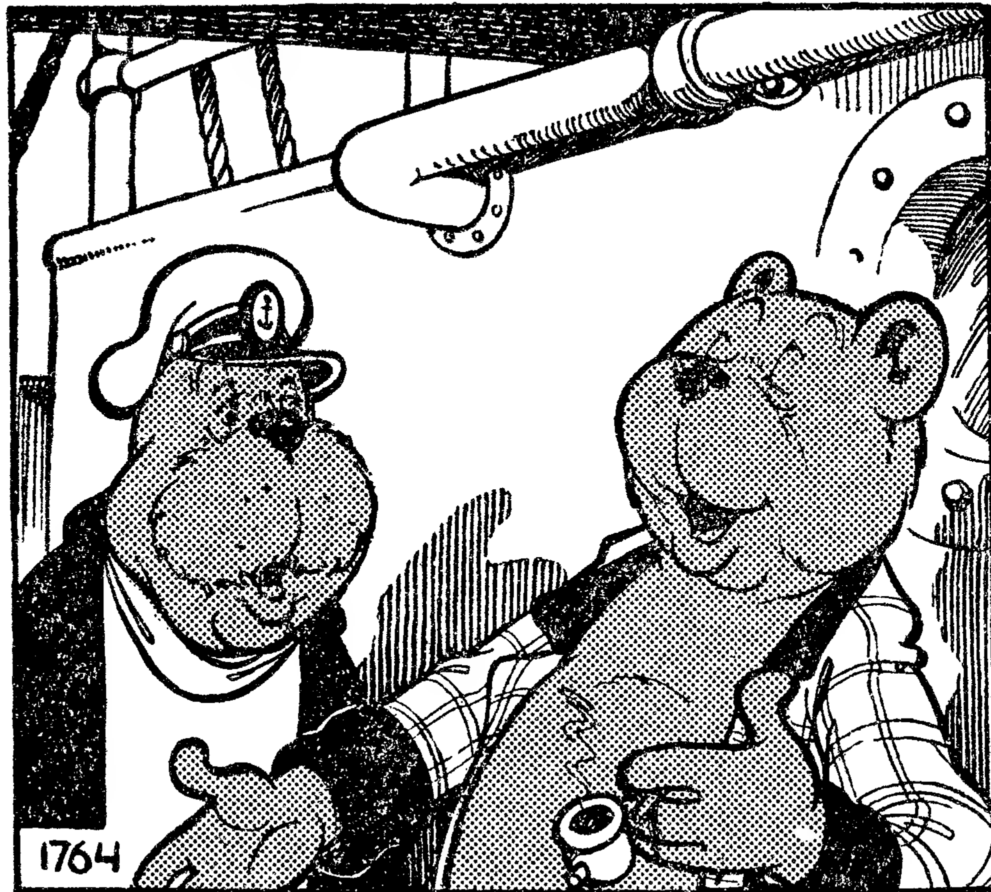
„Kom dan!" riep hij lokkend. „Eten! Lekker eten!"

Nu, dat lieten de inboorlingen zich geen twee maal zeggen. Van alle kanten snelden ze toe en vielen uitgehongerd op de broodschaal aan.

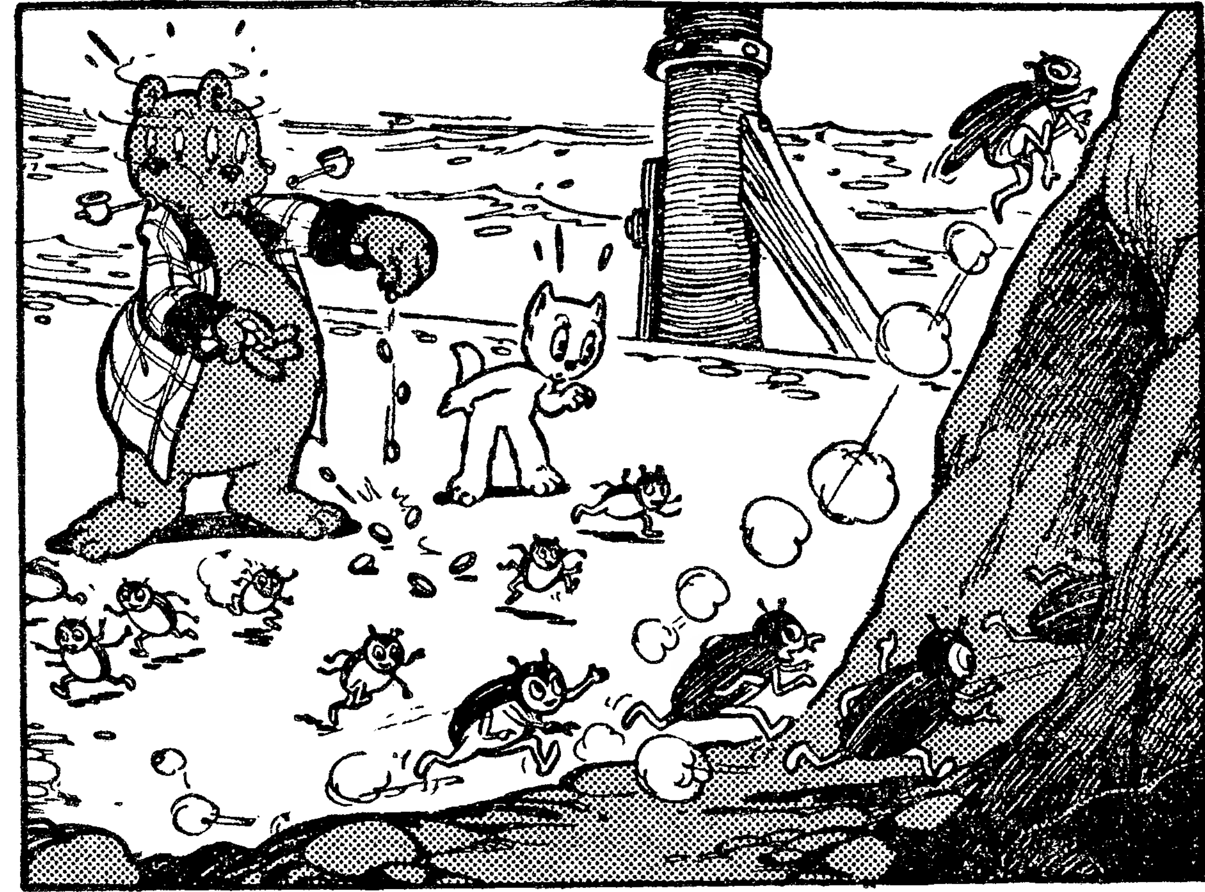
„Tjonge!" mompelde heer Ollie bewogen. „Dit moeten wel zeer behoeftige schepseltjes zijn. Waarom noemt u ze eigenlijk goudkevers?"

„Hm', mompelde de kapitein nadenkend. „Een oud gebruik. Maar wat er achter zit, weet ik niet. Hun enige voedsel komt van passerende schepen zover ik weet! In die mijngangen groeit niets, meneer!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Heer Bommel staarde enige tijd peinzend naar het uitgehongerde groepje goudkevers, dat zich gulzig te goed deed aan oudbakken boterhammen.

Toen verlevendigde een goedige glimlach zijn gelaatstrekken.

„Kom mee, Tom Poes!" sprak hij. „Op dit eiland ligt een mooie taak voor iemand van mijn stand. We gaan de wal op".

„Stel je niet te veel voor van die mooie taak, Hobbels!" waarschuwde kapitein Wal Rus. „Het is hier een dekselse boel, laat dat je gezegd zijn!"

„Ik zou niet weten wat hier deksels is!" zei heer Ollie waardig. „En overigens is mijn naam niet Hobbels, maar Bommel! Kom mee, volg me, jonge vriend!"

En hij schreed de loopplank af en de wal op.

„Wat is uw bedoeling?" vroeg Tom Poes. „We kunnen hier niet te lang blijven, want de kapitein wil zo gauw mogelijk doorvaren naar het Noorden om zijn familie op te zoeken. Wat voor taak is het waar u het over had?"

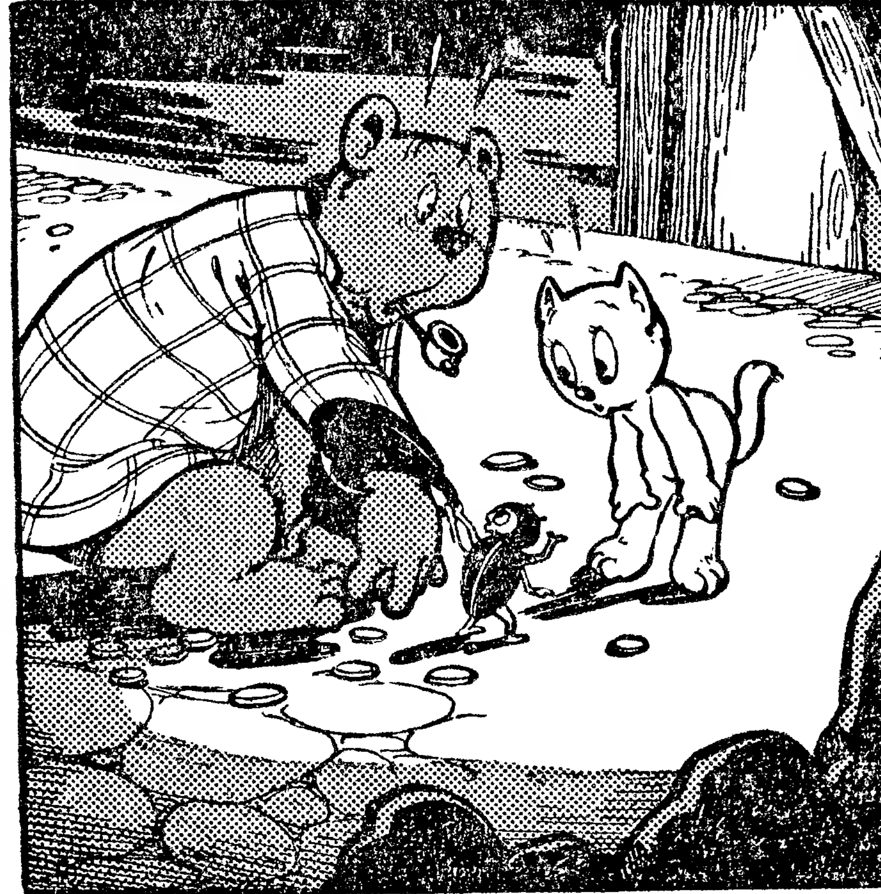
Heer Bommel wees naar beneden, waar een drom vriendelijke doch bedelende kevertjes om hun voeten dribbelden.

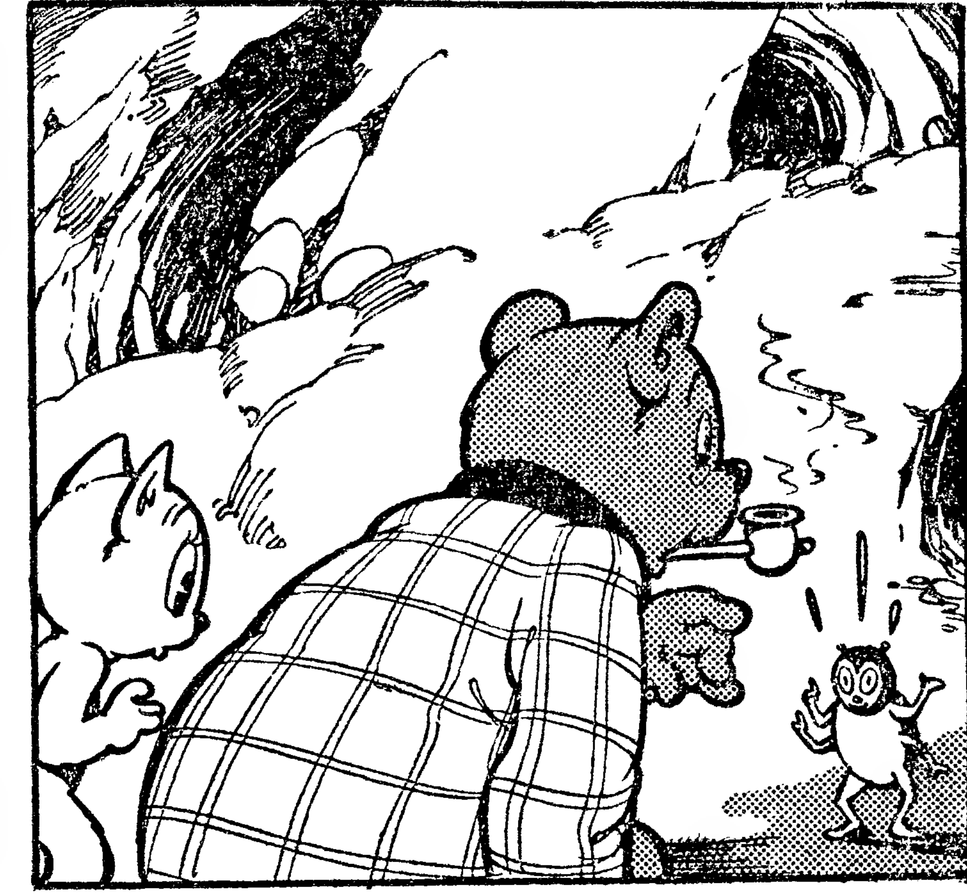
„Ik wil de nood van deze lieden een weinig verlichten!" legde hij uit, in zijn zak tastende. „Als de overheid hier niet zorgt, dan voel ik het als mijn plicht iets te doen!"

Zo sprekende bracht hij een handvol muntstukjes aan het daglicht en strooide die met gul gebaar om zich heen. Het geld viel rinkelend op de stenen, maar tot zijn grote verbazing was er niemand, die het opraapte. Integendeel, de kevertjes slaakten verschrikte hoge kreetjes en maakten, dat ze weg kwamen...

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Tom Poes en heer Ollie stonden plotseling geheel verlaten op de kade en staarden verbluft naar de duistere mijngangen, waarin de kevertjes verdwenen waren.

„Vreemd!", zei heer Bommel eindelijk. „Zag je dat, Tom Poes? Ik strooide een beetje kleingeld tussen deze behoeftige lieden en toen liepen ze hard weg!"

„Ze zijn zeker bang voor geld!", zei Tom Poes nadenkend.

„Onzin!", sprak heer Ollie. „Wie is er nu bang voor geld? Daar heb ik nog nooit van gehoord. Het is tegennatuurlijk, zou mijn goede vader zeggen, en ik zeg het hem na, als je begrijpt, wat ik bedoel! Nee, hier zit iets anders achter, jonge vriend. Er is hier een geheim op dit vreemde eiland en ik ben van plan het op te lossen!"

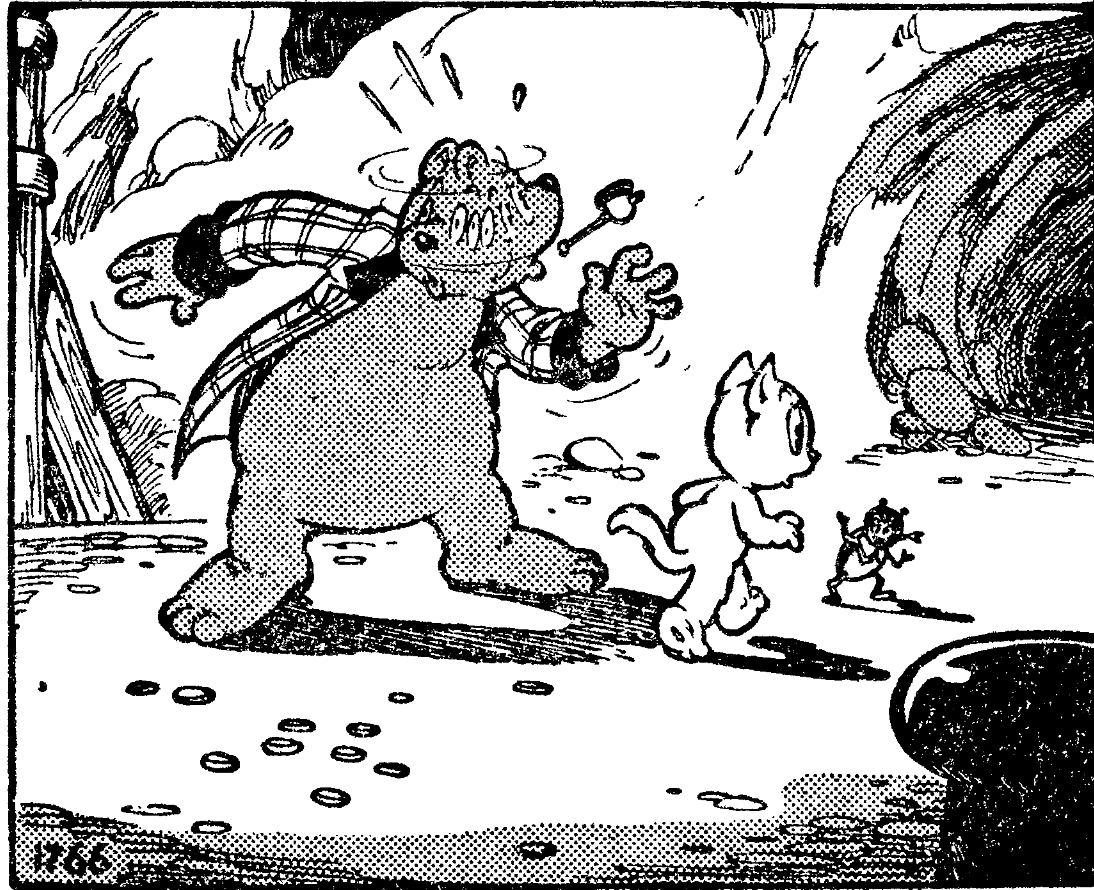
Zo sprekende liet hij zich op de hurken neer en begon zijn muntstukjes op te rapen. Nu verscheen er uit één van de mijngaten weer een goudkevertje, dat wat aarzelend op hem toedribbelde en hem aan een mouw trok. Met een hoge dunne stem begon hij haastig te praten, maar heer Ollie luisterde er niet naar.

„Ik houd niet van verspilling, jonge vriend!", vermaande hij. „Weliswaar speelt geld voor iemand van mijn stand geen rol, maar dat is nog geen reden het hier te laten liggen! Wat wil je eigenlijk? Sjor niet zo, heer kever, daar houd ik niet van! Wat zou hij willen, Tom Poes?"

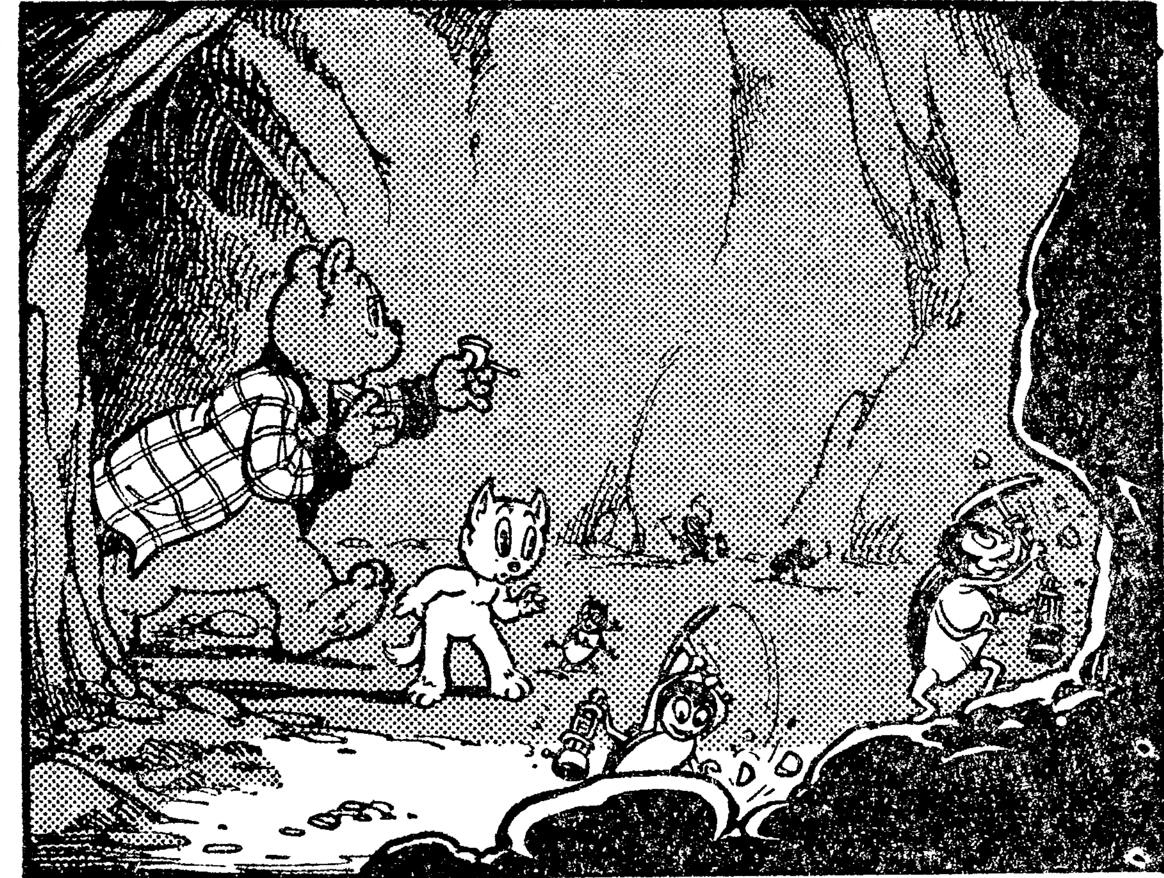
„Hij zegt, dat het gevaarlijk is om in het openbaar muntjes aan te nemen", zei Tom Poes, die wèl geluisterd had. „Hij zegt, dat de pers-vogels alles zien!"

„Ha, ha! Weer iets nieuws, pers-vogels!", lachte heer Ollie. Doch toen stond hij plotseling op en zijn gelaat betrok. „Pers-vogels!", hoorde men hem mompelen, „dat klinkt niet goed!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Heer Bommel fronste de wenkbrauwen en keek beklemd rond.

„De pers-vogels zien alles!" mompelde hij, „zo, zo! Wat zijn dat voor vogels, vraag ik me af? Het is hier niet pluis, net als ik al dacht!"

Het kevertje liep intusen weer op de mijngang af en wenkte dringend.

„Laten we achter hem aangaan", stelde Tom Poes voor. „Misschien komen we daar binnen meer te weten!"

Nu, daar had heer Ollie wel oren naar. De duisternis van de grot leek hem veiliger dan de open lucht, waar blijkbaar ongunstige figuren als pers-vogels rondloerden en daarom haastte hij zich met Tom Poes achter het insect aan. Ze kwamen nu in een donkere gang terecht, die met een bocht naar het inwendige van de berg voerde. Aan het einde was een flauw lichtschijnsel zichtbaar, dat hun weg een weinig verlichtte.

„Woont u hier, heer kever?" vroeg heer Bommel, met afkeuring in zijn stem.

„Ik weet niet, wat dat is: wonen!" zei het ventje. „Maar hier brengen we ons leven door, ik en m'n soort. En ons leven bestaat uit werken; ik geloof niet, dat we tijd hebben om te wonen en zo. Wij goudkevers zijn erg arm!"

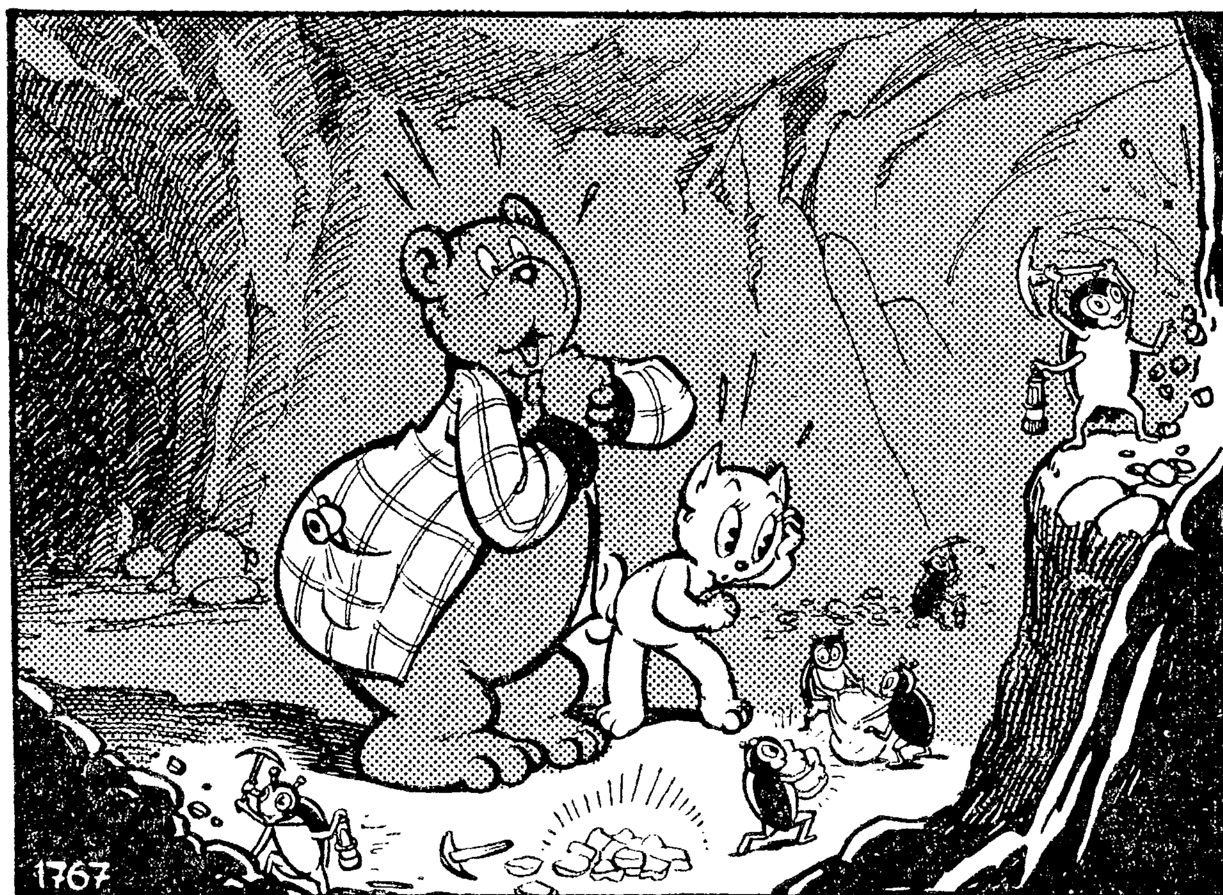
„Waarom heten jullie dan goudkevers?" vroeg Tom Poes nieuwsgierig.

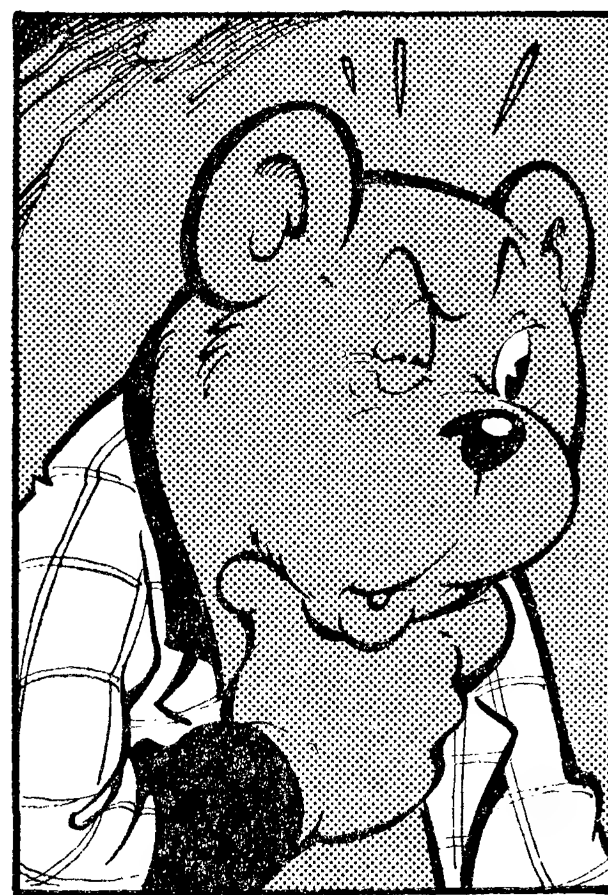
„Zo heten we nu eenmaal!" zei de kever met dunne stem. „Ik denk, dat het door ons werk komt!"

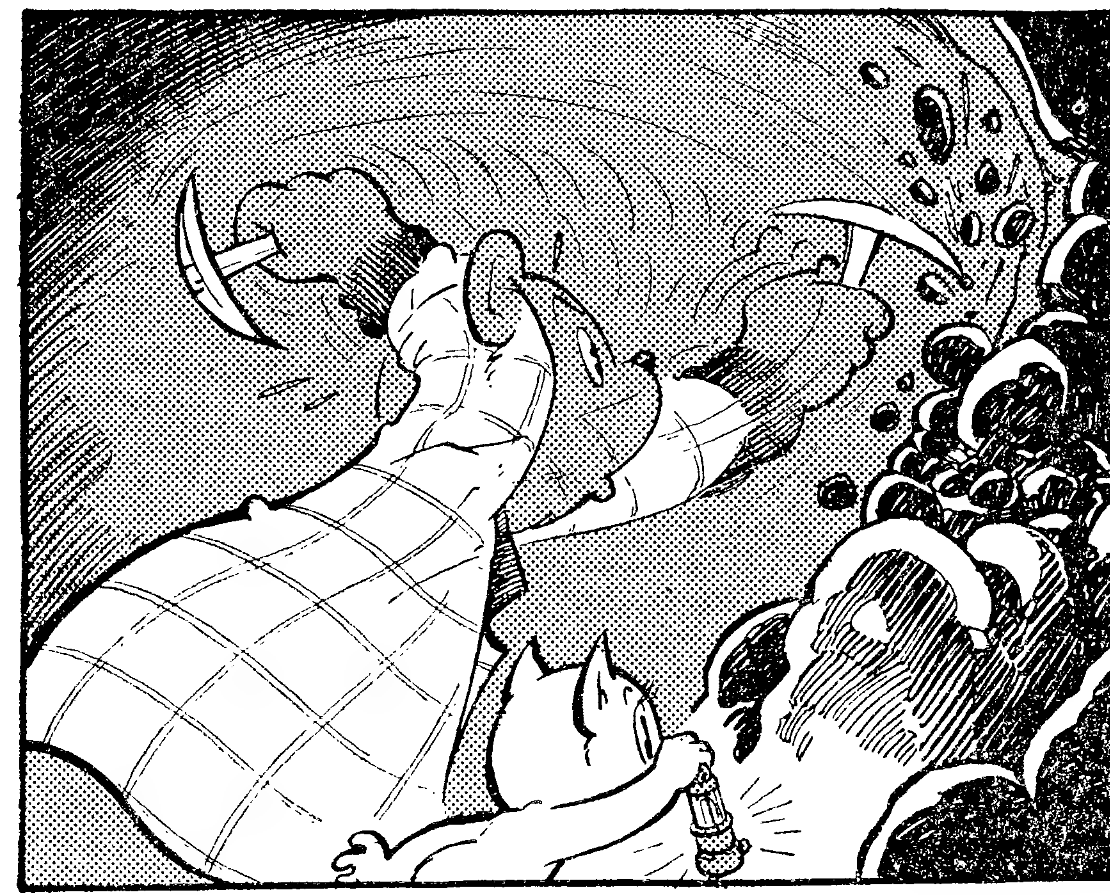
Op dat moment waren ze aan het einde van de gang gekomen en nu traden ze een grote ruimte binnen, die door mijnlampjes spaarzaam verlicht werd. Een grote menigte kevers was bezig met houweeltjes in de rots te hakken en daar wees hun gids naar.

„We hakken goud uit die rotsen!" legde hij uit. „Ik denk, dat we daarom goudkevers heten!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1767

Heer Bommel en Tom Poes bleven verbluft staan en keken de spaarzaam verlichte ruimte rond.

„Goud!" riep Tom Poes uit. „Ze hakken goud uit de rotsen!"

„Zuiver goud!" zei het kevertje knikkend. „Een heel mooie kwaliteit! Maar het is zwaar werk, heren! Wij worden vroeg oud, ik en m'n soort! De hele dagen en nachten maar hakken en graven en zwoegen en sloven. En dan brengt het nog erg weinig op. We zijn erg arm, wij goudkevers!"

„Dat gaat boven m'n begrip!" mompelde heer Bommel verward. „Deze lieden delven goud, zuiver goud en klagen over armoede! Hoe rijmt zich dat? Ik zou eerder zeggen, dat dit de rijkste kevers op de aarde zijn, wat jij, jonge vriend?"

„Het komt allemaal door de pers-vogels!" zei het insect vaag. „We zijn erg arm daardoor, dat kunt u zich voorstellen!"

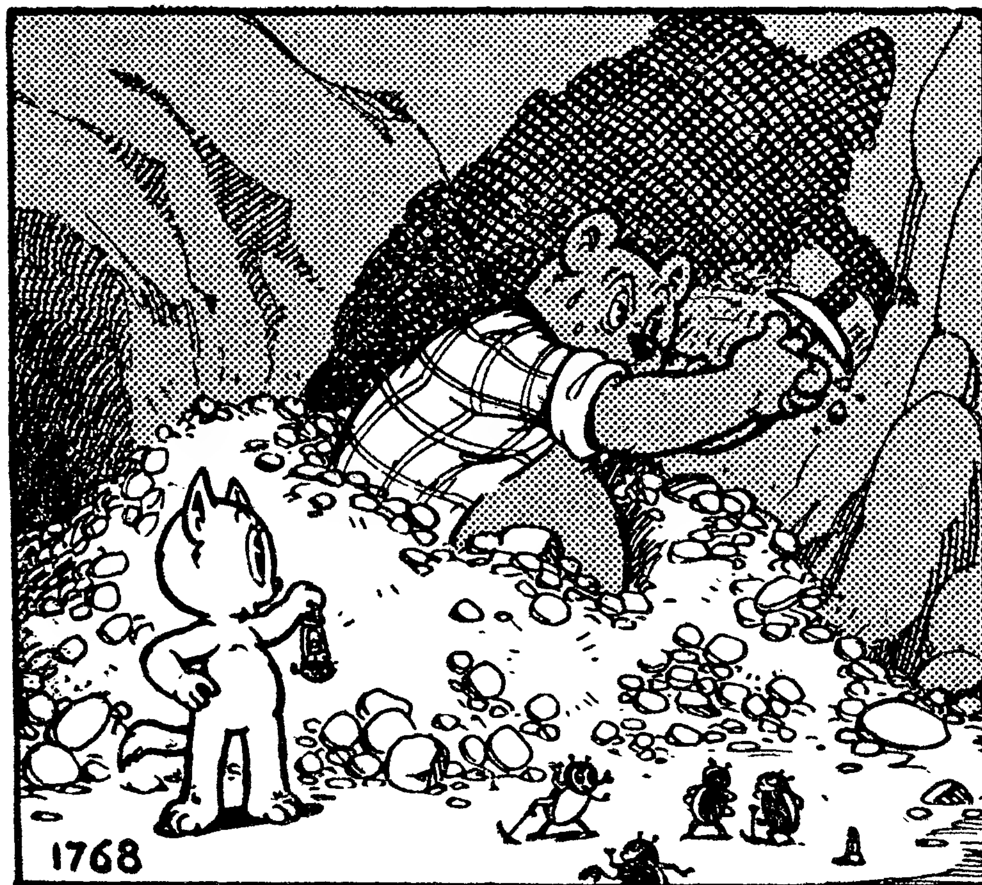
Tom Poes wilde juist zeggen, dat hij het nog niet begreep en dat hij nu wel eens wilde weten, wat dat nu eigenlijk voor vogels waren toen heer Ollie hem onderbrak. Want heer Bommel had zo zijn eigen gedachtengang gevolgd en daardoor was hem de opmerking over die pers-vogels ontgaan.

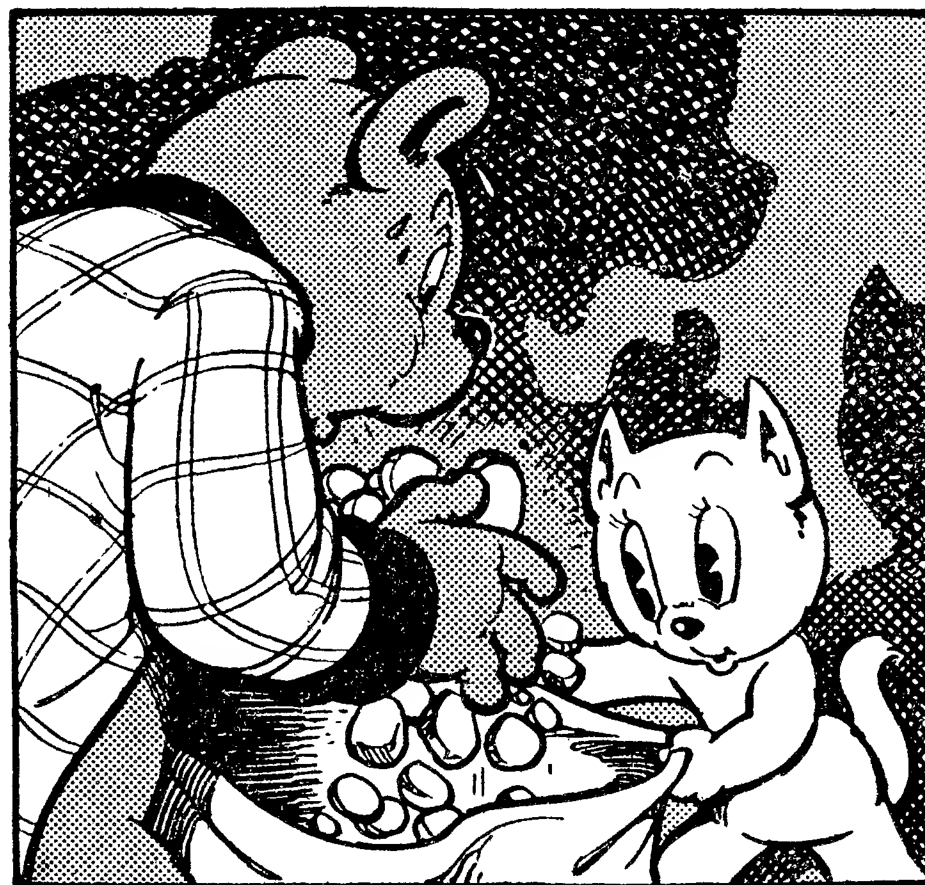
„Geld speelt weliswaar geen rol!" merkte hij peinzend op, „maar ik dacht zo juist bij mijzelf, dat zo'n zakje goud een aardige herinnering zou zijn. Ik ga een beetje hakken, als je begrijpt wat ik bedoel!"

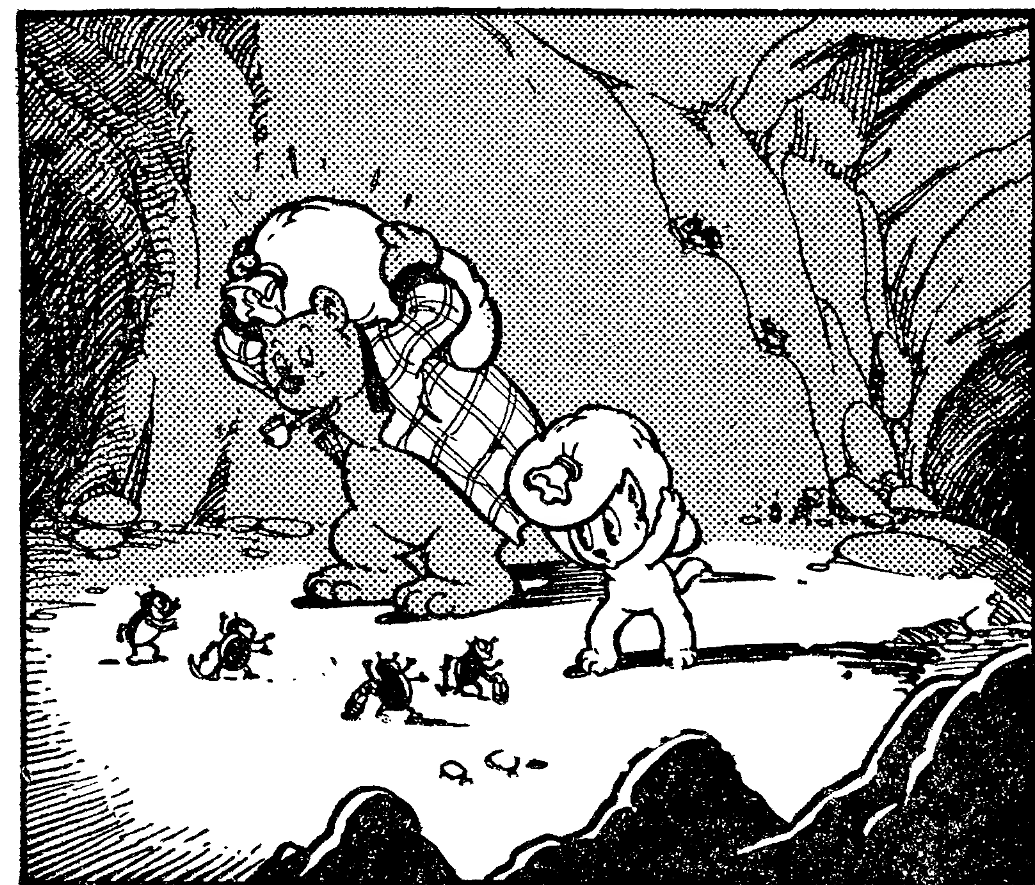
En hij stroopte de mouwen op, vatte een houweeltje en ging aan het werk. Tom Poes volgde hem met een mijnlampje en lichtte hem bij.

Maar de goudkever bleef waar hij was en keek hem hoofdschuddend na. „Zelf weten!" mompelde hij, „maar daar komt alleen maar narigheid van, dat is zeker!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1768

Heer Ollie was het hakken in de rots begonnen als een aardigheidje Hij wilde wat klompjes goud meenemen als een herinnering, zoals hij zei. Maar hoe gaat dat. Men hakt een stuk goud uit een rots, kijkt er eens naar en laat het glimmen in het schijnsel van een mijnlampje. Men bedenkt, dat het leuk zwaar is en dat het aardig wat waarde heeft. Dan werpt men het opzij en begint een nieuw stuk uit te hakken. Daarna bemerkt men, dat twee klompjes bij elkaar nog meer glimmen en nog meer waard zijn dan één. En voordat men het weet, heeft men de smaak van het gouddelven te pakken en is men volop in de weer.

Heer Bommel maakte hierop geen uitzondering. Hij bediende zijn houweeltje, dat het een lust was en legde klompje op klompje en na een korte tijd stond hij temidden van een kloeke stapel edel metaal. Zijn productie stelde het werken van de kleine goudkevertjes verre in de schaduw en het duurde dan ook niet lang of de insecten dribbelden om hem heen onder opgewonden gemompel. Maar dat was alleen maar bewondering er was werkelijk niemand, die hem het goud misgunde.

„Ziezo!" sprak heer Ollie ten slotte, „dit is genoeg voor vandaag, Tom Poes! Nu het goedje in zakken gedaan en dan terug naar boord!"

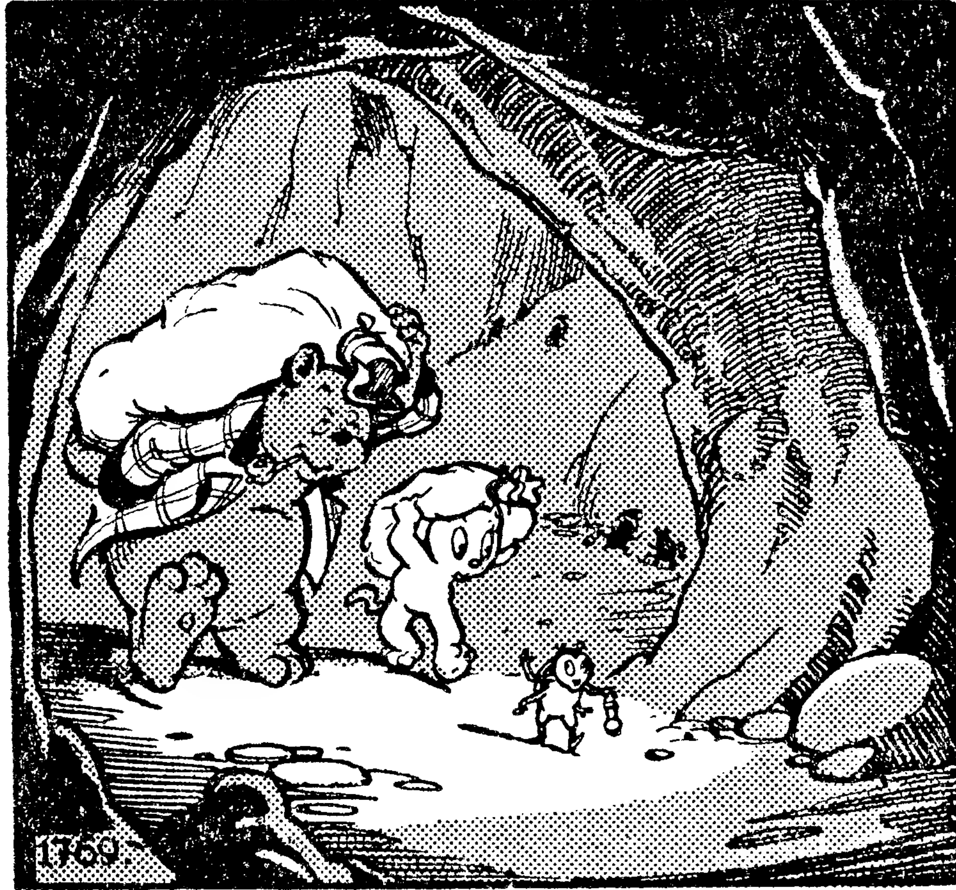
Maar toen hij de daad bij het woord wilde voegen, kwam er een moeilijkheid.

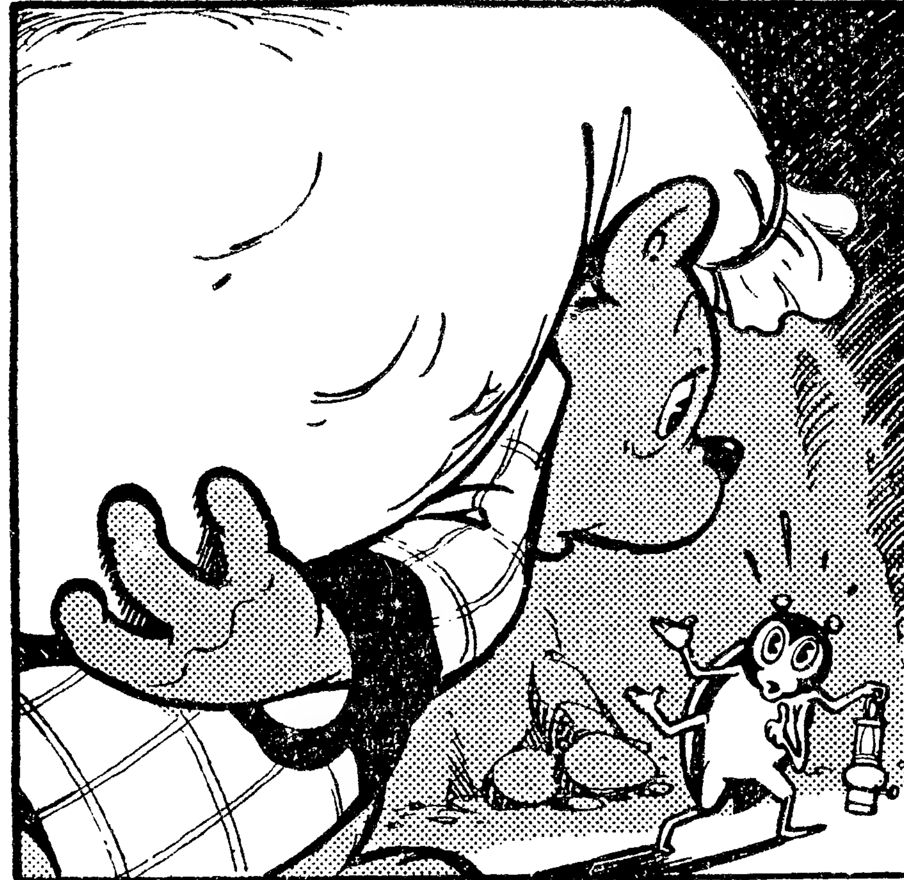
„U kunt er langs deze kant niet uit met dat goud!" zeiden de kevertjes, „u moet in die gang zijn!"

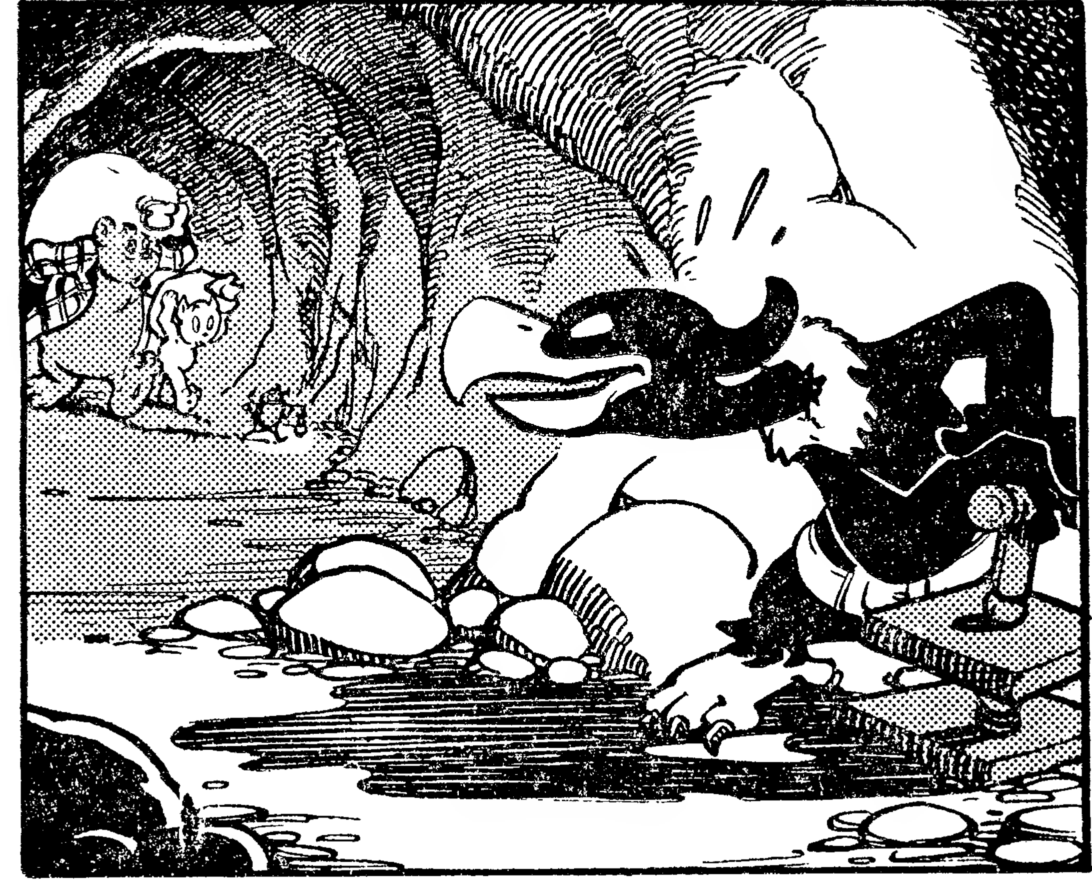
„Oho!" riep heer Bommel, „ik zou niet weten waarom! Hier zijn we binnengekomen, dus hier kunnen we naar buiten ook!"

Maar de insectjes hielden aan. „Dat mag niet!" zeiden ze. „De persvogels willen het niet hebben!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1769

Na enig heen en weer gepraat besloot heer Bommel de wijste te zijn en de gang in te gaan, die de kevertjes hem wezen.

„We moeten ons maar aanpassen!" sprak hij tot Tom Poes. „Misschien is het een oud gebruik hier. En waarom zouden we deze vriendelijke kevertjes in het harnas jagen? Ze zijn werkelijk zeer gastvrij en het was werkelijk alleraardigst van hen om ons twee zakken goud uit hun rotsen te laten hakken, wat jij, jonge vriend?"

„Ja!" zei Tom Poes. „Heel aardig, werkelijk! Met al dit goud zijn we rijk, heer Ollie!"

„Dat speelt geen rol, dat weet je!" zei heer Bommel luchtig. „Ik heb zelf genoeg! Maar we kunnen het gebruiken voor goede daden en het voorthelpen van arme lieden bijvoorbeeld!"

„Hm", zei Tom Poes. „Dat herinnert mij er aan, dat deze goudkevertjes zèlf zo arm zijn. En dat is toch wel eigenaardig...."

„Dat komt van de pers-vogels!" zei een kevertje, dat voor hen uit liep om de weg te wijzen. „Het goud delven brengt weinig op, heren!"

„Het brengt toch goud op?" vroeg heer Ollie ongeduldig.

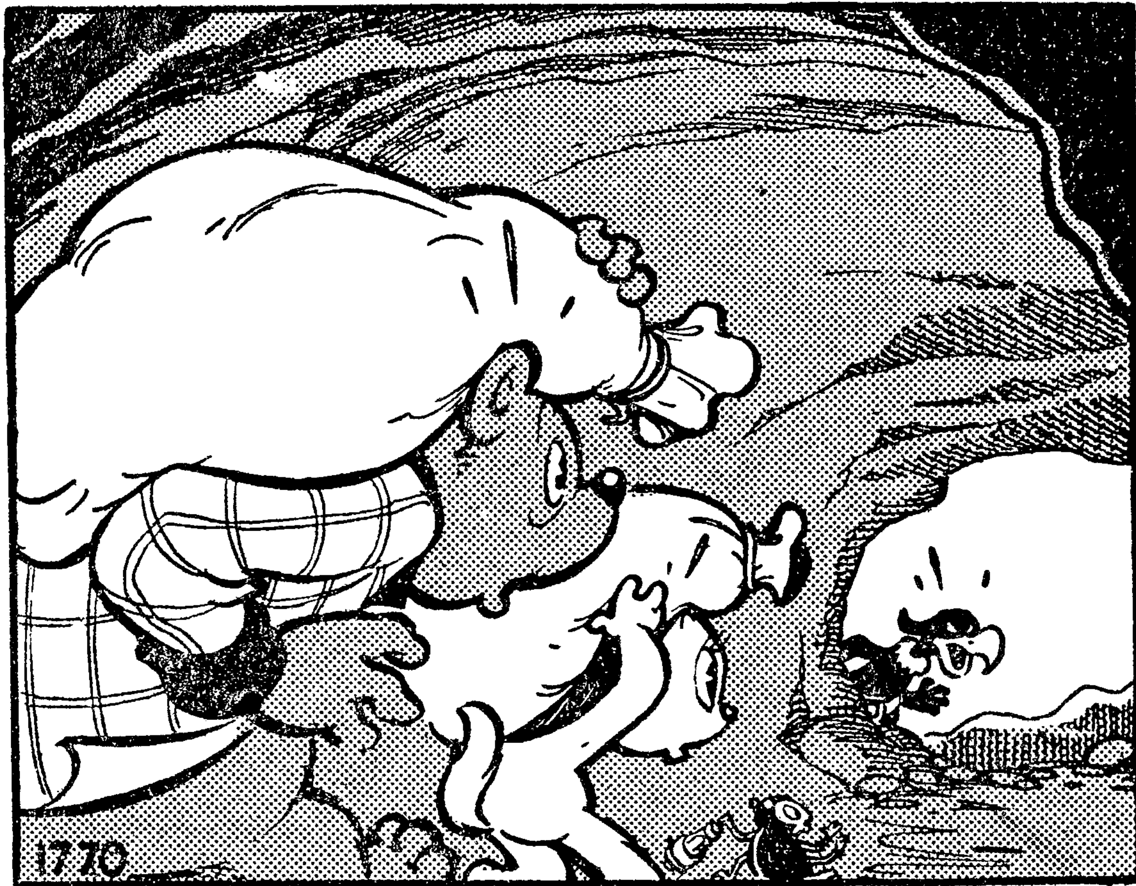
„Zeker, zeker!" zei het insect, „dat doet het! Mooi, geel, glimmend goud!"

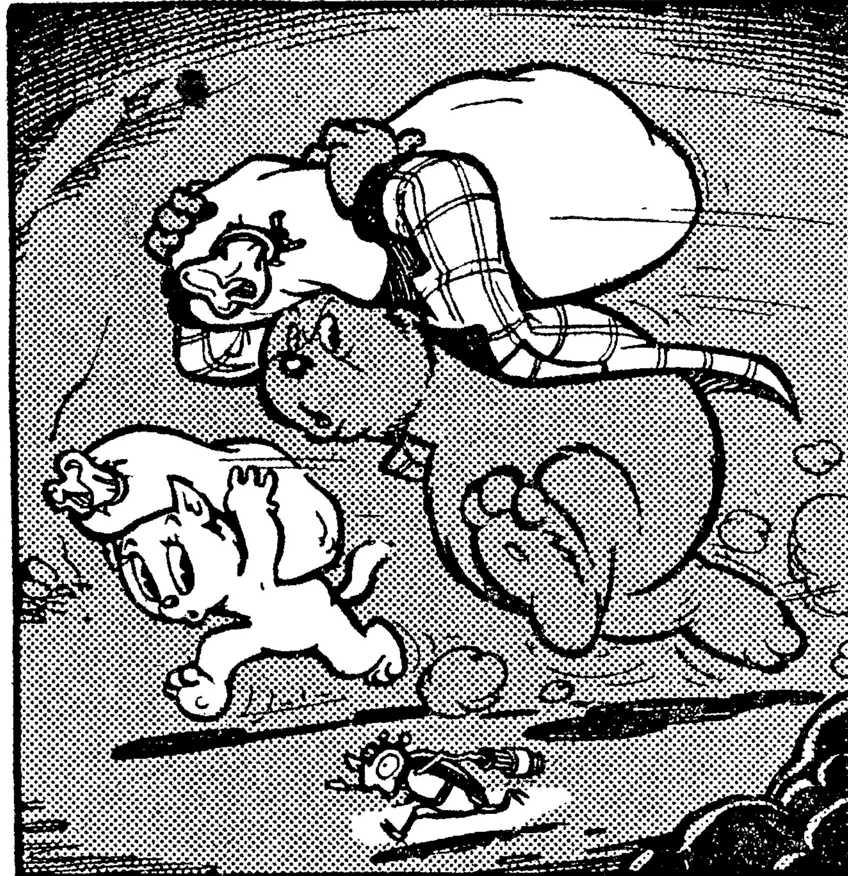
„Nu dan!" hernam heer Bommel. „Dan zijn jullie toch rijk? Of is het niet van jullie? Zijn jullie soms mijnwerkers in dienst van iemand anders?"

„O, nee!' riep de goudkever haastig. „Wat we hakken is van ons! Dit is een vrij land en iedereen werkt voor zichzelf. Maar een land moet beschermd worden en daar zorgen de pers-vogels voor. En dat kost goud!"

„Hm!" zei heer Bommel ongeduldig. „Ik zou nu toch eindelijk wel eens willen weten wat dat voor vogels zijn!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1770

Heer Bommel hoefde niet lang te wachten. Een beetje ongeduldig om het gezeur over de pers-vogels sloeg hij een hoek om en stond toen plotseling recht tegenover een sombere, pikzwarte verschijning, die hem op ongunstige wijze door een halfmaskertje bestaarde. De gedaante leunde op een ouderwetse draaipers en maakte de indruk, dat hij op voorbijgangers wachtte.

Zodra hij het groepje dan ook in het oog kreeg richtte hij zich op en riep met krassende stem:

„Uitvoerrechten en accijnzen! In de rij aansluiten alstublieft! Eén vóór één!"

Heer Ollie deinsde achteruit en zette het hevig geschrokken op een lopen.

„Wa-wat is dat?" hijgde hij rennend. „Wa-wat wil die heer?"

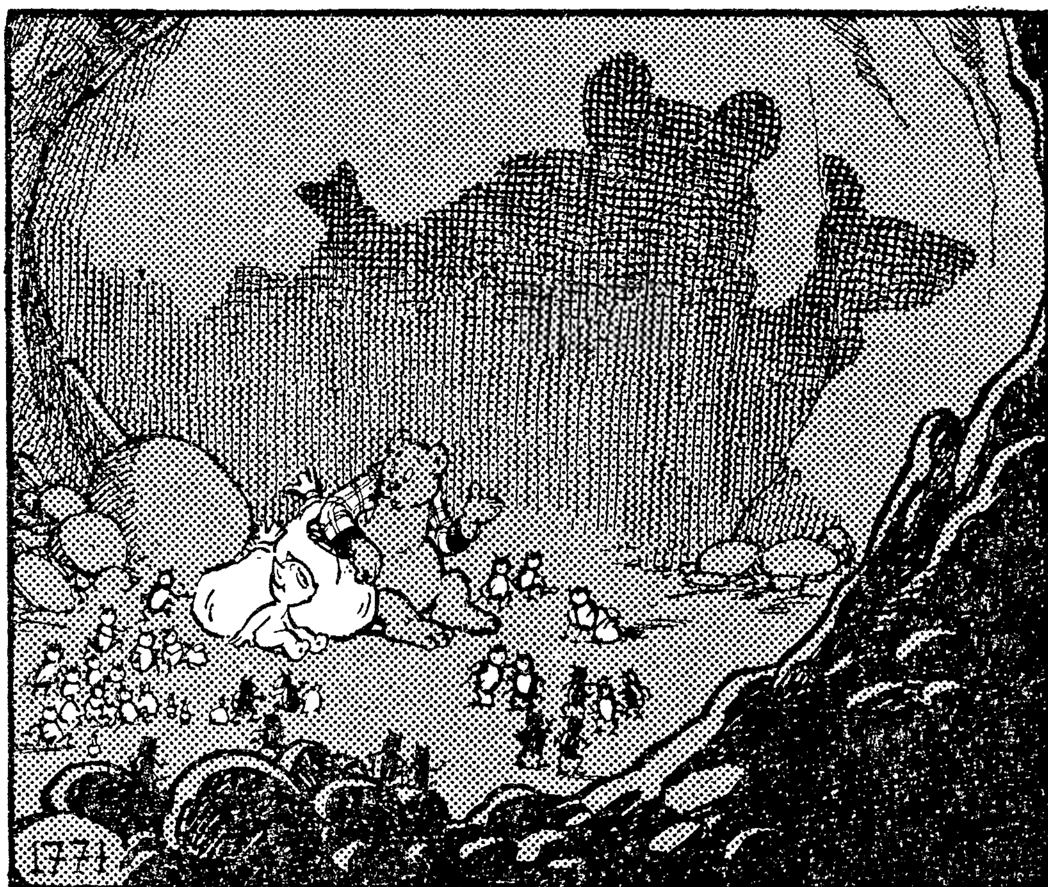
„Ik weet het niet!" zei Tom Poes, die achter hem aanholde. „Ik denk, dat het een van die vijanden is, waarover ze hier zoveel praten!"

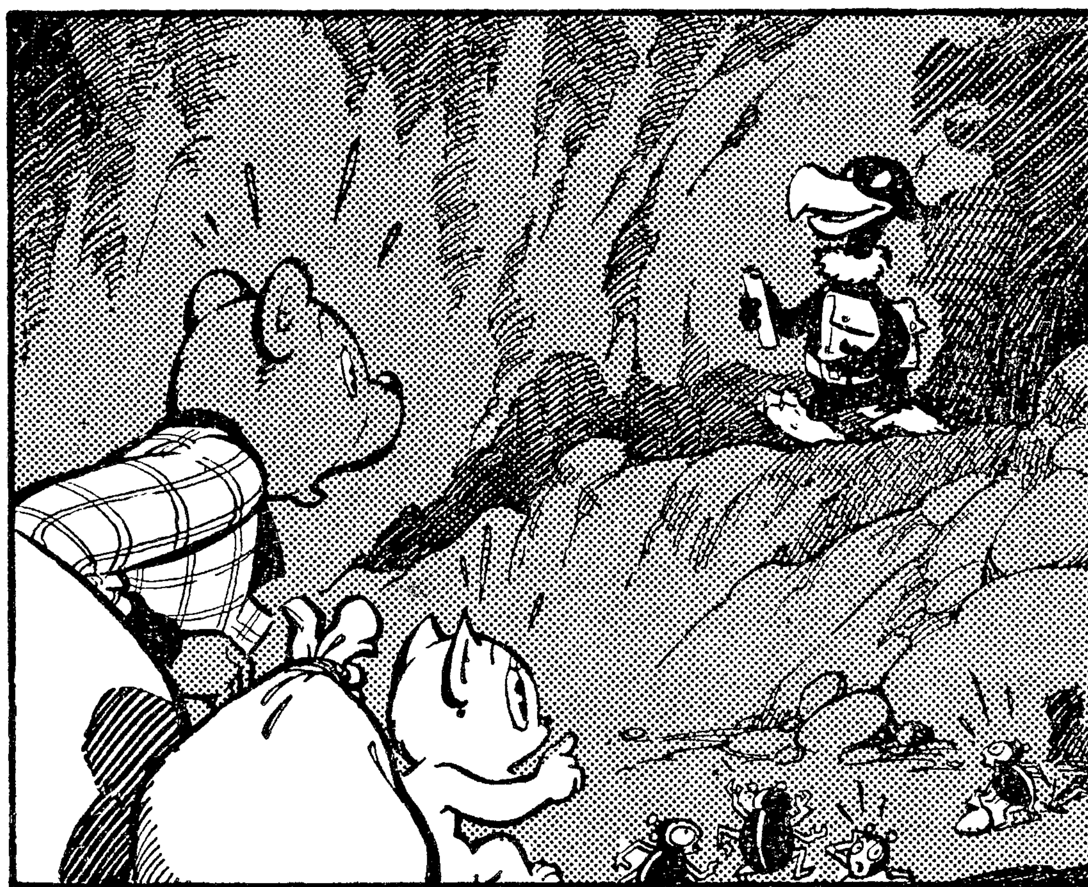
„O, nee!" riep het kevertje, dat hen begeleidde, geschokt. Dat was geen vijand! Het was één van die vogels waar we het over hadden. En dit weglopen heeft helemaal geen zin. Hij wilde u alleen maar even uitpersen heel gewoon! Ik ben bang, dat u hem nu ontstemd hebt, door dit onnodige gedraaf!"

Nu, daar had het insectje gelijk in. De sombere figuur met de puntkap stiet enige kreten uit en wees naar de gang waarin heer Ollie en Tom Poes verdwenen waren.

„Daar gaan een paar ontduikers!" kraste hij tot enkele nadersnellende collega's. „Zorg, dat ze in het oog gehouden worden!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Heer Bommel en Tom Poes kwamen buiten adem weer in de grote spelonk aan waar ze hun goud gedolven hadden. Hun komst verwekte daar enige opschudding onder de nijver hakkende goudkevertjes en de stemming werd er niet beter op, toen het insectje, dat hen begeleid had, vertelde wat er was gebeurd.

„Ze zijn gevlucht voor een pers-vogel!" sprak de kever hijgend. „Wie heeft ooit van zoiets doms gehoord?"

„Het is niet te geloven!" mompelde een bejaard insect. „Niet alleen, dat ze zichzelf in moeilijkheden brengen, maar wij worden er allemaal de dupe van!"

Heer Bommel keek verward naar de vijandige gezichten om zich heen en schoof zenuwachtig heen en weer.

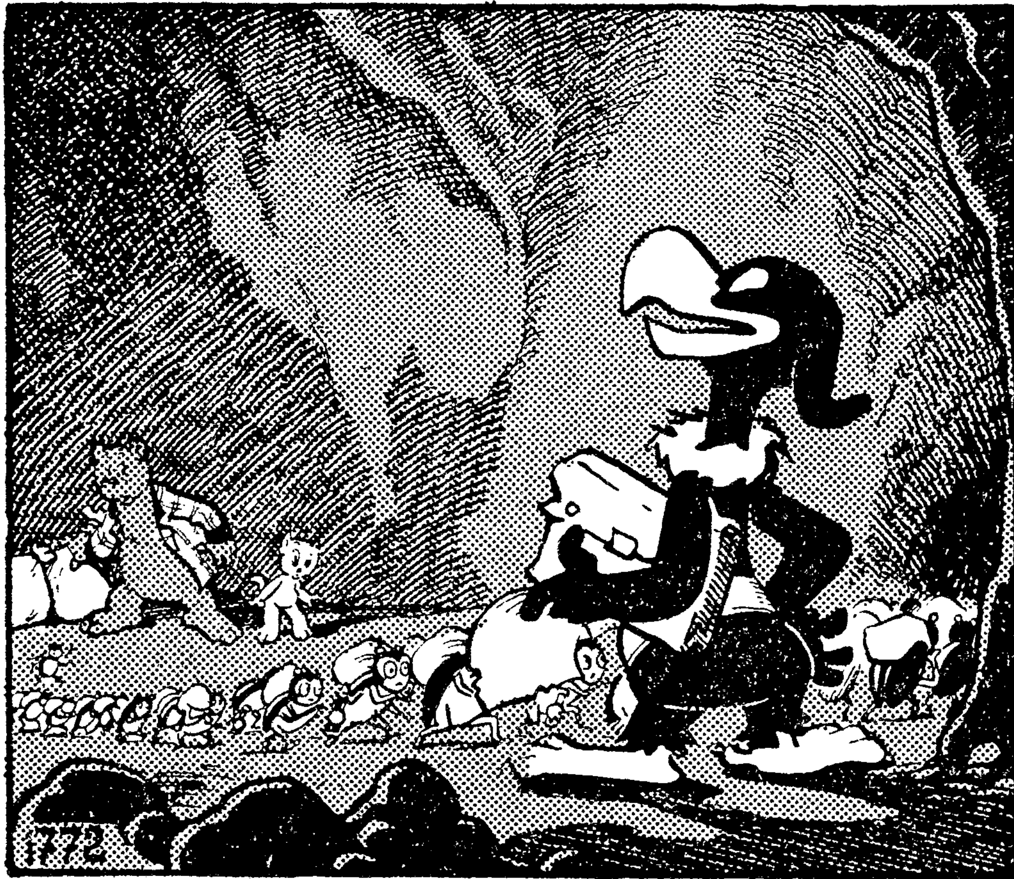
„Kom, kom, goede vrienden!" zei hij gedwongen lachend. „Het was helemaal mijn bedoeling niet om jullie last te veroorzaken, hoor! En als iemand jullie kwaad wil doen zal hij de ijzeren vuist van een Bommel tegenover zich vinden! Wat jij, Tom Poes? Iedereen weet..."

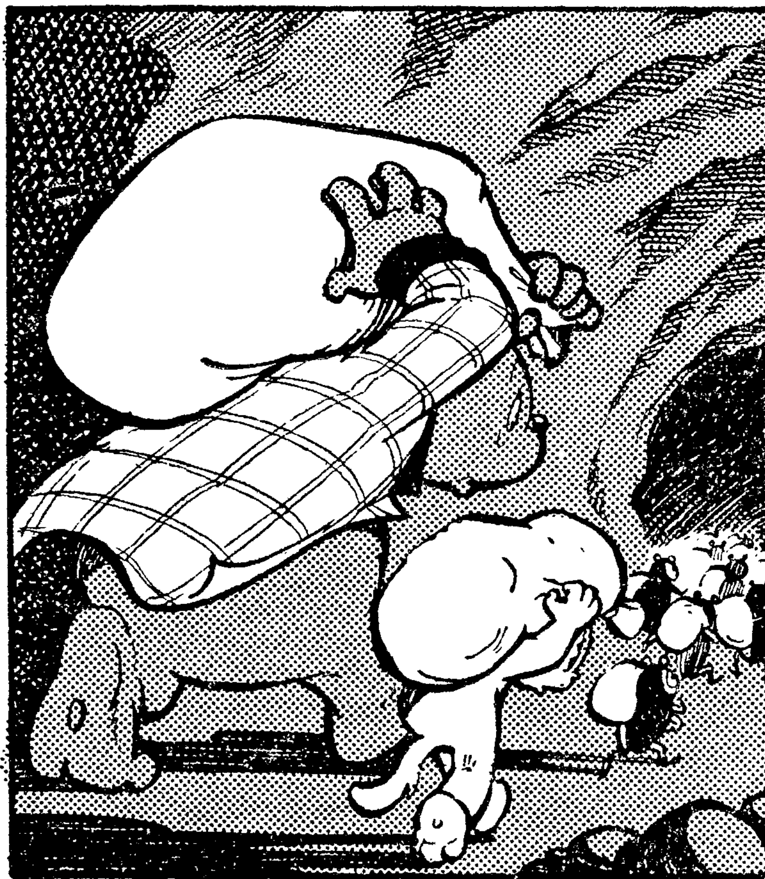
Op dit moment trad er uit een van de gangen een zwarte figuur te voorschijn, die luid ritselend een papier uit een aktentas te voorschijn trok. Er viel een diepe stilte over het beklemde groepje en heer Ollie bleef als versteend zitten.

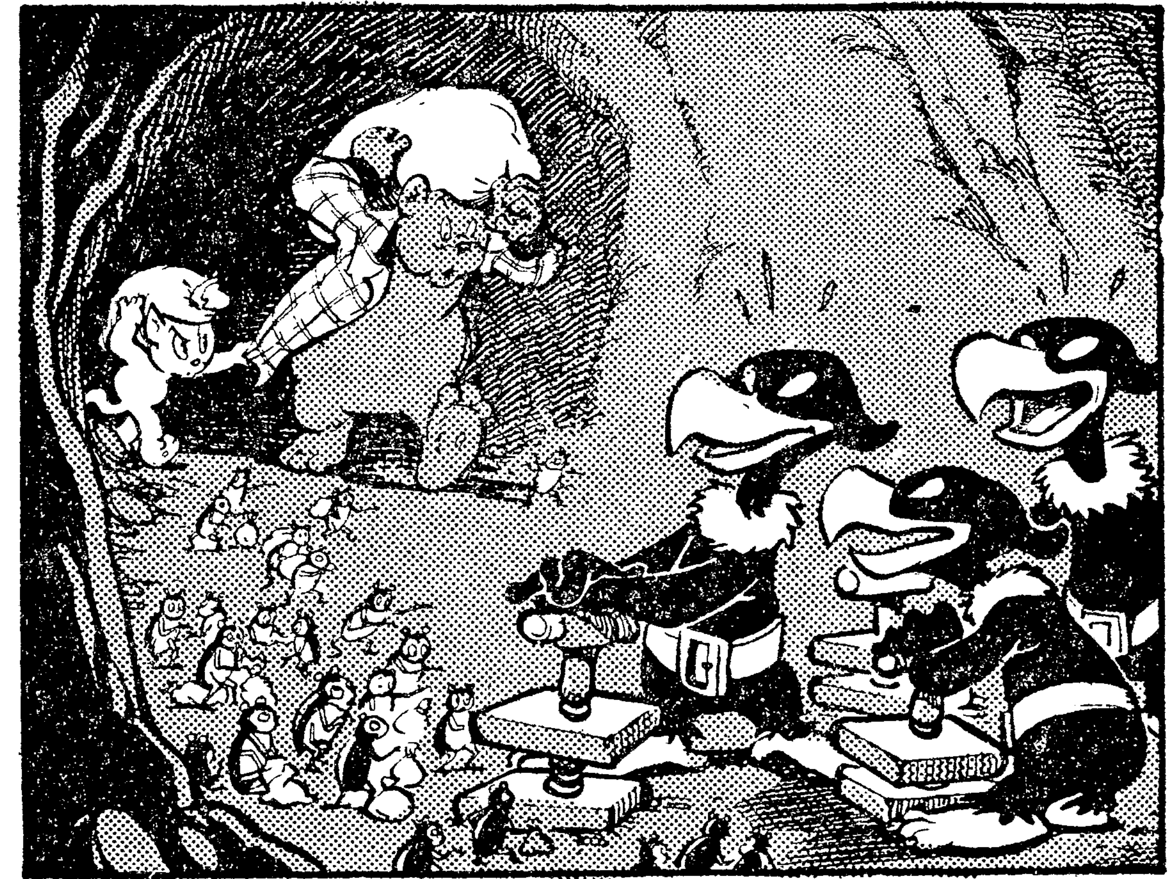
„Ahum!" sprak de donkere gedaante met knerpende stem. „In verband met ontduikingen, die zich hebben voorgedaan...", hij zweeg even en wierp een duistere blik op de hevig transpirerende heer Bommel.

„Ontduikingen, die zich hebben voorgedaan," voer hij voort, „wordt er een persing-ineens geheven! Iedereen moet zich melden aan het pers-kantoor bij de uitgang!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1772

Onder een gedrukt stilzwijgen wierpen de goudkevertjes hun zakjes goud over de rug en stelden zich in een lange rij op.

„Wat nu?" vroeg heer Ollie op gesmoorde toon. „Wat moeten we doen, Tom Poes? Wat is dat voor een zwart iemand bij de uitgang?"

„Dat is een waarder!" legde een van de kevers uit.

„Ik begrijp het niet!" hield heer Bommel aan. „Wat is een waarder en wat is een persing-ineens?"

„Het lijkt me hier niet pluis!" stelde Tom Poes vast. „Laten we maken, dat we wegkomen, heer Ollie!"

„Geen denken aan!" riep het insect verschrikt. „Dat maakt het alleen maar erger! U moet meegaan, heren. En vergeet die zakken met goud niet!"

„Weglopen maakt het alleen maar erger!" sprak heer Bommel moedeloos. Hij sjorde het goud weer op de rug en sloot zich achter de rij aan, die door de gangen naar een open ruimte bewoog.

Daar stonden enkele gemaskerde gedaanten, die leunden op hun ouderwetse persen en er op toezagen, dat de goudkevertjes hun zakjes met goud op ordelijke stapeltjes legden.

Heer Bommel bleef verward bij de ingang van dit hol staan en hield Tom Poes tegen.

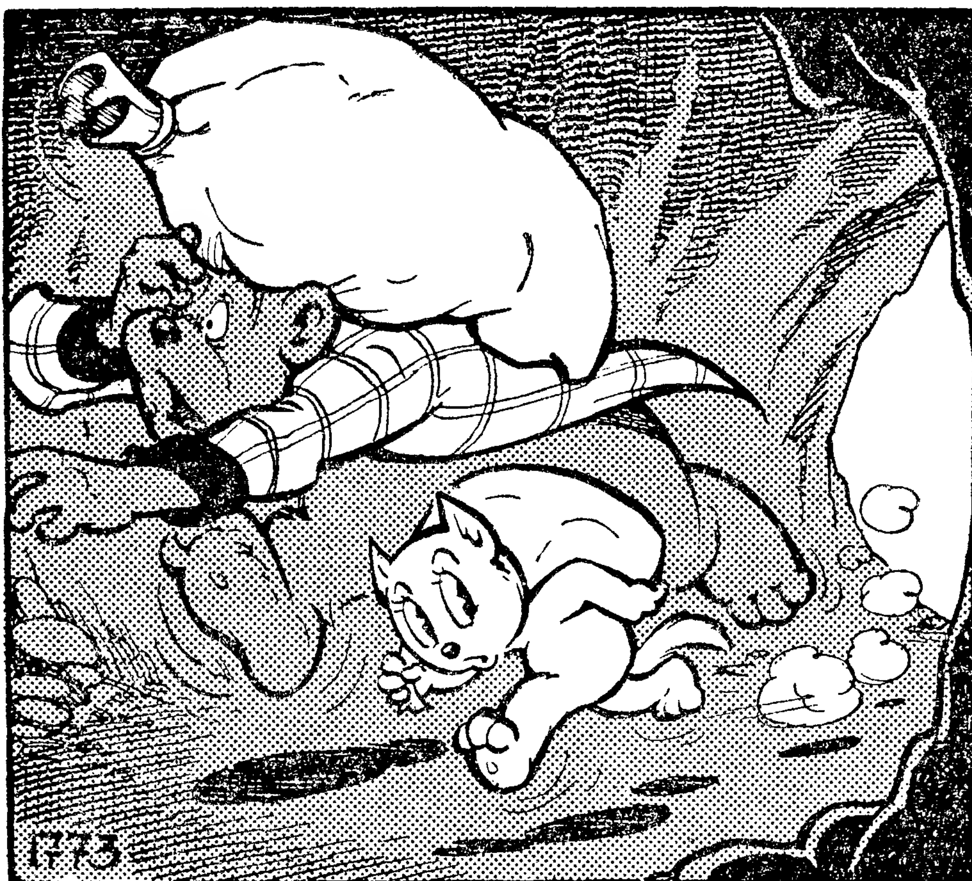
„Het ziet er hier náár uit!" zei hij op klaaglijke toon. „Het... het bevalt me hier niet, als je begrijpt wat ik bedoel. Wa... wat gaat hier gebeuren, jonge vriend?"

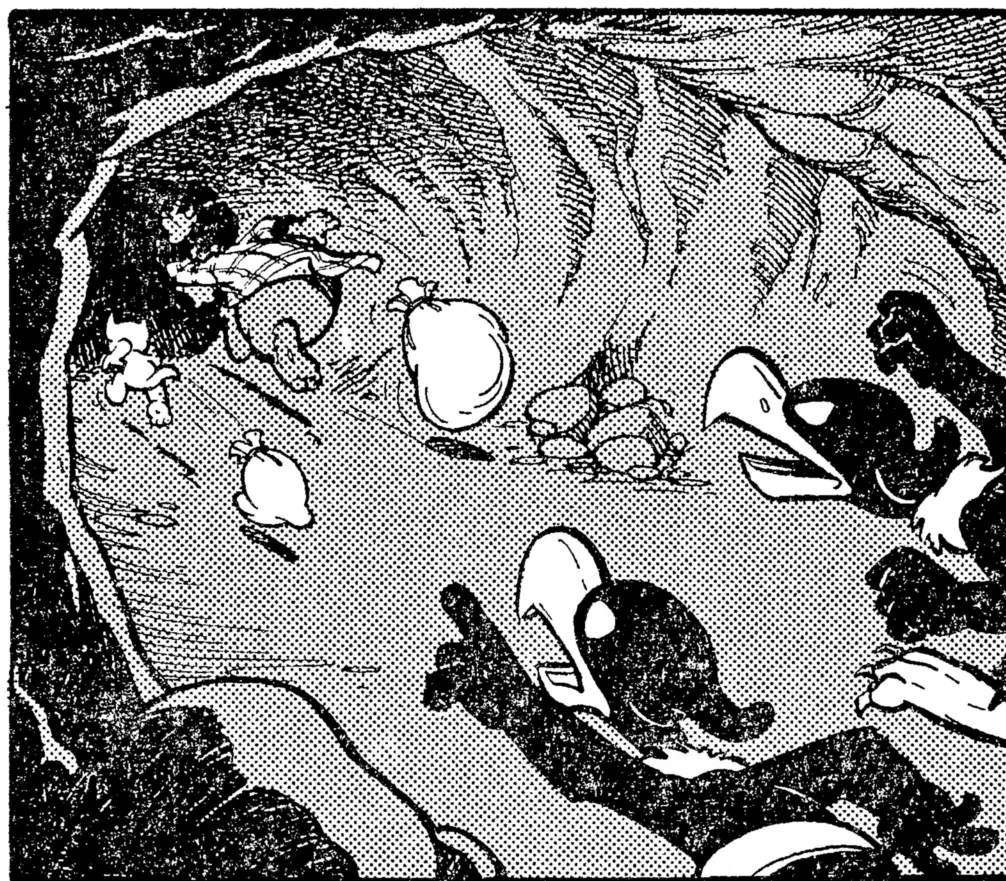
Tom Poes, die het ook niet wist, bleef het antwoord schuldig, maar het kevertje dat voor hen liep, draaide zich om en zei: „O, heel gewoon! Dit is het uitpersen van goudkevers!"

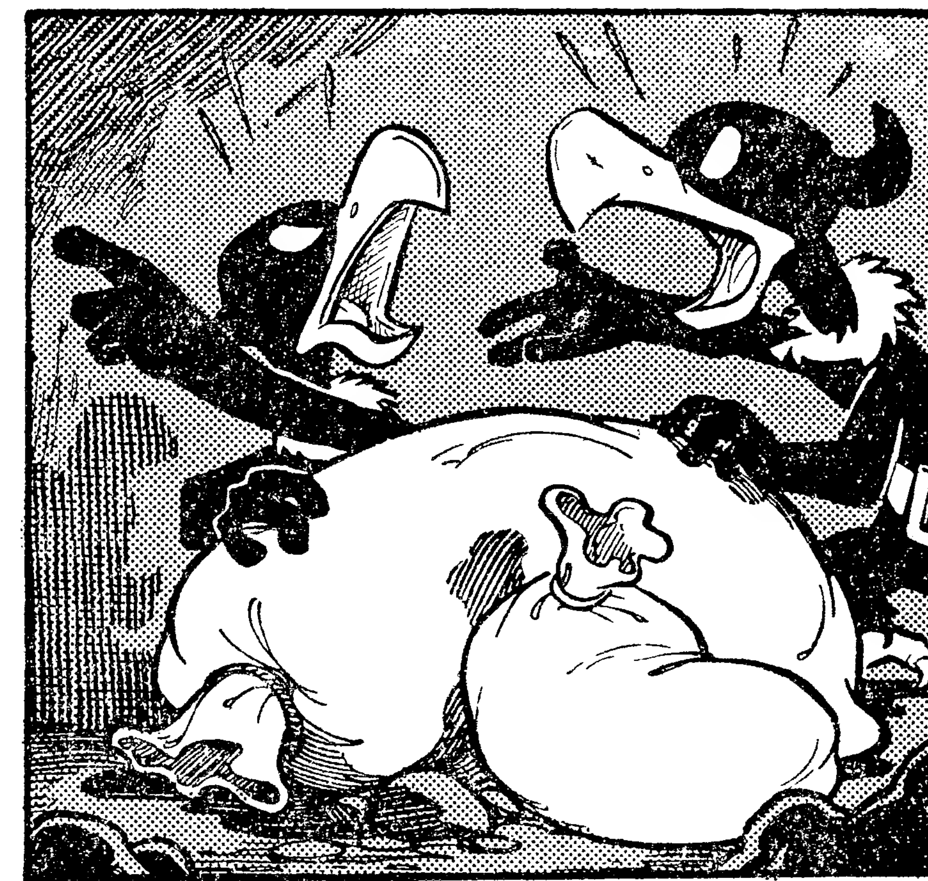
Heer Ollie slaakte een gesmoorde kreet en Tom Poes sloop vlug achter hem.

„Kom mee", fluisterde hij, aan heer Ollie's jas trekkend. „Nu gaan we vluchten! Ze zijn nu toch bezig!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Heer Bommel keek verwilderd in het spookachtig verlichte hol rond en staarde naar de dribbelende goudkevers om hem heen.

„Je hebt gelijk!" fluisterde hij. „We moeten vluchten! Volg me, jonge vriend!" En hij klemde de zak goud stevig vast en snelde de rotsgang weer in, gevolgd door Tom Poes.

„Het is tegen mijn gewoonte om te vluchten!" hijgde hij, „dat weet je. Maar hier hoor ik niet! Mijn goede vader zou het nooit goedgekeurd hebben, dat ik me liet uitpersen als een.... eh.... een goudkever. Een Bommel is geen insect, als je begrijpt, wat ik bedoel! Ik wou, dat we weer in Rommeldam waren!"

„U moet niet zo veel praten!" riep Tom Poes. „We zullen onze adem nodig hebben, heer Ollie!"

Nu, dat was waar. Hun vlucht was niet onopgemerkt gebleven en een paar persvogels snelden krassend en krijsend achter hen aan.

„Laat dat goud vallen!" riep Tom Poes, die in de gaten had, dat de ongunstige figuren snel op hen wonnen. „Het is veel te zwaar!"

Heer Bommel gehoorzaamde onmiddellijk en de beide zakken ploften zwaar op de grond.

Dat gaf wel even rust, want de achtervolgers bleven verrast bij deze hindernis staan.

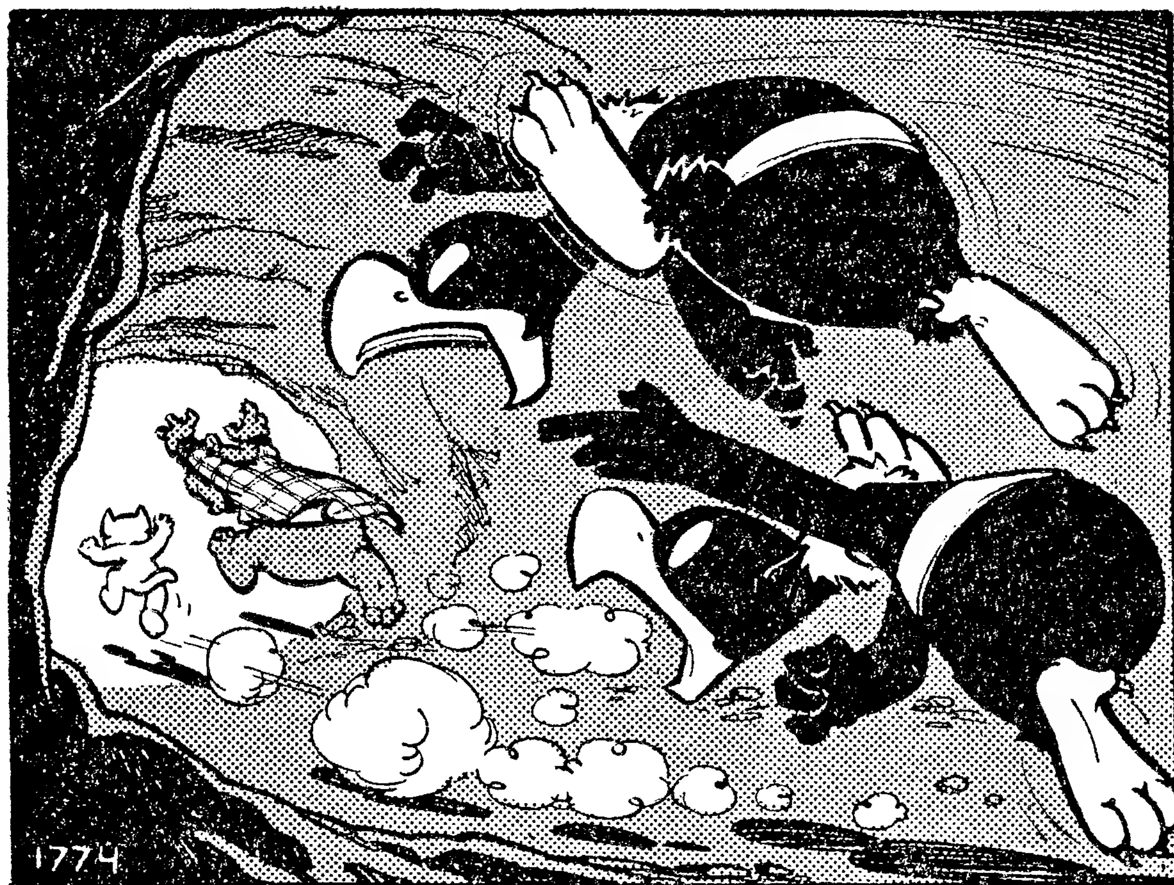
„Ze laten zo maar al dat goud vallen!" sprak de eerste verbaasd.

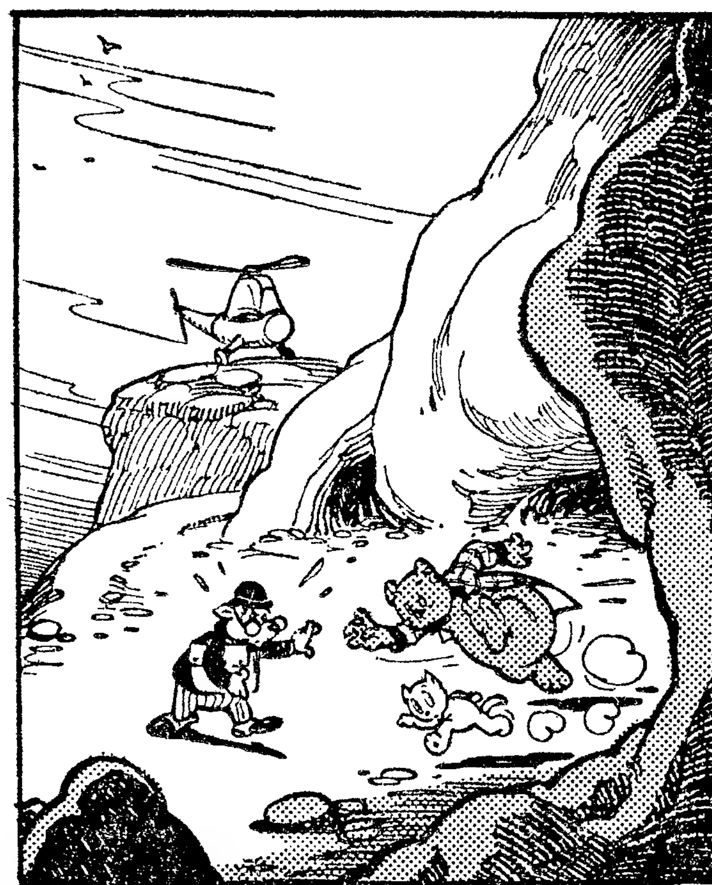
„Ja!" knerste de tweede nadenkend. „Dat is niet gewoon! Als ze dit zo maar laten vallen, zal er na enig persen wel meer uit hen komen! Achter hen aan, broeder!"

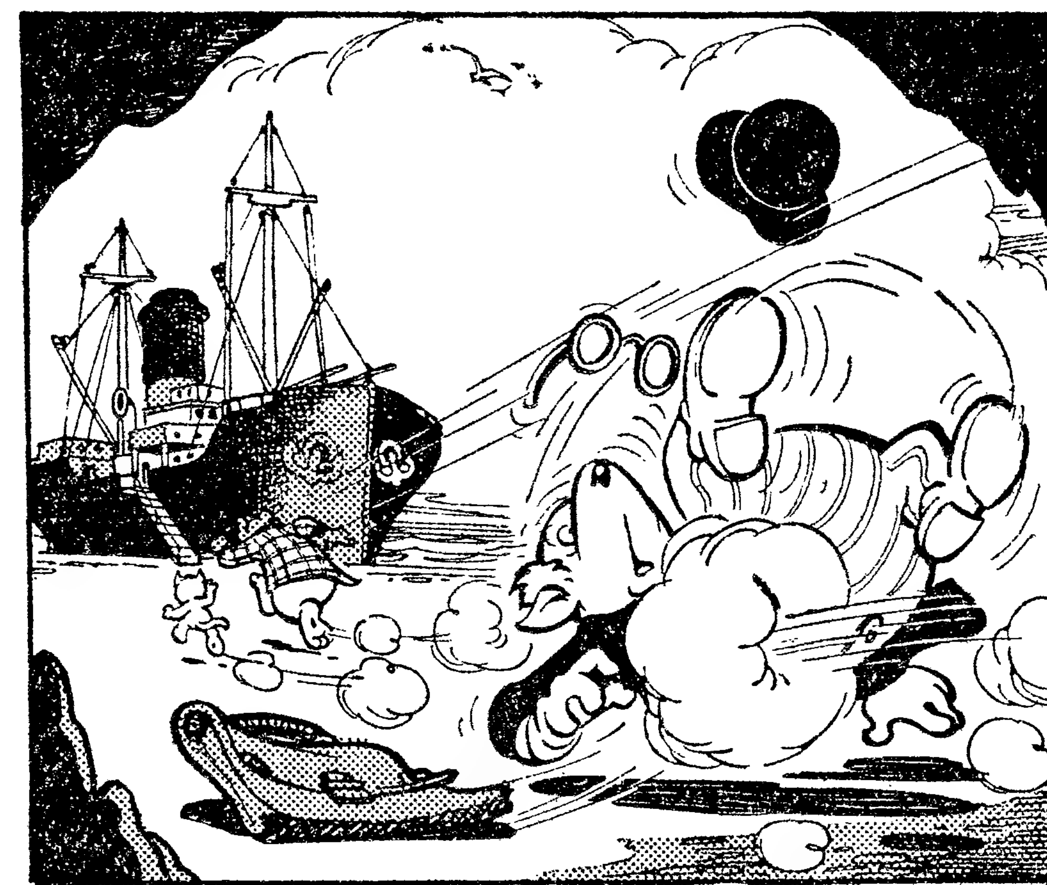
En de beide duisterlingen zetten zich weer in beweging....

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

1774

Heer Bommel en Tom Poes renden door de gangen van het vreemde goudeiland, achtervolgd door het luide gekras van de beide dustere figuren, die hun dicht op de hielen zaten.

Heer Ollie had het al lang opgegeven om te praten. De laatste restjes adem, die hij nog over had werden akelig piepend door het gewelf weerkaatst en het was duidelijk, dat hij aan het einde van zijn krachten was.

„Nog eventjes!" hijgde Tom Poes. „Daar aan het einde zie ik daglicht! Daar moet de uitgang zijn!"

Heer Bommel stiet een schorre kreet uit en verdubbelde zijn bewegingen. En zo schoot hij even later met Tom Poes de duisternis uit en het zonlicht in — in de richting van het goede schip Albatros, dat trouw en geduldig aan de kade lag te wachten.

Maar wie nu denkt, dat het gevaar geweken was, rekent toch buiten de plichtsbetrachting van de heer Dorknoper. Deze ijverige ambtenaar was enige ogenblikken tevoren met zijn hefschroefvliegtuig geland en trad nu voorwaarts.

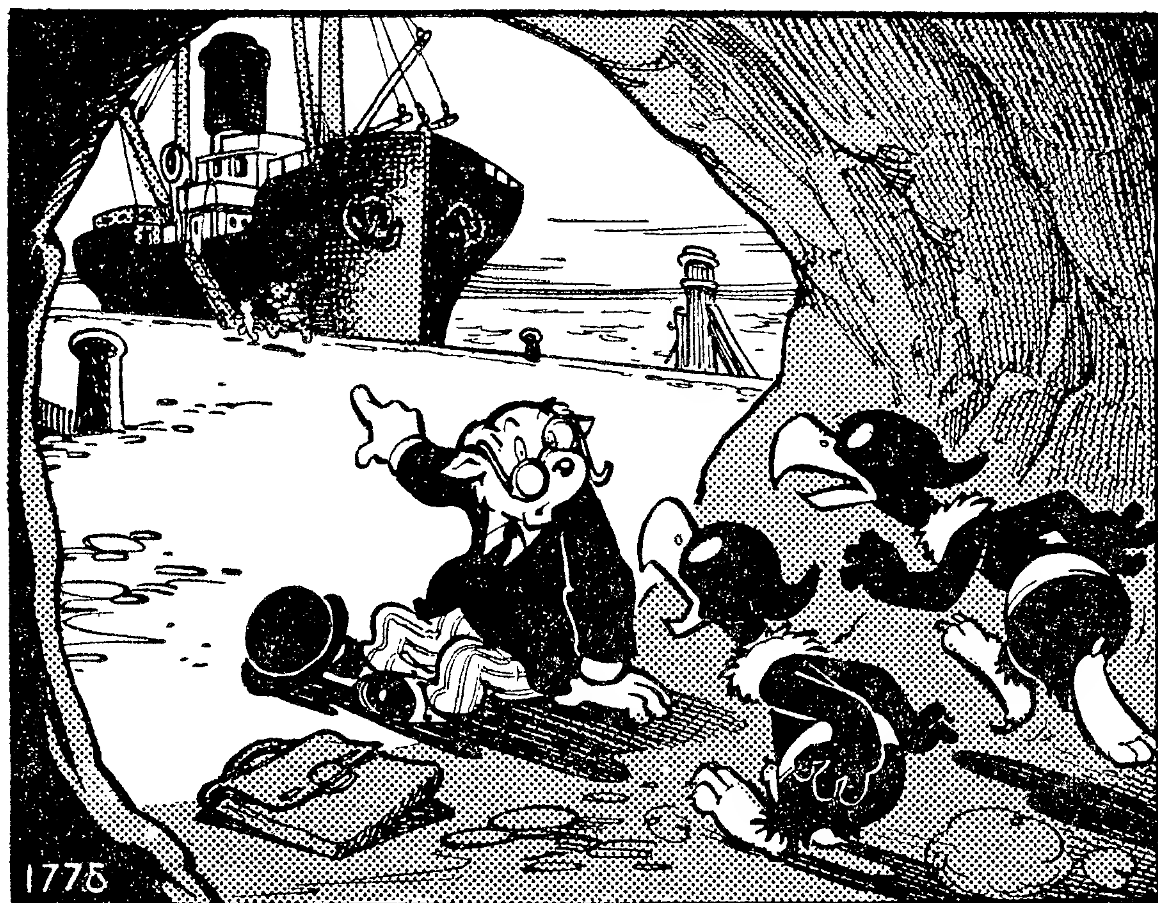
„Een ogenblikje, heren!" sprak hij koeltjes. „Ik moet u tot mijn spijt verzoeken enkele vragen te beantwoorden, die ik u, in verband met......"

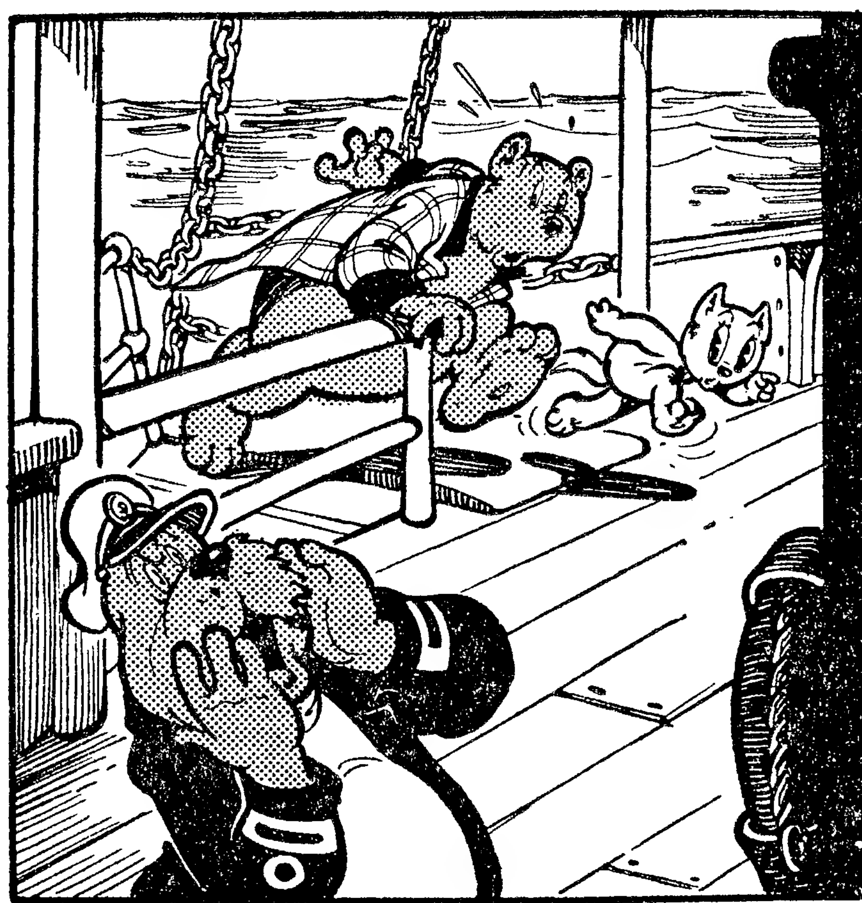
Het werd nooit duidelijk op welk verband de bekwame beambte doelde. Want op dat moment raasden Tom Poes en heer Bommel over hem heen en stormden voort in de richting van het vaartuig.

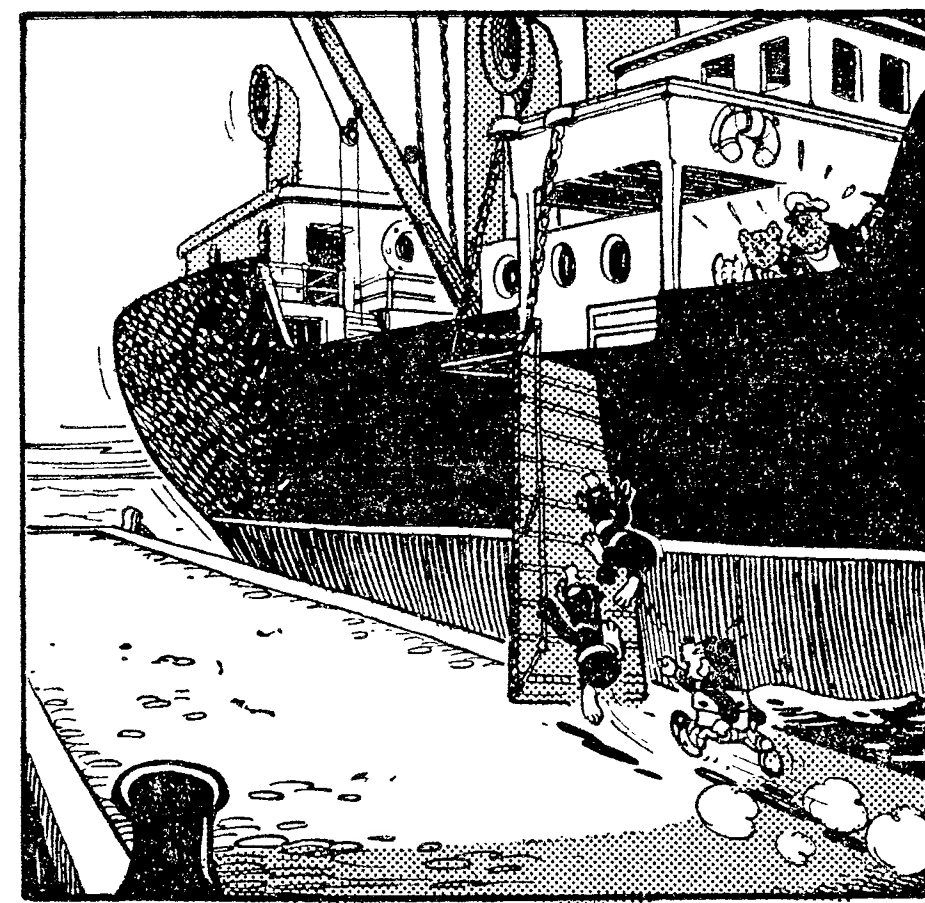
De heer Dorknoper, die op de rotswand terecht was gekomen, had enige ogenblikken nodig om zijn houding terug te vinden. Hij krabbelde overeind en drukte somber de bolhoed in de ogen.

„Dit is... dit is ongehoord!" prevelde hij. „Dit heb ik in mijn veeljarige praktijk nog niet meegemaakt! Dit druist tegen alles in!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

De heer Dorknoper drukte zich de bril op de neus, klopte wat stofjes van zijn geklede jas en maakte zich gereed om de achtervolging te beginnen, toen zijn aandacht getrokken werd door de twee pers-vogels die uit de mijngang nader stormden.

„Waar zijn de ontduikers?" krasten ze. „Hebt u hier niet een paar ontduikers zien lopen?"

„Zeker!" sprak de ambtenaar voorkomend. Hij wees naar heer Bommel en Tom Poes, die inmiddels de Albatros hadden bereikt. „Ik vermoed althans, dat u die twee bedoelt," vervolgde hij. „Een paar rakkers, heren! Waarschijnlijk spionnen! Op grond waarvan volgt u hen, als ik vragen mag?"

„Ze weigerden zich te laten uitpersen!" legden de vogels uit, terwijl ze er weer de pas inzetten.

„Tut-tut!" riep de heer Dorknoper geschokt uit. „Weigerden zich te laten uitpersen, hè? Dat is een ernstige inbreuk op de wet! Ook dat nog!" En hij sloot zich bij het groepje aan, de bolhoed stevig op het hoofd klemmend.

Nu had kapitein Wal Rus direct begrepen, dat er iets niet in de haak was, toen hij zijn passagiers zo buiten adem aan boord zag komen. En omdat de oude zeerob meer van daden dan van woorden houdt stelde hij geen vragen.

„Losgooien!" brulde hij, „volle kracht vooruit!"

„Maar dat kan niet!" riep de stuurman klagend van de brug. „De valreep ligt nog uit, kapitein!"

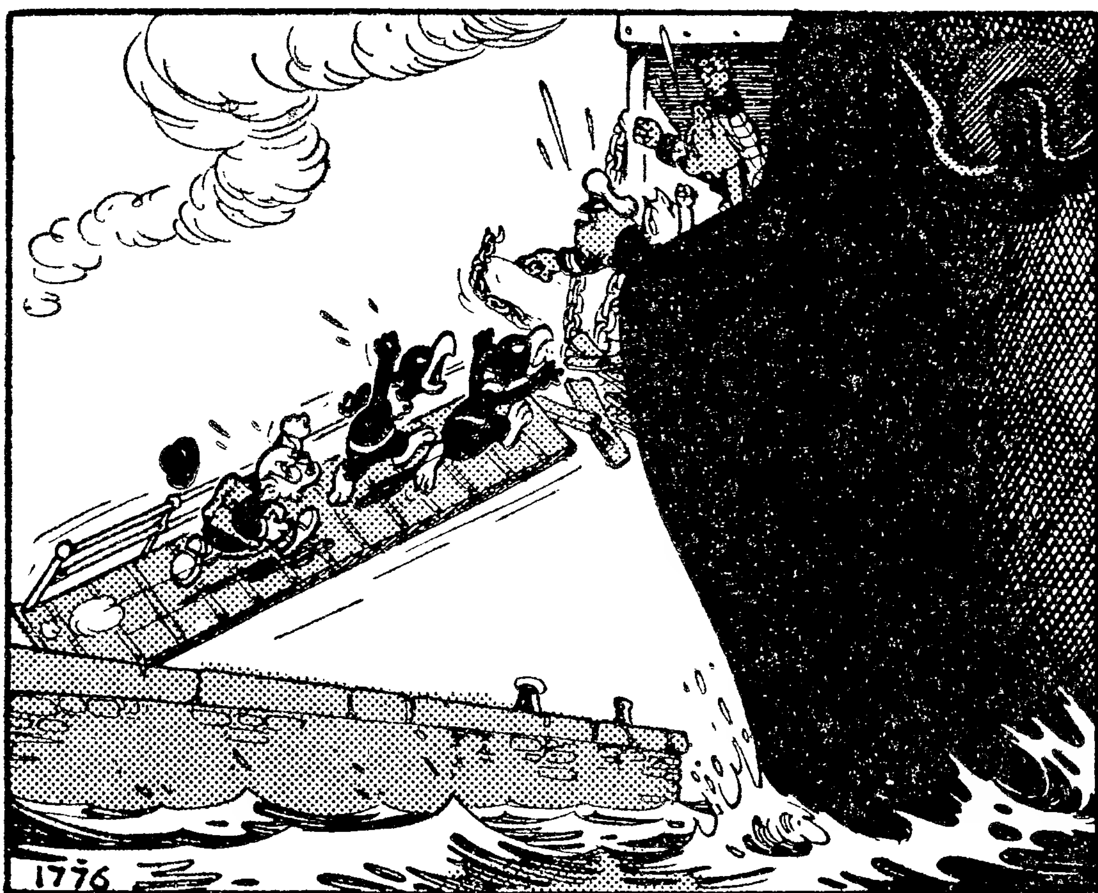
„Volle kracht zeg ik!" schreeuwde de gezagvoerder. „Laat die overgehaalde plank maar liggen!"

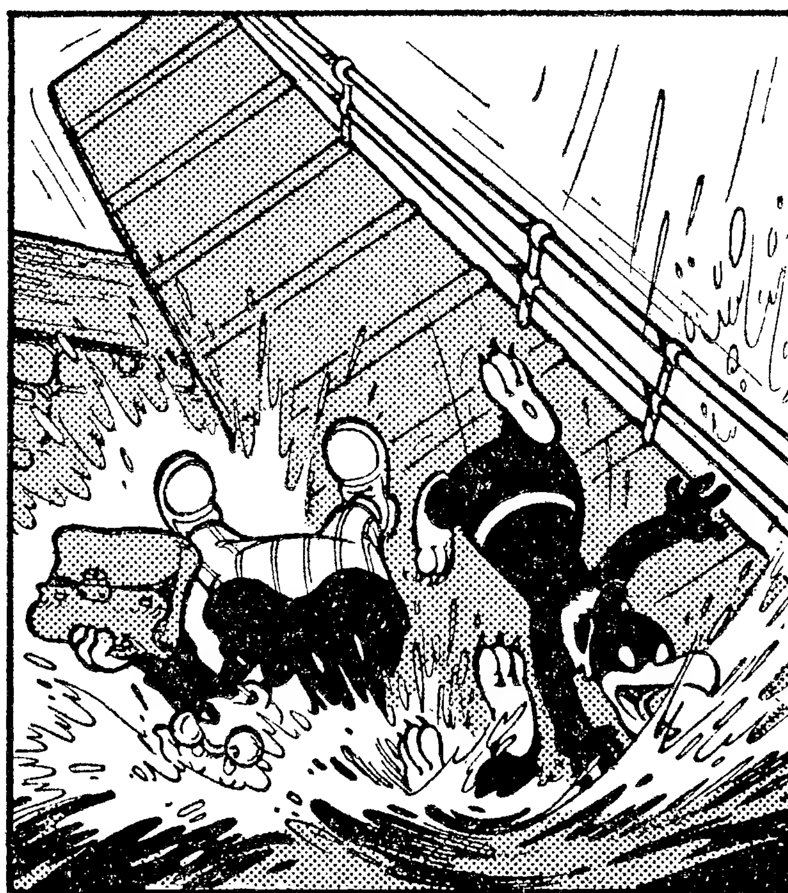
De machine begon te werken en geholpen door het gunstige getij schoof de Albatros van de kant af.

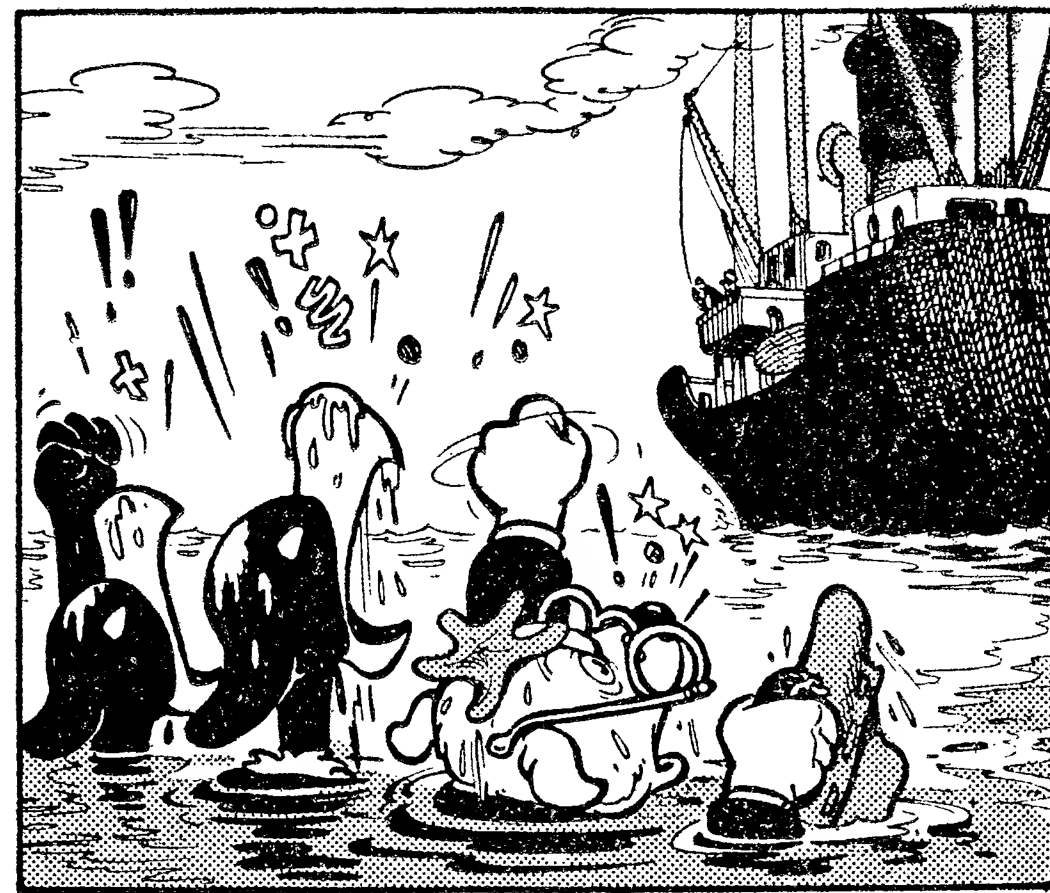
Maar de heer Dorknoper en de beide pers-vogels hadden nu de loopplank bereikt en begonnen aan boord te klimmen.

„Halt!" riep de ambtenaar eerste klasse. „Stop! In naam der wet!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1776

1776 — Toen de machines van de „Albatros" begonnen te werken, verhelderde heer Bommel's verhit gelaat.

„We gaan!" zei hij blij, „we varen, Tom Poes! Het gevaar is weer geweken. Zoals ik al zei: loop maar achter mij aan, dan kan je niets gebeuren!"

„Ja, ja!" zei Tom Poes, „maar zover is het nog niet, heer Ollie!" En hij wees naar de valreep. Nu eerst kreeg heer Bommel de ambtenaar eerste klasse Dorknoper en de beide persvogels in de gaten, die zich verbeten over de draaiende planken voortbewogen. Hij verbleekte.

„Ze komen aan boord!" stamelde hij. „Houd ze tegen, jonge vriend! Doe iets! Ze zullen ons pakken!"

„Halt!" riep de heer Dorknoper. „In naam der wet! Onmiddellijk stoppen en bijdraaien!"

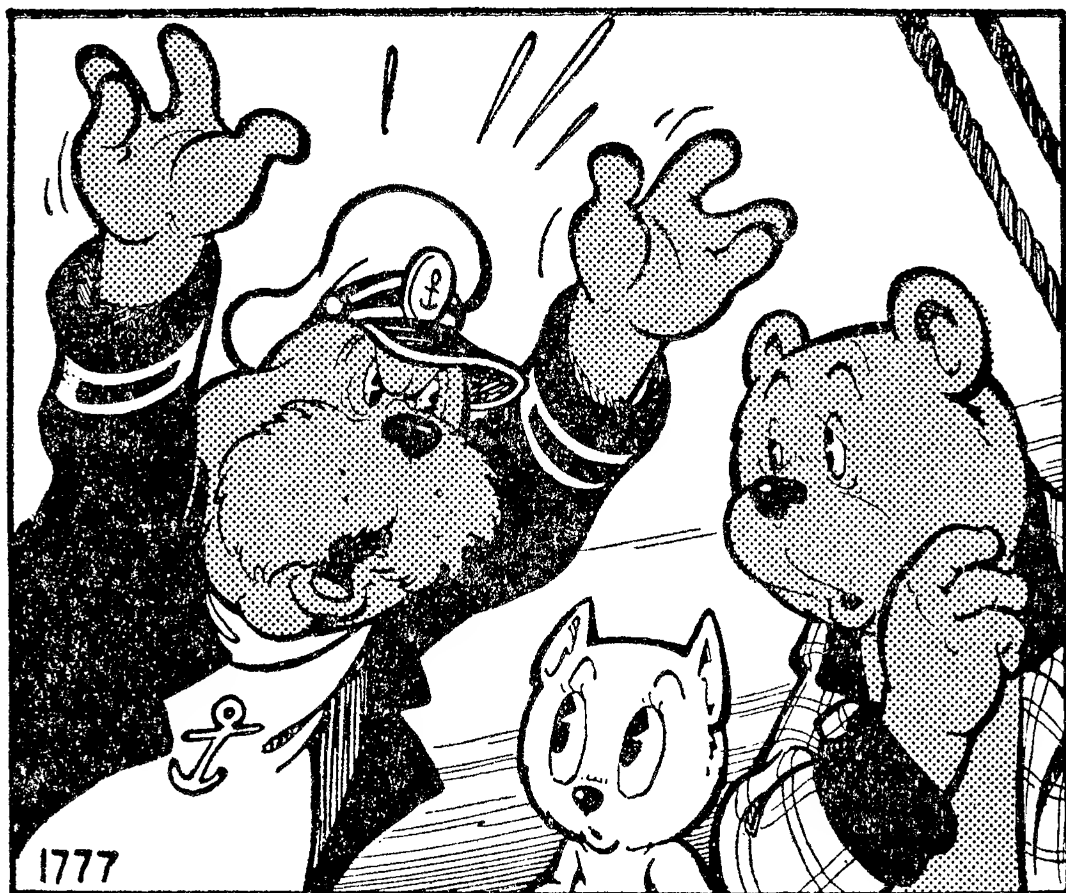
Nu mengde kapitein Walrus zich in het gesprek.

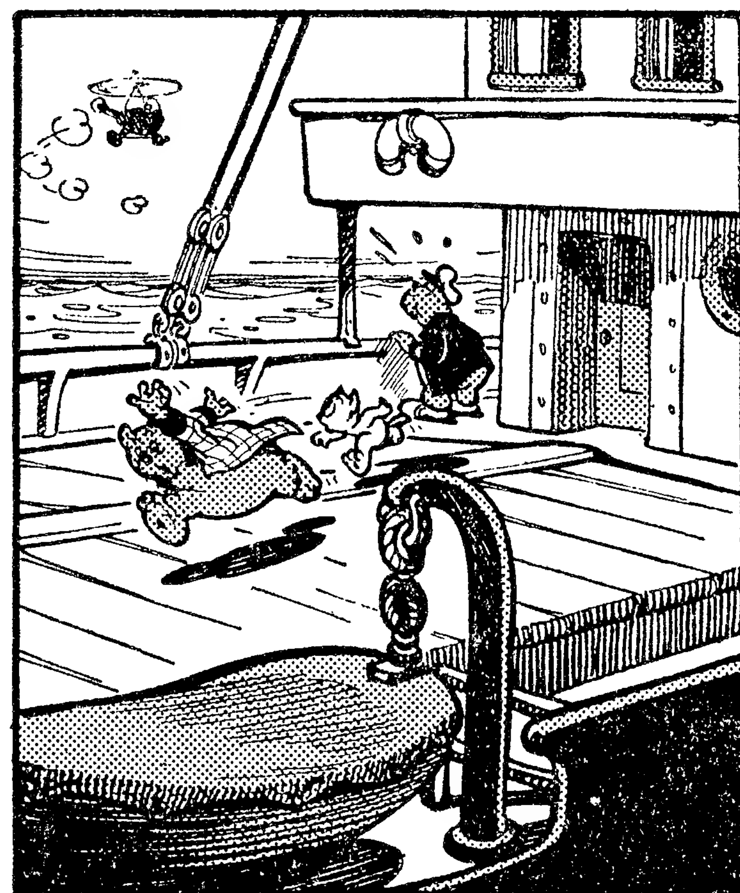
„Dit is geen overgehaalde autobus, meneer!" bulderde hij, op de verschansing toetredend. „Wat doet u op mijn loopplank? Wat moèt dat, huh? Wie maakt er hier de dienst uit? Vort jullie, je brengt mijn schip in gevaar met dat geklim!"

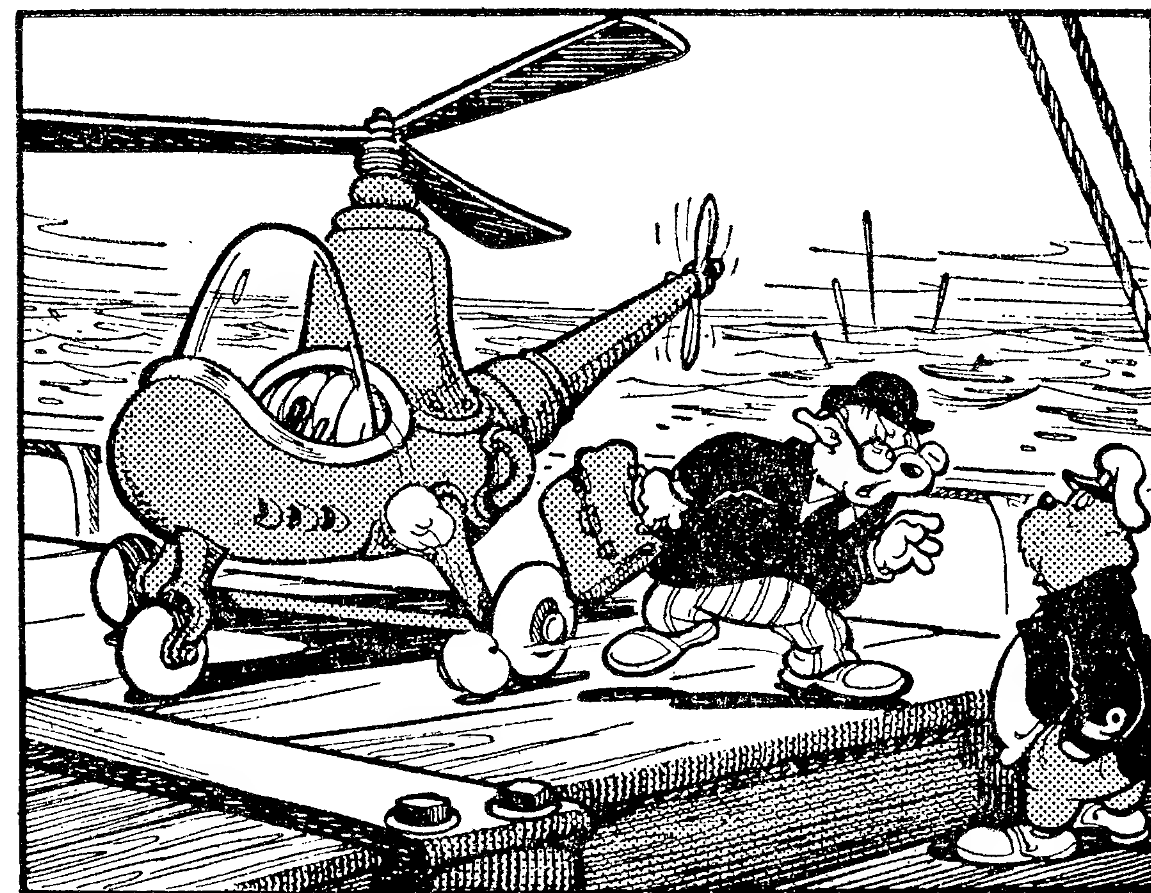
Nu was dit laatste een weinig overdreven. De goede Albatros stoorde zich in het geheel niet aan de drie driftige figuren op de valreep, doch verwijderde zich meer en meer van de kant. Het was dan ook duidelijk, hoe het af moest lopen. Op een gegeven moment werd het houtwerk van de kant af getrokken en nu tuimelde het hele groepje tussen de kade en het schip te water.

Dat gaf een heel geplas. En dat de slachtoffers zeer ontstemd waren, valt licht te begrijpen. Maar het vaartuig trok zich daar niets van aan en koerste sierlijk naar de open zee...

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Tom Poes en heer Bommel keken opgelucht naar het groepje ambtenaren, dat hen vanuit het havenwater bittere woorden toeriep en draaiden zich toen om, om kapitein Wal Rus te bedanken. Maar daar had die niet van terug.

„Hoor eens, overgehaalde landrotten!" sprak de gezagvoerder bitter, „als je nu denkt, dat ik die zwartjassen te water heb gelaten omdat ik jullie zulke aardige jongens vind, dan vergis je je lelijk! Ik verspeel er mijn valreep mee en bovendien is mijn vaarplan bedorven!"

„Kom, kom heer Rus! zei heer Ollie opgeruimd, „het spijt me natuurlijk van die valreep en zo, maar zet dat maar op de nota. Ik zal de schade vergoeden, want tenslotte speelt geld geen rol wanneer het leven van een Bommel op het spel staat!"

„Dat klinkt beter!" zei de kapitein en zijn doorgroefd gelaat klaarde op. „Ik ben mijn passagiers graag van dienst en ik houd van een lolletje! Maar het gevaar is nog niet over, Hobbels!"

„Wa-wat bedoelt u?" vroeg heer Bommel verblekend.

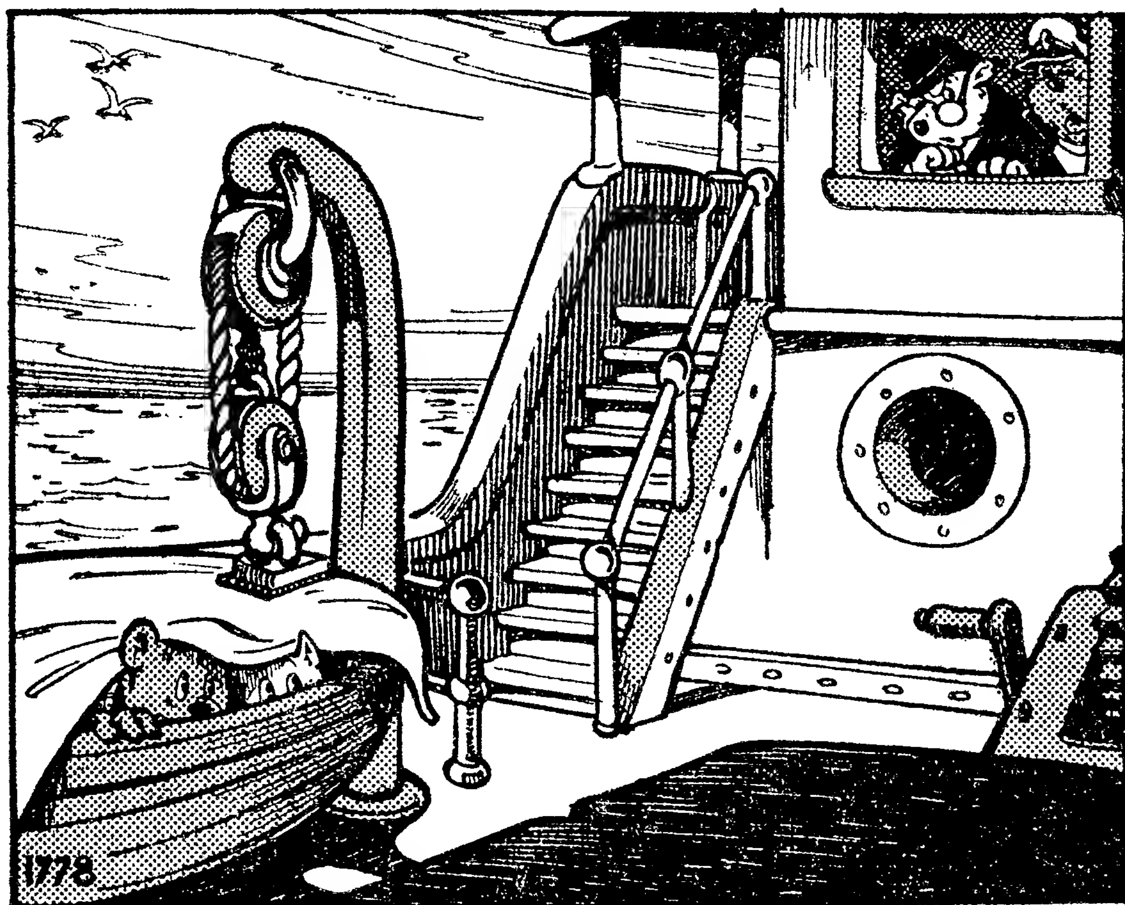
„Daar!" riep Tom Poes, in de verte wijzend. „Ze komen weer achter ons aan, heer Ollie!"

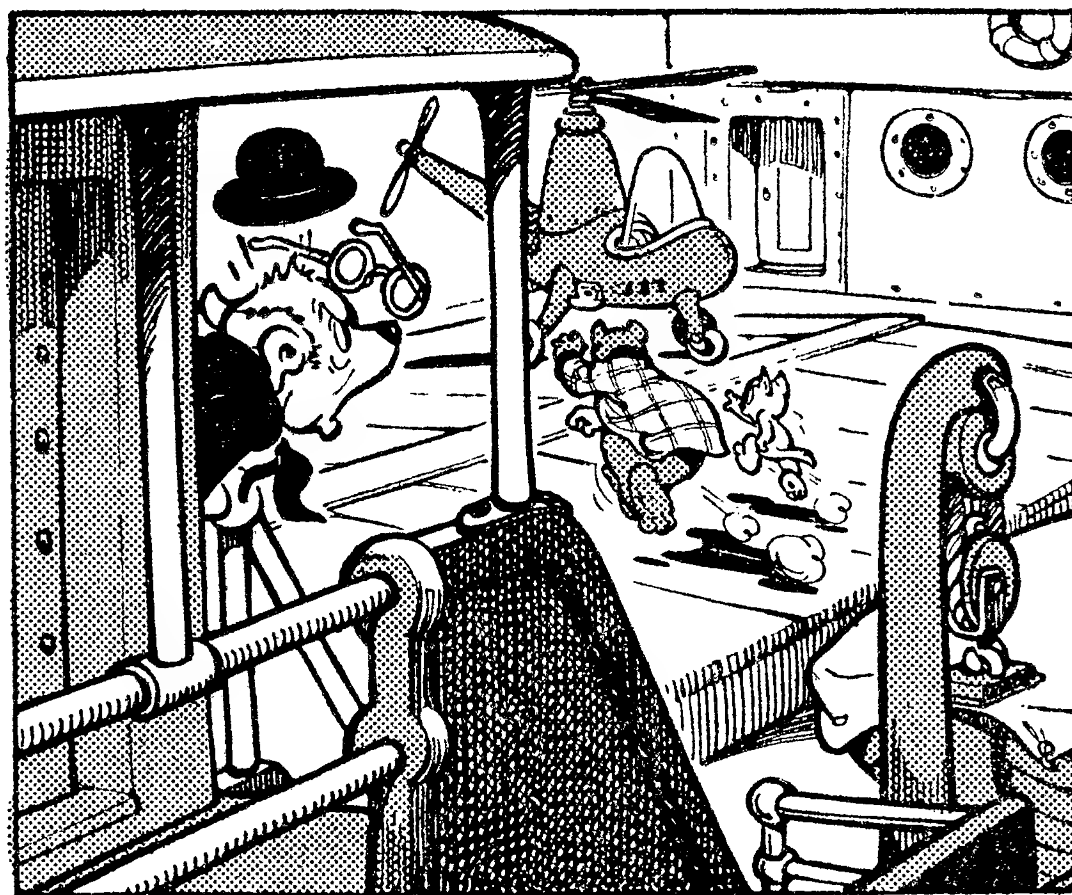
Heer Bommel staarde een ogenblik met uitpuilende ogen naar de bekende vorm van een helicoptère, die zoemend naderde en snelde toen het dek over. Tom Poes rende hem na en zo bleef Wal Rus alleen over om het vliegtuig te ontvangen. Het toestelletje maakte een keurige landing op ruim 3 en opende zich toen om de heer Dorknoper door te laten.

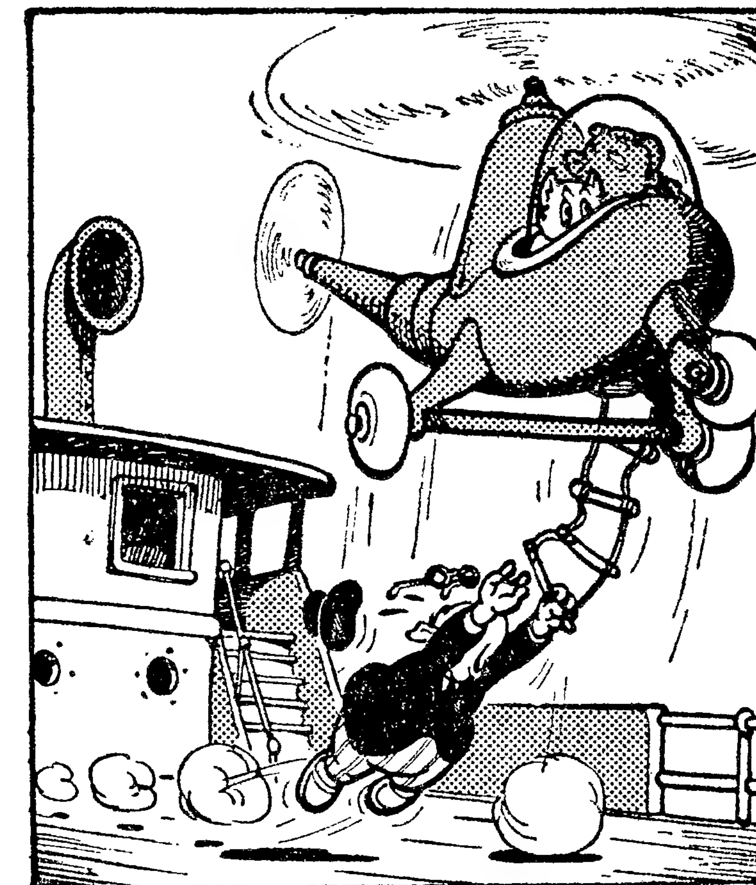
„Waar zijn zij!" vroeg de ambtenaar eerste klasse kort. „Vlug, bootsman, ik heb weinig tijd!"

De gezagvoerder was een ogenblik sprakeloos, doch toen haalde hij de schade in. „Overgehaalde landrot!" sprak hij loeiend. „Wie ben jij? Waar haal je het recht vandaan om met die opgelaten wieg op mijn schip te landen? Huh? Hier ben ik de baas, meneer! Wat kom je doen?"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1778

„Nou, wat kom je doen?" snauwde kapitein Wal Rus.

„Kalmeer, waarde heer!" sprak de ambtenaar Dorknoper koeltjes. „Ik kom uw passagiers arresteren! Bommel Olivier en Poes Tom! Waar zijn zij?"

„Niks te arresteren!" gromde de gezagvoerder. „Hier ben ik de baas. Of heb je soms een bevel tot huiszoeking bij je?"

„Dat heb ik!" hernam de beambte koud. „Ik kom hier in mijn speciale functie van buitengewoon rijksveldwachter met opsporingsbevoegdheid inzake verdachte figuren op het gebied van spionnage en deviezenontduikingen. En aangezien u zich binnen de drie-mijlszone bevindt..."

„Spaar me de rest!" bromde Wal Rus. „Ik heb al genoeg aan mijn hoofd. Zoek maar raak, meneer, maar maak de machine niet in de war!"

Zo sprekende ging hij de heer Dorknoper voor naar de brug, hem op die manier weglokkende van het sloependek. Want de bekwame zeerob had allang in de gaten, waar heer Bommel en Tom Poes verscholen zaten.

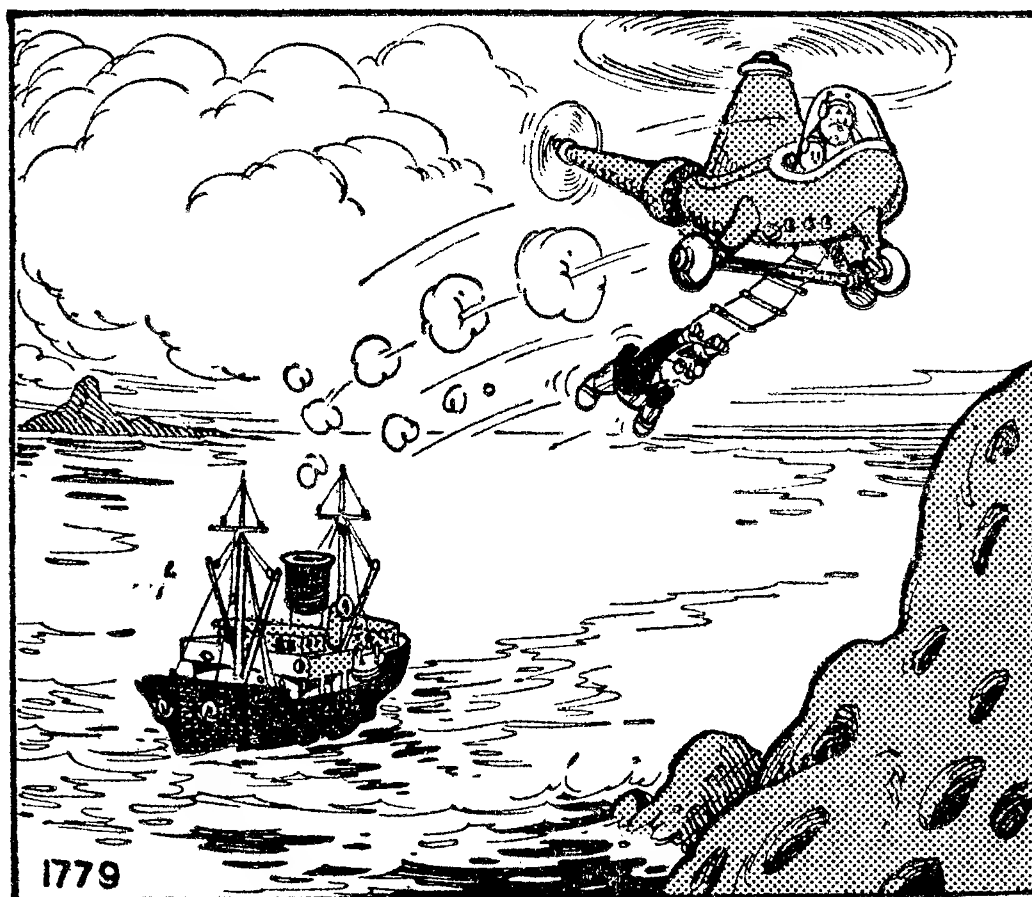
Nu, Tom Poes maakte onmiddellijk gebruik van de kans die hun geboden werd. „Kom mee, heer Ollie!" riep hij, onder het dekzeil van een der sloepen uitspringend.

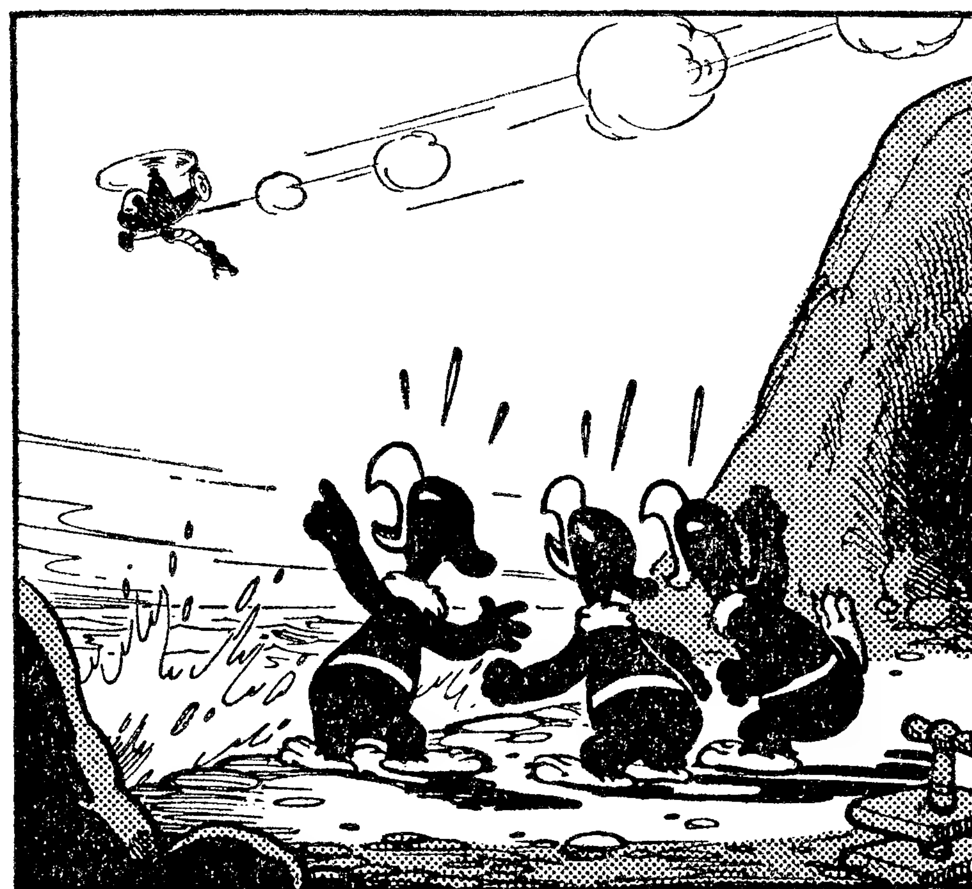
„J-ja j-ja! Waar naar toe?" riep heer Bommel. Maar toen zag hij dat zijn jonge vriend regelrecht op het hefschroefvliegtuig van de ambtenaar toesnelde en een glimlach verhelderde zijn zorglijk gelaat.

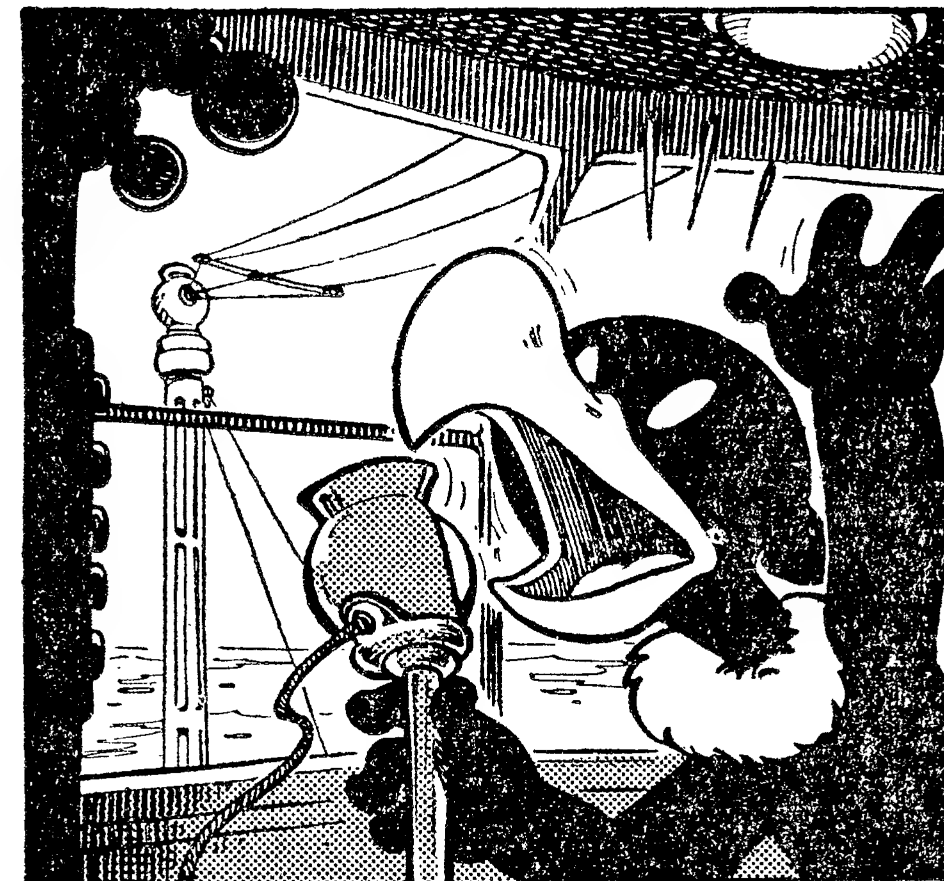
„Een goed idee!" prevelde hij, „ik had het zelf kunnen verzinnen!"

Op dat moment keek de heer Dorknoper toevallig uit het venster van de stuurhut en een hese kreet ontsnapte hem. Met een ongedachte snelheid sprong hij de trappen af en vloog op zijn toestel toe, juist op het moment, dat het zich sierlijk in de lucht verhief. Nu wilde het toeval, dat de tot de goed uitgeruste machine behorende touwladder naar buiten hing...

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1779

Tom Poes had zich aan de stuurinrichting van de helicoptère gezet en op het moment, dat heer Bommel zich moeizaam naar binnen hees, trok hij de machine vaardig de lucht in.

„Ziezo!" riep heer Ollie blij. „Dat is dat, jonge vriend! Eindelijk zijn we vrij! Eindelijk zijn we van dit misselijke reisje langs die ongunstige paraten-eilanden af, als je begrijpt, wat ik bedoel! Naar huis, Tom Poes! Naar Bommelstein, waar een heer een heer kan zijn! Voorwaarts!"

„Ja!" zei Tom Poes. „Ik zal het proberen te halen heer Bommel! Maar ik kan niet zo goed met dit soort toestellen overweg en het lijkt me, dat dit wel erg moeilijk stuurt! Het is net, alsof we te zwaar zijn!"

Nu zal het oplettende lezertje al wel begrepen hebben, hoe dit kwam. Het was de ambtenaar eerste klasse Dorknoper, die de touwladder gegrepen had en nu in vrije lucht onder het vliegtuigje hing te wapperen. Dat was lang niet plezierig en daar zijn hoge kreten door het geraas van de propeller overstemd werden, hadden de inzittenden geen weet van zijn grote nood.

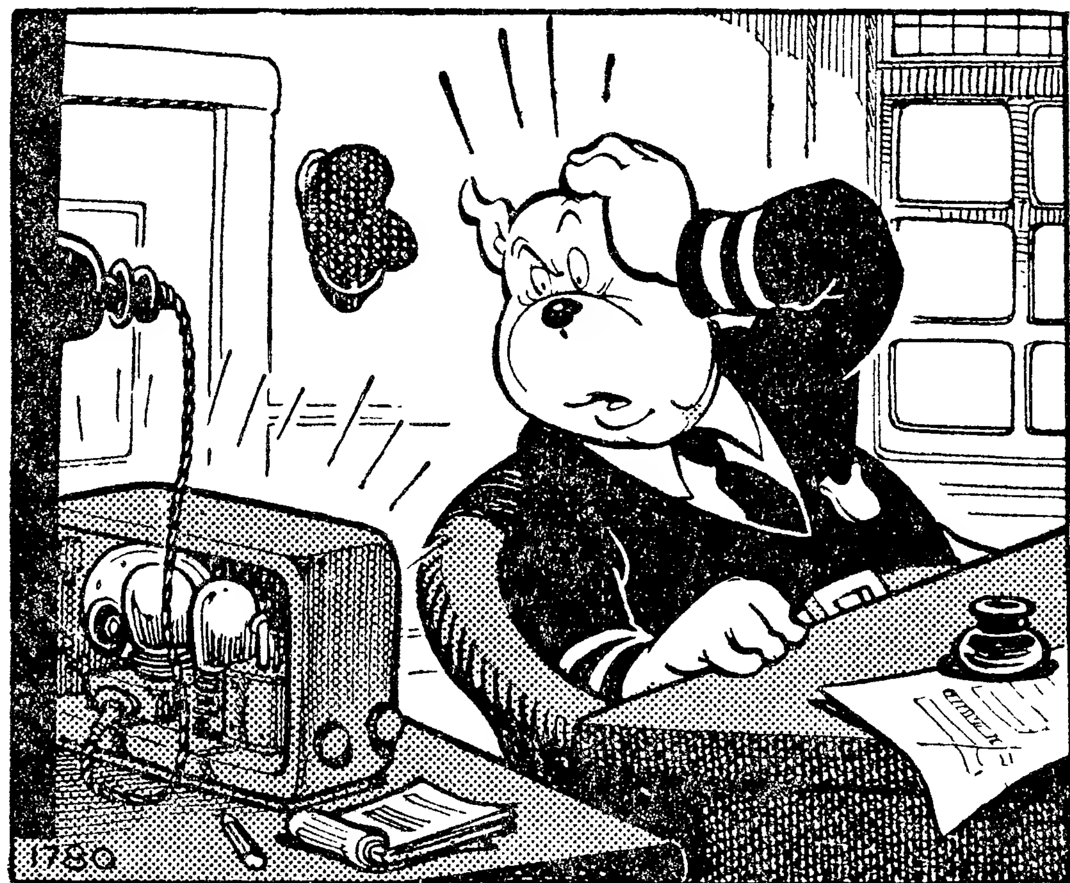
Maar gelukkig voor hem passeerde Tom Poes het goudeiland waar ze net vandaan gekomen waren en enige pers-vogels, die op het geronk van de motor omhoog keken, werden zijn toestand gewaar.

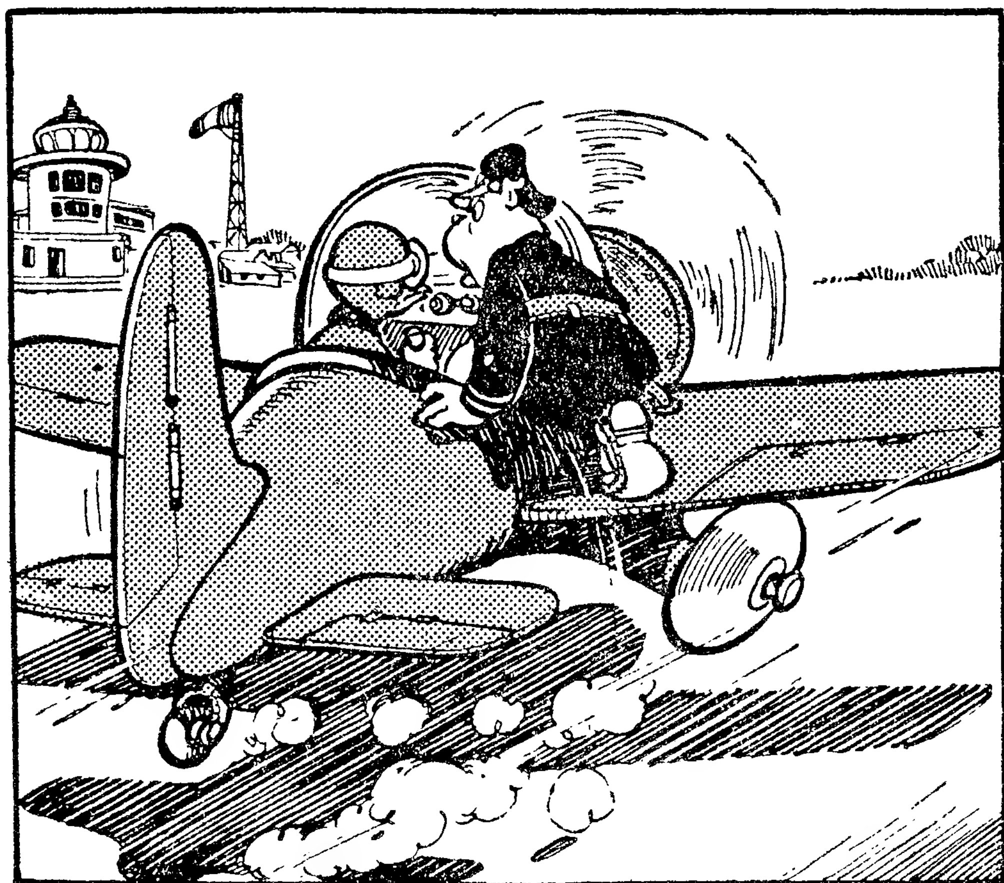
„Daar gaat de heer Dorknoper!" sprak een van hen.

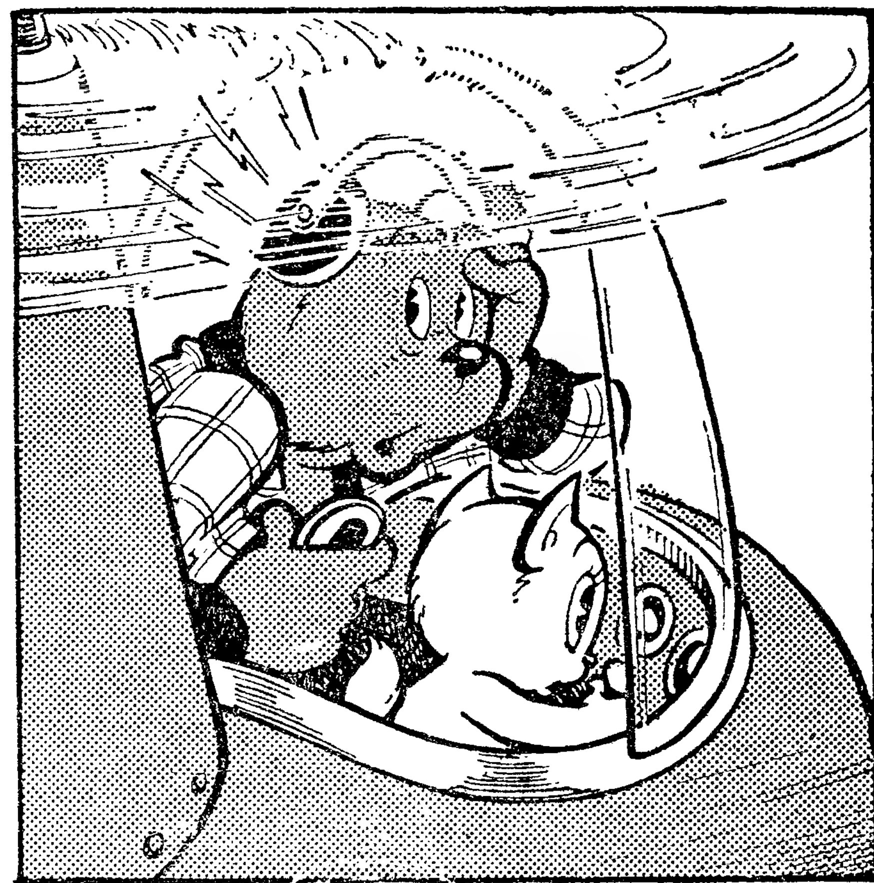
„Ja!" zei een ander. „Maar hoewel ik weinig van het besturen van motoren af weet, zou ik zeggen, dat hij verkeerd zit!"

„Hij wordt ontvoerd!" stelde een derde vast. En omdat deze door zijn beroep wantrouwig van aard was snelde hij onmiddellijk naar de radio-zender om alarm te maken...

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1780

Nu wilde het toeval, dat de commissaris van politie van de goede stad Rommeldam, Bulle Bas, voor studie-doeleinden de Paraten-eilanden bereisde. Na een vermoeiende ochtend, die hij had doorgebracht met het controleren van de eilandpolitie, zat de hooggeplaatste beambte in een ongezellig dienstvertrek en beluisterde de politieberichten, die uit een radiootje schalden. Het was zuiver routine-werk en de geoefende speurder dommelde een weinig, totdat plotseling zijn aandacht gevangen werd doordat een krassende stem zich door het bedaarde geluid van de omroeper mengde.

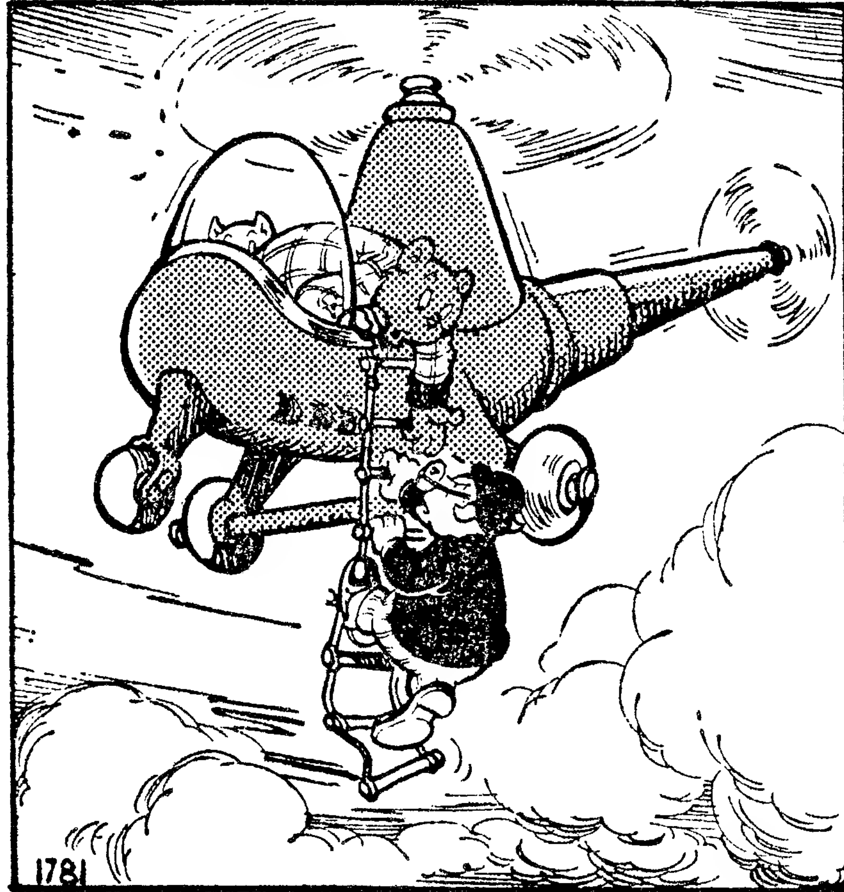
„De ambtenaar eerste klasse Dorknoper wordt ontvoerd!" kakelde de stem. „Hij passeerde zojuist in Noordelijke richting, hangende aan een touwladder onder een zogenaamde helicoptère. Gezien de koude wind, moet voor zijn gezondheid worden gevreesd. Herhaling..."

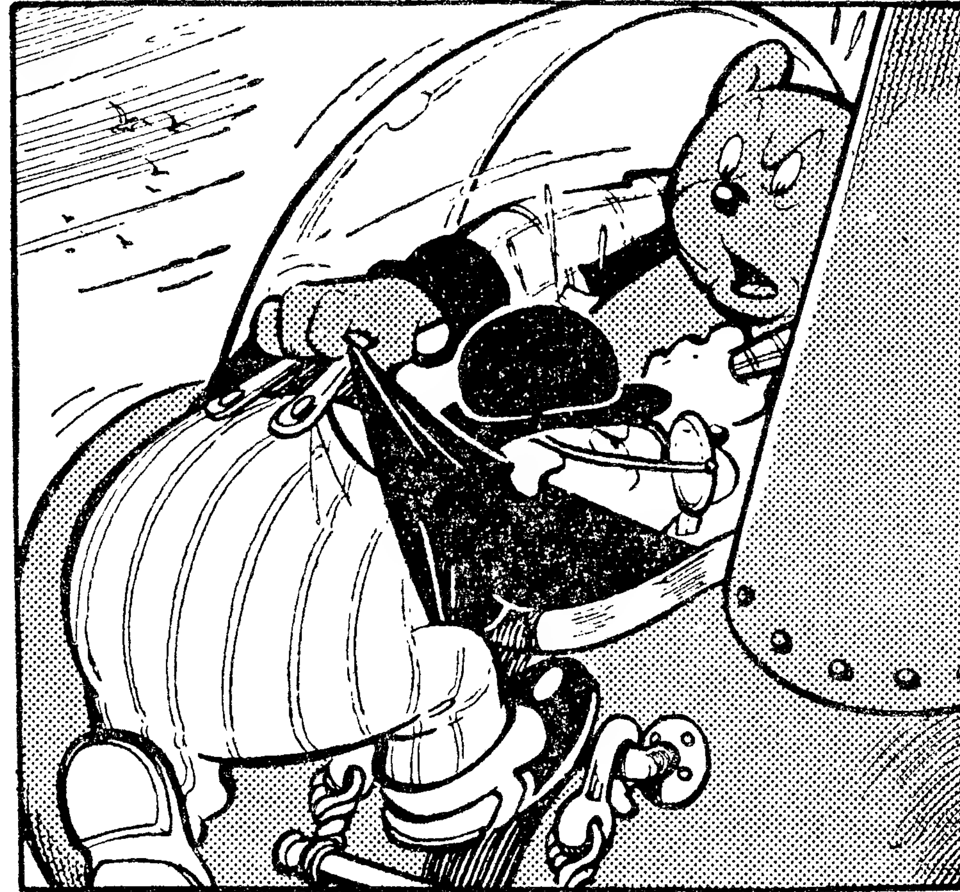
Doch commissaris Bas wachtte daar niet op. De ijverige politiedienaar snelde naar het dienstvliegtuig, dat dag en nacht voor hem klaar stond en sprong aan boord. En de piloot, die gewend was zijn chef zonder woorden te begrijpen, startte onmiddellijk de motor en steeg op.

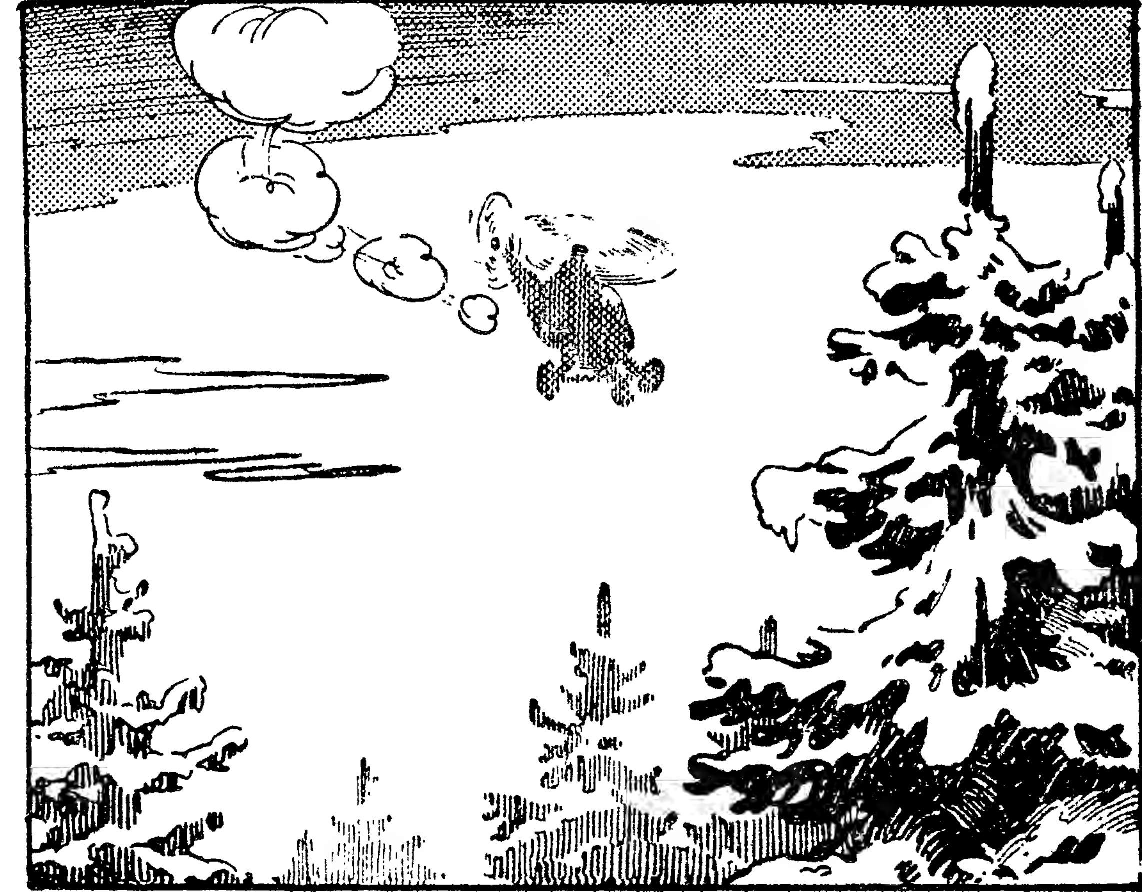
Intussen trachtte Tom Poes, niet ver van daar, het slingerende hefschroefvliegtuig in evenwicht te houden, terwijl heer Bommel een koptelefoon had opgezet en glimlachend luisterde.

„Moet je horen, jonge vriend!" riep hij jolig, „die Dorknoper, je weet wel, schijnt ontvoerd te zijn! De radio zegt, dat hij ergens onder aan een helicoptère hangt, haha! En... uche - uche ...Hm! Onder aan een helicoptère... Maar dan ... maar dan hangt hij misschien onder ons, als je begrijpt, wat ik bedoel! Vreselijk, Tom Poes, ontzettend! Doe iets!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Tom Poes liet het toestel in de lucht stil houden.

„Kijk eens naar beneden, heer Ollie!" stelde hij voor. „Als die Dorknoper onder aan dit vliegtuig hangt, moeten we hem naar binnen halen, hoe vervelend hij ook is. We kunnen hem niet van de kou laten omkomen en bovendien zal de machine beter sturen als hij binnen zit!"

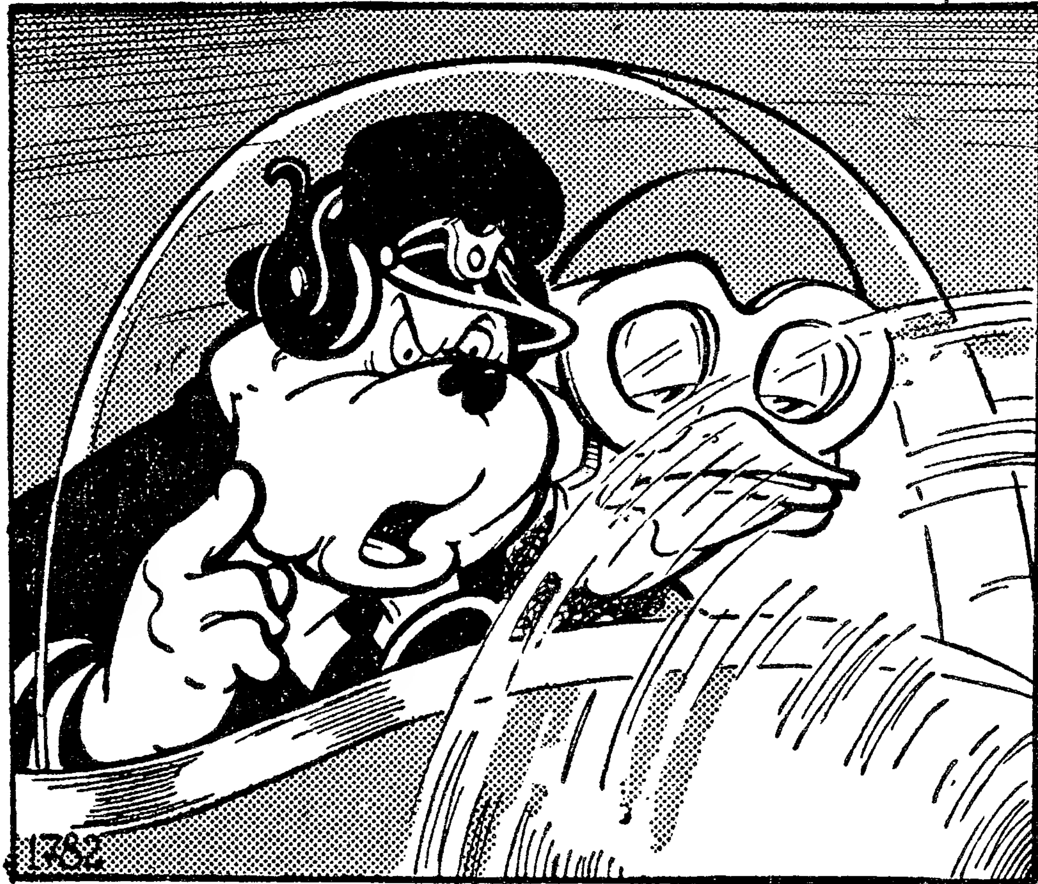
Heer Bommel stak zijn hoofd naar buiten en keek verblekend in de diepte.

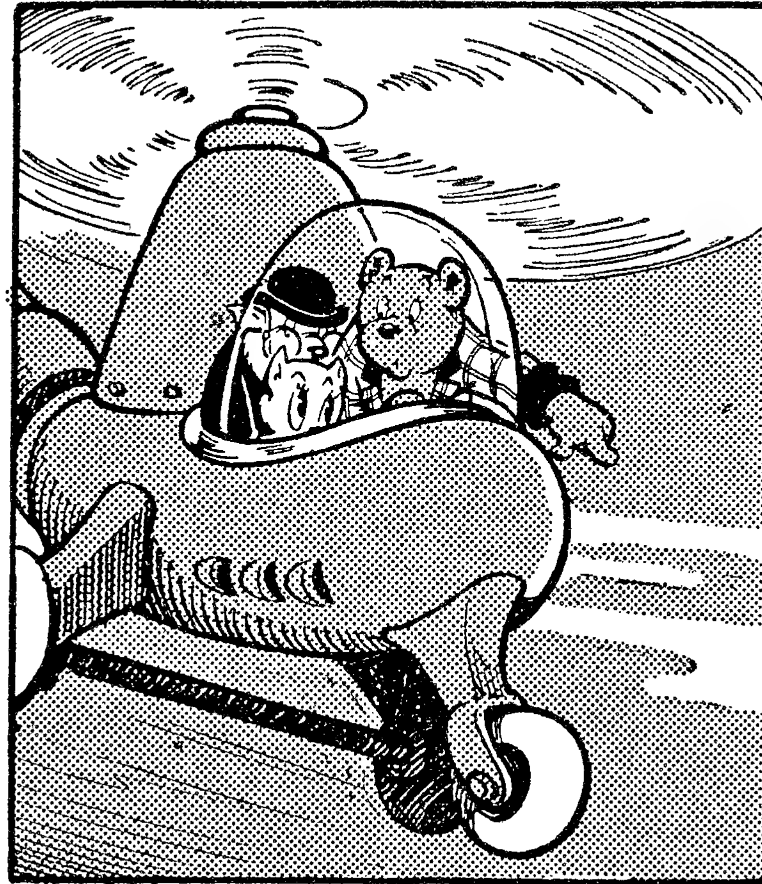
„K-k-kom m-maar boven, heer Dorknoper!" sprak hij. „Ik bedoel, het spijt me, dat u daar zo hangt. De machine zal beter sturen als u binnen zit, bedoel ik!"

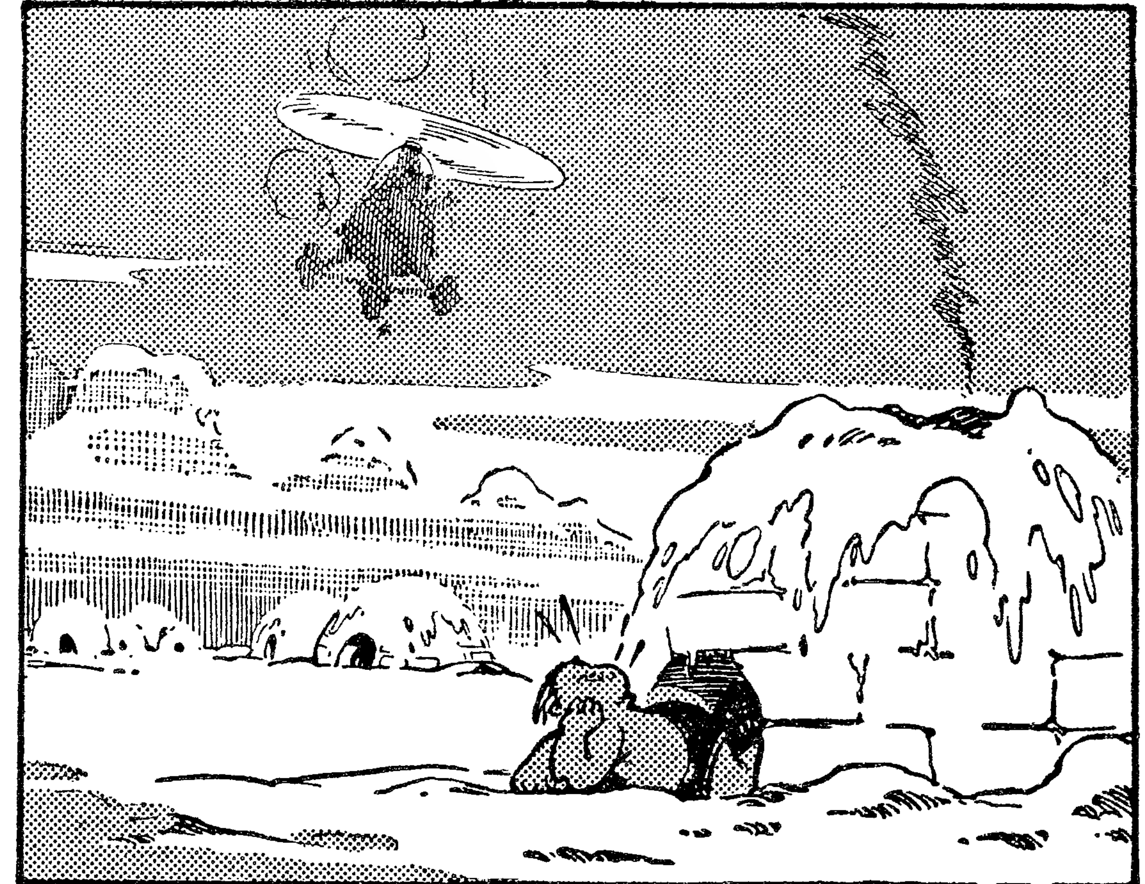
Onder het toestelletje klonk een rauw geluid en enig geschud en geslinger verried, dat er iemand de touwladder beklom. Even later werd het paarse gelaat van de totaal verkleumde ambtenaar eerste klasse zichtbaar en heer Ollie haastte zich hem naar binnen te trekken.

Het was duidelijk, dat de heer Dorknoper woedend was. Zijn verwrongen trekken en gebalde vuisten spraken een duidelijke taal, die overigens ernstig belemmerd werd door het klapperen van zijn tanden. Tom Poes besloot dan ook om niet naar hem te luisteren doch snel voort te vliegen. De politie zou waarschijnlijk wel een achtervolging gaan inzetten, dacht hij, want het ontvoeren van een ambtenaar is een lelijk ding. Daar kwam nog bij, dat er uit het Noorden een dichte mist kwam opzetten en daar het lichte toestelletje niet over radar beschikte en ook overigens weinig technische gemakken bood, beloofde het een zorglijk reisje te zullen worden..."

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Commissaris Bulle Bas had zich, zoals we gezien hebben, in zijn vliegtuig gezet en toen de piloot het toestel op enige hoogte had gebracht, gromde hij enige aanwijzingen en zette de koptelefoon op het grimmige hoofd.

Hij begreep, dat hij een moeilijke tocht voor de boeg had. De enige aanwijzing die hij had, was immers, dat de ontvoerde ambtenaar in noordelijke richting, onder aan een touwladder hangend, door de lucht bewoog. En dat is zelfs voor de listigste speurder weinig om op voort te bouwen. Maar hij aarzelde niet zijn plicht te doen en er het beste van te maken, er op vertrouwende, dat zoiets altijd beloond wordt. Dat bleek ook nu. Want zodra de koptelefoon goed en wel op zijn oren klemde, hoorde hij een benauwde stem in het apparaat, die hem bekend voorkwam.

„Mist!" zei de stem op zorglijke toon. „Wat een mist, jonge vriend! We kunnen niets zien! Hoe weet je nu, wanneer je rechts af moet?"

De scherpe politieambtenaar begreep onmiddellijk, dat de ontvoerders vergeten hadden hun microfoon uit te schakelen en bovendien drong het na enig deduceren en combineren tot hem door, wie de spreker was. Hij schoot recht en greep zijn apparatuur.

„Bommel!" riep hij in zijn microfoon. „Bommel! Luister je? Hier is commissaris Bas! We zijn je op het spoor!"

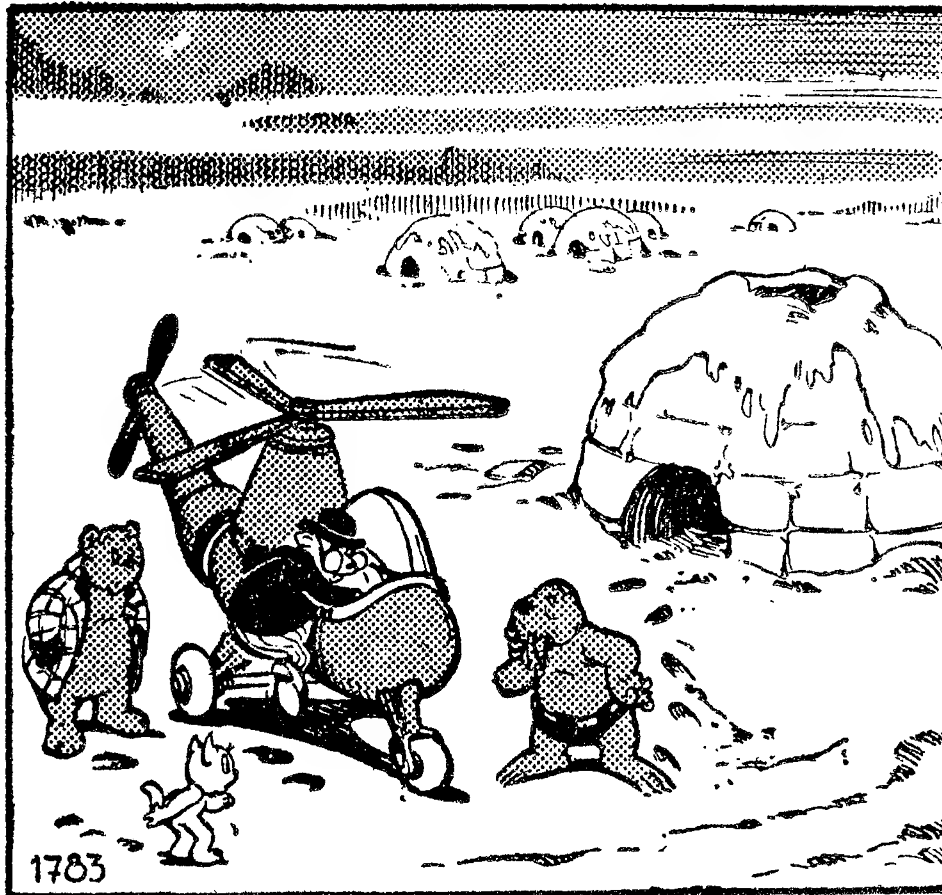
Heer Ollie tastte verblekend naar zijn oren en schoof het telefoontje heen en weer.

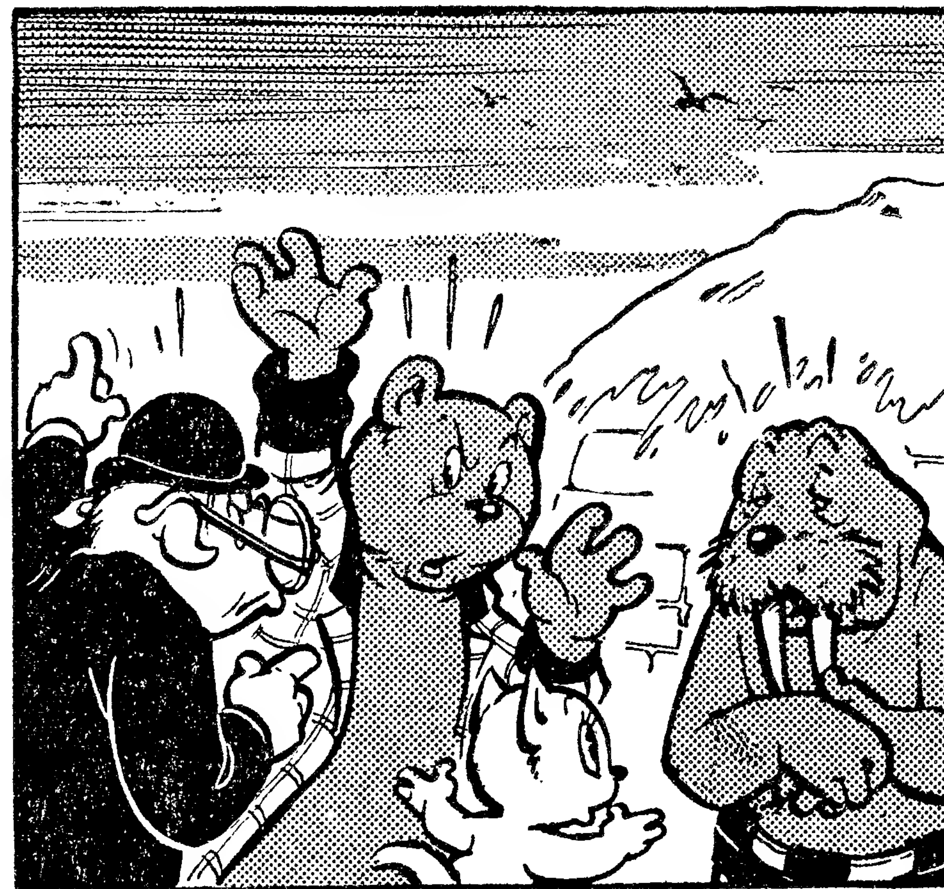
„De po-popo-politie!" piepte hij. „De politie is ons op het spoor, Tom Poes! Wa-wat moeten we doen? Ach, wat een toestand!"

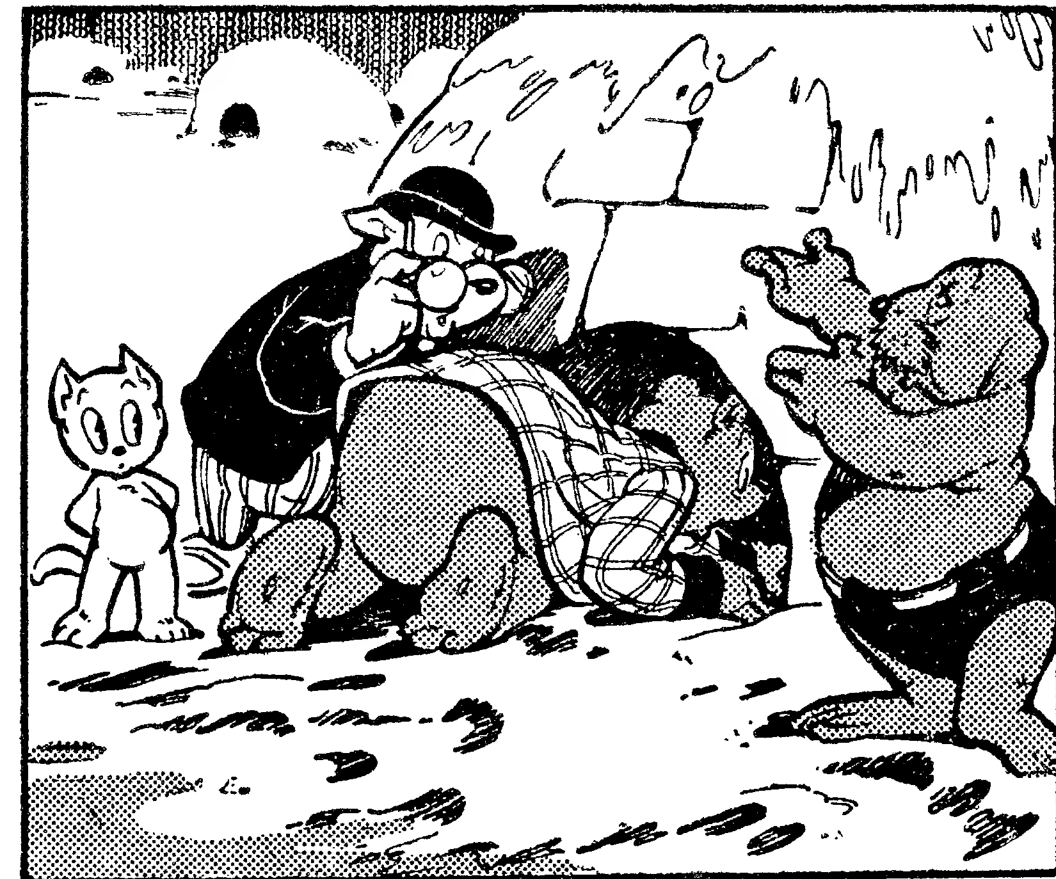
„Dalen!" donderde de commissaris. „Dalen en wachten, tot ik ter plaatse ben! Begrepen?"

Tom Poes hoorde het bevel en liet de helicoptère voorzichtig door de mist zakken totdat de machine op de grond stond. En toen bleek, dat ze in een kaal en koud soort poollandschap terecht waren gekomen...

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1783

Het landschap waarin Tom Poes de helicoptère had neergelaten was kaal en troosteloos. Een kille ijsvlakte strekte zich naar alle kanten uit en enkele grauwe bergmassieven staken hun gekartelde kammen in de mist. Maar helemaal onbewoond was dit gebied toch niet. Vlak bij het gedaalde toestel bolden enkele ijshutten uit de grond op en een enkele inboorling trad belangstellend nader toen Tom Poes en heer Bommel, gevolgd door de ongelukkige ambtenaar Dorknoper uit het toestel klommen.

„Wel, wel! Wat een drukte!" gromde de inboorling ontevreden.

Tom Poes draaide zich om en staarde hem vol verbazing aan.

„U bent de neef van kapitein Wal Rus!" riep hij uit. „Woont u hier?"

„Ja!" sprak de ander kort. „Wat zou dat? Wat kom je hier doen?"

„We moesten hier dalen op bevel van de politie!" legde heer Ollie gejaagd uit. „Een klein misverstand, ziet u? Ze denken, dat wij deze heer hier ontvoerd hebben!"

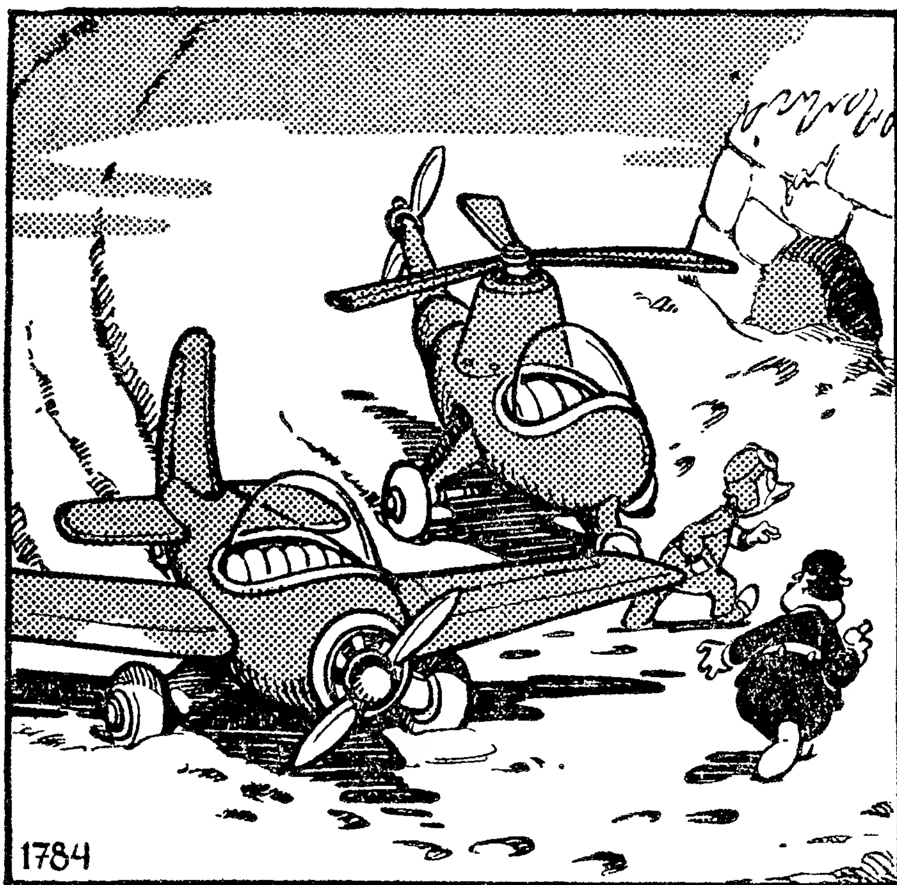
Op deze woorden trad de ambtenaar eerste klasse naar voren en lichtte de bolhoed. „Dorknoper is mijn naam!" kondigde hij aan. „Niet alleen hebben deze individuen mijn toestel gestolen en mijn persoon ontvoerd, maar bovendien zijn het nog deviezen-zwendelaars en spionnen!"

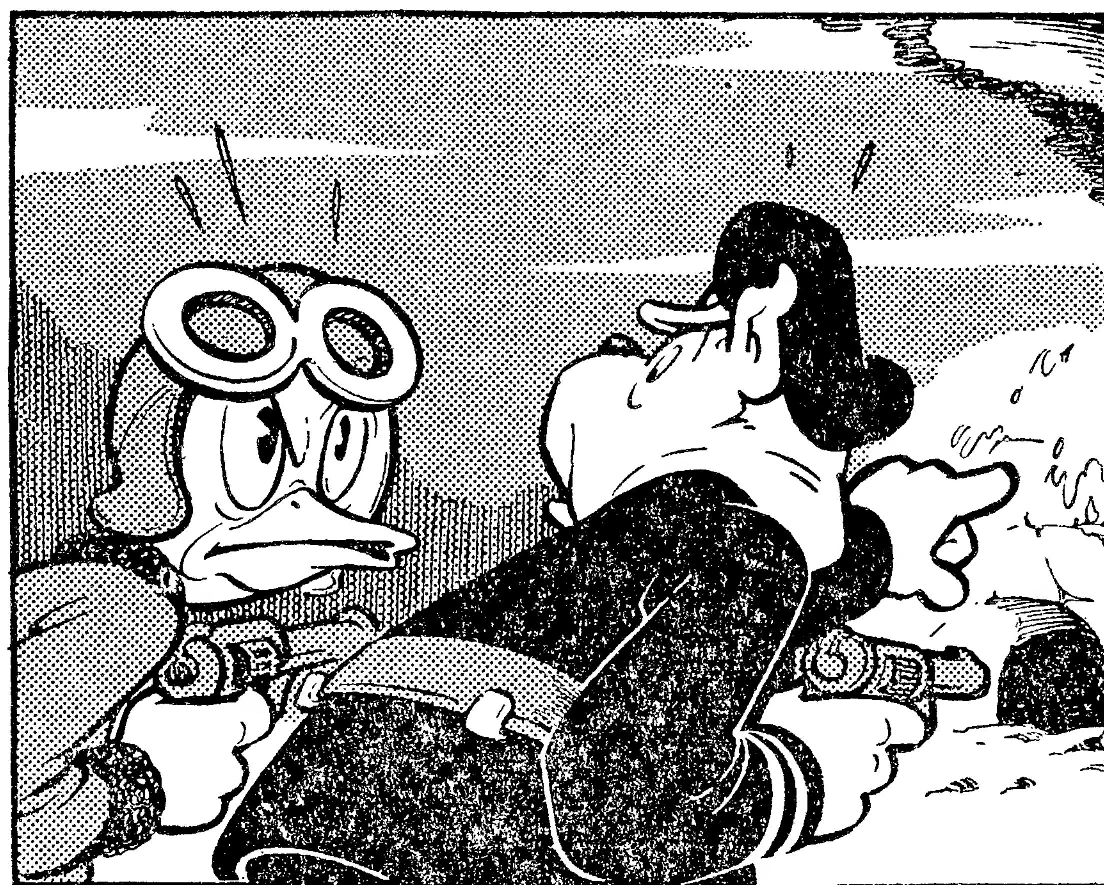
„Hm!" gromde de neef van de kapitein, „de beschaving dringt toch ook overal door. Zelfs hier is men niet meer veilig! Wat een ellende!"

„Wees niet bevreesd!" hernam de beambte. „De politie is bereids onderweg en deze lieden zullen in hechtenis worden genomen zoals het hoort — daar sta ik voor in!"

De walrus schudde het hoofd. „Wat een onzin!" hoorde men hem mompelen. „Wat een wartaal! Maar goed . . . ik zit er mee. Kom binnen, figuren! Ik ben weliswaar een ongeletterde, maar niemand zal kunnen zeggen, dat ik ongastvrij ben!" En hij wees met een uitnodigend gebaar naar de lage ingang van zijn ijshut.

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Commissaris Bulle Bas had in het geheel geen gemakkelijke tocht. Want weliswaar had hij de ontvoerders van ambtenaar Dorknoper bevel gegeven tot dalen, maar daarmee wist hij nog niet waar ze zaten. Laag onder de wolken vliegend speurde hij en de piloot door de mist heen, nu eens in Oostelijke, dan weer in Westelijke richting vliegend, totdat ze tenslotte met meer geluk dan wijsheid de gelande helicoptère in de gaten kregen.

Nu zette de vliegenier zijn machine voorzichtig aan de grond en volgde zijn chef naar buiten, het ijsveld op.

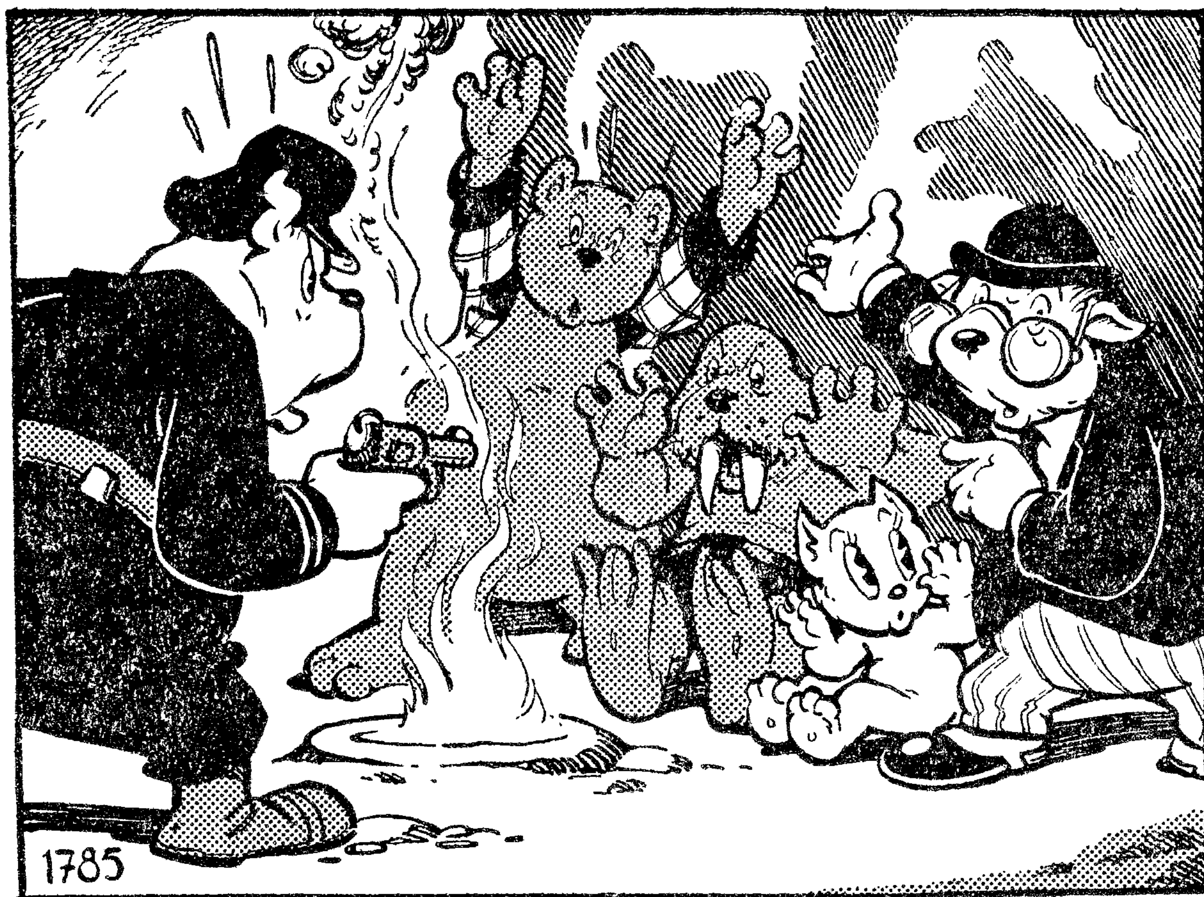
„Hier moeten ze zijn!" sprak Bulle Bas op gesmoorde toon. „Trek je revolver, Wafelbakker, en houd hier buiten de wacht. Ik ga deze ijshutten in om de misdadigers te arresteren. Maar wees voorzichtig, de kerels zijn tot alles in staat! Ik heb reden om aan te nemen, dat zij de vijanden zijn waar men tegenwoordig zo veel van hoort!"

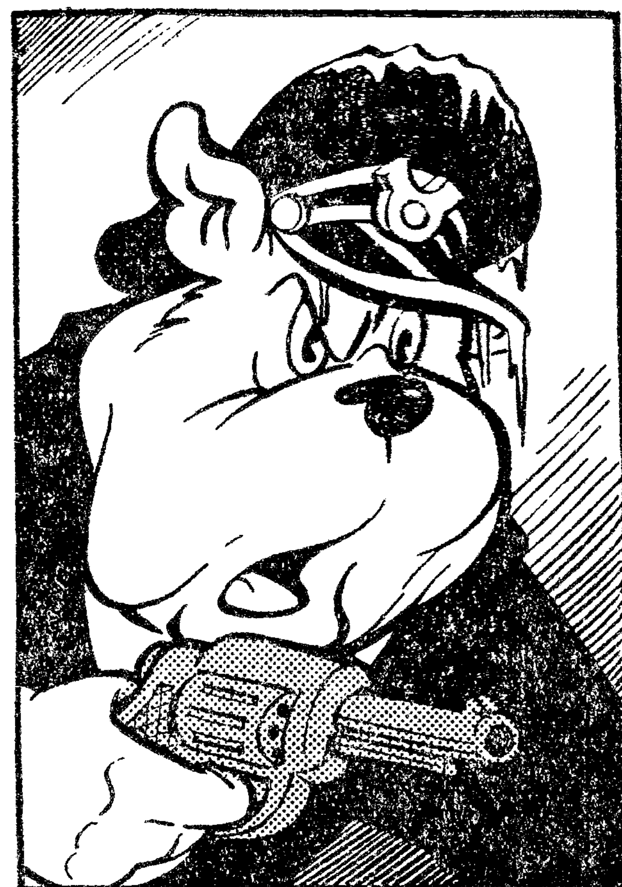
Intussen zaten heer Bommel en Tom Poes met de ambtenaar Dorknoper om een vuurtje in de hut van de gastvrije walrus en voerden een gedrukt gesprek. De beambte eerste klasse had hun gastheer alles verteld over het werken en streven van de paraten-eilanden en hem gewezen op het mooie van het paraat zijn. „U zult begrijpen", zo besloot hij, „dat wij scherpe maatregelen nemen tegen iedereen, die ons prachtig werk in de wielen tracht te rijden. In onze maatschappij is geen plaats voor de vijand en zijn handlangers!" En hij wierp een duistere blik op Tom Poes en heer Ollie.

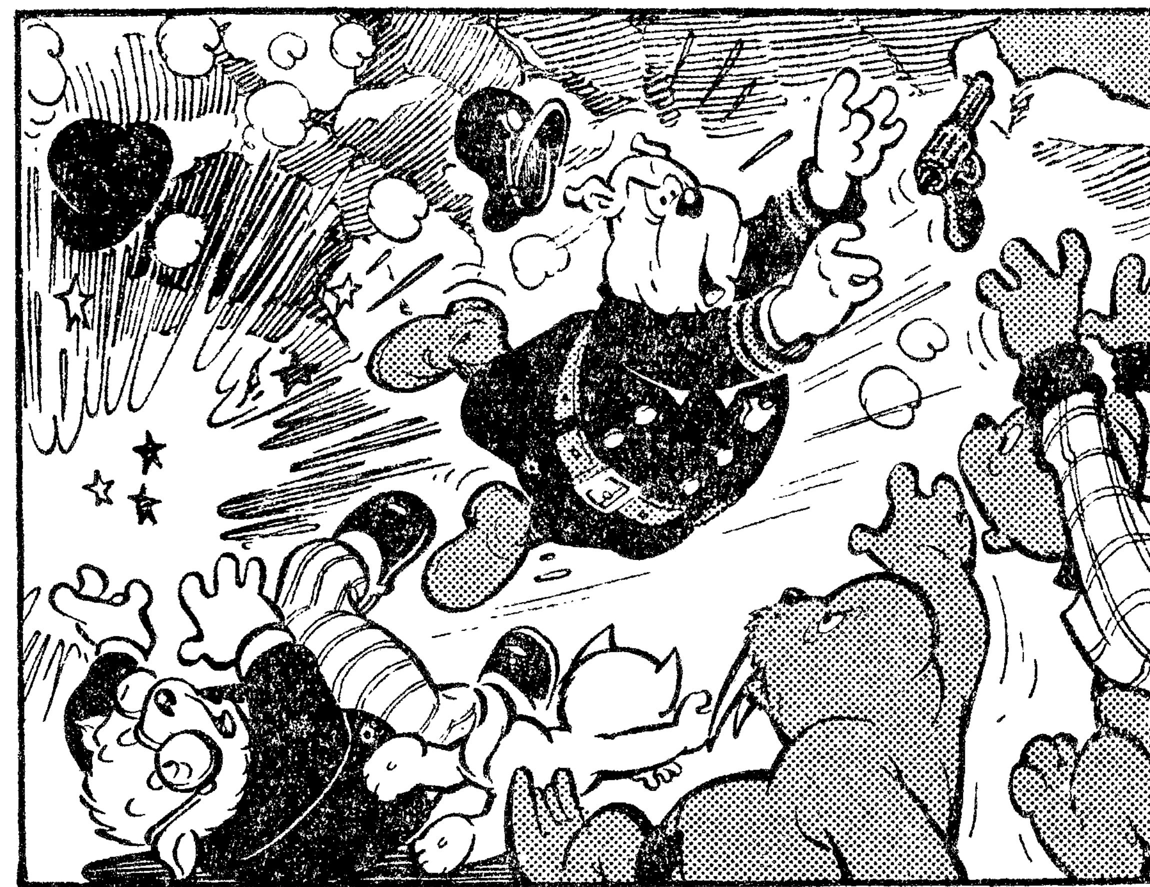
Deze laatste had zich al die tijd zitten verbijten en maakte zich nu gereed om iets in het midden te brengen, toen plotseling commissaris Bulle Bas op handen en voeten in de ingang verscheen, met een vuurwapen in de aanslag.

„Handen omhoog!" commandeerde hij. „Het is gedaan met jullie hoge sprongen! Wie zich beweegt is er bij!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

De heer Dorknoper ademde verlicht op, toen de commissaris van politie binnenkroop.

„Neem ze onder schot!" sprak hij op scherpe toon. „Zij zijn de vijanden, meneer Bas! Dit is werkelijk een mooi staaltje van opsporingswerk! Aha! Onze politie rust niet. Zij jaagt de „onmaatschappelijke elementen op tot aan de uithoeken der aarde!"

„Is het nou uit?" gromde het familielid van kapitein Wal Rus. (Zijn naam was Robertus, maar hij had nog geen tijd gevonden om zich voor te stellen). „Ik zit hier voor gek! Wat kom je hier doen? Gastvrijheid kan je krijgen, maar die handen-omhoog-stekerij kan je beter in de beschaafde wereld laten!"

„Geen praatjes!" blafte de commissaris. „Ik ga jullie namen opschrijven en dan ga je mee naar het bureau! Jullie hebben de heer Dorknoper ontvoerd!"

„Waarom zou ik hem ontvoeren?" hield Robertus aan. „Hij is vervelend gezelschap en om losgeld is het mij niet begonnen! Ik heb geld genoeg!"

„Net wat ik altijd zeg!" viel heer Bommel in. „Waarom zou ik hem ontvoeren? Geld speelt voor een heer geen rol!"

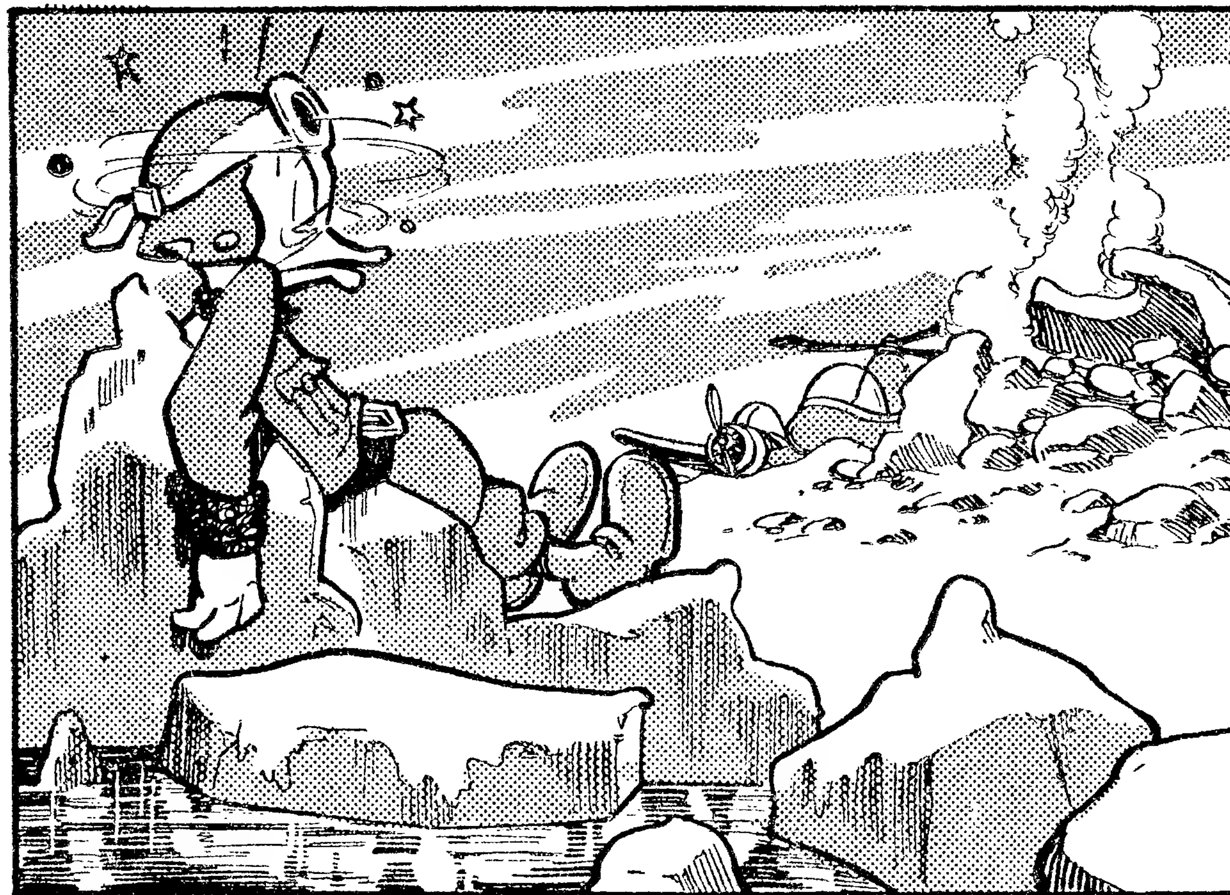
„Aha!" riep de ambtenaar uit. „Hoort u dat? Geld speelt geen rol, zeggen ze! Het is dus duidelijk, dat zij de vijanden zijn! Noteer dat, meneer Bas!"

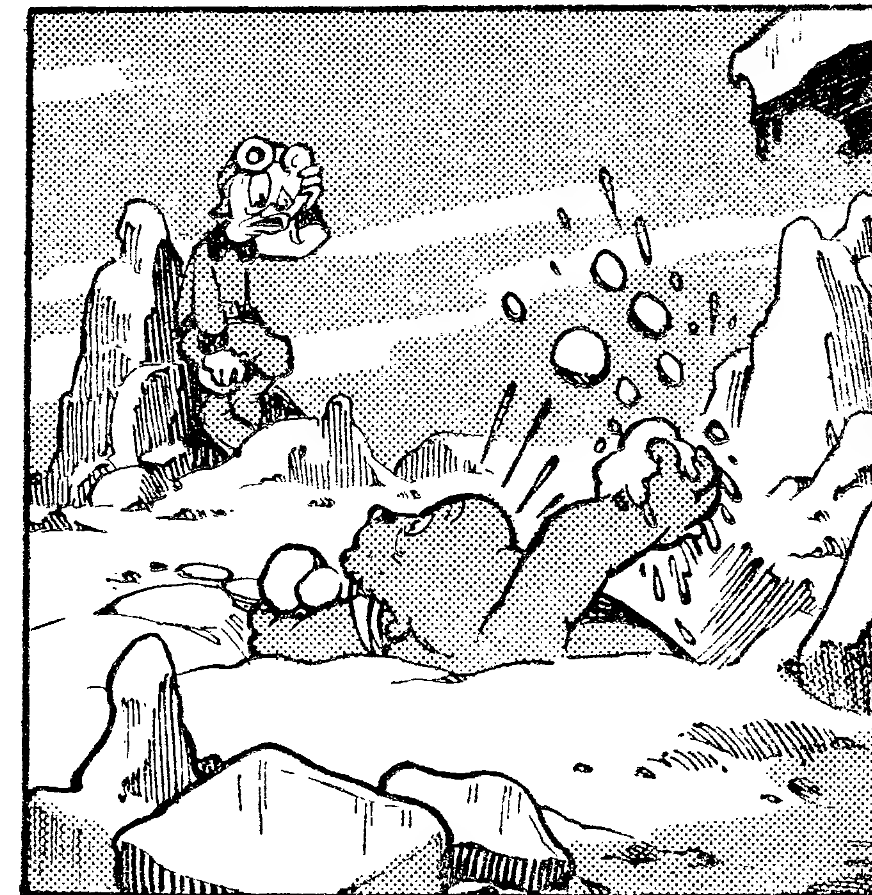
De commissaris maakte zich gereed zijn notitieboekje te trekken, maar op dat moment had er buiten de hut een hevige ontploffing plaats. De ijswanden wankelden en stortten in en de hooggeplaatste politie-beambte werd door de grote luchtdruk als een projectiel naar binnen geschoten.

„De vijand!" gilde de heer Dorknoper.

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

De echo's van de ontploffing stierven langzaam weg en toen de eerste verwarring wat bedaard was, bleek het, dat de ijshut voor de helft was ingestort. Buiten de blauwe plekken die commissaris Bulle Bas tijdens het neerstorten had opgelopen, was er echter niemand, die letsel had.

Heer Ollie zat in een hoek en maakte zachte jammergeluiden, terwijl de ambtenaar Dorknoper op eentonige wijze herhaalde: „De vijand is buiten!"

„Hoor eens!" sprak commissaris Bas, overeind komend, „dat klopt niet! Eerst zegt u, dat de vijand hier binnen zit en nu zegt u, dat hij buiten is! Daar kan ik niet bij!

„Bravo!' riep heer Bommel. „Eindelijk een verstandig woord! Eindelijk! Het begon voor een heer van mijn stand ook al haast te veel te worden!"

„Hm!" zei Tom Poes, „maar als de vijand buiten zit, moeten wij hem onschadelijk gaan maken! Hoe doen we dat?"

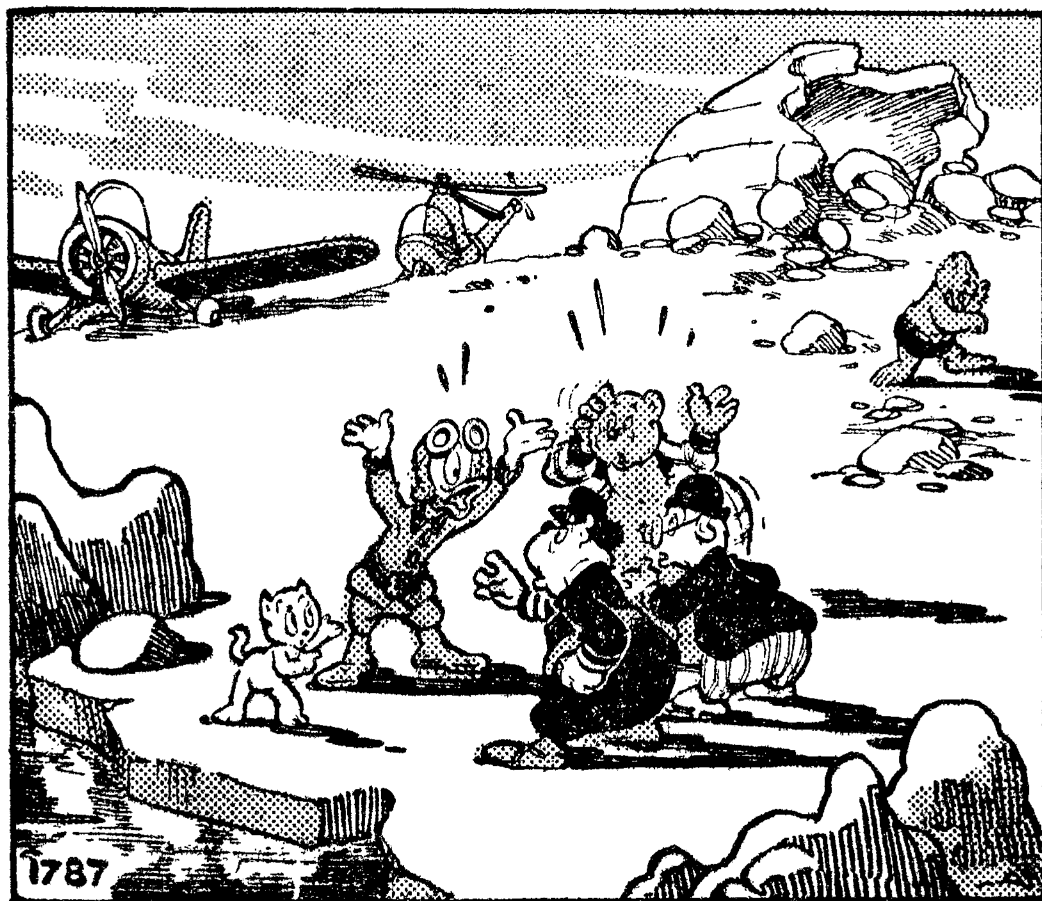
Er viel een drukkende stilte. Heer Bommel mompelde iets over een list verzinnen en de commissaris legde uit, dat hun positie te benard was om een uitval te doen, terwijl de ambtenaar Dorknoper verzekerde, dat geweld niet op zijn weg lag.

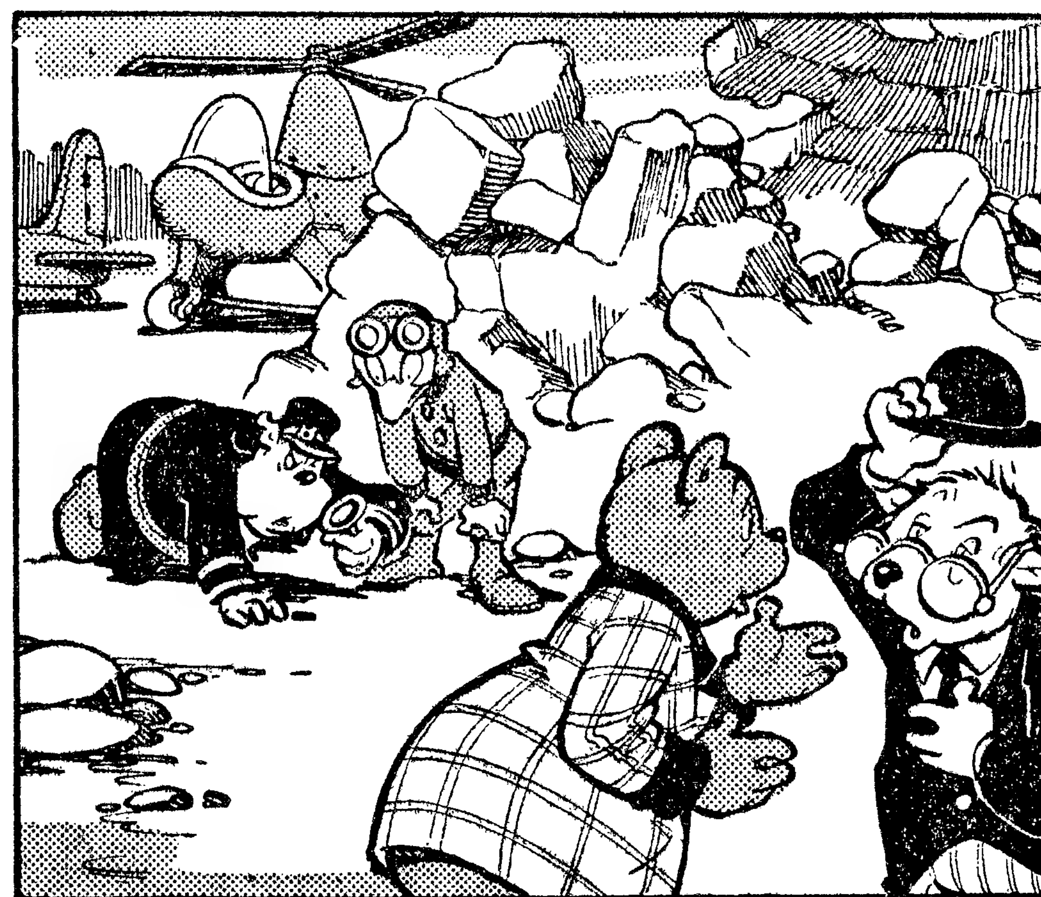
Neef Robertus maakte er een eind aan. Hij stond op en begon zich uit de ijsmassa naar buiten te graven. Nu, daar was niet veel te zien. De piloot van het politievliegtuig, Wafelbakker, lag er, half versuft door de explosie, tegen wat schotsen geleund en staarde lodderig naar het verschijnen van Robert Rus.

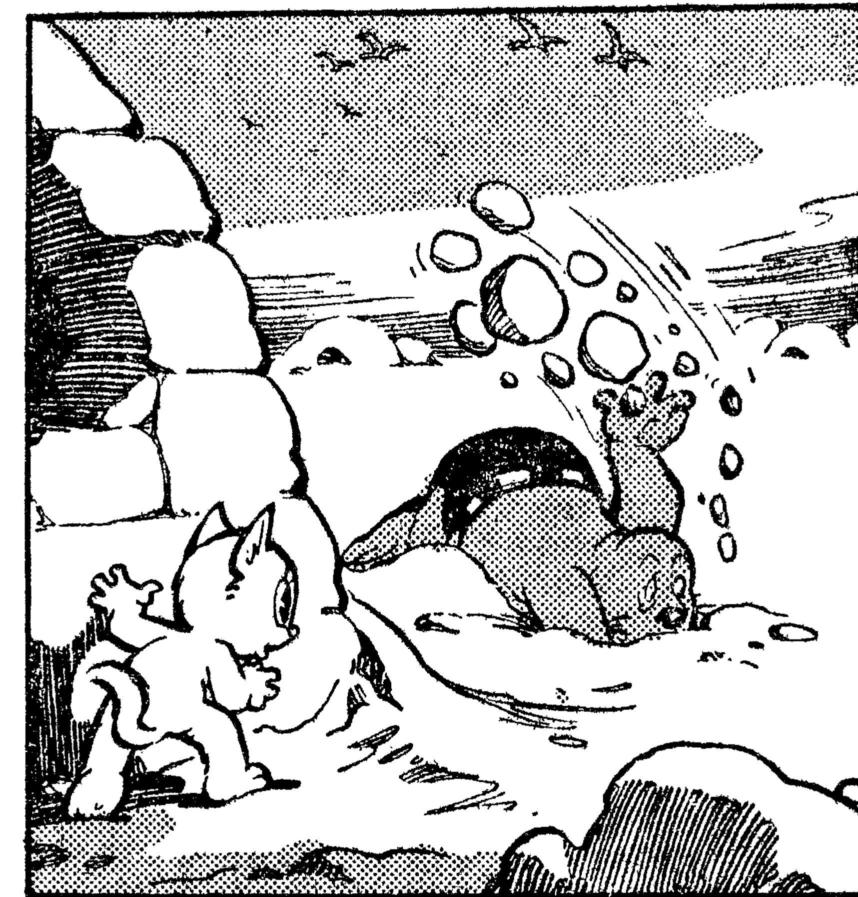
„Hallo! Gelukkig Nieuwjaar!' riep die. „Wie ben je? Ben jij de vijand! Heb jij geschoten?"

„Nee", mompelde de vliegenier vaag, „nee ik geloof het niet. Er.. eh.... er ontplofte iets, hier vlakbij. Een soort bol, zover ik kon zien".

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Voor het lodderig oog van piloot Wafelbakker doken nu achtereenvolgens heer Bommel, Tom Poes en commissaris Bulle Bas uit het gat in de sneeuw omhoog.

„Wat voer jij hier uit?" riep de laatste streng. „Wat was dat voor een knal, huh? Deed jij dat?"

„Nee, commissaris!" riep de vliegenier, jachtig recht springend. „nee, ik heb niet geknald. Heus niet! Er viel een soort bol hier neer — een rond ding zogezegd — en dat plofte uit elkaar. Echt waar commissaris!"

„Een bom dus!" stelde de scherpe politiebeambte op korte toon vast. „Dat was een aanslag op een ambtenaar in functie! De vijand moet in de buurt zijn, Wafelbakker! Help zoeken!"

Zo sprekende trok de Heer Bas een loupe en knielde, met de piloot aan zijn zijde, in de sneeuw neer.

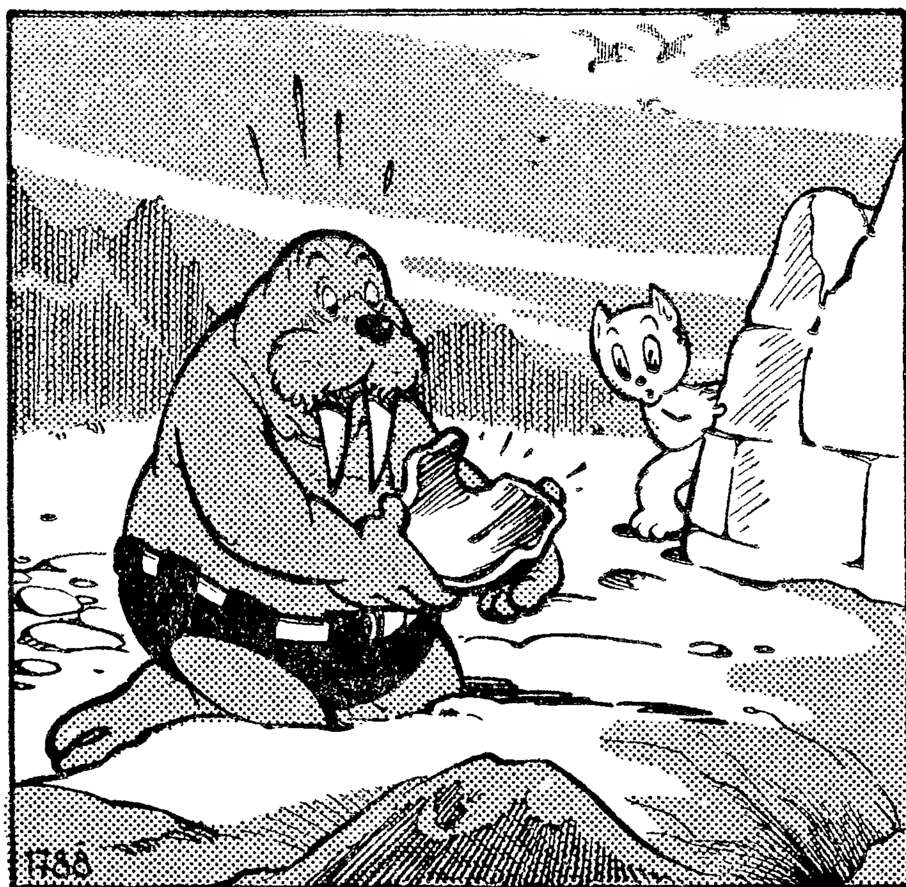
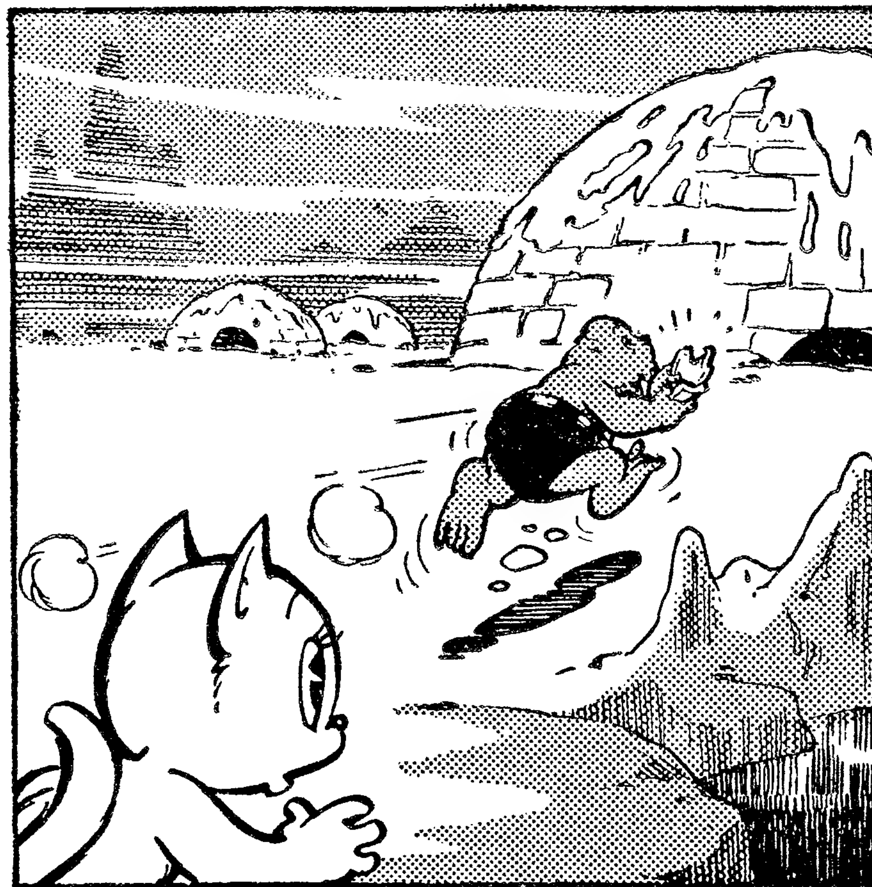
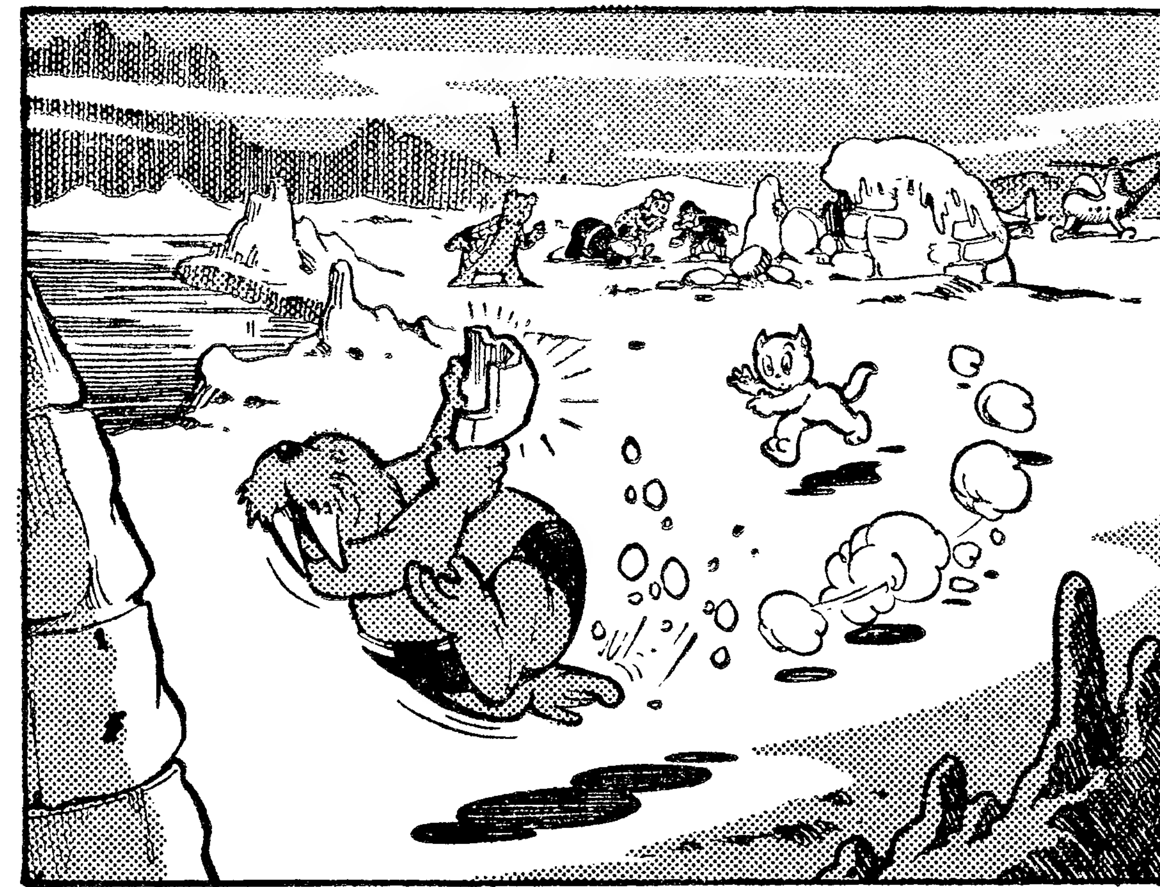
De ambtenaar eerste klasse Dorknoper staarde enige tijd naar deze bedrijvigheid en wendde zich toen wat bedremmeld tot heer Ollie.

„Verschoon mij, meneer Bommel!" sprak hij ernstig, terwijl hij de hoed lichtte. „Ik heb u miskend. Ik meende, dat u de vijand waart! Een betreurenswaardig misverstand! Ik hoop, dat u mij niet euvel duidt."

„Och, ik ben dat gewend!" zei heer Ollie een beetje wrang. „De tijd, dat een heer boven dergelijke verdenkingen stond is voorbij, vrees ik. Ach, men leert zich aanpassen. Maar het is moeilijk en ik ben vaak blij, dat mijn goede vader dit niet hoeft meemaken!"

Tom Poes was intussen wat afgedwaald. Hij had zo zijn eigen mening over alles wat er gebeurd was en daarom volgde hij met grote aandacht de bewegingen van de walrus Robert, die gejaagd in de sneeuw rondwroette. Een verdachte figuur, als je het mij vraagt.

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1788

De neef van kapitein Wal Rus groef bedrijvig in de losse sneeuw rond, die door de ontploffing was opgeworpen.

Tom Poes sloeg hem gade van achter de overblijfselen van de ingestorte igloo en dacht er het zijne van.

„Hij verwacht daar iets te zullen vinden”, mompelde hij bij zichzelf. „Misschien heeft er een bericht in die bom gezeten. En als dat zo is, dan is hij dus een bondgenoot van de vijand. Of misschien zoekt hij iets anders, dat waarde voor hem heeft. Bomscherven of zo!”

En ja hoor! Op dat moment gromde neef Robert een verheugde uitroep in zijn snor en sprong recht. In zijn handen had hij een stuk glanzend metaal van brokkelige vorm, dat hij met grote voorzichtigheid voor zich uit hield, terwijl hij het op een lopen zette in de richting van een grote ijshut in de verte.

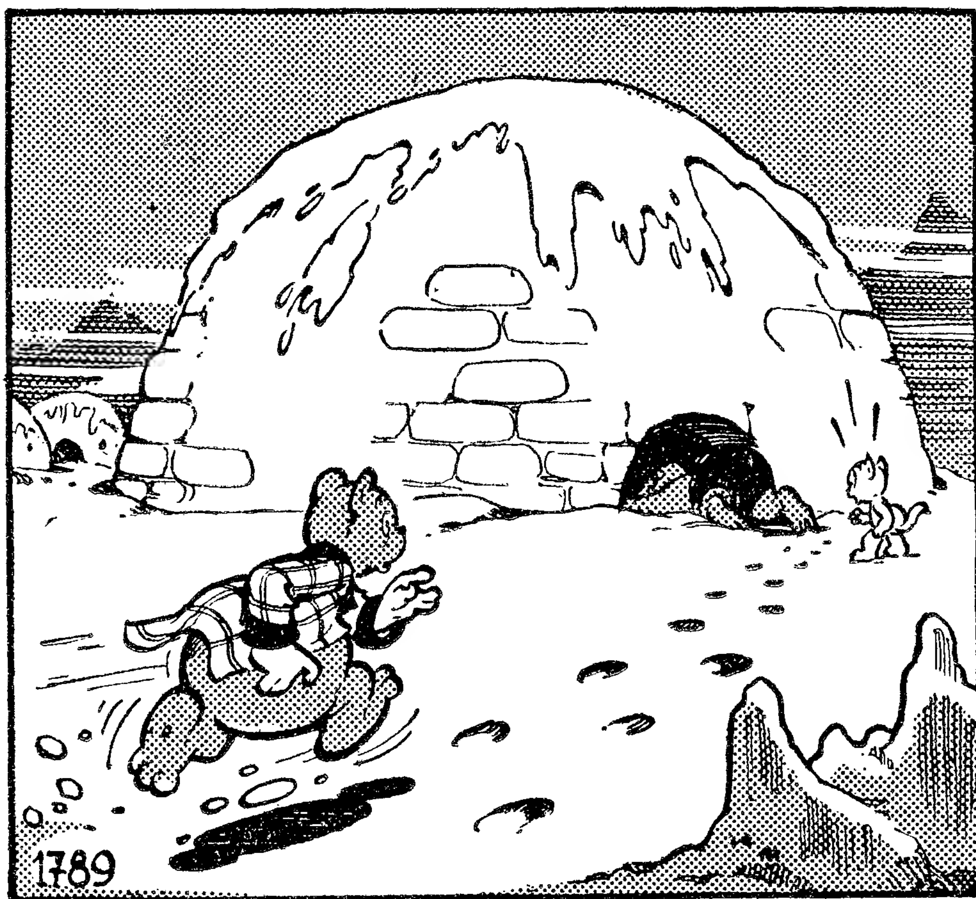
„Een scherf dus!” dacht Tom Poes. Hij aarzelde even, maar besloot toen om de ruige klant te volgen. Want het is altijd interessant om zeden en gebruiken van vreemde volken te leren kennen. En wat zo'n poolbewoner met een bomscherf gaat doen is de moeite van het bekijken waard, zeg nu zelf.

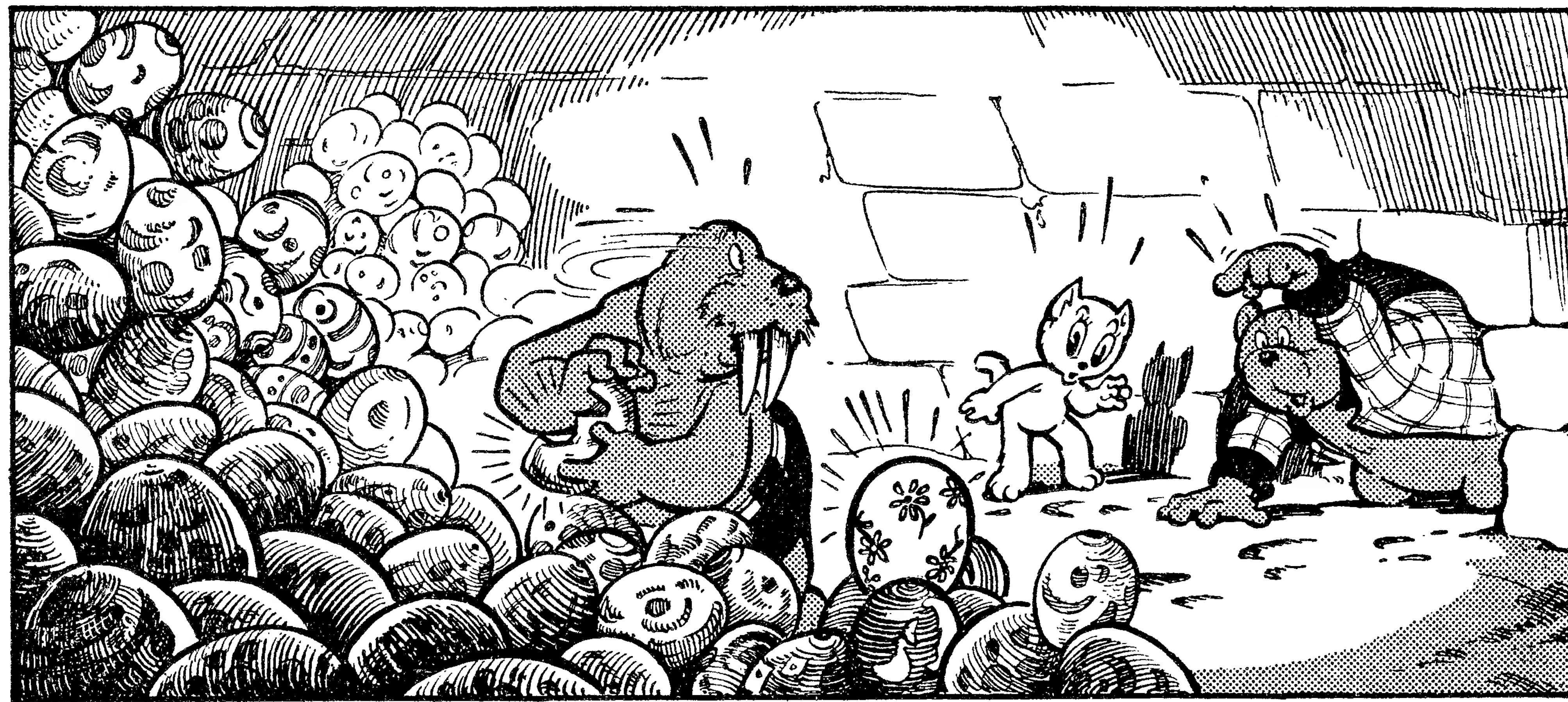
Heer Bommel was intussen erg moe geworden van het gesprek met de heer Dorknoper, die zich nog steeds uitputte in verontschuldigingen. „Het is niet juist, wanneer men denkt, dat een ambtenaar geen hart heeft”, sprak deze gevoelig. „Een ambtenaar is een wezen als ieder ander. Maar wij doen onze plicht, meneer Bommel — al is dat vaak een ondankbare taak!”

„Ja, ja!” zei heer Ollie. „U moet mij even verontschuldigen. Daar loopt mijn jonge vriend Tom Poes en het ziet er weer eens naar uit, dat hij mijn hulp nodig heeft.”

Hij snelde heen en heer Dorknoper wendde zich zuchtend tot commissaris Bulle Bas, die nog steeds bezig was om sporen van de vijand te zoeken....

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1789

Tom Poes volgde de bewegingen van de Walrus Robertus met grote verbazing en dat is geen wonder. Want het kan toch niet anders dan vreemd genoemd worden om in het barre Poolklimaat een verzamelaar van bomscherven aan te treffen. Toen neef Robert zich dan ook naar een grote Igloo spoedde en onder gesmoord gegiechel door het gat naar binnen kroop, snelde Tom Poes hem zonder bedenken na en deed hetzelfde.

Nu zal het oplettende lezertje zich nog wel van de vorige keer herinneren, dat Heer Bommel's aandacht getrokken was door het geheimzinnige gedoe van zijn jonge vriend. En toen hij hem nu achter de ruige poolgast aan, in de ijshut zag kruipen vatte hij kort besloten de slippen van zijn geruite jas te samen en kroop achter het groepje aan. Na enig benauwd gewurm in de enge toegang geraakte hij in het inwendige en wat hij toen zag deed hem ondanks zijn bekende zelfbeheersing een opgewonden kreet slaken, die de walrus en Tom Poes verschrikt om deed kijken.

En dat was geen wonder! Want de gehele Noorderhelft van de eenvoudige hut was ingenomen door fraai beschilderde metalen bollen die zacht glansden in het schijnsel van het Noorderlicht, dat door de ijswand zichtbaar was.

En deze bollen nu, waren dezelfde als die wij in het begin van deze ware geschiedenis op het eerste parateneiland hebben aangetroffen!

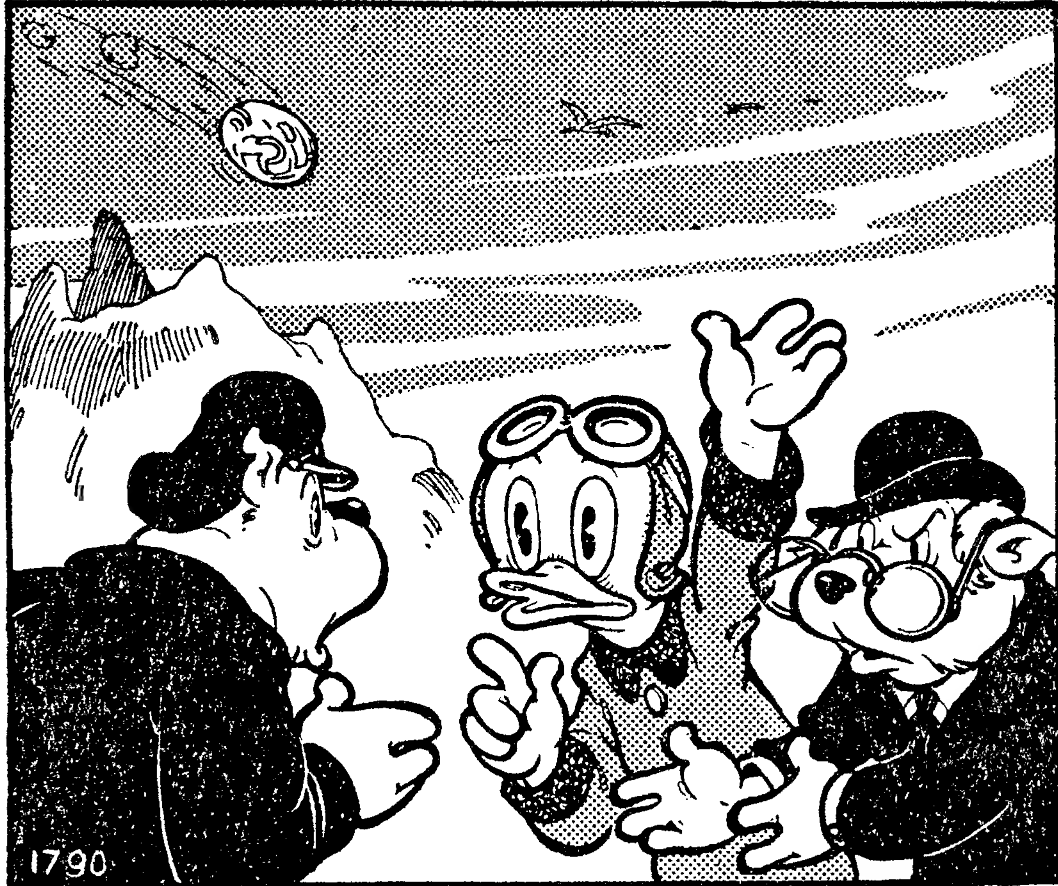
„Mijn bloempjesbol," kreet heer Ollie, naar een van de metalen voorwerpen wijzend.

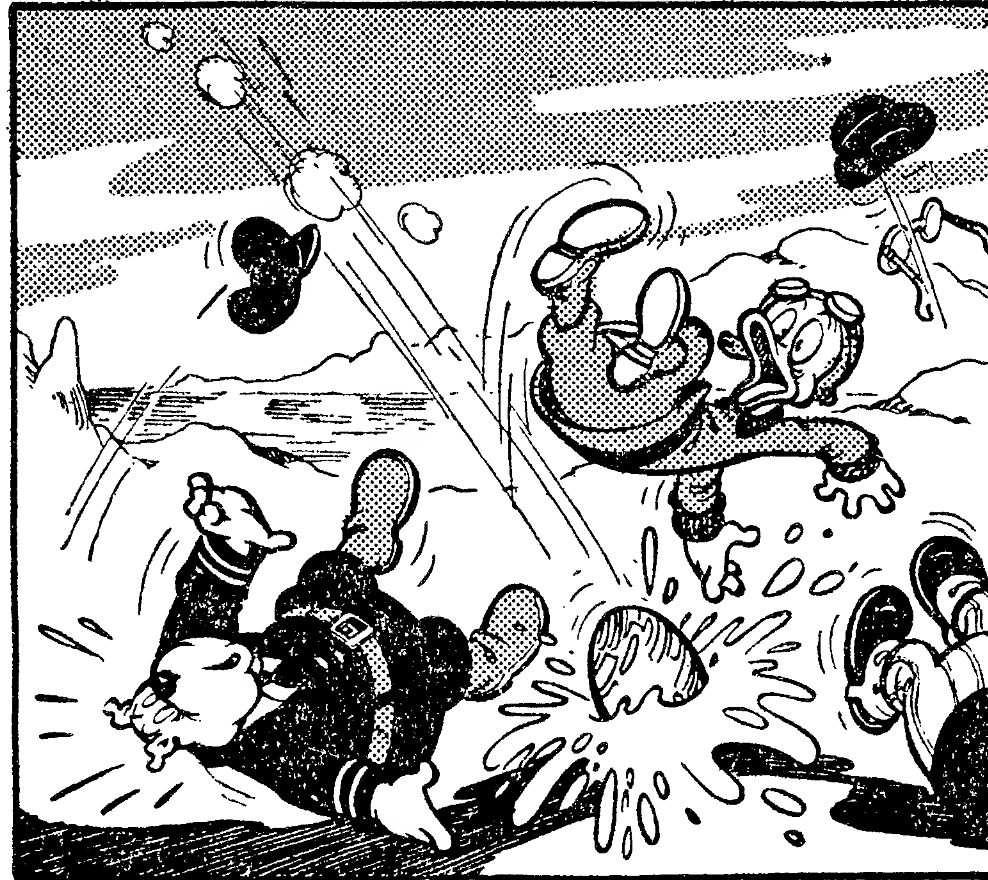
„Pas op!" riep Tom Poes. „Dat is geen bloempjesbol! Dat is een bom!"

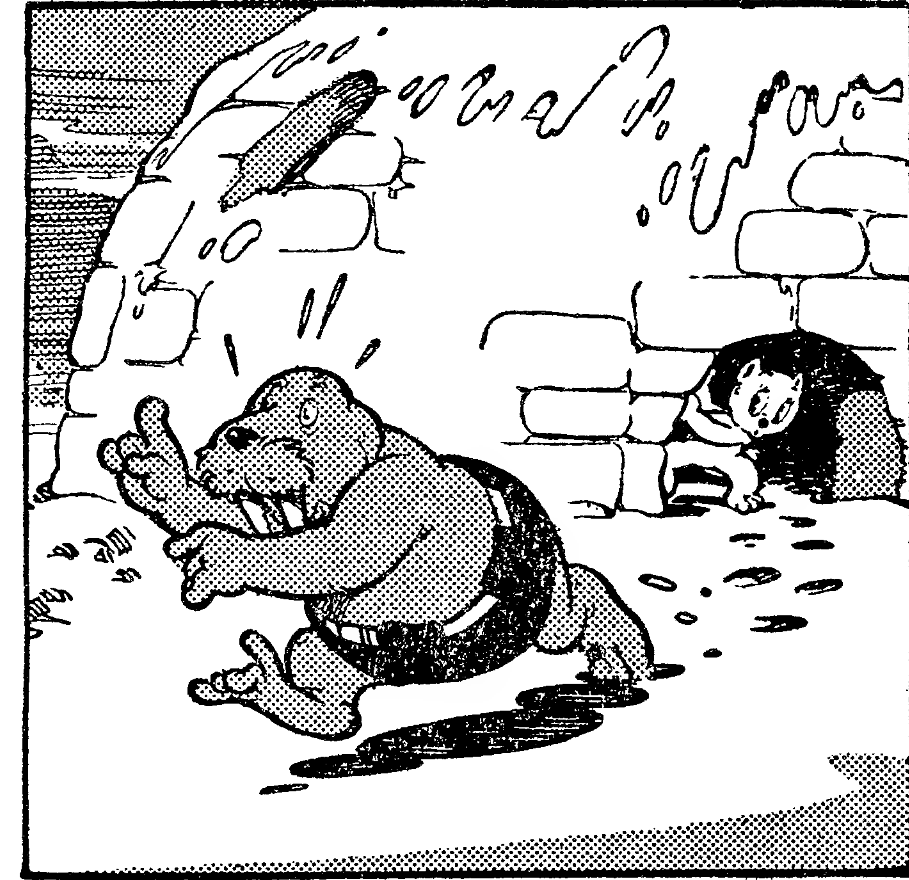
„Blijf af!" riep neef Robertus. „Deze bollen zijn van goud! En zij zijn van mij!"

„Van goud?" riep Tom Poes verbluft en heer Ollie herhaalde: „Van goud....!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1790

Terwijl heer Bommel en Tom Poes in de iglo vol verbazing naar de beschilderde-bollenverzameling van de walrus Robertus stonden te staren, beraadslaagde commissaris Bulle Bas buiten met de ambtenaar Dorknoper en de piloot. „De toestand is kritiek!", sprak de politiechef op ernstige toon. „Het is duidelijk, dat dit vreedzame land onder vuur ligt! We hebben kunnen waarnemen, dat hier zoeven een bom ontploft is. Ik stel vast, dat de vijand hier bezig is, heren!"

Er heerste even een gedrukt zwijgen, dat verbroken werd door de heer Dorknoper.

„We leven hier op een vulkaan!", jammerde de hooggeplaatste beambte met een gejaagde uitdrukking in de ogen. „Ik stel voor om eh.... ik eh.... ik wil hier weg! Ik meen, laten we hier vandaan gaan naar een rustige plek en een commissie benoemen, die de toestand in studie kan nemen!"

„Het toestel staat gereed!", zei de piloot Wafelbakker dringend. „Als u wilt, kunnen we vertrekken, chef!"

De commissaris opende de mond, om iets te zeggen, doch op dat moment klonk er een fluitend geluid boven hem.

„Duiken!", loeide de scherpe speurder, die met één blik de toestand had overzien. Het groepje tuimelde hevig geschrokken uit elkaar, terwijl er in hun midden een fraai beschilderde metalen bol tegen de grond sloeg.

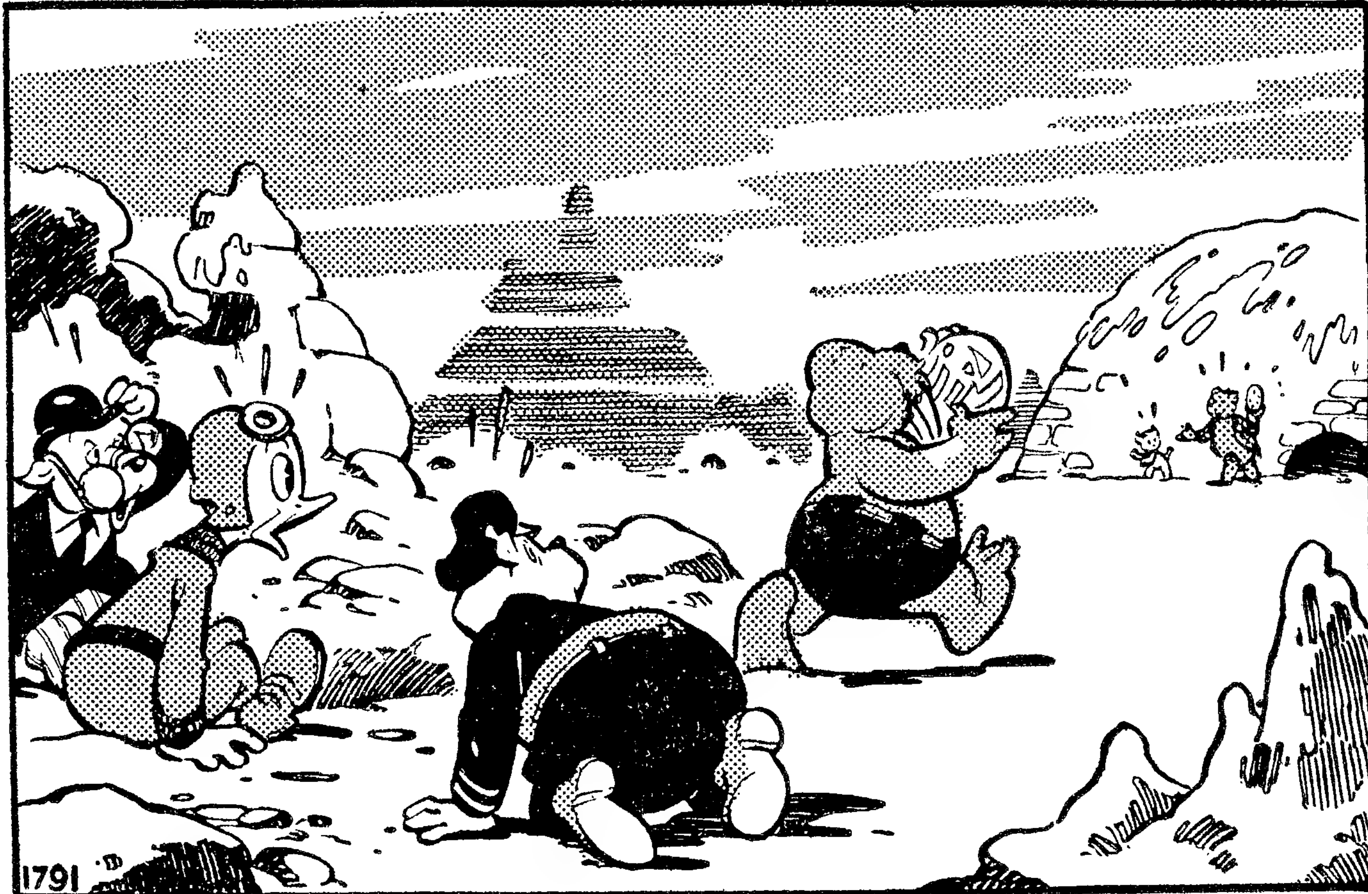
Het projectiel ontplofte echter niet, zodat de heer Bas het waagde een weinig overeind te komen en het akelige voorwerp te benaderen.

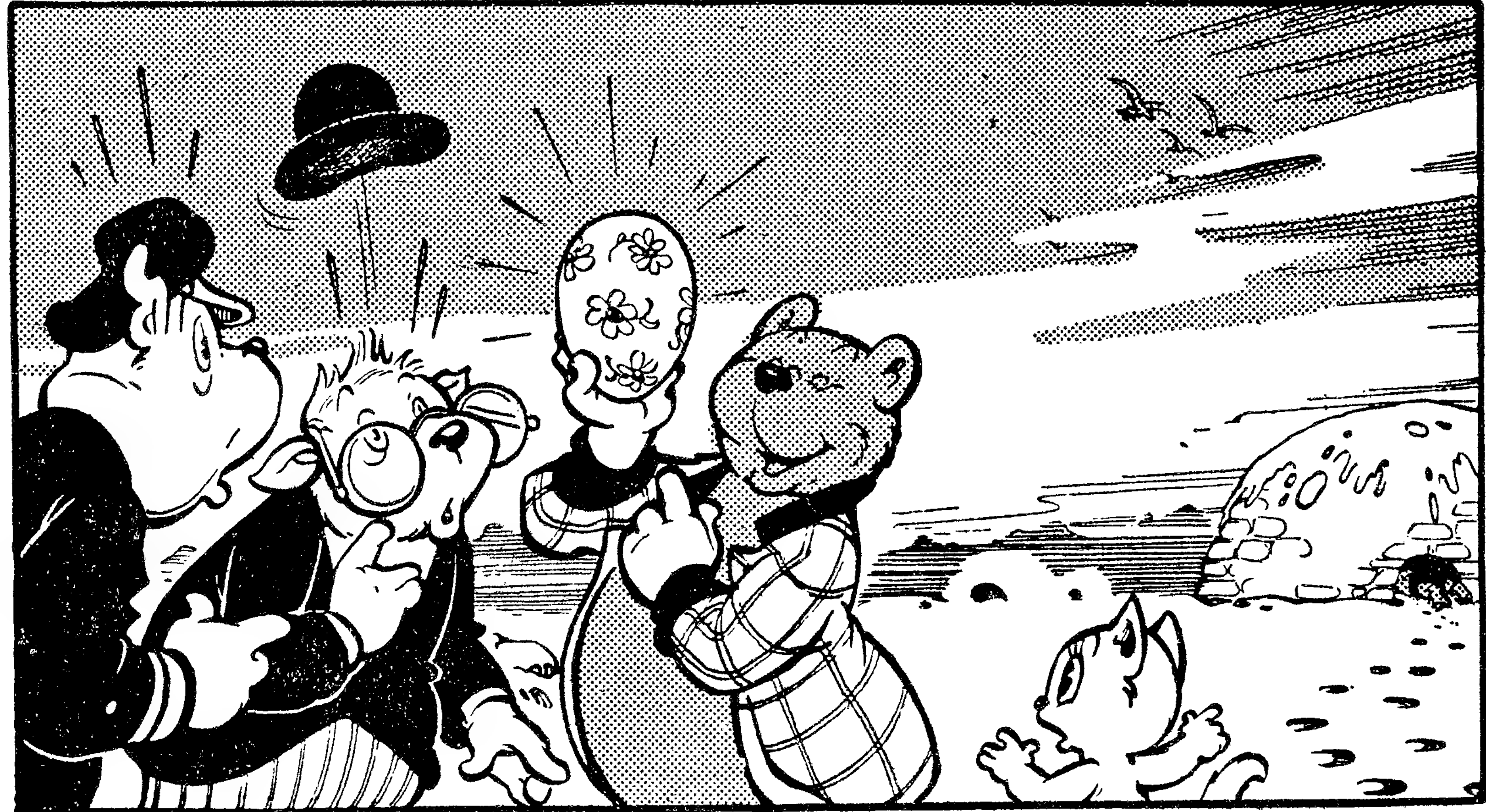
„Een blindganger", stelde hij vast.

Nu snelde er uit een iglo echter de gestalte van neef Robertus nader, die zich met een vreugdekreet op de bom stortte.

„Goud!", riep de walrus blij. „Steeds maar meer goud! Alles van mij!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1791

Commissaris Bulle Bas staarde een ogenblik verbluft naar de opgetogen walrus, die de beschilderde bol met een geoefende beweging opraapte en er mee heen snelde.

„Zeg eens, wat moet dat?", blafte hij toen. Doch neef Robertus was reeds te ver verwijderd om de vraag te horen, zodat er geen antwoord kwam.

De piloot Wafelbakker vond het pijnlijk om zijn chef een figuur te zien slaan. „Ik denk, dat die heer de bom gaat demonteren!", opperde hij.

„Die bom....", mompelde de heer Dorknoper. „Die bom lijkt op de cultureel beschilderde bollen, die wij plegen af te schieten...."

„Zei die vent niet, dat het ding van goud was?", gromde de commissaris op achterdochtige toon.

„Natuurlijk is het van goud!", zei de beambte eerste klasse. „Iedere bom is van goud, dat weet iedereen!"

Op dat moment voegden Tom Poes en heer Ollie zich bij het gezelschap. De laatste droeg zijn bloempjes-bol trots voor zich uit en er speelde een blijde glimlach om zijn lippen.

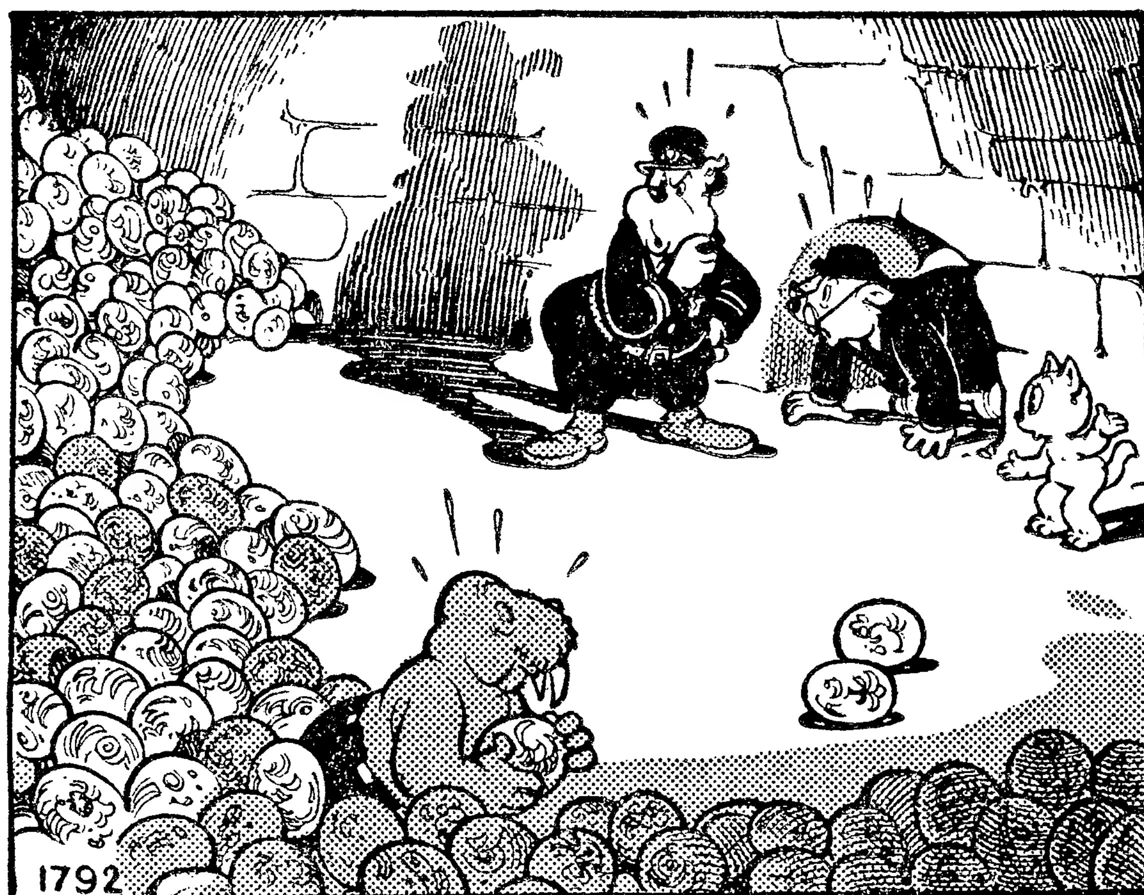
„Van goud!", mompelde hij zacht voor zich heen. „Mijn eigen, hele mooie knap beschilderde bol! En hij is van goud, zei de neef van kapitein Wal Rus, precies zoals dat hoort voor de bol van een heer! Wat zegt u er van?"

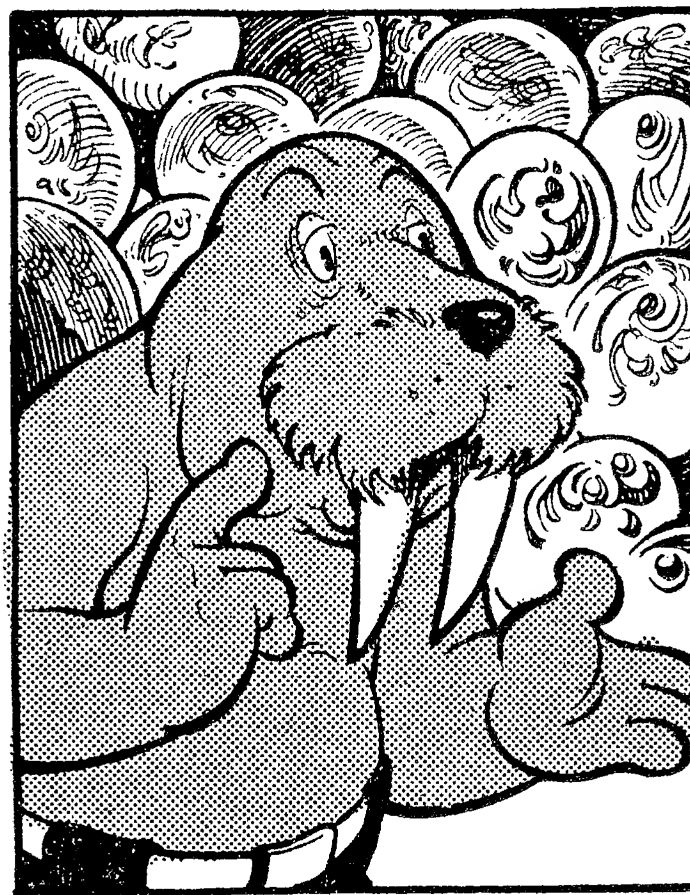
Nu werd het de commissaris te veel.

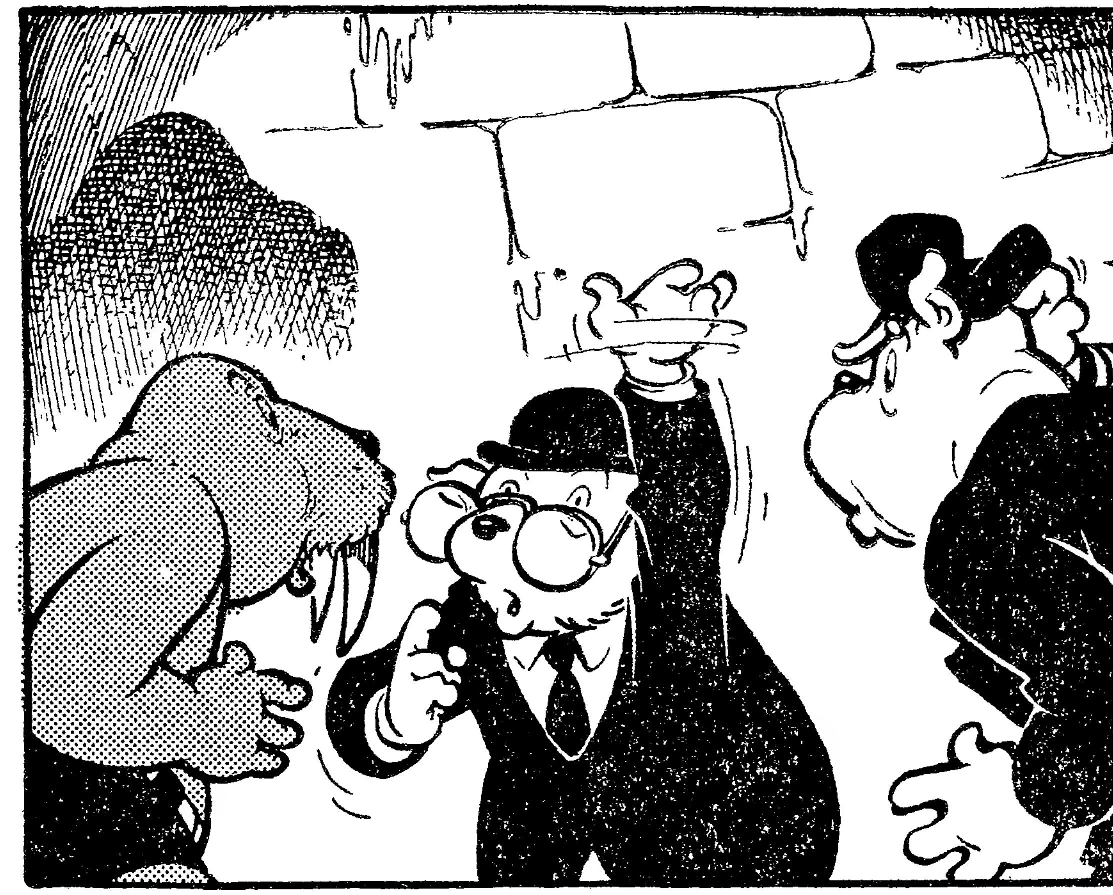
„Hebt u nu ook al zo'n ding?", brieste hij, zijn boekje trekkend. „Wat is dat hier voor een bende? Iedereen loopt hier met ammunitie rond alsof het niets is. Maar dat gaat niet! Die spullen moeten bij de politie worden ingeleverd — zo staat het in de wet!"

„Wel", zei Tom Poes, „dan moet u in die ijshut daar zijn! Die walrus Robertus heeft een hele iglo vol met die dingen!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Commissaris Bulle Bas stapte met forse pas in de richting van de iglo, die Tom Poes had aangewezen. Hij werd gevolgd door de ambtenaar eerste klasse Dorknoper, die er het zijne van wilde weten en zich gehaast achter de forse gestalte van de politiechef naar binnen wrong.

Daar was neef Robertus bezig een grote menigte bollen met zachte hand te ordenen en te schikken. Het binnendringen van al die vreemdelingen vermocht hem slechts weinig te storen.

„Niet aankomen!" gromde hij slechts. „Jullie mogen wel kijken, maar je moet daar blijven staan!"

„Zeg eens, dat gaat zo maar niet!" riep de commissaris. „Die bommen moeten worden ingeleverd!"

„O nee!" zei de walrus verstoord. „Ze zijn van mij! Ik heb ze op mijn land gevonden! Zodoende! Ik ben hier strandvoogd!"

„Maar het zijn bommen!" protesteerde de commissaris. „En ze zijn van goud! Ze moeten worden ingeleverd! Dat zeg ik er van!"

„Dat staat nog niet vast!" sprak nu de ambtenaar Dorknoper, zich in het gesprek mengend. „Het zijn bommen, die afgeschoten zijn. En het lijkt me duidelijk, dat degene, die er mee beschoten is, de eigenaar wordt. Welnu, de beschotene is de heer Robertus hier!"

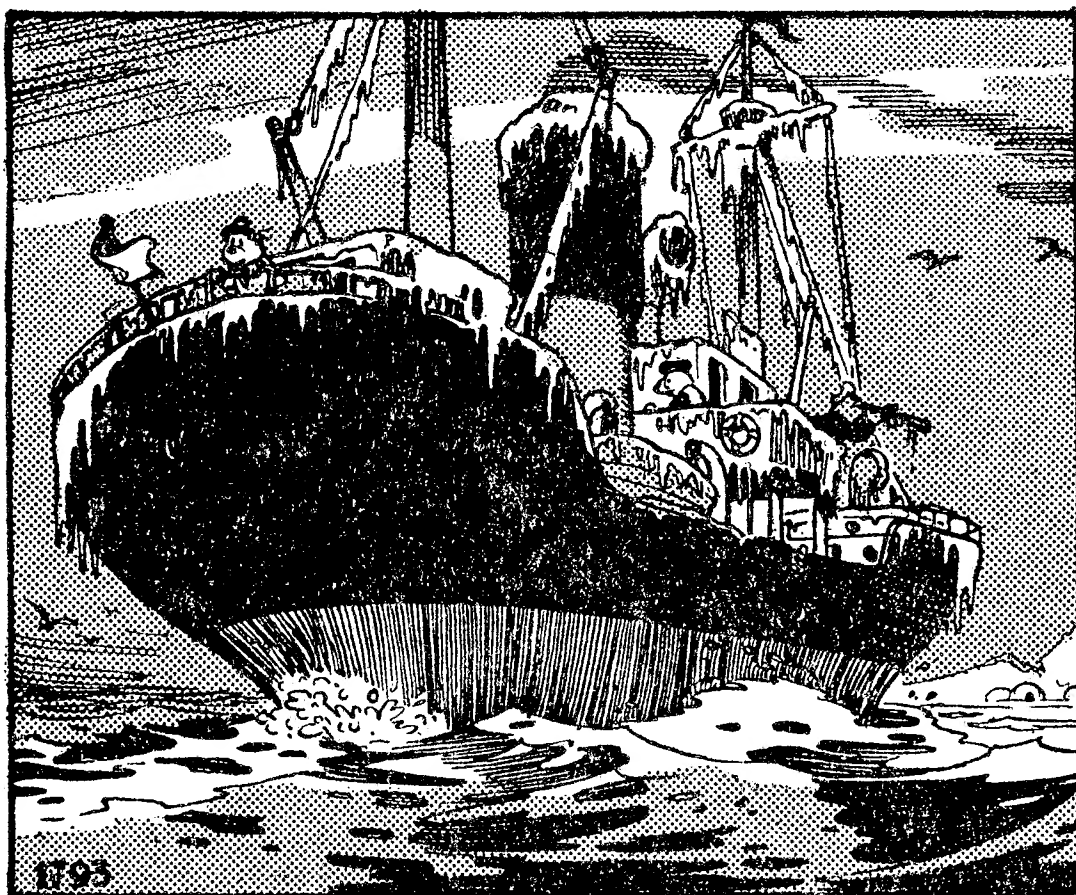
„Zo is het!" zei de walrus tevreden. „Ik word nu al jaar en dag met deze dingen beschoten. Dus zijn ze van mij! Uit!"

„Maar dan ben jij de vijand!" riep de scherpe speurder, die plotseling een helder inzicht kreeg. „Als jij beschoten wordt, ben jij de vijand!"

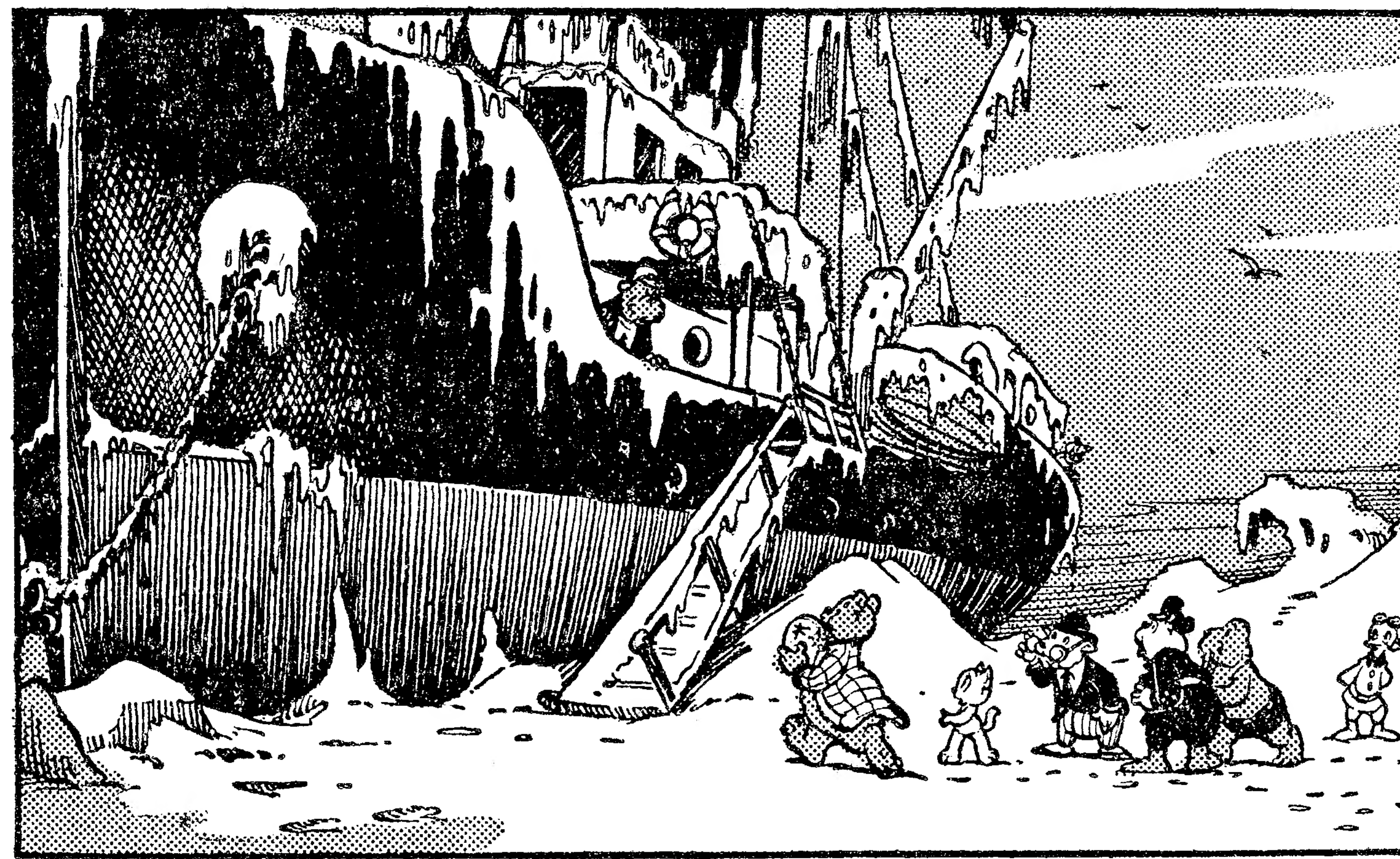
„Best mogelijk!" sprak neef Robertus schouderophalend. „Maar ik heb er geen bezwaar tegen. Die dingen zijn van goud en als ik er genoeg heb, ga ik er de paraten-eilanden mee kopen. Laat ze dus maar schieten!"

„Dit gaat me boven de pet!" mompelde de commissaris verslagen. „De vijand, die beschoten wordt, wordt de eigenaar van ons goud..."

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND 1793

Terwijl al deze dingen plaats vonden in het poolgebied van de walrus Robertus voer het goede schip Albatros rustig noordwaarts. De kapitein beende op de brug heen en weer en blikte van tijd tot tijd door zijn kijker, totdat hij tenslotte een tevreden uitroep slaakte.

„Land in zicht!" sprak hij tot de roerganger. „Dat is dan voor het eerst in twaalf jaren, dat ik weer eens in de streek kom, waar mijn familie woont. Een best land, Cornelis! Een rustig land, zonder overgehaalde drukte van landrotten! Hier is iedereen altijd tevreden. — hier kan je je gang gaan, zonder je aan iemand te storen. Ja, meneer hier is nog vrijheid! Bakboord je roer, Cornelis!"

Zo pratende zette hij de machinekamer-telegraaf op stop en daalde naar beneden, waar hij op bekwame wijze het schip naast een ijsberg voor anker bracht. Vervolgens ging hij over de verschansing hangen om zijn geboortestreek eens goed op te nemen.

Met een zachte glimlach keek hij naar de lage ijshutten, die boven de sneeuw uitstaken en knikte tevreden.

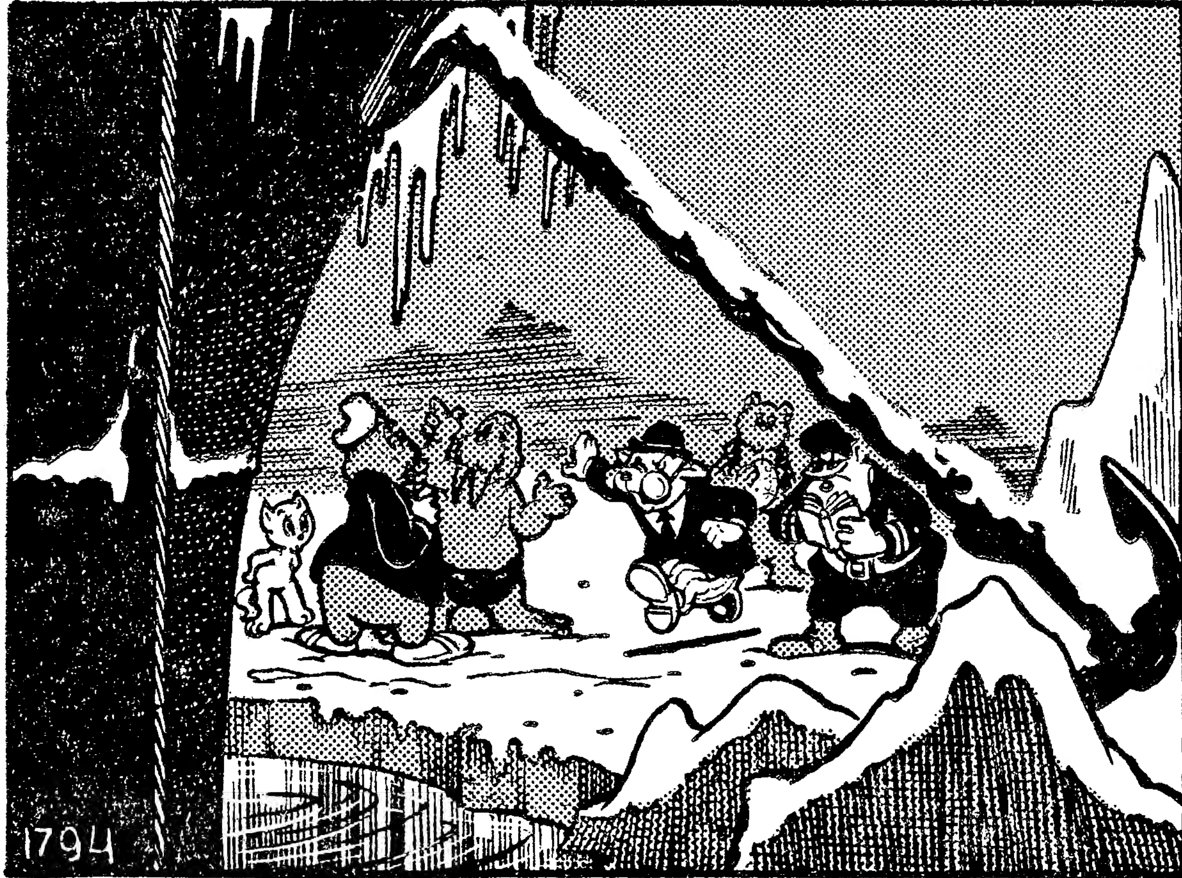
„Net als vroeger!" mompelde hij. „Niets dan vrede en rust. Geen politie, geen ambtenaren, geen strijd om overgehaald geld of goud..."

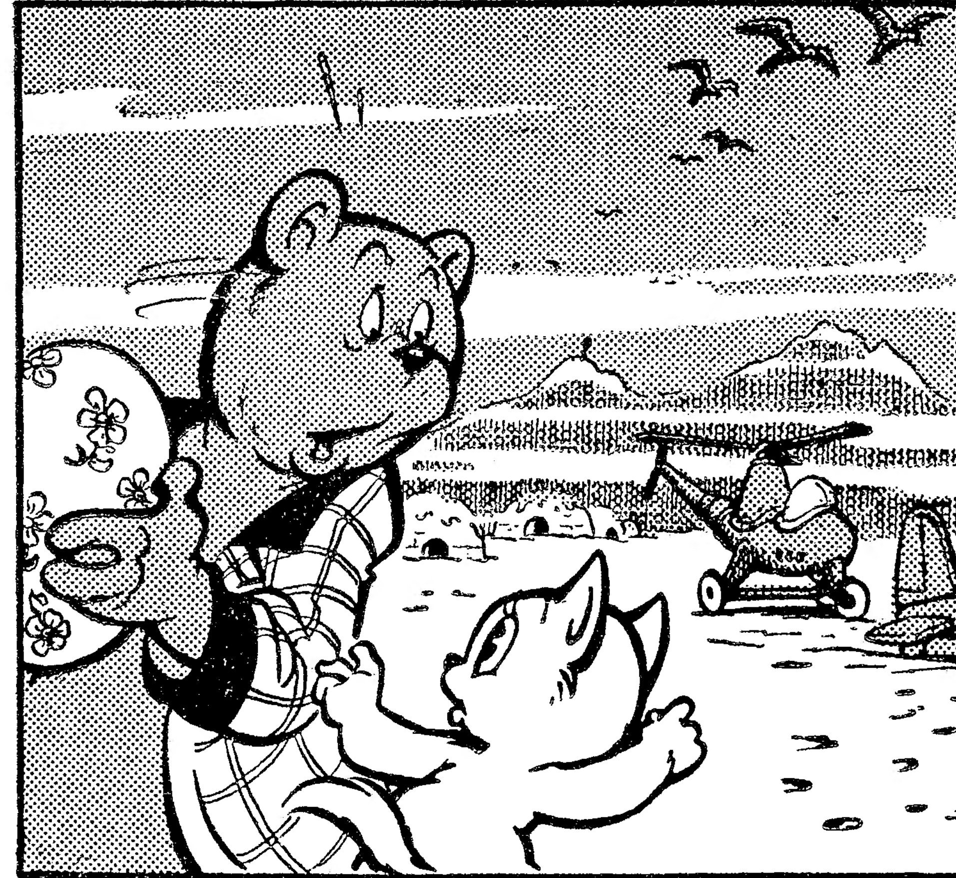
Toen bestierven hem de woorden echter onder de snor. Vanuit een der iglo's naderde een zonderlinge optocht het schip en een luid gepraat klonk door de ijle poollucht.

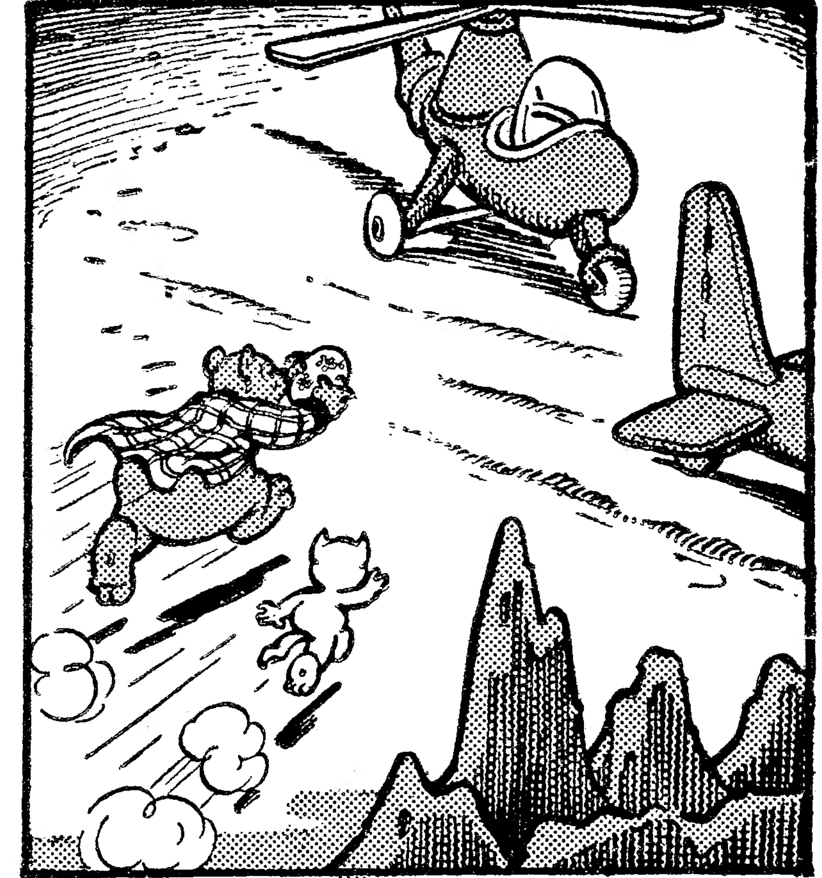
Voorop liep heer Bommel, die trots zijn gouden bloempjes-bol droeg, daarachter volgde Tom Poes met de ambtenaar Dorknoper en commissaris Bulle Bas, terwijl neef Robertus de trits besloot.

„Geen ambtenaren of politie!" gromde de gezagvoerder bitter. „Ja, ja! Ik had beter moeten weten! We leven in een overgehaalde tijd, meneer!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Kapitein Wal Rus daalde grimmig van de loopplank af en liep de optocht tegemoet.

„Hallo Wallie!" riep neef Robert. „Goeie reis gehad? Je komt net op tijd! Ik wil je schip huren om mijn gouden bollen naar Rommeldam te vervoeren. Ik ga die dingen verkopen en dan ga ik met het geld, dat ik er voor krijg, de paraten-eilanden kopen! Een leuk ideetje, wat?"

„Dat gaat zo maar niet!" riep commissaris Bulle Bas. „Ik neem die bommen in beslag! De rechter moet dan maar uitmaken van wie die dingen zijn!"

„Dat is goed gesproken!" zei de heer Dorknoper plechtig. „Tenslotte zijn het onze cultuurbollen. En bovendien wil ik wel eens vastgesteld zien of de heer Robertus hier nu de vijand is of niet!"

„In ieder geval," hernam de commissaris van politie, „vorder ik uw schip voor het vervoer van de in beslag genomen bommen, kapitein!"

Er ontstond nu een opgewonden geroep en door-elkaar gepraat en heer Bommel klemde zijn bloempjes-bol bezorgd tegen zich aan.

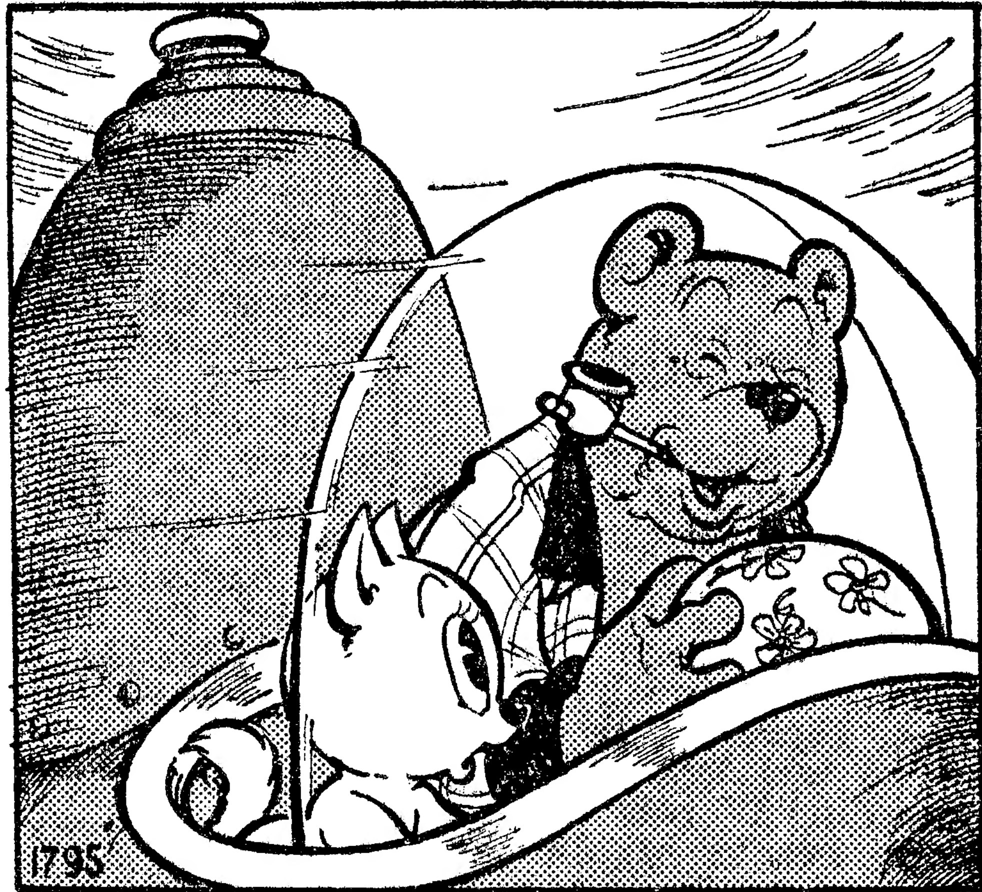
„Als ze deze nu maar niet in beslag gaan nemen!" sprak hij zorglijk. „Hoe moet dat nu, Tom Poes? Ik wilde maar, dat ik weer thuis was!"

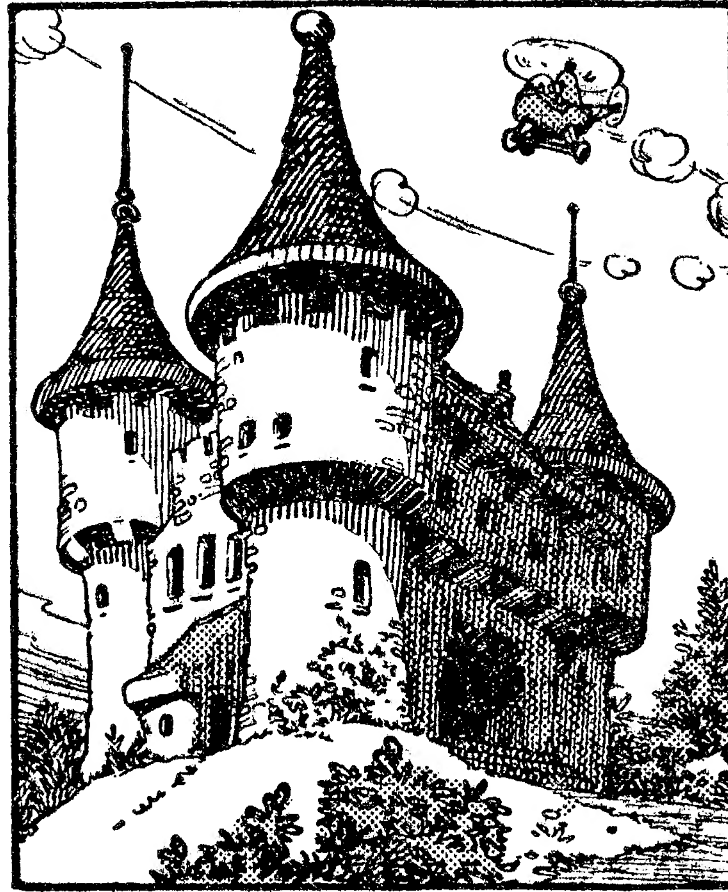
„Kom mee, heer Ollie!" zei Tom Poes. „Dit is de beste gelegenheid om er tussen uit te trekken! Die helicopter staat klaar!"

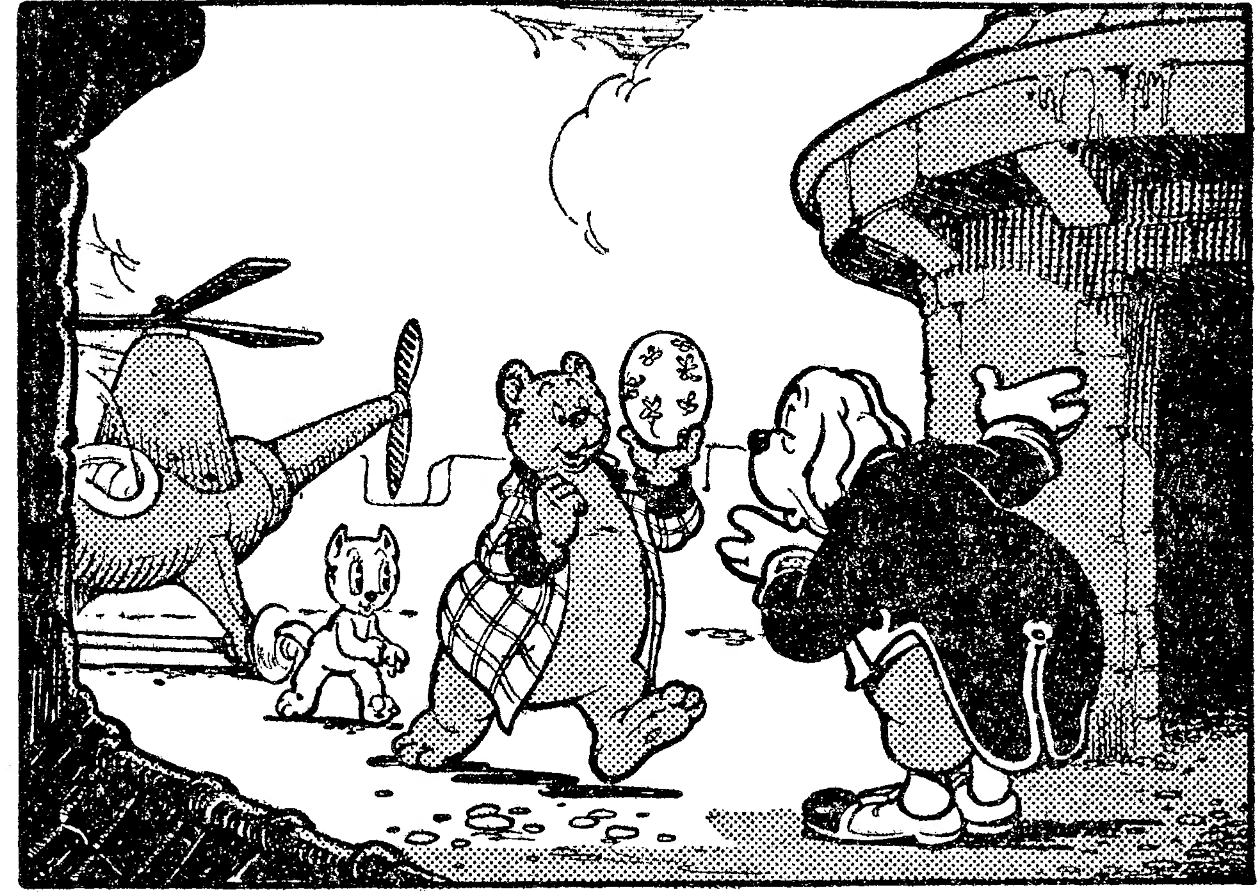
En hij rende, gevolgd door heer Ollie over de ijsvlakte in de richting van de vliegtuigen.

„Een goed idee, jonge vriend!" hijgde heer Bommel, al dravend. „Eindelijk weer eens een list, die ik zelf had kunnen bedenken!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Heer Bommel klom achter Tom Poes aan in het toestel, en de goede machine startte zonder veel moeilijkheden.

Voordat de piloot Wafelbakker dan ook uit de ijshut had kunnen kruipen, waarin hij de wacht hield, zweefden ze al boven het ijsveld.

„Vlug, jonge vriend!" riep heer Bommel. „Direct gaan ze ons met de politie-vliegmachines achterna en dan zijn we weer even ver!"

„Daar hoeven we geloof ik niet bang voor te zijn!" zei Tom Poes. „Ze hebben het te druk met hun eigen beslommeringen."

Nu, daar had Tom Poes gelijk in. Het luchtruim om hen heen bleef rustig en de reis verliep zonder dat er iets voorviel, dat de moeite van het vermelden waard was. Maar toen eindelijk slot Bommelstein in het zicht kwam slaakte heer Ollie toch een zucht van verlichting.

„Eindelijk weer thuis!" mompelde hij. „Ik zal blij zijn als ik mijn mooie bloempjes-bol veilig binnen heb. En ik houd er niet van om in een geleende helicopter te zitten. Het is niets voor een heer, als je begrijpt, wat ik bedoel!"

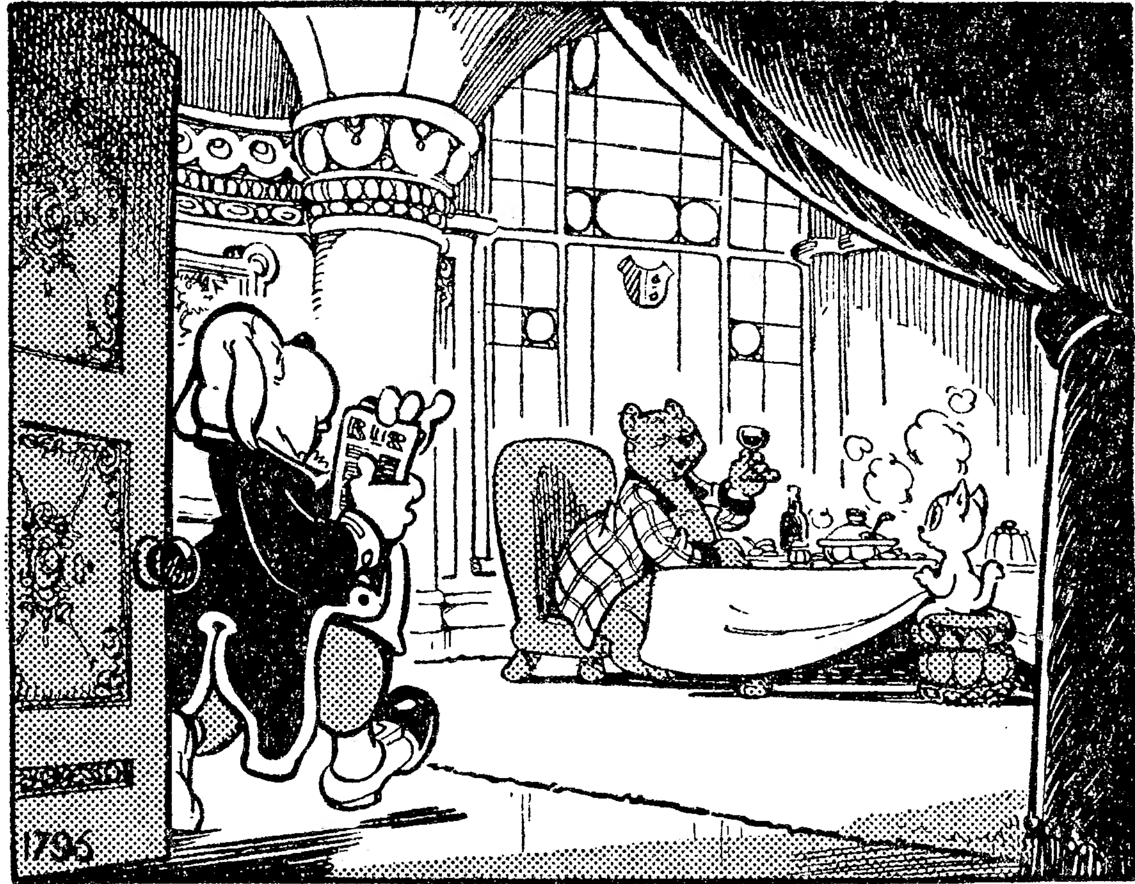
Zo sprekende stapte hij uit de machine, die Tom Poes op het dak had laten zakken en stond toen onverwacht tegenover de bediende Joost, die juist op dat moment uit een torentje trad.

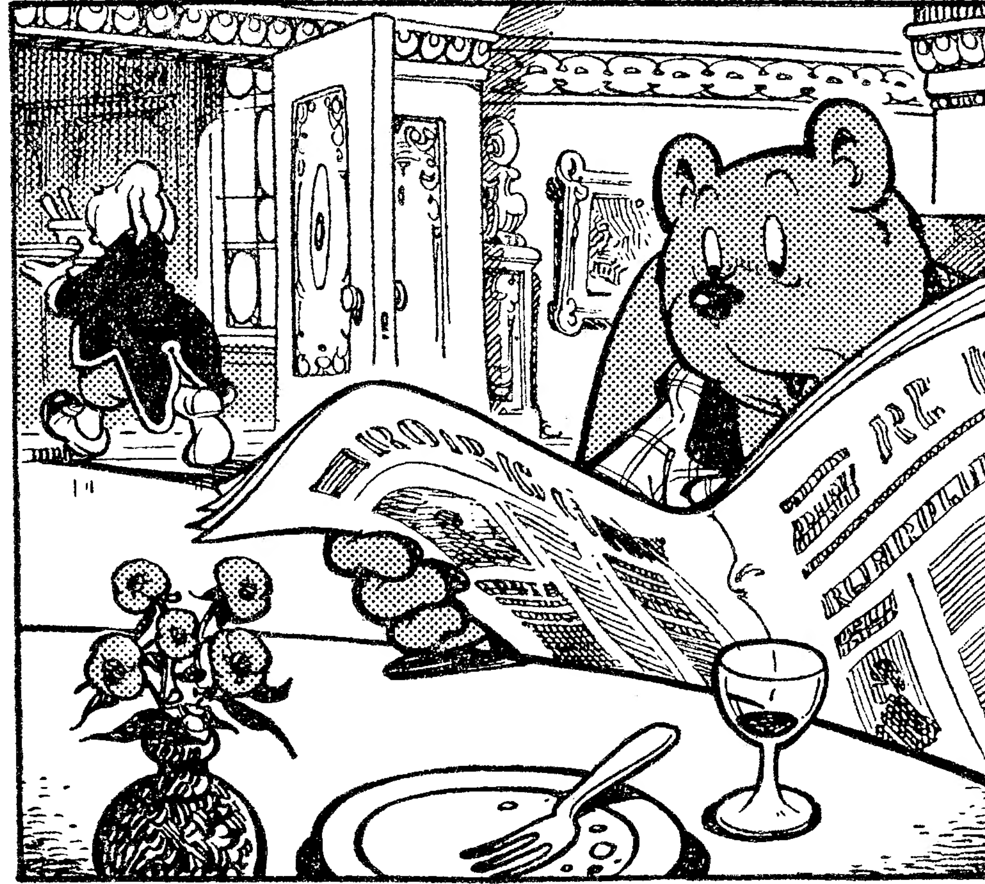
„Goedenavond, heer Olivier!" sprak de trouwe knecht. „Ik hoop, dat u een aardige tocht hebt gehad, met uw welnemen! En de maaltijd staat gereed, als u mij toestaat!"

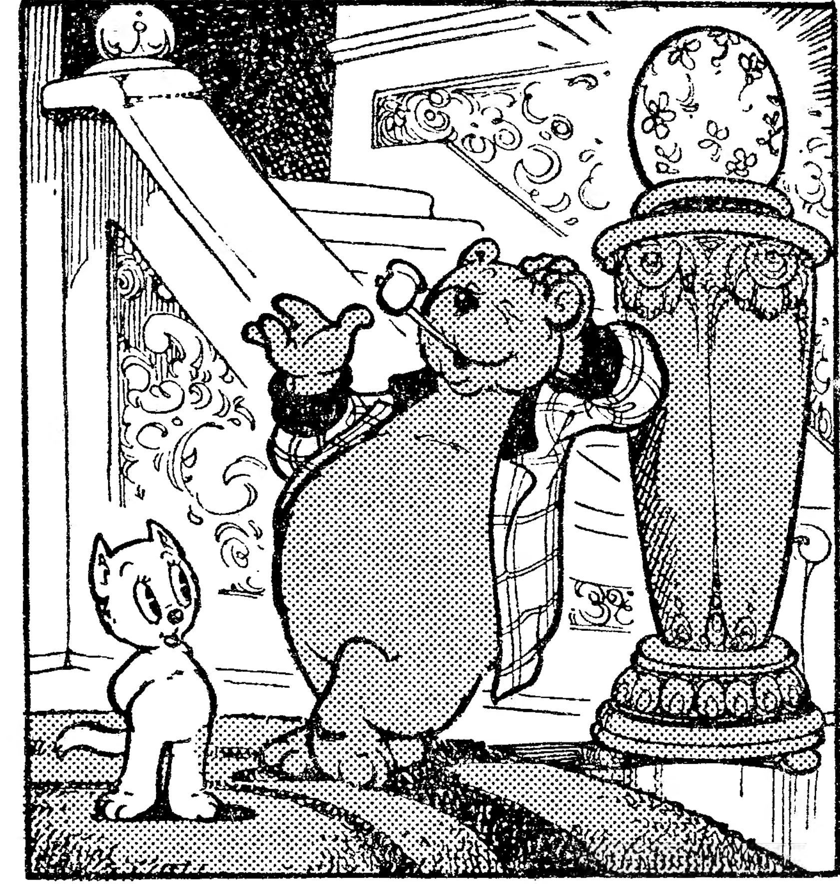
Heer Ollie staarde hem even verbaasd aan, doch toen verspreidde zich een milde glimlach om zijn vermoeide trekken.

„Eindelijk weer thuis!" hernam hij. „Het is goed, Joost, dank je wel. En voor ik het vergeet, wil je deze helicopter even bij het gemeentehuis afleveren? Zeg maar, dat ik hem ergens gevonden heb!"

HEER BOMMEL EN VRIEND VIJAND

Zo zaten heer Bommel en Tom Poes dus even later aan de maaltijd en lieten het zich goed smaken.

De bediende Joost die de helicoptère van de ambtenaar Dorknoper aan het gemeentehuis had afgegeven keerde terug met het avondblad. Hij kwam precies op tijd om de etensresten op te ruimen.

„Ik hoop, met uw welnemen, dat het u gesmaakt heeft!" sprak de trouwe knecht en heer Ollie knikte goedgeluimd terwijl hij zijn krant openvouwde.

„Best, Joost. Heel best!" zei hij prijzend. „Het is goed om weer thuis te zijn, als je begrijpt wat ik bedoel. Het leven buitenshuis wordt steeds moeilijker voor een heer!"

„Dat meende ik bereids uit de courant op te merken, als ik zo vrij mocht zijn!" hernam Joost. „Er is veel beslommering, als u mij toestaat. En ik zag, dat er nu weer een en ander te doen is over een gevonden schat aan het poolgebied."

Heer Bommel schrok op en liet zijn blik jachtig over de koppen dwalen. „Hier heb ik het!" mompelde hij. „Is de bom waarmee iemand beschoten wordt, eigendom van de getroffene? Hm! En verder: Is degene, die beschoten wordt, te beschouwen als een vijand? Dit zijn twee vragen die in het middelpunt van de belangstelling staan. De voortvarende ambtenaar eerste klasse Dorknoper heeft de kwestie ter oplossing aan de U.N.O. voorgelegd! Hm!"

Heer Ollie wierp het dagblad terzijde en keek peinzend voor zich uit. Toen echter stond hij op en liep naar de fraaie zuil waarop hij de door hemzelf zo mooi beschilderde bloempjes-bol had neergezet.

„Als ze mij nu maar met rust laten!" zei hij. „Met politiek laat ik mij niet in, dat weet iedereen. En wat deze gouden bom betreft, dat is een aardige herinnering aan ons vacantiereisje, wat jij, Tom Poes?"

„Hm," zei Tom Poes. „Ik zou zo'n ding niet in mijn huis willen hebben, heer Ollie! Een bom kan altijd ontploffen!"

EINDE VAN DIT VERHAAL.